

TREŠDIENA, 2008. GADA 8. OKTOBRIS

SĒDI VADA: H.-G. PÖTTERING

Priekšsēdētājs

1. Svinīgā sēde – Ingrid Betancourt

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, Padomes priekšsēdētāj, komisār, man ir liels gandarījums un prieks šodien Eiropas Parlamentā sveikt *Ingrid Betancourt*. Es jūs sirsnīgi sveicu, *I. Betancourt*!

(Aplausi)

Tas, ka jūs šodien esat ar mums, pierāda to, ka drosmīgi cilvēki nekad neatmet cerības cīņā par brīvību un cilvēka cieņu. Pēc jūsu atbrīvošanas 2008. gada 2. jūnijā man bija tas gods jums rakstīt Eiropas Parlamenta vārdā un sveikt jūs ar atgriešanos brīvībā. Tagad ir pienācis laiks, lai jūs šeit ierastos kā mūsu viesis.

Jūs tikāt turēta gūstā sešus gadus, četrus mēnešus un deviņas dienas. Tikai jūs zināt, kas jums bija jāpārcieš šīs 2321 dienas laikā, bet jūs esat kļuvusi par brīvības simbolu visā pasaulē un par simbolu cilvēku spējai pretoties uzspiestām ciešanām un cilvēka pamattiesību liegšanai, kā arī par cieņas un drosmes piemēru mums visiem. Jūsu bērni juta jums līdzīgu visu šo laiku. Es nekad neaizmirsīšu, kā jūsu divi bērni — jūsu meita un dēls — mani uzmeklēja pirms vairākiem gadiem, kad es vēl nebiju Parlamenta priekšsēdētājs, un kā viņi aizstāvēja savu māti. Tā bija bērnu mīlestība pret savu māti. Jūs varat lepoties ar saviem bērniem!

(Aplausi)

Terorisms, kā to realizē jūsu nolaupītāji, ir tiešs uzbrukums mūsu vērtībām, brīvībai, cilvēka cieņai un demokrātijai.

I. Betancourt, jūsu piemērs mums vēlreiz ļoti skaidri parāda, ka demokrātiskās valstis nekad nedrīkst atkāpties terorisma priekšā. Tas ir politisks un morāls pienākums vienmēr atbalstīt tiesiskumu.

Jūsu nebrīves laikā daudzi Eiropas Parlamenta deputāti nenogurstoši strādāja, lai panāktu jūsu atbrīvošanu, un es zinu, ka daudzi dažādo *Ingrid Betancourt* komiteju pārstāvji šodien ir šeit — viņi ir aktīvi jūsu lietas aizstāvji, kas strādā pie tā, lai Kolumbijā atbrīvotu visus ķīlniekus. Es vēlētos sveikt un sirsnīgi uzņemt visus tos, kas izteicās *Ingrid Betancourt* vārdā un šodien ir ieradušies šeit Eiropas Parlamentā.

(Aplausi)

Dāmas un kungi, mums ir nenogurstoši jāturpina savi centieni nodrošināt, ka tiek atbrīvoti visi, kam joprojām tiek liegta brīvība. Tas ir vēl viens jūsu šodienas apmeklējuma iemesls. Jūs pati teicāt: „Lielākie draudi, ar ko saskaras terorisma upuris, ir tapt aizmirstam. Kad es biju džungļos, es biju reāla persona ar savu vārdu. Tagad es lūdzu jūs rīkoties to cilvēku labā, kas palika džungļos.” Tie bija un joprojām ir jūsu vārdi. Eiropas Parlamenta vārdā mēs šodien aicinām to realizēt.

Šogad mēs svinēsim Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 1948. gada 10. decembrī, 60. gadadienu. Šī deklarācija visā pasaulē ieviesa pirmo oficiālo pienākumu aizsargāt katras personas cieņu un visu cilvēku līdztiesību neatkarīgi no ādas krāsas, reliģijas vai piederības. Deklarācijas 3. pantā ir teikts: „Ikvienai personai ir tiesības uz dzīvību, brīvību un drošību.”

Daudziem cilvēkiem ir atņemta brīvība, jo viņi ir aizstāvējuši cilvēktiesības. Konferencē ar nosaukumu „Izsakās aizstāvji”, kas šonedēļ tiek organizēta šeit Eiropas Parlamentā, mēs dzirdējam daudzas tādu cilvēku liecības, kas ir tikusi apspiesti, patvaļīgi arestēti vai spiesti doties trimdā, jo viņi ir cīnījušies par pamattiesībām un brīvībām. Tāpat mums ir bijusi iespēja detalizēti pārrunāt to, kā mēs varam labāk aizsargāt šos cilvēkus un atbalstīt viņu darbu.

I. Betancourt, mēs visi esam pagodināti un priecājamies jūs lūgt tagad uzrunāt Eiropas Parlamentu.

Ingrid Betancourt. – *(FR)* Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es jutos ļoti saviļņota šodien būt ar jums šeit tieši dienā, kad ANO un Eiropas Savienība kopā svin Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 60. gadadienu.

Protams, ka es iedomājos par šo neparasto sakritību. Tikai pirms trim mēnešiem Amazones tropu meža dziļumos es skatījos, kā jūs strādājat, un mana lielākā vēlēšanās bija, lai laikā, kad mēs bijām pakļauti vienu cilvēku trakumam un citu nolaidībai, kāds atnāktu un runātu Parlamentā mūsu vārdā.

Es tiešām uzskatu, ka tas ir brīnums, ka varu ar jums dalīties šajās atmiņās. Es šeit ierados pilna apbrīnas pret Parlamentu, ko es pastāvīgi apskaužu. Kā visi Latīņamerikas iedzīvotāji es sapņoju, ka jūs piemērs radīs atbalsi un ka mūsu cilvēki apvienosies, lai kādu dienu mēs varētu tikties Latīņamerikas parlamentā, kas līdzinātos jūsējam, un ar dialoga palīdzību un, cienot viens otru, rastu risinājumus mūsu kontinenta diēnai un bagātai kopējai nākotnei.

Es ļoti labi zinu, cik ļoti jūs par mani domājat šo grūto gadu laikā. Es skaidri atceros jūsu solījumu kopā ar mūsu ģimenēm laikā, kad pasaule bija zaudējusi interesi par Kolumbijas ķīlnieku likteni un kad par mums klīda nosodošas runas.

Džungļos es mēdzu klausīties radio, kas translēja Eiropas Parlamenta sēdi. Man nebija neviena attēla, bet es dzirdēju to žurnālistu balsis, kas stāstīja par sēdes norisi. Tieši no šejienes, no šīs sēžu zāles ar jūsu starpniecību, pateicoties jūsu neatlaidībai un jūsu klusējot paustajam nosodījumam, es saņēmu pirmo palīdzību. Pateicoties jums, vairāk nekā pirms pieciem gadiem es sapratu, ka mēs vairs neesam vieni.

Visu šo gadu laikā es spēju saglabāt cerību, turēties pie dzīvības, nest savu krustu dienu no dienas, jo es zināju, ka esmu jūsu sirdīs. Es sev teicu, ka viņi var mani iznīcināt fiziski, bet mans vārds un mans tēls vienmēr dzīvos jūsu domās.

Tādēļ kopš brīža, kad atgriezos brīvajā pasaulē, es vēlējos ierasties šeit, šajā vietā, ko es arī uzskatu par savām mājām. Man bija jums jāpasaka, ka nekas no tā, ko jūs teicāt vai darījāt, nebija veltīgi. Pateicoties jums, es esmu dzīva, es esmu no jauna ieguvusi dzīvesprieku. Turklāt jūsu vārdi mani atbrīvoja labu laiku pirms tam, kad es īstenībā tiku atbrīvota.

Paldies!

(Aplausi)

Paldies jums visiem. Paldies, ka tik ilgstoši atvērāt savas sirdis šai traģēdijai. Kad es domāju par terorisma upuru statusa izveidi un runāju ar ANO par nepieciešamību ļaut izteikties upuru ģimenēm, es domāju par jūsu parādīto piemēru. Es zinu, ka jūs uzņēmāt manu ģimeni, manu māti, manus bērnus un ka jūs viņus uzklausi. Tur džungļos, to zinot, tas bija ļoti svarīgi. Pateicoties jūsu cēlsirdībai, Eiropas Parlaments ir kļuvis par platformu, lai pavēstītu pasaulei par barbarisma apjomu, ko mēs piedzīvojam un ar ko vairāk nekā 3000 manu tautiešu saskaras joprojām.

Šeit paustais, kas ļāva atbrīvot mani un manus tautiešus, radīja vajadzību rīkoties, vienlaicīgi cienot visu ķīlnieku dzīvību, kā arī visu to partizānu dzīvību, kuri mūs bija nolaupījuši. Pateicoties jūsu stingrībai un apņēmībai, nebija nekādas vardarbības. Tas ir īpašs, skaidrs un konkrēts jūsu rīcības rezultāts.

(Aplausi)

Tāpat es šeit vēlētos paust atzinību tūkstošiem to cilvēktiesību aktivistu, tūkstošiem brīvības cīnītāju, kas visā pasaulē ir strādājuši, lai nodrošinātu mūsu atgriešanos, kā arī daudzu citu cilvēku atgriešanos visā pasaulē. Es šeit redzu dzeltenos FICIB T-kreklus.

(Aplausi)

(ES) Es vēlētos pateikties FICIB par to, ka tā Kolumbijā cīnījās visu ķīlnieku interesēs. Jūs bijāt pirmie, kas atvēra šīs durvis. Pateicoties jums, piecpadsmit mani biedri un es tikām brīvībā. Mums jāturpina cīnīties, lai atbrīvotu pārējos, un es zinu, ka varu uz jums paļauties.

(Aplausi)

(FR) Par brīvību cīnījās daudzi. Par brīvību cīnījās, protams, FICIB un daudzas citas komitejas visā pasaulē: komitejas Parīzē, Itālijā, Nīderlandē, daudzas Grieķijā, Vācijā, Īrijā, Dānijā, Zviedrijā un citur. Mums bija draugi visur: Kanādā, ASV, visās Latīņamerikas valstīs, bet tas viss sākās šeit. Paldies!

(Aplausi)

Katru dienu vairāk nekā sešu gadu garumā šie brīvības cīnītāji organizēja pasākumus, lai nodrošinātu, ka mūsu traģēdiju neaizēno vienalīdzība. Daži no mums ir brīvībā, bet ne visi. Viņu cīņa turpinās.

Vairāk nekā jebkad agrāk viņiem ir vajadzīgs jūsu atbalsts, jūsu atvērtās durvis, jūsu labprātība un ziedotais laiks. Tomēr vairāk nekā jebkad agrāk mums ir vajadzīgs jūsu vārds. Redziet, vienīgais ierocis, kuram mums ir jātic, ir vārda spēks.

(ES) Tāpat es vēlētos runāt par to, kāds neparasts instruments ir vārdi, jo šodien es ar lielām skumjām domāju par sievieti, kura izmantoja vārdus kā savu ieroci un pret kuru cīnījās ar vardarbību un šaujamieročiem.

Kolumbiešu sieviete *Olga Marina Vergara* gāja bojā 22. septembrī, viņa tika nogalināta kopā ar savu mazdēlu, dēlu un citiem viņas ģimenes locekļiem. Viņa bija cilvēktiesību aktīviste. Viņa bija sieviete, kas, citus aizstāvēdama, runāja skaļi un atklāti.

Es šodien par viņu domāju, un šeit, šajā svētajā vietā, es lūdzu savas valsts Kolumbijas iestādes darīt visu iespējamo, lai atrastu vainīgos, lai viņus varētu saukt pie atbildības godīgā tiesā un tādējādi sodīt par viņu kaunpilno rīcību.

(Aplausi)

(FR) Mēs zinām, ka vārdi ir ārkārtīgi svarīgi. Tieši ar vārdiem mēs visefektīvāk varam cīnīties pret naidu un vardarbību. Esmu pārliecināta, ka jūs bieži esat jutuši vilšanos, kad nespējat rīkoties un kad runāšana ir vienkārši šķitusi „spļaušana pret vēju”. Es domāju, ka, iespējams, jūs to esat pieredzējuši — tas pilnīgi noteikti notika ar mani, kad biju Kolumbijas parlamenta deputāte —, piemēram, nožēlu, ka neesat valdībā, ka nepārstāvat izpildvaru, kas pieņem lēmumus, paraksta čekus un realizē pasākumus. Materiālajā pasaulē, kur nepastāv tas, ko mēs neredzam, mums visiem ir jāuzmanās no vilšanās.

Tomēr Parlaments ir vārdu templis, vārdu, kas atbrīvo. Tieši šeit sākas visi lielie sabiedrības atdzimšanas procesi. Tieši šeit tiek iecerēti un pausti jautājumi, kas patiešām ir svarīgi mūsu cilvēkiem. Ja izpildvaras iestādes galu galā veic pasākumus, tas ir tāpēc, ka krietni pirms tam kāds šeit, kāds no jums ir aizstāvējis attiecīgo jautājumu un runājis par to. Jūs tikpat labi kā es zināt, ka vienmēr, kad kāds no jums uzstājas ar runu šeit Parlamentā, ļaunums atkāpjas arvien vairāk.

Vārdiem ir patiesa ietekme uz reālo pasauli. *J. P. Sartre* to jūta kopš bērnības. *Françoise Dolto* to skaisti attēloja, sakot, ka cilvēks ir vārdu būtne un ka vārdi var aprūpēt, dziedēt un radīt, bet var arī izraisīt slimību un nogalināt. Vārdos, ko mēs pasakām, ir mūsos mītošais emocionālais spēks.

Tas, ko tagad teikšu, ir kaut kas visnotaļ personīgs, un īstenībā es jums atklāju savu privāto dzīvi. Es biju izbrīnīta, uzzinot, ka manu meitu manas prombūtnes laikā morāli ir uzturējuši vārdi, ko es biju izteikusi, tā īsti pat nepiedomājot par mūsu dzīvi. Es toreiz neiedomājos, kādu cerību un spēku šie vārdi viņai dos, kamēr biju tālu prom apcietinājumā. Viņa īpaši atceras manu, viņai sūtīto vēstuli piecpadsmit gadu jubilejā, par kuru biju pat aizmirsusi. Viņa man pastāstīja, ka lasa šo vēstuli katru dzimšanas dienu...

(Aplausi)

...un katru gadu viņa tajā atrada kaut ko jaunu, kas viņu uzrunāja, jo viņa pati katru gadu nedaudz mainījās...

(Aplausi)

Ārstiem ir nosaukums šai parādībai: tas ir pēctraumas stresa sindroms. Ar to ir jātiek galā. Tas arī viss. Es atvainojos.

Tātad es teicu, ka katru reizi meita atrada šajās vēstulēs kaut ko jaunu, kas, viņai pieaugot un mainoties, uzrunāja viņu. Ak, dievs, ja vien es to būtu zinājusi! Es būtu bijusi ļoti uzmanīga un būtu veltījusi viņai vairāk mīlestības un radījusi lielāku drošību.

Šobrīd es domāju par mums, par jums un par sevi. Ja mēs patiešām varētu aptvert mūsu teiktā patieso ietekmi, varbūt mēs būtu drosmīgāki, drošsirdīgāki, prasīgāki diskusijās par to, kā atvieglot to cilvēku ciešanas, kam ir vajadzīga mūsu palīdzība. Despotisko režīmu upuri zina, ka šodien šeit pateiktais pauž viņu ciešanu smago nastu un piešķir jēgu viņu cīņai. Jūs vienmēr esat atcerējušies viņu vārdus un situācijas. Jūs neesat ļāvuši viņu apspiedējiem uzelpot, ka viņu noziegumi ir aizmirsti. Jūs neesat ļāvuši viņiem maskēties aiz doktrīnas, ideoloģijas vai reliģijas — tām šausmām, kurām viņi pakļauj savus upurus.

Kad es biju ieslodzījumā, es vairākas reizes dzirdēju *Farc* pārstāvi *Raúl Reyes*, kas mani aizstāvēja. Es pa radio dzirdēju, ka viņš saka: „*Ingrid Betancourt* saka...” vai „*Ingrid Betancourt* teica...”. Es biju saniknota, kad sapratu, ka partizāni, mani nolaupot, man ir atņēmuši ne tikai spēju lemt savu likteni, bet arī atņēmuši man iespēju izteikties.

Saprotot, ka es atkal varu runāt, es gribu jums pateikt, cik ļoti pasaulei vajag, lai Eiropa runātu skaļi un atklāti. Pasaulē, kur nemiers kļūst arvien nomācošāks, kur bailes no rītdienas nozīmē draudus noslēgties sevī, mums ir jāatveras, jābūt dāsniem un jāsāk izmainīt pasaule.

Patērētāju sabiedrība, kurā mēs dzīvojam, nepadara mūs laimīgus. Pašnāvību līmenis, narkotiku lietošanas apmēri un vardarbība sabiedrībā ir tikai daži simptomi, kas liecina par arvien plašāku vispārējo depresiju. Globālā sasīšana un tās radītās dabas katastrofas mums atgādina, ka zemeslode ir nogurusi no mūsu bezatbildības un savtīguma.

(Aplausi)

Kāda ir saistība starp tikko minēto un nežēlības upuru ciešanām visā pasaulē? Manuprāt, pastāv ļoti dziļa saistība. Kad es atrados gūstā, man neapšaubāmi visnotaļ ilgu laiku bija iespēja pētīt manu nolaupītāju sociālo uzvedību. Partizāni, kas mani apsargāja, nebija vecāki par maniem bērniem. Jaunākajiem bija 11, 12 un 13 gadi, un vecākajiem bija 20 vai augstākais 25 gadi. Vairākums — es teiktu 95 % no viņiem — strādāja par kokas lapu novācējiem, pirms viņus savervēja *Farc*. Viņi tiek saukti par „*raspachines*”. Viņi strādā no saullēkta līdz saulrietam, pārstrādājot kokas lapas kokas pastā, kas beigās tiks izmantota par kokaīna pamatsastāvdaļu.

Tie ir jauni zemnieki, kas bieži dzīvo ļoti attālos reģionos, bet kas ar satelīta televīzijas palīdzību ļoti labi zina, kas notiek pasaulē. Tāpat kā mūsu bērni arī viņi tiek apbērti ar informāciju un tāpat kā mūsu bērni viņi sapņo par *iPod*, *Playstation* un *DVD* diskem. Tomēr viņiem tik ļoti kārrotā patērētāju pasaule ir pilnīgi nesasniedzama. Turklāt viņu darbs narkotiku plantācijās, lai gan ir labāk apmaksāts nekā tradicionālo zemnieku darbs Kolumbijā, tik tikko nodrošina viņu pamatvajadzības.

Viņi jūtas neapmierināti, nespēj apmierināt ģimenes vajadzības, viņus vajā likuma sargātāji un kārtības spēki (jo viņi ir iesaistīti nelikumīgās darbībās), viņi bieži kļūst par negodīgu virsnieku korupcijas un nejaušas vardarbības upuriem, kā arī viņus ļaunprātīgi izmanto, apkrāpj un pakļauj nelikumīgiem darījumiem noziedznieki, kas pārvalda reģionu. Tā ir noziedznieku, narkotiku tirdzniecības un mafijas impērija. Beigu beigās viņi savas bēdas un trīs nopelnītos peso sļicina alkoholā improvizētos bāros, kuros tie rod patvērumu.

Kad partizāni vervē cilvēkus savām vienībām, šiem jauniešiem liekas, ka piedāvātais darbs būs atrisinājums viņu grūtībām: viņi būs paēduši, apģērbti un ieguvuši pajumti visam mūžam. Viņi liekas, ka viņi šajā darbā varēs pakāpties pa partizānu militārās organizācijas hierarhijas kāpnēm. Viņiem ir arī ierocis uz pleca, kas viņu ģimenes un draugu acīs piešķir viņiem cienījamu statusu reģionā. Tādēļ tur, kur valda nabadzība, partizāna statuss nozīmē sociālus panākumus.

Tomēr viņi ir zaudējuši visu. Viņi ir zaudējuši brīvību. Viņi nekad nevarēs pamest *Farc* vai arī atkal satikt savu ģimeni. Viņi, paši to neapzinoties (bet es esmu to redzējusi), kļūst par tādas organizācijas vergiem, kas nekad viņus nepalaidīs brīvībā; viņi ir „lielgabalu gaļa” bezjēdzīgā karā.

Šie apmēram 15 000 jaunieši, kas veido lielāko daļu *Farc* karaspēka, nekad nebūtu nonākuši šādā situācijā, ja mūsu sabiedrība būtu viņiem piedāvājusi īstas panākumu iespējas. Viņi nekad neatrastos šādā situācijā, ja mūsu sabiedrības vērtības nebūtu apgrieztas ar kājām gaisā un alkas pēc materiālām vērtībām nebūtu kļuvušas par tik nozīmīgu dzīves sastāvdaļu.

(Aplausi)

Mūsu sabiedrība milzīgos apjomos Kolumbijā rada partizānus, Irākā — fanātiķus, Afganistānā — teroristus un Irānā — ekstrēmistus. Mūsu sabiedrība apspiež cilvēku garu un izmet viņus kā sistēmas atkritumus: imigrantus, ko mēs nevēlamies, bezdarbniekus, kas ir milzīgs apgrūtinājums, narkomānus, narkotiku kontrabandistus, bērnus karavīrus, nabagus, slimniekus, visus, kam nav vietas mūsu pasaulē.

Mums ir jāuzdod sev jautājumi. Vai mums ir tiesības turpināt veidot sabiedrību, kurā vairums cilvēku ir atstumti? Vai mēs dīkstam rūpēties tikai par savu laimi, ja tā nes nelaimi tik daudziem cilvēkiem? Kā būtu, ja pārtiku, ko mēs izmetam tonnām, sadalītu dažādu valstu badācietējiem? Vai mēs nevarētu atrast saprātīgākus patēriņa modeļus, lai arī citiem ļautu piekļūt mūsdienu labumiem? Vai mēs nevarētu izplānot citādu nākotnes civilizāciju? Civilizāciju, kas ar komunikācijas palīdzību pārtrauc konfliktus, bruņotus konfliktus, kas ar tehnoloģiju progresa palīdzību ļauj mums organizēt savu laiku un telpu savādāk, lai visiem planētas iedzīvotājiem būtu sava likumīgā vieta tikai tāpēc, ka viņi ir šīs zemes iemītnieki.

Es patiešām uzskatu, ka mums ir jāpārveido savas parašas un ieradumi, lai aizsargātu cilvēktiesības. Mums ir jāapzinās, kādu spiedienu mūsu dzīvesveids izdara uz tiem, kam šis dzīvesveids nav pieejams. Mēs nevaram pieļaut, ka turpinās nevienlīdzība, un cerēt, ka situācija vienmēr būs stabila.

(Aplausi)

Mēs visi esam cilvēki ar līdzīgām vajadzībām un vēlmēm. Mums ir jāsāk ar to, ka atzīstam citu cilvēku tiesības gribēt to, ko gribam mēs. Bet mēs pat nevēlamies skatīties uz cilvēkiem, kas dzīvo zem tilta, jo viņi bojā saktu uz mūsu vidi.

(Aplausi)

Mums visiem ir sirds. Mēs visi esam spējīgi uz vislabāko, bet grupu spiediena ietekmē mēs visi arī esam spējīgi uz vissliktāko. Es neesmu droša, vai mēs varam justies aizsargāti pret mūsu pašu spēju uz cietsirdīgu rīcību. Kad es vēroju savus sagūstītājus, es vienmēr vēlējos uzzināt, vai es varētu rīkoties tāpat kā viņi. Bija skaidrs, ka daudzi no viņiem ir pakļauti liels spiedienam, ko uz viņiem izdara grupas prasības.

Kas mūs var no tā pasargāt? Kas nodrošinās, ka mēs nepārkāpjam cilvēktiesības, pirmkārt, personīgā līmenī — kad mēs to pieņemam, izliekamies neredzam vai izvairāmies — un, otrkārt, pasaules mērogā? Kā mēs varam sevi no tā pasargāt? Mūsu labākā aizsardzība vienmēr būs atrodama mūsu garīgumā un mūsu principos. Tomēr mums ir jācīnās ar vārdiem; vārdi ir visizcilākais zobens.

Tādēļ es turpinu atkārtot, ka dialogs ir būtisks, lai izbeigtu karu pasaulē. Vai tas būtu karš manā valstī — Kolumbijas karš, vai tas notiktu Darfūrā, Zimbabvē, Kongo Demokrātiskajā Republikā vai Somālijā —, risinājums visur vienmēr būs vienāds. Mums ir jārunā; ir būtiski atzīt citu tiesības tapt uzklausi nevis tāpēc, ka viņiem būtu taisnība vai tāpēc, ka viņi maldītos, nevis tāpēc, ka viņi ir labi vai slikti, bet gan tāpēc, ka runājot mēs varam izglābt cilvēku dzīvības.

(Aplausi)

Es vēlos dalīties ar jums savā pārlicībā. Nav nekā stiprāka par vārdiem. Mums jāpārpludina pasaule ar vārdiem, lai rastu atbalsi sirdīs un izmainītu uzvedību. Izmantojot savas dvēseles bagātību, mēs varam runāt visu vārdā. Ar vārdiem, kas nāk no mūsu būtības dziļumiem, mēs virzīsimies pretī mieram. Tieši ar vārdiem mēs aizsargāsim visu cilvēku brīvību; tieši ar vārdiem mēs sāksim veidot jaunu civilizāciju, mīlestības civilizāciju.

(Aplausi)

Es vēlētos ar jums parunāt par mīlestību. Jūs zināt, ka kopš manas atbrīvošanas es pastāvīgi esmu domājusi par manu nelaimes brāļu likteni, par tiem, kas šobrīd ir pieķēdēti pie kokiem kā dzīvnieki, par tiem, kas palika džungļos, kad es aizbraucu. Nāciet man līdzi pie viņiem.

(Aplausi)

Es atvainojos, esmu ļoti samulsusi.

(Aplausi)

Nāciet man līdzi pie viņiem, viņi atrodas milzīgu, zilās debesis aizklājošu koku aizsegā...

(Aplausi)

... viņus smacē veģetācija, kas pār viņiem sakļaujas, liekot justies kā iespiesti skrūvspīlēs, iegremdē nemitīgā nezināmu insektu dūkoņā un neļauj ne mirkli palikt klusumā, un viņi atrodas visdažādāko insektu ielenkumā, kas viņus vajā...

Es atvainojos, es vairs nevaru turpināt. Es tiešām atvainojos.

(Aplausi)

...atrodas visdažādāko insektu ielenkumā, kas viņus nenogurstoši vajā un rada nerimstošas sāpes.

Iespējams, šobrīd viņi mūs klausās un, ausi piespieduši pie radio, gaida šos vārdus, mūsu vārdus, lai atgādinātu viņiem, ka viņi joprojām ir dzīvi. Viņu sagūstītāju acīs viņi ir tikai priekšmeti, preces, pat mazāk nekā mājlopi. Katru dienu viņi savu nolaupītāju jeb partizānu uztverē ir apnicīgs darbs, viņi nedod nekādus tūlītējus darba augļus un var viegli krist par upuriem šo noziedznieku aizkaitinājumam.

Es vēlētos jums nosaukt visu viņu vārdus. Lūdzu, atvēliet man pāris papildu minūtes, lai izrādītu viņiem cieņu, jo, dzirdot savus nosauktos vārdus, viņu sirdis džungļu kapa dziļumos iepukstas straujāk. Mums būs izdevies uz pāris brīžiem atbrīvot viņus no ķēžu smagā pazemojuma.

ALAN JARA, SIGISFREDO LOPEZ, OSCAR TULIO LIZCANO, LUIS MENDIETA, HARVEY DELGADO, LUIS MORENO, LUIS BELTRAN, ROBINSON SALCEDO, LUIS ARTURO ARCIA, LIBIO MARTINEZ, PABLO MONCAYO, EDGAR DUARTE, WILLIAM DONATO, CESAR LASSO, LUIS ERAZO, JOSE LIBARDO FORERO, JULIO BUITRAGO, ENRIQUE MURILLO, WILSON ROJAS, ELKIN HERNANDEZ, ALVARO MORENO, LUIS PENA, CARLOS DUARTE, JORGE TRUJILLO, GUILLERMO SOLORZANO, JORGE ROMERO, GIOVANNI DOMINGUEZ.

Tāpat es domāju par neparasto sievieti AUNG SAN SUU KYI, kas, cīnoties par savas tautas tiesībām uz brīvību un riskējot ar savu dzīvību, ir sākusi badastreiku, jo vēlas, lai viņu sadzirdētu. Viņai mūsu uzmundrinājuma vārdi ir vajadzīgi vairāk nekā jebkad agrāk.

(Aplausi)

Protams, es sirdī nesu vēl kāda sava tautieša *Guilad Shalit* krustu, kas tika paņemts 2006. gada jūnijā. Viņa ģimene cieš tāpat kā cieta mana ģimene, klauvējot pie visām durvīm, apgriežot kājām gaisā zemi un debesis, lai nodrošinātu viņa atbrīvošanu. Viņa personīgais liktenis ir sajaucies ar politiskām interesēm, kam nav nekāda sakara ar viņu un ko viņš nevar kontrolēt.

GUILAD SHALIT, AUNG SAN SUU KYI, LUIS MENDIETA, ALAN JARA, JORGE TRUJILLO, FORERO,...

Šos cilvēkus, kuru vārdi atbalsojas šajās sienās, nospiež jaunuma spēks. Viņiem jāzina, ka līdz viņu atbrīvošanai katrs no mums jutīsies kā ieslodzītais.

Es ļoti ceru, ka aplausi, kas izskan šeit Parlamentā, var viņiem nodot mūsu mīlestību, visu mūsu spēku un visu mūsu enerģiju, pārvarot attālumu, kurš mūs šķir. Lai viņi zina, ka mēs esam pilni apņēmības. Lai viņi ir droši, ka mēs nekad necietīsim klusu un nekad, nekad nepārstāsim rīkoties, kamēr viņi visi nebūs atbrīvoti!

Paldies!

(Skaļas ovācijas)

Priekšsēdētājs. – *Ingrid Betancourt*, jūs atvērāt savu sirdi mums, brīvi ievēlētajiem Eiropas Parlamenta deputātiem, un, dāmas un kungi, es esmu pārliecināts, ka varu to teikt visu jūsu vārdā — mēs nekad vēl nebijām piedzīvojuši tik dziļi aizkustinošu runu šeit Parlamentā.

Ingrid Betancourt, jūs esat mums lūgusi solidarizēties ar jums un paudusi vēlmi, lai jūsu pieredze par pārciestajām ciešanām un par to, kā iegūt brīvību, nonāktu pie visiem tiem, kurus teroristi joprojām tur gūstā. Tā ir vislieliskākā solidaritātes zīme, ko iespējams piedāvāt visiem gūstekņiem visā pasaulē, un par to mēs jums no visas sirds pateicamies.

(Aplausi)

Ingrid Betancourt, ar savu miermīlīgo cīņu par brīvību, par demokrātiju, par cilvēktiesībām un par katra indivīda cieņu jūs esat mudinājusi mūs, brīvi ievēlētos Eiropas Parlamenta deputātus, ar miermīlīgiem līdzekļiem turpināt neatslābstošu un apņēmības pilnu cīņu. Jūs esat mūs pamudinājusi iesaistīties dialogā un raksturojusi vārdus kā vissvarīgāko lietu dzīvē. Vārdi bija cilvēku sazināšanās pamatā. Jūs iedrošināt mūs turpināt tādā pašā garā.

Ingrid Betancourt, nobeigumā es vēlētos pateikt: mums ir bijusi privilēģija piedalīties ar jums šajā ārkārtīgi aizkustinošajā sēdē, jūtot dziļas cilvēciskas emocijas, bet vienlaicīgi arī kvēlu aicinājumu rīkoties — aicinājumu mums, kas ir ievēlēti, lai rīkotos. Tagad, kad jūs esat atguvusi brīvību un ieguvusi jaunu dzīvi, mēs ceram, ka radīsiet mieru savā dzimtenē Francijā, kas ir ietekmīga Eiropas Savienības valsts, kura vada Eiropas Savienības prezidentūru šajā pusgadā, un ka jūs atradīsiet meklēto laimi. Visvairāk mēs jums novēlam mīlestību, par kuru jūs runājat. *Merci, Ingrid Betancourt!*

(Aplausi)

SĒDI VADA: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU*Priekšsēdētāja vietniece**(Sēdi atklāja plkst. 15.55)***2. Sēdes atsākšana**

Priekšsēdētāja. – (EL) Es pasludinu Eiropas Parlamenta sēdi, kas tika pārtraukta 2008. gada 25. septembrī, par atsāktu.

3. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana (sk. protokolu)**4. Parlamenta sastāvs (sk. protokolu)****5. Komiteju un delegāciju sastāvs (sk. protokolu)****6. Dokumentu iesniegšana (sk. protokolu)****7. Jautājumi, uz kuriem jāatbild mutiski, un rakstiskas deklarācijas (iesniegšana) (sk. protokolu)****8. Spēku zaudējušas rakstiskas deklarācijas (sk. protokolu)****9. Padomes nosūtītie nolīgumu teksti (sk. protokolu)****10. Apropriāciju pārvietojumi (sk. protokolu)****11. Darba kārtība (sk. protokolu)****12. Eiropadomes sanāksmes sagatavošana, iekļaujot jautājumu par pasaules finanšu sistēmas stāvokli (debates)**

Priekšsēdētāja. – (EL) Nākamais punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par Eiropadomes sanāksmes sagatavošanu, iekļaujot jautājumu par pasaules finanšu sistēmas stāvokli.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, Komisijas priekšsēdētāj, dāmas un kungi, esmu pārliecināts, ka sapratīsiet, cik grūti ir runāt Parlamentā tūlīt pēc šāda emociju, cilvēcīguma un solidaritātes brīža, kādu mēs tikko pieredzējām, pateicoties *Ingrid Betancourt*, kura aicināja rīkoties.

Tomēr mums ir jāatgriežas realitātē. Eiropadome tiekas 15. un 16. oktobrī. Šī jaunā sēde ir īpaši nozīmīga šajā krīzes un nestabilitātes laikā, tādēļ Eiropas Savienībai ir jāizrāda politiskā griba, jāpieņem iniciatīvas un lēmumi. Eiropadomes darbu noteiks ekonomiskā un finanšu situācija.

Kā jau es Parlamentā teicu 23. septembrī, šī nav tikai ASV krīze. Šobrīd tā ir Eiropas krīze. Šobrīd tā ir starptautiska krīze. Uzticības krīze tirgos un mūsu finanšu nozarē pēdējās dienās ir pat pasliktinājusies. ES ir jāpilda savi pienākumi.

Padomes prezidentūra ir apņēmusies netaupīt pūles un uzlabot valstu iniciatīvu koordinēšanu un saskaņošanu. Padome tā rīkojās sestdien Eiropas G7 valstu sanāksmē, piedaloties Komisijas priekšsēdētājam un Eiropas Centrālās bankas prezidentam. Padome tā rīkojās vakar Ekonomikas un finanšu ministru padomē. Padome tā rīkosies arī Eiropadomē 15. un 16. oktobrī.

Mēs dalībvalstu starpā esam panākuši vienošanos, ka mums ir sīki jāapspriežas par to, kā katra dalībvalsts tiek galā ar krīzes ietekmi uz savu finanšu sistēmu. Dialogs Eiropas valstu starpā ir konkrēta realitāte. Eiropas Komisija pastāvīgi sazinās ar valdībām, administrācijām, centrālajām bankām un banku uzraudzības iestādēm. Kā mums atgādināja *Jean-Claude Trichet*, mēs reaģējam uz krīzi paši ar saviem resursiem un struktūrām. Mēs

neesam federāla valdība kā ASV. Mums nav par ko kaunēties; mums ir jāstrādā savu iestāžu sistēmā. Ir pienācis laiks rīkoties. Galvenais, ka eiropieši strādā kopā un pilda savus pienākumus vienlaicīgi ar Eiropas Centrālo banku. Savā pirmdienas, 6. oktobra, paziņojumā Eiropadomes priekšsēdētājs *Nicolas Sarkozy* atgādināja, ka ES vadītāji bija vienprātis savā vēlmē veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu finanšu sistēmas stabilitāti.

Mums ir atzinīgi jāvērtē Eiropas Centrālās bankas un pārējo centrālo banku — ASV, Lielbritānijas, Zviedrijas un Kanādas — nozīme, kas tikko vienojās par saskaņotu likmes samazinājumu par pusi punkta. Mums nekavējoties jāturpina rīkoties. Kā finanšu ministri norādīja savā vakardienas sanāksmē, ir steidzami jānomierina noguldītāji un jāapgādā internetbanku tirgus. Tādā veidā mēs atjaunosim uzticību. Tāpat mums ir jāsigatavo detalizēts finanšu pārvaldības pārskats par sistēmu, kas ir daudz labvēlīgāka ekonomikas ilgtermiņa finansēšanai, kas mudinātu eiropiešus taupīt un samazinātu nepastāvību un finanšu spekulācijas.

Nekas no tā nav nesaderīgs ar konkurētspējīgas un novatoriskas finanšu nozares saglabāšanu. Lai uzlabotu uzraudzību, mēs ļoti lielas cerības liekam uz Eiropas Komisijas priekšlikumiem. Tiem jābūt ātriem un drosmīgiem.

Vakar dalībvalstis panāca vienošanos par tūlītēju reakciju, lai, pirmām kārtām, garantētu finanšu iestāžu stabilitāti, piešķirot kapitālu vai izmantojot jebkurus citus līdzekļus, ko nosaka apstākļi. No šī viedokļa pasākumi, ko šorīt paziņoja Apvienotās Karalistes premjerministrs, ir vērtējami ārkārtīgi atzinīgi. Tie nepārprotami saskan ar saistībām, ko 6. oktobrī uzņēmās valsts un valdības vadītāji. Pa to laiku Francija izskata juridisko struktūru, kas ļautu valdībai vajadzības gadījumā iesaistīties finansiāli. Eiropadomes priekšsēdētājs turpinās izmantot šīs dažādās iniciatīvas un priekšlikumus kā pamatu atbilstīgu iniciatīvu pieņemšanai, lai nostiprinātu koordināciju Eiropas līmenī.

Tāpat mums ir jāaizsargā un jāgarantē noguldītāju intereses. Kā jūs zināt, Eiropā minimālā noguldījumu aizsardzība tiks palielināta līdz EUR 50 000. Dažas dalībvalstis — īstenībā ļoti daudzas — ir paziņojušas savu lēmumu palielināt šo aizsardzību līdz EUR 100 000. Pašreizējos ārkārtas apstākļos ir nepieciešams elastīgums Kopienas noteikumu piemērošanā par valsts atbalstu un Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem. Eiropas Komisija sava priekšsēdētāja apņēmīgajā vadībā mums palīdz šajā ļoti īpašajā gadījumā.

Šīs nedēļas beigās ir jāpanāk starptautiska G7 valstu koordinēšana, lai atjaunotu uzticību. Kā teica Japānas finanšu ministrs un G7 priekšsēdētājs, G7 ir jāizpilda spēcīgs, vienots finanšu ministru un centrālo banku vadītāju paziņojums. Tieši to centrālās bankas ir tikko izdarījušas, un no šī viedokļa tas bija apņēmīgs un ļoti pozitīvs signāls. Ņemot vērā krīzes starptautisko raksturu, tirgu stabilizēšanā mums acīmredzot jāiesaista lielās jaunās ekonomikas valstis.

Tieši to Eiropadomes priekšsēdētājs līdz gada beigām vēlas izdarīt paplašinātajai G8 valstu organizācijai.

Visbeidzot, Starptautiskajam Valūtas fondam ir jābūt galvenajam forumam, rīkojot diskusiju starp lielākajiem pasaules mēroga dalībniekiem. Tam ir jāatgriežas pie finanšu policista lomas, ko tas pildīja sākotnēji, un jāseko līdzi monetārajai stabilitātei, finanšu stabilitātei, kā tas tika plānots tūlīt pēc Otrā pasaules kara, tā vietā, lai vienkārši kontrolētu situāciju jaunajās tirgus ekonomikas valstīs un jaunattīstības valstīs.

Papildus šiem ārkārtīgi svarīgajiem notikumiem attiecībā uz ekonomisko un finanšu krīzi Padomes prezidentūra vēlējas, lai Padome diskutētu par enerģētikas un klimata paketi. Vācijas prezidentūrai apņēmīgi rīkojoties, Eiropadome 2007. gada martā uzņēmās dažas ambiciozas saistības attiecībā uz vidi. Mēs vēlamies saglabāt Komisijas iesniegtajā paketē minēto mērķi attiecībā uz vidi, par kuru mēs ceram — es uzsveru — panākt vienošanos ar Parlamentu pirmajā lasījumā. Mums ir jābūt gataviem un jāatrodas spēcīgās pozīcijās abās sanāksmēs Poznaņā 2008. gada decembrī un pēc tam Kopenhāgenā 2009. gada beigās.

Tomēr ekonomikas pašreizējā lejupslīde saasina dažu mūsu partneru, kā arī mūsu nozaru bažas. Mums ir jāreaģē uz šīm raizēm kopīgi. Mums jāpārdomā, kādu elastīgumu mēs varam pieļaut, nekompromitējot Komisijas ierosinātās paketes mērķus, pamatprincipus un galvenās bilances. Pakete attiecas uz attīstības modeli, kas mums būs jāizmanto nākotnē; pašreizējā ekonomiskā un finanšu krīze liek apšaubīt šī brīža attīstības modeli.

Prezidentūra vēlējas arī ierosināt jautājumu par energodrošību atbilstoši 1. septembra ārkārtas Eiropadomes secinājumiem. Šajā jautājumā es izteikšos pavisam vienkārši: joprojām ir daudz darāmā, jo īpaši energoefektivitātes, enerģijas avotu dažādošanas, starpsavienojumu un infrastruktūras attīstības jomā, kā arī jomā, kas saistīta ar sadarbību ar lielajiem piegādātājiem, tranzīta valstīm un lielākajiem patērētājiem. Mēs vēlētos pieņemt dažas ievirzes un pamatnostādnes, reaģējot uz daudzu dalībvalstu pamatotajām bažām un īpaši no enerģētikas viedokļa visatkarīgāko dalībvalstu, Centrāleiropas un Austrumeiropas dalībvalstu

bažām. Mums jānosaka pamatnostādnes, lai novembrī Komisija varētu darīt to, kas tai jādara, lai sagatavotu priekšlikumus mūsu kontinenta energodrošības uzlabošanai.

Saskaņā ar ieteikumu, ko Īrija izteica jūnijā un ko apstiprināja visas dalībvalstis, Eiropadome atgriezīsies pie jautājuma par Lisabonas līgumu. Kā mēs šodien redzam, šis iestāžu jautājums ir vajadzīgs vairāk nekā jebkad iepriekš, un tas ir galvenais mūsu interešu objekts. Kā jūs zināt, prezidentūra būtu gribējusi līdz decembrim izstrādāt kopēju rīcības modeli, kas būtu jāievēro. Īrijas premjerministrs *Brian Cowen* apstiprināja Eiropadomes priekšsēdētājam, ka viņš iepazīstinās savus kolēģus valsts un valdības vadītājus ar pētījumu, ko pasūtīja Īrijas valdība un kurā tiek analizēti „nē” balsojuma iemesli referendumā un secinājumi, ko no tā var izdarīt. Savas vizītes laikā Parīzē viņš arī paziņoja par *ad hoc* parlamentārās komitejas izveidi, kuras diskusijas tiktu iekļautas Īrijas valdības diskusijās laikposmā no šodienas līdz novembrim. 6. oktobrī ārlietu ministrs *Michael Martin* Konstitucionālo jautājumu komitejā apstiprināja, ka Īrijas valdība ir apņēmusies izvirzīt konkrētus priekšlikumus. Paralēli prezidentūra aicina tos, kas to vēl nav izdarījuši, pabeigt līguma ratifikācijas procedūru. Pašreizējā nestabilitāte ir papildu iemesls pieņemt jaunu Eiropas Savienības tiesisko un iestāžu sistēmu. Mums tā ir vajadzīga vairāk nekā jebkad agrāk, un mums tā ir vajadzīga steidzami.

Arī Eiropadome tiks aicināta pieņemt Eiropas Migrācijas un patvēruma paktu, par kura tekstu 25. septembrī Tieslietu un iekšlietu padomē tika panākta politiska vienošanās. Es neatkārtošu to, ko teica *I. Betancourt*, bet tas ir ārkārtīgi svarīgi. Imigrācija joprojām ir Eiropai izdevīga. Eiropas Migrācijas un patvēruma pakta mērķis ir sniegt jaunu stimulu migrācijas politikai, un tas ir saskaņā ar visaptverošas pieejas, kas tiek īstenota kopš 2005. gada, līdzsvaroto struktūru un Eiropas Komisijas priekšlikumu struktūru. Tas nosaka mērķtiecīgas ievirzes nākotnei, lai virzītos uz patiešām kopēju migrācijas politiku. Pakta ir iekļauti visi migrācijas plūsmu vadības aspekti: ne tikai cīņa pret nelikumīgo imigrāciju un robežu kontrole, bet arī tādas jaunas jomas kā ekonomiskā imigrācija, pienācīga patvērumu saskaņošana un izcelsmes valstu attīstība. Tas mums šķiet ārkārtīgi būtiski, ņemot vērā, ka šogad tika paplašināta Šengenas zona.

Saistībā ar ārējām attiecībām Eiropadome novērtēs, vai Krievija ir izpildījusi savus pienākumus saskaņā ar 12. augusta un 8. septembra nolīgumiem par Krievijas karaspēka izvešanu, no kā ir atkarīga kontaktu atjaunošana par turpmāko partnerattiecību nolīgumu starp Krieviju un Eiropas Savienību. Komisija un Padome visaptveroši un sīki novērtēs ES un Krievijas attiecības, gatavojoties turpmākajai augstākā līmeņa sanāksmei, kas plānota Nicā 14. novembrī.

Vienlaicīgi Eiropas Savienība ir apņēmusies arī turpmāk atbalstīt savus austrumu kaimiņus viņu ekonomiskās un demokrātiskās modernizācijas centienos. Šajā sakarā es atgādinu Parīzē septembrī notikušās ES un Ukrainas augstākā līmeņa sanāksmes rezultātu nozīmi, kas iezīmē vēl nebijušu soli uz priekšu attiecībās starp Eiropas Savienību un Ukrainu.

Tādā pašā veidā Eiropadome aicinās stiprināt attiecības starp ES un Moldāviju, kuru es apmeklēju pagājušajā pirmdienā, noslēdzot jaunu nolīgumu, kurā tiks ņemtas vērā valsts īpatnības un kurš būs mērķtiecīgāks par iepriekšējo, ļaujot to saistīt ar dažādām ES politikām — ja turpmākās valsts vēlēšanas noritēs normāli. Turklāt Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomei tiks uzdots iepriekš pārbaudīt priekšlikumus par austrumvalstu partnerattiecību nākotni, kuru Komisija plāno iesniegt novembrī.

Priekšsēdētājas kundze, Komisijas priekšsēdētāj, dāmas un kungi, kā jūs redzat, Francijas prezidentūrai ir risināmi vairāki steidzami jautājumi. Lai gan tā noteikti ir krīzes pārvaldības prezidentūra, tā ir arī prezidentūra, kas nedrīkst upurēt savas prioritātes. Eiropa rīkojas, lai risinātu pašreizējās problēmas: tas bija nosaukums, ko mēs pirms pāris mēnešiem izvēlējāmies Francijas prezidentūras darba programmai. Šis mērķis stingrāk nekā jebkad agrāk būs mūsu rīcības pamatā. Tam vairāk nekā jebkad agrāk ir jāvirza Eiropadomes darbs 15. un 16. oktobrī.

13. Oficiāla sveikšana

Priekšsēdētāja. – Pirms es dodu vārdu Komisijas priekšsēdētājam, es vēlētos sveikt Kanāriju salu reģionālā parlamenta delegāciju, ko vada tās priekšsēdētājs *Castro Cordobez*.

(Aplausi)

14. Eiropadomes sanāksmes sagatavošana, iekļaujot jautājumu par pasaules finanšu sistēmas stāvokli (debašu turpināšana)

José Manuel Barroso, *Komisijas priekšsēdētājs* – (FR) Priekšsēdētājas kundze, J. P. Jouyet, dāmas un kungi, vispirms es vēlos izvērtēt Padomes Francijas prezidentūras lomu.

Kā J. P. Jouyet tikko minēja, Padomes Francijas prezidentūras laikā vispirms bija Krievijas un Gruzijas krīze un tagad vēl nepieredzēta krīze — globālā finanšu krīze. Šī krīze aizsākās ārpus Eiropas, proti, Atlantijas okeāna otrā pusē, un Eiropā pagaidām, un es uzsveru vārdu „pagaidām”, vēl nav izstrādāti noteikumi, kas ļautu Eiropai atbilstoši rīkoties. Es apliecinu, ka Francijas prezidentūra un *Nicolas Sarkozy* ir ieguldījis milzīgu darbu, lai rastu risinājumu šai ārkārtas situācijai Eiropā.

, *Komisijas priekšsēdētājs* – Mums visiem ir skaidrs, cik nopietna ir šī finanšu krīze, un es pilnīgi piekrītu, ka tas ir galvenais jautājums, kas ir jāizskata Eiropas Padomes sēdē nākamajā nedēļā.

Šī krīze ir liels pārbaudījums finanšu sektoram, dalībvalstīm, Eiropai un tās iestādēm, kā arī starptautiskajām finanšu iestādēm. Ir iesaistītas ļoti daudzas puses — bankas un citas finanšu iestādes, uzraudzības iestādes, ECB un citas centrālās bankas, valstu valdības un Komisija —, tāpēc mums ir jārikojas saskaņoti. Notikumi attīstās ļoti strauji, tāpēc mums ir jārikojas nekavējoties.

Pagājušajā nedēļā es aicināju iesniegt saskaņotu Eiropas rīcības plānu, jo, manuprāt, pretējā gadījumā Eiropai būs daudz grūtāk pārvarēt šo krīzi. Šobrīd mani iedrošina dalībvalstu apņēmība sadarboties, ko apliecina deklarācija, ko pirmdien Eiropas un Ekonomikas un finanšu padomes sēdē iesniedza 27 dalībvalstu vadītāji un es to skaitā. Taču ar to nepietiek — mēs varam darīt vairāk, un mums tas ir jādara.

It sevišķi es mudinu dalībvalstis ciešāk sadarboties savā starpā un ar Eiropas iestādēm. Jā, dažas valstis jau ir sākušas rīkoties, pārsvarā vietējā mērogā, jo tur ir naudas līdzekļi un kompetences. Tas apliecina to, ka esam valstu savienība, nevis atsevišķa valsts, kur zināmā mērā situācija ir atšķirīga. Vairumā gadījumu dalībvalstu īstenotie pasākumi ir bijuši veiksmīgi. Taču dalībvalstīm ir jāievēro vienoti principi, jārikojas saskaņā ar kopīgi pieņemtu sistēmu un jāņem vērā tas, kā šo valstu rīcība ietekmē citas valstis.

Izmantojot izdevību, es vēlos izteikt atzinību par pasākumiem, kurus šodien iesniedza Apvienotā Karaliste un kas atbilst principiem, kurus vakar apstiprināja Ekonomikas un finanšu padome.

Protams, ir arī daudzas lietas, kuras mēs jau darām, kā arī īstermiņa, vidējā termiņa un ilgtermiņa pasākumi, kas vēl ir jāīsteno Eiropas iestāžu līmenī. Es runāju par konkrētiem, praktiskiem un reāliem priekšlikumiem.

Izteikšos precīzāk: tas ir ļoti vilinoši, taču šis nav īstais laiks un īstā vieta, lai paustu savu politisko nostāju un izrādītos vai nāktu klajā ar grandiozām iniciatīvām, kuras nav iespējams īstenot. Tirgū šāda rīcība tiks nekavējoties sodīta un izmaksas segs uzņēmēji, turklāt galvenokārt uz nodokļu maksātāju rēķina. Ir vajadzīgs reāls un atbildīgs mērķis.

Saistībā ar to es vēlos izteikt atzinību ECB, kas sevi ir pierādījusi kā drošu un efektīgu pasaules mēroga dalībnieku, kas spēj nodrošināt eiro stabilitāti.

Komisija ir izdarījusi visu, kas ir tās spēkos. Valsts atbalsta un konkurences noteikumi izrādījās ļoti būtiski, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Šie noteikumi ir būtiski gadījumā, ja kādas dalībvalsts rīcība negatīvi ietekmē kādu citu dalībvalsti. Tajā pašā laikā Komisija ir apliecinājusi elastību un spēju operatīvi rīkoties. Es atzinīgi vērtēju to, ka valsts atbalsta noteikumu izdevīgums un veids, kā Komisija šos noteikumus piemēro, ir ievēroti Ekonomikas un finanšu padomes secinājumos. Tuvākajā laikā Komisija sniegs norādījumus par sistēmu, kas ļautu ātri izvērtēt, vai rekapitalizācijas un garantiju shēmas ir saderīgas ar valsts atbalsta noteikumiem.

Nākamajā nedēļā likumdošanas jomā mēs iesniegsim divus priekšlikumus. Pirmkārt, lai veicinātu noguldījumu garantiju shēmu konvergenci. Pastiprināti un vienotāki noteikumi būs būtiska krīzes risinājuma stratēģijas daļa. Mani iedrošina Ekonomikas un finanšu padome, kas pieņēma mūsu priekšlikumu vismaz dubultot kopīgo minimālo sliekšni un noteica to 50 000 eiro apmērā, bet lielākā daļa dalībvalstu to noteikušas līdz pat 100 000 eiro apmērā.

Otrkārt, mēs iesniegsim priekšlikumu, kas nosaka, ka saistībā ar grāmatvedības noteikumiem un to skaidrojumu Eiropas finanšu iestādes nedrīkst būt nelabvēlīgā situācijā attiecībā pret to starptautiskiem konkurentiem. Pagājušajā nedēļā es tikos ar Eiropas banku pārstāvjiem, kuri bija vienisprātis, ka tā ir nopietna

problēma. Komisijas pienākums bija likt saprast, ka ir jārikojas un ir nepieciešams politisks stimul, un šķiet, ka šobrīd dažu dalībvalstu radītie šķēršļi beidzot ir novērsti.

Ir arī vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumi: pasākumi, kas ir jāveic, lai atjaunotu finanšu tirgus stabilitāti un ilgtspējību. Esmu to teicis iepriekš un saku vēlreiz — ir nevis tikai jālikvidē uzņēmumi, bet arī jāveic ticība pašreizējai ekonomiskajai situācijai. Nepietiek ar to, ka ugunsgrēks ir nodzēsts. Komisija šajā jomā darbojas jau gadu — kopš šīs krīzes sākuma.

Dalībvalstīm ir jāpierāda, ka tās ir iemācījušās veidot pareizu regulatīvo sistēmu, lai mazinātu krīzes riskus. Būs stingri jāuzrauga darbs pie pagājušajā gadā apstiprinātā Ekonomikas un finanšu padomes ceļveža.

Es vēlos īpaši uzsvērt trīs lietas. Pirmkārt, es vēlos, lai Padome un Parlaments kā prioritāti izvirzītu mūsu pagājušās nedēļas priekšlikumu par noteikumiem attiecībā uz kapitālu. Otrkārt, nākamajā nedēļā mēs iesniegsim paziņoto priekšlikumu par vērtēšanas aģentūrām. Un es zinu, ka es varu paļauties uz jums, ka šis priekšlikums tiks ātri izskatīts. Treškārt, mēs izskatīsim arī mūsu 2004. gada decembra ieteikumus par vadošo darbinieku atalgojumu, kuru dalībvalstis diemžēl ignorēja; pareizāk sakot, Komisijas 2004. gada decembra ieteikumus daļēji ievēroja tikai viena dalībvalsts. Tas uzskatāmi liecina par pretestību, ar kādu mēs dažus pēdējos gadus saskaramies šajā jomā.

Un pēdējais ir sistemātiskākas dabas jautājums. Mums vairāk uzmanības ir jāpievērš arī Eiropas līmeņa pārraudzībai vienotajā finanšu tirgū. Eiropas Savienībā darbojas vairāk nekā 8000 banku, taču divas trešdaļas kopējo Eiropas Savienības banku aktīvu tiek glabāti 44 pārrobežu iestādēs. Dažas no tām darbojas 15 dalībvalstīs. Mēs darbojamies vienotajā tirgū, taču pārrobežu bankām ir jāņem vērā katras dalībvalsts uzraudzības sistēma, un valsts uzraudzības iestādes nevar izvērtēt bankas darbības ārpus valsts robežām. Būtu jānovērš neatbilstības starp tirgu kontinenta mērogā un valstu uzraudzības iestādēm. Pieredze liecina, ka, ja kāda pārrobežu banka ir nokļuvusi spiedīgā situācijā, vairākas valsts uzraudzības iestādes, darbojoties paralēli, var rast ātru risinājumu, taču, godīgi sakot, tas ir sarežģīti.

Es zinu, ka ar dažām dalībvalstīm šajā jautājumā būs grūti vienoties. Šobrīd Parlamentā norit debates par Maksātnespējas II direktīvu, un ir redzama liela pretestība pret mēģinājumiem uzlabot pārrobežu uzraudzību.

Maksātnespējas II direktīvā un Kapitāla prasību direktīvā mēs piedāvājam ieviest stingru nepieciešamo minimumu. Es noteikti esmu pārliecināts, ka būs nepieciešami papildu pasākumi.

Tāpēc ir svarīgi to uzsvērt. Ja Komisija atbalsta vienotu nostāju attiecībā uz uzraudzību Eiropā, mēs to nedarām, lai piesavinātos vairāk kompetenču. Mēs to darām tāpēc, ka to prasa pašreizējā situācija, proti, ka gandrīz divas trešdaļas Eiropas Savienības banku aktīvu tiek glabāti pārrobežu iestādēs. Tas ir Eiropā, un mums ir jārod Eiropai raksturīgs risinājums.

Ir jāuzsāk pārdomu process, lai vienotos. Tāpēc es plānoju izveidot augsta līmeņa darba grupu, kas meklētu piemērotāko veidu, kā panākt to, lai finanšu tirgi atbilstu vienotā tirgus standartiem un lai uzraudzības iestādes sadarbotos, stājoties pretī pārrobežu banku izaicinājumam. Man ir tas gods paziņot, ka bijušais SVF rīkotājdirektors, Francijas bankas vadītājs un ERAB prezidents *Jacques de Larosière* ir piekritis vadīt šo neatkarīgo darba grupu, kuras sastāvā darbosies augsta līmeņa eksperti attiecīgajā jomā. Esmu pārliecināts, ka šīs darba grupas idejas ietekmēs vispārējo pārdomu procesu un, cerams, piedāvās kādus ilgtermiņa risinājumus.

Pašreizējā krīze liecina, ka mums ir vispusīgi jāpārdomā finanšu tirgu regulatīvie un uzraudzības noteikumi, kā arī noteikumi attiecībā uz ieguldījumu fondiem un privāto kapitālu, kā norāda Parlaments. Mēs pie šiem jautājumiem vēl atgriezīsimies. Es tikai ceru, ka visas dalībvalstis izrādīs tādu ieinteresētību kā Parlaments un Komisija.

Un tāpat, īsumā. Tuvākajā laikā mums it jānodrošina tas, lai glābšanas operācijas un cita veida publiska iejaukšanās Eiropas līmenī būtu koordinēta un konsekventa. Valsts atbalsta noteikumi ir jāīsteno nekavējoties, lai iedrošinātu dalībvalstis un mēs varētu ļoti ātri reaģēt. Nākamajā nedēļā mēs plānojam iesniegt priekšlikumu par noguldījumu garantiju shēmām un grāmatvedības noteikumiem.

Būtu jāuzsver trīs vidēja termiņa pasākumi: pagājušās nedēļas priekšlikums par kapitāla prasībām, mūsu nākamais priekšlikums par vērtēšanas aģentūrām un mūsu pārskats par 2004. gada ieteikumu par vadošo darbinieku atalgojumu.

Un ilgtermiņā manis pasludinātajai augstākā līmeņa grupai ir jāpanāk vienošanās par pārrobežu uzraudzību.

Lai Eiropas Savienība atrisinātu radušās problēmas, visi šie pasākumi ir jāveic, dalībvalstīm darbojoties vienoti un saskaņoti. Pārlicība būs lielāka, ja iestādes spēs parādīt savu apņēmību rīkoties nekavējoties.

Attiecībā uz Komisiju es vēlos jums darīt zināmu, ka esmu nolēmis kolēģijā izveidot pastāvīgu vadības grupu, kas risinātu ar finanšu krīzi saistītus jautājumus; šo grupu vadīšu es, un tās sastāvā darbosies komisāri J. Almunia, C. McCreevy un N. Kroes. Es vēlos turpināt sarunas ar Parlamentu par šiem jautājumiem. Es zinu, ka Parlaments jau ir apliecinājis savu atbalstu tūlītējiem priekšlikumiem, un es ceru, ka mēs varēsim šo ļoti svarīgo un delikāto jautājumu atrisināt kopīgiem spēkiem, jo finansiāla stabilitāte ir sabiedrisks labums. Mums ir jāpierāda, ka esam apņēmušies kopīgiem spēkiem rast risinājumu šai ļoti sarežģītajai un neatliekamai situācijai.

Kā tikko norādīja Padomes priekšsēdētājs, šajā jautājumā ir ļoti būtiska sadarbība starptautiskā līmenī. Eiropai ir jāmeklē risinājumi, taču mums ir arī jāsadarbojas ar starptautiskām finanšu iestādēm.

Es īpaši atzinīgi vērtēju prezidenta N. Sarkozy priekšlikumu organizēt starptautisku konferenci. Tā būtu pareiza rīcība. Jo vienotāk darbosies valsts iestādes, jo efektīvāka būs mūsu rīcība un mazāka iespēja, ka tiks ierobežota godīga konkurence un Eiropas integrācijas *acquis*.

Uzsvars ir likts uz finanšu krīzi, un tas ir pamatoti. Taču būtu kļūda uzskatīt, ka eiropietis tās dēļ ir pārstājis darboties. Ir vēl divas jomas, kurās šī gada rudenī ir jāpanāk būtiski uzlabojumi. Īstenībā ir vēl vairākas būtiskas jomas, taču laika trūkuma dēļ es īsi apskatīšu tikai divas no tām — klimata pārmaiņu/enerģētikas pakete un Lisabonas līgums.

Vispirms apskatīsim jautājumu par klimata pārmaiņām un enerģētikas paketi. Kļūdās tie, kas uzskata, ka šī politika nav aktuāla ekonomiskās lejupslīdes apstākļos. Šī pakete ir ļoti būtiska Eiropas turpmākajai labklājībai. Ja netiks īstenota šī politika, vēlāk pieaugs izmaksas, mūs vairāk ietekmēs enerģijas deficīts, un mēs nevarēsim izmantot dažus lielos, jaunos tirgus. Protams, nozaru pārstāvjus uztrauc tas, ka pārmaiņas nozīmē papildu izmaksas. Tas ir pilnīgi saprotami. Taču es arī esmu pārliecināts, ka mēs varam rast veidu, kā nomierināt šīs nozares, ka tām netiks piemēroti neizdevīgi konkurences nosacījumi.

Es mudināšu Eiropas Padomi rīkoties ātrāk un darboties saskaņā ar grafiku, ko ievēro Parlaments un ļoti veiksmīgi izmanto Francijas prezidentūra — es atzinīgi vērtēju Padomes priekšsēdētāja tikko izteiktās piezīmes. Vakar Parlaments veica būtisku procesuālu darbību. Mēs tikko esam sākuši iestāžu sarunas. Komisija ir gatava konstruktīvi iesaistīties, lai Padomes un Parlamenta plenārsēdēs panāktu pēc iespējas lielāku atbalstu.

Visbeidzot par Lisabonas līgumu. Šobrīd ir pārāgri spriest par precīzu turpmāko rīcību. Taču vēlos atgādināt, ka pēdējo nedēļu un mēnešu notikumi kārtējo reizi apliecināja to, cik ļoti Eiropai ir vajadzīgs Lisabonas līgums. Sakiet godīgi, vai mēs spēsim nākotnē atrisināt tādas krīzes, kāda bija starp Krieviju un Gruziju, ja Padomes priekšsēdētājs mainās ik pēc sešiem mēnešiem? Ir nepieciešama lielāka stabilitāte. Mūsu rīcībai ir jābūt saskaņotākai. Lēmumu pieņemšanas procesam Eiropā ir jābūt efektīvākam. Eiropai ir jābūt efektīvākai, demokrātiskākai un ar skaidru nostāju starptautiskajā arēnā. Tāpēc es uzskatu, ka Lisabonas līgums ir jāapstiprina.

Šis nav ierasts laiks. Šis ir bezprecedenta laiks, kas mums visiem — Komisijai, Padomei un Parlamentam — liek rīkoties. Kopējiem spēkiem Eiropai ir jāatrisina šī finanšu krīze. Tas ir mūsu pienākums pret Eiropas pilsoņiem.

(Aplausi)

Joseph Daul, PPE-DE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāj, Komisijas priekšsēdētāj, dāmas un kungi! Finanšu krīze, kas pēkšņi pārsteidza mūsu ekonomiku, rada nopietnas bažas. Tā liek bažīties par mūsu ekonomiku, mūsu darbu un galvenokārt par miljoniem cilvēku, kuri smagi strādāja un krāja naudu pensijai un nelielam mantojumam saviem bērniem un kuri tagad apjauš, ka viņu pūliņi ir bijuši velti. Melnā pirmdivēdiena, ko biržas visā pasaulē atkal piedzīvo šajā nedēļā, liecina, ka tirgus var strauji mainīties un finanšu sistēma var kļūt grūti kontrolējama.

Šo krīzi izraisīja vairāki faktori. Eiropas Komisija notikušajā lielā mērā pamatoti vaino ASV iestādes. Komisijai ir taisnība, ka tām ir jāsniedz paskaidrojums. Taču arī Eiropai ir jārikojas, lai atrisinātu šo krīzi un no tās mācītos.

Šajos grūtajos laikos dalībvalstis pirmām kārtām domā pašas par sevi. Taču mums kā Eiropas vadītājiem būtu jāapvieno spēki, lai šī finanšu krīze pēc iespējas mazāk ietekmētu ekonomiku. Mums ir jādara viss iespējama, lai šī krīze pēc iespējas mazāk ietekmētu uzņēmējdarbību, īpaši mazos un vidējos uzņēmumus. Komisijas priekšsēdētāj, Padomes priekšsēdētāj, man ir aizdomas, ka šī krīze liks maziem un vidējiem uzņēmumiem pamest tirgu un visiem būs vienāga. Ir jāizstrādā atbalsta plāns maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Mums ir jānodrošina, lai mūsu līdzpilsoņi nezaudētu ticību banku sistēmai un nekristu panikā, kas šo situāciju tikai pasliktinātu. Tāpēc es aicinu dalībvalstis rīkoties saskaņoti un mērķtiecīgi, lai šī krīze neietekmētu pensijas, darbu un izaugsmi Eiropā.

Tāpat kā Padomes prezidentūra, kas rīkojās mērķtiecīgi, arī mūsu darba grupa uzskata, ka mums ir jābūt vienotiem cīņā ar šo globālo krīzi. Ir skaidri redzams, ka finanšu tirgu uzraudzība nedarbojas. Tāpēc ir jāizveido Eiropas kontroles sistēma. Eiropai atkal ir jārada piemērs visai pārējai pasaulei. Šobrīd uzraudzības trūkums ir ļoti nopietna problēma, un kredītreitingu aģentūru nespēja rīkoties kopējās interesēs un atklāt pasaules finanšu tirgu galveno dalībnieku patieso maksātspējas līmeni vairs nav pieļaujama.

Vēlos arī norādīt, ka šajā laikā, kas miljoniem mūsu līdzpilsoņu vieš neskaidrību un nedrošību, manis pārstāvētā grupa uzskata, ka ir pilnīgi nepieņemami tas, ka direktori, kuri pieļāvuši, ka to organizācijas bankrotē, paliek nesodīti. Arī šajā gadījumā cilvēkiem ir jāatbild par savu rīcību.

Vēlos atkārtot J. P. Jouyet sacīto, ka ir pienācis laiks rīkoties. Mums ir jārīkojas saskaņoti, mums ir nepieciešama visu divdesmit septiņu dalībvalstu drosme un solidaritāte, lai atjaunotu mūsu ekonomiku.

Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Eiropas Padome izskatīs arī jautājumu par Lisabonas līgumu, un es vēlos aicināt visas dalībvalstis, kuras to vēl nav ratificējušas, to izdarīt pēc iespējas ātrāk, lai katra dalībvalsts varētu izteikt savu galīgo viedokli šajā jautājumā. Es zinu, ka šeit ir daži cilvēki, kuri šo līgumu neatbalsta, taču es viņiem nepiekrītu.

Mēs izprotam situāciju, kādā ir Īrija, un mēs arī saprotam, ka Īrijas valdībai ir vajadzīgs laiks, lai sniegtu atbildi pēc tās iedzīvotāju balsojuma, kuru mēs cienām. Eiropas Savienība ir gatava nogaidīt un apliecināt savu sapratni, taču vidējā termiņā un ilgtermiņā *status quo* nav pieņemams. Tāpēc es aicinu Eiropas Padomi apliecināt savu politisko gribu, kas, izvērtējot situāciju oktobrī, ir nepieciešama saistībā ar ceļvedi, kuru jūs ierosinājat decembrī apstiprināt kopā ar noteiktu grafiku.

Es arī aicinu Eiropas Padomi uzņemties atbildību par saviem lēmumiem: piemērot Lisabonas līgumu, kas būtu saistošs visām valstīm, vai Nicas līgumu, kas būtu saistošs visām iestādēm. Protams, Eiropas Parlamentā būs mazāk deputātu un mazāk pilnvaru nekā tad, ja tiktu apstiprināts Lisabonas līgums, taču arī Eiropas Komisijai būs mazāk komisāru nekā dalībvalstu. Šobrīd ir spēkā Nicas līgums. Tā arī ir realitāte. Par visiem politiskajiem lēmumiem ir dārgi jāmaksā, un, ja Eiropa vēlas iemantot uzticību, tai ir jāuzņemas atbildība par saviem politiskajiem lēmumiem, vai tie būtu saistīti ar finanšu krīzi, vai Eiropas iestādēm.

Priekšsēdētājas kundze, Komisijas priekšsēdētāj! Es vēlos piebilst, ka šajos grūtajos laikos darbs pie enerģijas/klimata paketes ir jāturpina piesardzīgi, lai saglabātu noteikto kursu un neaizbiedētu uzņēmumus un līdz ar to arī investīcijas.

Tiem, kas nepiekrīt, es tikai norādīšu, ka es atrisināju ļoti nopietnu krīzi — govju trakumsērgu. Neskaidrība valdīja pusotru gadu. Mums ir jānodrošina, jāpieņem un jāturpina īstenot šī sistēma vides un mūsu planētas jomā, taču mums ir jāņem vērā arī tas, kas notiek finanšu jomā. Ja mēs kavēsimies vēl vienu gadu, mēs par gadu vēlāk sāksim darīt to, kas nepieciešams, lai glābtu šo planētu un nodrošinātu mūsu bērnu un mazbērnu nākotni.

Martin Schulz, PSE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, es arī vēlos sākt ar jautājumu par Īrijas referendumu, tas ir, Lisabonas līgumu. Komisijas priekšsēdētāj, jums ir taisnība — mums šis līgums ir vajadzīgs vairāk nekā jebkad. Tāpēc es uzskatu, ka mums ir nepieciešams stabils pamats, lai to ieviestu, un Īrijas iedzīvotāji ir jāpārliecina atbalstīt šo līgumu.

Ja Īrijas valdībai neizdosies to panākt pirms Eiropas vēlēšanām, tad nākamā Eiropas Parlamenta un Komisijas sastāvs tiks veidots uz Nicas līguma pamata. Taču pēc tam šis jautājums atkal būs aktuāls, jo mums ir vajadzīgas šīs reformas. Tās ir vajadzīgas saistībā ar paplašināšanos un lai risinātu krīzes situācijas, piemēram, tādas krīzes, ar kādu atkal cīnāmies šobrīd. Līdz nākamajam Īrijas referendumam mums ir pietiekami daudz laika, lai noskaidrotu, kas finansē Lisabonas līguma apturēšanas kampaņu — CIP, militārie un ražošanas spēki Amerikas Savienotajās Valstīs vai citi spēki.

(Neapmierināti izsaucieni)

Vai dzirdat? Cilvēki, par kuriem es runāju, jau iejaucas. Mēs zinām, kur viņi ņem naudu. Varat būt droši, ka mēs šo jautājumu izskatīsim daudz rūpīgāk.

Komisijas priekšsēdētāj, jūs precīzi aprakstījāt šobrīd valdošo krīzi, taču es vēlos piebilst vēl dažas lietas. Neņemiet ļaunā to, ko teikšu: man patika lielākā daļa jūsu runas, taču man rada bažas vadības grupa, kuru

jūs plānojat izveidot, lai atrisinātu šo krīzi. Protams, ir svarīgi, ka tās sastāvā būsiet jūs un augsti kvalificētais komisārs J. Almunia. Taču tagad jūs sakāt, ka jūs šajā vadības grupā vēlaties iekļaut arī C. McCreevy. C. McCreevy ir visneobjektīvākais maldinoša tirgus radikālisma aizstāvis Parlamentā un Komisijā.

(Aplausi)

Lai cik ļoti arī to gribētos, ļaunprātīgi dedzinātāji nekļūst par ugunsdzēsējiem! Tas nav iespējams. Runājot par komisāri N. Kroes, jūs minējāt, ka Eiropā ir 8000 banku. Pajautāji N. Kroes kundzei, ko viņa domā par valsts banku sistēmu Eiropas Savienībā. Manā valstī ir valsts bankas, kurām ir mazāk valsts garantiju, nekā vairākās valstīs šobrīd tiek piešķirts privātajām bankām. Manā valstī jūs minētā N. Kroes kundze tikko likvidēja krājbankas, turklāt ar Ziemeļreinas-Vestfālenes valdības palīdzību! Ieceļot āzi par dārznieku, mēs dārzu nenosargāsim.

Vairākus gadus mums bija jāklausās neoliberaļu dogma, ka situācija tirgū nostabilizēsies. Vairākus gadus mums centās iegylvot, ka tirgus radītās sekas mazināsies un beigās ieguvēji būs visi. Taču izrādījās, ka par visu ir jāmaksā tiem, kuriem bija paredzēts gūt vislielāko labumu, proti, nodokļu maksātājiem. Šobrīd valdošās krīzes apstākļos tas noteikti jāpasaka.

Māja ir liesmās, un liesmas ir jānodzēš. Pasākumi ir pareizi, un jums ir taisnība, ka tie ir jākoordinē visā Eiropā, lai iedvestu pārliecību un atgūtu uzticību un lai uzvarētu bailes. Pretējā gadījumā šīs bailes tikai paātrinās sabrukumu, kuru mēs šobrīd cenšamies apturēt. Mēs atbalstām arī šos pasākumus, taču es vēlos piebilst, ka to, kas ir sagrauts, nevar atjaunot tieši tādu, kāds tas bija iepriekš. Tas, kas būvēts no jauna, būs atšķirīgs. Tas jābūvē uz stabiliem pamatiem saskaņā ar skaidriem noteikumiem.

Dennis Snower, Ķīles Pasaules ekonomikas institūta vadītājs un radikālo sociālistu kustības biedrs kādā intervijā ļoti labi pateica, ka šī sistēma nedarbojās tādēļ, ka finanšu tirgus regulējums bija nepietiekams un neatbilstošs. Jā, viņš zina, ko runā. Taču jūs, kas sēž šīs plenārsēžu zāles labajā pusē, neatbalstījāt tos, kuri gadiem ilgi lūdza iespēju izstrādāt regulas, sakot, ka viņi joprojām dzīvo 19. gadsimtā. Nesenajās debatēs, kad es aicināju izstrādāt regulu un nodrošināt pārredzamību, un runāju par vērtēšanas aģentūrām un noteikumiem, kas nepieciešami, lai to sasniegtu, G. Watson man atbildēja: „Tā ir balss no pagātnes”. Tad nu, lūk, balsij no pagātnes ir kas sakāms — iepriekš izstrādāti noteikumi ir vajadzīgi turpmākajai izaugsmei. Tā ir mūsu skaidra atbilde neoliberaļu kustībai, kas ir izjukusi pēc klasiskā stereotipa.

(Aplausi)

Šīs grūtības, ar kurām šobrīd saskaramies, būs grūti atrisināt. Tas prasīs daudz laika. Un šajā laikā ir svarīgi nepieļaut, ka šāda situācija atkārtojas. Tāpēc, izstrādājot noteikumus, ir svarīgi ar likumu aizliegt atsevišķus spekulācijas veidus.

Neviens nevar pateikt, vai kaut kādā mērā var morāli attaisnot spekulāciju starptautiskos finanšu forumos saistībā ar pārtikas trūkumu, cerot, ka pārtikas cenas pieaugs, jo investīcijas pārtikas uzņēmumos nodrošina lielu peļņu. Pārtikas trūkums rada izsalkumu, taču, kas vienam ir izsalkums, tas otram ir veids, kā gūt peļņu. Šī sistēma darbojas nepareizi. Ir jābūt tiesību aktiem, kas to ierobežotu. Komisijas priekšsēdētāj, varbūt jūs veidotā finanšu tirgus uzbūves augsta līmeņa darba grupa varētu izskatīt šo jautājumu.

Nobeigumā es vēlos jūs apsveikt. Tas ir pareizs lēmums. Taču es arī vēlos norādīt, ka Parlaments jums lūdza to izdarīt pirms trīs gadiem saistībā ar J. Muscat ziņojumu. Trīs gadus jūs šo lūgumu ignorējāt. Jūs rīkojaties novēloti, taču labāk vēl, nekā nekad, un par to es jums saku lielu paldies.

Graham Watson, ALDE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, es Padomes priekšsēdētājam vēlētos teikt šo: nākamnedēļ Eiropadomes sanāksmē jums ir jāturpina diskusijas par Lisabonas līgumu. Jums jābūt konstruktīvam, taču arī taktiskam pret valstīm, kurām šis līgums vēl jāratificē. Lai gan mums ir jāmeklē iespējamās shēmas kvalificētu darba ņēmēju ieplūšanai un jāpārvalda migrācija, jums ir jāpieņem Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakts un jāapsprīž sasniegtais klimata pārmaiņu apkarošanā.

Taču nevienam nevar atļauties kļūdīties attiecībā uz vissteidzamāko jautājumu, kas jārisina šai Padomei. Pasaules finanšu tirgos plosās vētra, un tās sekas ir jūtamas visā Eiropā — tiek zaudētas darbavietas, samazinātas pensijas, un arī iekrājumi ir apdraudēti. Mūsu pilsoņi ir uztraukušies. Problēmas, ar ko saskaramies, var mūs smagi ietekmēt vēl daudzus gadus, un tās attīstās zibens ātrumā. Tieši šādos brīžos Eiropas Savienībai ir jāparāda, ko tā spēj. Mums ir kopīgi jārīkojas. Mēs nevaram pieļaut tādu situāciju, ka dalībvalstis cita citu pārsteidz ar vienpusējiem lēmumiem, kuriem ir daudzpusējas sekas. Eiropai ir vajadzīga saskaņota un konsekventa politika, lai pretotos finanšu zaudējumu plūsmai, lai nodrošinātu pārredzamību un labāko praksi un lai novērstu problēmas nākotnē.

Daži domā, ka nu viņi var dejot stepu uz kapitālisma kapa, taču risinājumus nevarēs rast slēgtos tirgos un plānveida ekonomikā. Tā Eiropas pilsoņus vienmēr tikai apkrāpusi. Ja jūs šādos apstākļos uzbūvēsiet savu māju, *Martin Schulz*, tad tas būs salmu namiņš. Tas, ko pašlaik piedzīvojam, nav tirgus ekonomikas neveiksme. Drīzāk tās ir neierobežotus, neefektīvi regulētu tirgu pārmērības. Pašlaik finanšu tirgi vairāk saistās ar filmu „*Cincinnati Kid*” nekā ar Ādamu Smitu. Šeit noteikti ir vainojama atsevišķu bankiešu, tirgotāju un īsās pārdošanas veicēju alkatība, taču tāpat arī valdību nespēja nodrošināt darījumu pārredzamību un godīgumu.

Liberālie demokrāti jau ilgu laiku tika brīdinājuši par briesmām, kas Padomi un Komisiju pārsteidza nesagatavotas. Pagājušā gada maijā mans draugs *Otto Graf Lambsdorff* kopā ar *Jacques Delors* un citiem parakstīja vēstuli Padomes prezidējošajai valstij Slovēnijai. Tajā tika uzsvērti tie būtiskie ekonomikas sabrukšanas draudi, ko pēdējā laikā radīja banku prakse. Vēstulē viņi rakstīja, ka „īstam kapitālismam ir vajadzīga efektīva valsts politika. Peļņas gūšana ir tirgus ekonomikas galvenā būtība, taču tad, kad pārdots tiek pilnīgi viss, sociālā kohēzija izzūd un sistēma sabrūk”. Eiropa šādām bažām uzmanību pievērsa ļoti lēni. Tagad tai ir jādara viss iespējamais, lai sistēma atsāktu darboties.

Liberāļi un demokrāti cer, ka Ekonomikas un finanšu padomes secinājumi būs Eiropadomes vienošanās pamatā. Tās nav zāles, kas palīdzēs vienas nakts laikā, taču tās palīdzēs ārstēt galvenos slimības simptomus. Ir pareizi noguldījumu garantijas paaugstināt vismaz līdz EUR 50 000 visā Eiropas Savienībā. Ģimeņu ietaupījumi būs drošībā, un kapitāla aizplūšana būs novērsta. Mēs vēlamies dzirdēt arī Komisijas priekšlikumu par noguldījumu garantiju shēmu konvergenci un atbalstāmūsu ideju par kapitāla pietiekamības uzlabošanu ātru pieņemšanu. Kad analizējat kredītvērtējuma aģentūru darbu, tad ņemiet vērā, kas maksā to rēķinus un kā tās tiek uzraudzītas.

Taču mums ir jāstiprina arī saikne starp valstu finanšu regulatoriem. Eirozonas centrālo banku pārstāvji visi kopā darbojas ECB Padomē. Tāpat mums ir vajadzīga arī Eiropas mēroga finanšu pakalpojumu regulēšanas iestāde, lai starp finanšu iestādēm uzturētu kārtību un pārredzamību. Eiropadomes sanāksmē vajadzētu uzdot jautājumu par to, vai būtu iespējams izmantot Eiropas Savienības budžetu, lai Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam ļautu izsniegt kredītu garantijas mazajiem uzņēmumiem. Galu galā tieši tie nodrošina darbavietas, no kā eiropieši ir atkarīgi. Tieši šiem cilvēkiem pašlaik ir vajadzīga ātra un konkrēta rīcība, viņiem vajag, lai visas partijas un visas dalībvalstis strādātu vienoti, viņi sagaida kopīgus risinājumus kopīgai problēmai.

Pierre Jonckheer, *Verts/ALE grupas vārdā*. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja kungs, *Almunia* kungs! Eiropas Zaļo grupa, kuru man lūdza šajā pēcpusdienā pārstāvēt, ir apstiprinājusi vakardienas Ekonomikas un finanšu padomes lēmumus. Manuprāt, vienīgais, par ko mums būtu jāsastraucas un kas rada bažas arī jums, ir tirgu pašreizējā reakcija, jo, šķiet, tie nav guvuši pilnīgu pārliecību par to, ka priekšlikumi ir pareizi. Es ceru, ka tirgi atkal spēs atgūties, un ceru, ka Eiropas iestādes šajā sakarībā turpinās rīkoties.

Es vēlētos jums izteikt trīs komentārus vai trīs piezīmes. Pirmā piezīme attiecas uz pašu Eiropu. Patiesībā Parlaments ir daļēji sašķēlies. Daudzi cilvēki ir vēlējušies uzsvērt, ka Eiropa nepiedalījās banku nozares un finanšu krīzes pārvaldībā. Mēs, Eiropas Zaļie, vēlētos norādīt, ka krīze banku nozarē jo sevišķi parāda kopējo Eiropas noteikumu nepiemērotību un ka šajā nozarē, tāpat kā daudzās citās nozarēs, dalībvalstīm jāsadarbības vēl vairāk, nevis mazāk.

Otrā piezīme attiecas uz iesaistīto pušu atbildību. Esmu dzirdējis un saprotu, ka *Barroso* kungs uzskata, ka ir pienācis laiks rīkoties; protams, bet es domāju, ka ir pienācis laiks arī nosaukt tos, uz kuru pleciem gulstas atbildība. Būtu pārāk vienkārši parādīt ar pirkstu uz Padomi, uz valdībām, kas veido Padomi, vai uz Komisiju, jo daži komisāri uzskatīja, ka labāka likumdošana nozīmē pašregulējumu un nepavisam ne likumdošanu. Lai minētu konkrētu piemēru, pievērsīsimies direktīvai par noguldījumu garantiju shēmām — 2006. gada novembrī Komisija iesniedza ziņojumu, kurā bija teikts, ka šajā jomā vairs nav vajadzīgi nekādi tiesību akti. Neesmu pārliecināts, vai jūs šo nostāju atbalstītu arī šodien.

Taču patiesībā es šobrīd uzrunāju Parlamentu. Pirms nedēļas mēs šajā Parlamentā balsojām par *Rasmussen* kunga ziņojumu. Pirmā redakcija bija lieliska, un mēs to atbalstījām. Parlamentam balsu vairākumu nācās nodrošināt, pazeminot paša referenta noteiktās prasības.

Šodien mēs to pašu piedzīvojam attiecībā uz *Lamfalussy* ziņojumu par finanšu tirgu uzraudzības struktūru. Arī šajā gadījumā katram ir jāuzņemas sava daļa vainas. Es domāju, ka *PPE* grupai un Liberāļu grupai, *Watson* kungs, ir jāuzņemas īpaša atbildība par ziņojuma, par kuru rīt balsosim, vājināšanu.

Turpinājumā es vēlētos teikt dažus vārdus par krīzi. Šī piezīme ir domāta jums, *Barroso* kungs, jo tieši jūs veidojat vēl vienu izvērtēšanas grupu (daudzas tādas jau ir, taču vēl viena, jauna varbūt pat ir vēlama), kas īpaši vērtēs saikni starp finanšu krīzi un ekoloģisko krīzi. Kā jūs pats esat teicis, finanšu krīzes iestāšanās dēļ ekoloģiskā krīze nemazinās. Raugoties no šī viedokļa, es domāju, ka pašreizējā banku krīze īstermiņā parāda to, ka ietaupījumu izvietošana Eiropas Savienībā patiesi ir problēma. Es un Eiropas Zaļie vēlētos, lai jūs šīs grupas darba kārtībā iekļautu to instrumentu izvērtēšanu, kas varētu būt Eiropas Savienības rīcībā. Šeit es īpaši domāju Eiropas Investīciju banku, kurai būtu jāuztic ilgtermiņa finansējuma piešķiršana, lai efektīvi varētu garantēt enerģētikas un klimata paketes īstenošanu un tajā paredzētos ieguldījumus. Manuprāt, tas ir pats svarīgākais.

Brian Crowley, *UEN grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze, vispirms es vēlētos apliecināt cieņu Padomei un īpaši apsveikt to par tās centieniem attiecībā uz Krieviju un situāciju Gruzijā. Bija vajadzīgs daudz spēka, drosmes un lieliskas diplomātijas, lai atrastu mierīgus risinājumus grūtībām, ar kurām bijām saskārušies. Ja kādam vēl bija vajadzīgi papildu pierādījumi, tad tika pierādīts, ka visi kopā un ar stingru vadību, vienkārši ar piemēru, ko sniedzam, un ar taktiku, kuru izmantojam, mēs varam panākt daudz, daudz vairāk nekā ar militāru spēku vai ekonomisko labklājību.

Otrkārt, es domāju, ir svarīgi pārliecināties, ka nākamās Padomes darba kārtībā tiek iekļauta Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības izveide. Vēl nekad mūsu vēsturē nav bijis tik ļoti vajadzīgs visu Vidusjūras reģiona valstu līmenī savest kopā mūsu partnerus, lai garantētu, ka varam nodrošināt ne tikai ekonomisko attīstību, bet arī nāciju mierīgu līdzāspastāvēšanu. Sevišķi mums būtu jāseko Ēģiptes valdības piemēram, ko tā rāda miera sarunās ar Sudānu, Čādu un citām teritorijām.

Vēlos teikt vēl divas lietas. Būtu nepareizi nepieminēt situāciju saistībā ar Īriju un Lisabonas līgumu. Dalībvalstis Īrijai jau ir devušas laiku pārdomām, par ko mēs esam pateicīgi, taču tas ne ar ko neatšķiras no pārdomu laika, ko saņēma Francija un Nīderlande, kad tās noraidīja Konstitucionālo līgumu. Lai izvairītu priekšlikumus un idejas par to, kā atrisināt šīs grūtības, ir nepieciešams laiks. Mums Parlamentā vajadzētu parūpēties, lai mēs nemēģinātu likt ieroci pie kādas valsts deniņiem saistībā ar to, vai tā ratificēs vai neratificēs Lisabonas līgumu, it īpaši tāpēc, ka šī Līguma ratifikācijas garantēšanai ir nepieciešams demokrātisks tautas balsojums.

Otrkārt, kas attiecas uz pašreizējo finanšu krīzi, es nevainoju un nerādu ar pirkstu ne uz vienu konkrētu personu. Es apsveicu Padomi par to, ka tai izdevās saņemt sevi rokās un izlēmīgi rīkoties. Es vēlreiz apsveicu Komisiju par to, ka tā piecēlās un pateica to, kas bija jāsaka vēl pirms Padomes veiktajiem pasākumiem, un par to, ka tā nodrošināja, ka tiek atgūta uzticība tirgum, sakot, ka mēs spējam, varam un vēlamies rīkoties vai nu ar ECB, Ekonomikas un finanšu padomes, atsevišķu dalībvalstu, vai jebkādu citu palīdzību.

Taču nepieļausim kļūdu, sakot, ka viss pēdējo divu nedēļu laikā notikušais ir nepareizs un ka viss, kas sagaidāms nākotnē, būs pareizs. Mums jāmacās no vēstures, ka laika periodā, kad dzīvojam šajā pasaulē, ir notikušas pārmaiņas un reformas. Šīs pārmaiņas un reformas cilvēkos izraisa bailes no grūtībām.

Pirmām kārtām mums ir jāgarantē vienkāršo cilvēku aizsardzība. Bankām ir galvojums. Bankām ir garantija. Līdz ar šo garantiju bankām ir jāuzņemas atbildība un jāsāk izsniegt aizdevumus uzņēmumiem un privātpersonām, lai ļautu ekonomikai atkal atgūties. Svarīgi ir ne tikai samazināt vadošo darbinieku algas; svarīgi ir arī nodrošināt, lai ekonomikas cikls varētu atgriezties tur, kur tam vajadzētu būt. Noguldījumu garantija ir tikai neliels aspekts visā šajā procesā.

Francis Wurtz, *GUE/NGL grupas vārdā*. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja kungs, jau vairākas nedēļas mēs esam vērojuši vispārēju paniku un neciešamus zaudējumus, kas reibinošā ātrumā pieauga līdz miljardiem eiro un dolāru.

To izraisīja sistēma, kuras vārdā Eiropas līderi gadiem ilgi ieteica ievērot mērenību attiecībā uz algām un sociālajiem izdevumiem un ļāva nevienlīdzībai aizvien palielināties. Šie paši līderi tagad ķeras pie banku glābšanas, lai pirms to nodošanas atpakaļ privātajam sektoram tās noturētu virs ūdens, vienlaikus izziņojot ilgu recesijas periodu, kura laikā iedzīvotājiem būs jānes upuri.

Daudzi cilvēki, kas seko līdz šiem notikumiem, ir pilnībā apmulsuši un nevar darīt neko citu, kā vien mācīties no šiem notikumiem, taču nevis par pārmērībām, *Watson* kungs, bet gan par kapitālisma būtību visā tā netaisnīgumā un brutalitātē, neskatoties uz to, kādas būtiskas pārmaiņas tas ir piedzīvojis dažās pēdējās desmitgadēs. Es domāju, ka Eiropas līderiem būs jāsniedz mūsu līdzpilsoņiem daži paskaidrojumi. Domājiet par savu atbildību, nevis par to, kā panākt Īrijas vai kādas citas valsts piekrišanu.

Šodien es vēlētos izteikt trīs steidzamus, saprātīgus priekšlikumus par to, kā risināt steidzamākos jautājumus, tajā pašā laikā paverot ceļu patiesām izmaiņām politiskajā orientācijā. Vispirms, es domāju, mums nevajadzētu skopoties ar nomierinošiem vārdiem mazo un vidējo ietaupījumu īpašniekiem, kas pašlaik pamatoti ir nobažījušies par saviem peticīgajiem ietaupījumiem. Es uzskatu, ka paziņojums par šo jautājumu nāca par vēlu un bija bikls un neskaidrs. 15. oktobrī visai Eiropadomei ir svinīgi jāpaziņo par pilnīgu noguldījumu garantiju sniegšanu visā Eiropas Savienības teritorijā.

Otrkārt, elementārai ētikas pārzināšanai un tikpat lielā mērā arī vienkāršām bažām par efektivitāti būtu jānovērš dažu tirgus dalībnieku iespējas patlaban un nākotnē gūt peļņu no valsts iejaukšanās, kas vajadzīga viņu neracionālo pārmērību izraisītā sabrukuma dēļ. Tādēļ katrai valdībai, ilgstoši nacionalizējot finanšu iestāžu veselīgos aktīvus, vajadzētu kompensēt vai vismaz mēģināt kompensēt to palīdzības apjomu, kas sniegts apdraudētajām finanšu iestādēm. Tā mērķis varētu būt nākotnē izveidot valsts finanšu sektoru, kas būtu paredzēts tikai un vienīgi sociāli noderīgu ieguldījumu finansēšanai, it īpaši tādu ieguldījumu, kas rada darbavietas.

Treškārt, vispārīgi runājot, reālajai ekonomikai ir jāpalīdz ar vērienīgu, jaunu kredītpolitiku. Tas attiecas uz EIB tikpat lielā mērā kā uz ECB. Iesākumā EIB ir jāuzliek atbildība un jāpiešķir resursi, lai garantētu MVU piekļuvi visiem kredītiem, kas tiem nepieciešami ražošanas attīstīšanai, ar noteikumu, ka tiek radītas reālas, atbilstoši apmaksātas darbavietas un ka tiek ievērotas darba ņēmēju tiesības. Šajā sakarībā pieņemtais lēmums palīdzēt MVU, trīs gadu laikā sniedzot tiem 30 miljardus EUR, ir ļoti svarīgs, taču man šķiet, ka summa ir pārāk maza un noteiktais laiks — pārāk ilgs. Francijā vien MVU ir vajadzīgi EUR 60 miljardi gadā, un ES ir divdesmit septiņas dalībvalstis. Turklāt daudzos gadījumos tiem skābeklis ir nepieciešams tieši šobrīd. Vēlāk jau var būt par vēlu.

Kas attiecas uz ECB, ir skaidrs, ka mums tai jāprasa, lai tā savu darbu pielāgo ekonomikas un mūsu uzņēmumu ļoti svarīgajām vajadzībām un novirza naudu nevis uz finanšu tirgiem, bet gan uz reālo ekonomiku, un tas ir jāprasa tieši tagad vai arī nekad. ECB rīcībā ir instruments, lai to izdarītu, un mēs nesaprotam, kādēļ tā neparko negrib to izmantot. Šis instruments ir selektīvs kredīts, kas ir ļoti dārgs, ja to izmanto finanšu operācijām, taču ir ļoti viegli pieejams situācijās, kad tas veicina darbavietu radīšanu, apmācības un visus noderīgos ieguldījumus.

Es zinu, ka daži no šiem priekšlikumiem nav pārāk tradicionāli. Un kas par to? Brūkošajā ES es tradicionālas politikas vietā dodu priekšroku radošai politikai, tādai politikai, kas spēj pretdarboties un kalpo Eiropas atjaunošanai un cieņpilnas dzīves nodrošināšanai eiropiešiem.

SĒDI VADA: M. ROURE

Priekšsēdētāja vietniece

Nigel Farage, IND/DEM grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze, cik gan Eiropas Savienība var būt dīvaina, vai ne? Pagājušās sestdienas pēcpusdienā, pēc jaukām un labām pusdienām Elizejas laukos, Eiropas līderi stāvēja uz kāpnēm un ar vārgiem smaidiem sejas runāja par solidaritāti. Protams, ka smaidi bija samocīti, jo prezidenta *Sarkozy* ASV stilā ieturētais glābšanas plāns jau bija pārvērties putekļos. Tomēr tika teikts, ka „mēs esam vienoti”. Un tomēr Vācijas kanclere ar gandrīz komisku liekulību izlēma, ka Vācijas intereses ir svarīgākas un tikai tad tām seko Eiropas intereses, un viņa rīkojās un, iespējams, pirmo reizi daudzu gadu laikā saņēma aplausus no saviem vēlētājiem.

Protams, īri bija pirmie, kas nedēļu iepriekš aizsāka šādu tendenci, izvēloties paši savu ceļu, un es Īriju apbrīnoju ar katru dienu vairāk. Taču es domāju, ka pagājušī nedēļa izrādīsies kā pavērsiena punkts visā Eiropas projektā. Redziet, vienīgais veids, kā atturēt valstis no rīkošanās to nacionālajās interesēs, ir atņemt viņām šīs tiesības, Frankfurtē izveidojot Valsts kases departamentu, kuram būtu dotas pilnvaras kontrolēt nodokļus un valdību izdevumus. Es šajā pēcpusdienā tiešām esmu dzirdējis, ka daži ES ekstrēmisti dedzīgi uz to aicina. Tomēr, jūs to nevarat darīt, jo tas negūs sabiedrības atbalstu. Patiesībā šāda rīcība būtu vēl nepopulārāka par jūsu nīsto Lisabonas līgumu.

Nē! Drīzāk ir iespējams, ka pagājušajā nedēļā notikušais iezīmē beigu sākumu. Tirgi to jau parāda. Itālijas valdības obligācijas pašlaik dod par 1 % vairāk peļņas nekā Vācijas vai Francijas valdību izlaistās obligācijas. Tirgi saka, ka ekonomiskā un monetārā savienība vairs ilgi neturpināsies. Un es par to nejūtos pārsteigts, jo tā nekad nav bijusi optimāla valūtas zona. Viena procentu likme nekad nevar būt piemērota visām šīm dažādajām valstīm, un jums nekad nav bijis atbilstoša sabiedrības atbalsta.

Taču ir jāizvēlas viens vai otrs. Vai nu pilnīga ES, kas kontrolē visu, vai arī sadalīšanās un atgriešanās pie kontroles valstu līmenī. Kredītu krīze sāpīgi skar mūs visus, taču es redzu mazu gaismīgu tuneļa galā. Es redzu dividendes — iespējams, visa šī pārsteidzīgā un negribētā projekta beigu sākumu.

Jana Bobošiková (NI). - (CS) Dāmas un kungi, Komisijas un Eiropas Savienības dalībvalstu pārstāvjiem nākamnedēļ vajadzētu izvairīties no diviem kārdinājumiem. Pirmkārt, viņiem būtu jāpieņem fakts, ka Lisabonas līgums ir pagalam un ka jebkāda spiediena izdarīšana uz Īrijas pilsoņiem, lai tos piespiestu mainīt viedokli, ir nepieņemama, un viņiem būtu jāaptur ratifikācijas process. Otrkārt, visiem vecākajiem politiķiem vajadzētu saprast, ka nepastāv tāda lieta kā brīvpusdienas. Tieši tagad viņiem būtu jābeidz uzvesties kā mesijām, kas glābs Eiropas Savienības ekonomiku, tajā pašā laikā spēlējot ruleti ar tirgus brīvību un nodokļu maksātāju naudu. Akcionāriem un banku vadītājiem ir jāmaksā par bankjeru slikto pārvaldību.

Dāmas un kungi, patlaban visi politiķi piedāvā garantijas, lai tādējādi glābtu bezatbildīgos bankjerus. To darot, viņi rada morālu kaitējumu. Piedāvājot valsts garantijas, viņi smejas tieši sejā nodokļu maksātājiem un daudz slavētajiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Galvenajiem ieguldītājiem viņi raida tikai viena veida ziņu: jums ir tiesības sagaidīt lielu peļņu, un, to darot, jūs neuzņematies nekādu risku un, galvenais, arī nekādu atbildību. Taču apmaiņā pret šo palīdzību politiķi prasa maksāt augstu cenu, un tā būs tirgus regulēšana. Tā krīzi nenovērsīs. Tā tikai uz laiku to atliks. Turklāt, atsakoties no godīgas konkurences noteikumiem, mēs radīsim džungļu apstākļus.

Dāmas un kungi, mēs saskaramies ar recesiju un pieaugošu bezdarbu. Tajā pašā laikā politiskajai elitei priekšā stāv sarežģīts pārbaudījums: padoties vai nepadoties populisma kārdinājumam, kas vienmēr piedāvā vienkāršus risinājumus. Pagājušā gadsimta 30. gados Eiropa neizturēja vētru un cieta neveiksmi. Es noteikti ticu, ka šodien mēs vētru izturēsim.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. - (FR) Priekšsēdētājas kundze, Komisijas priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Izteikšos īsi. Noklausoties visu teikto, es tikai vēlējos jums pastāstīt, ka mācība, ko esmu guvis no Francijas prezidentūras laika pirmās puses, ir, ka viena krīze citām krīzēm atkāpties neliek.

Finanšu krīze neliek atkāpties krīzei ārlietās saistībā ar Krieviju un Gruziju un citām pasaules vietām; krīzes finanšu un ārlietu jomās neliek atkāpties pārtikas krīzēm un ekoloģiskajām krīzēm. Visas šīs problēmas ir jārisina, pat ja mums ir jāpielāgojas, lai saglabātu savas prioritātes.

Ir trīs veidu prioritātes. Pirmo jūs uzsvērat savās runās; kā teica Komisijas priekšsēdētājs, tā ir uzticības atgūšana, lai mūsu līdzpilsoņi varētu justies aizsargātāki attiecībā ar Eiropu un lai novērstu bezdibeņa veidošanos starp Eiropas Savienību, kas ir mūsu visu kopējā ideja par Eiropu, un mūsu līdzpilsoņiem.

Otrā prioritāte ir pielāgot mūsu institucionālo sistēmu tā, lai mums būtu Eiropa, kas vairāk iesaistās visos procesos, lai mums būtu labāk organizēta Eiropa, kas spēj lemt labāk un ātrāk, jo mēs apzināmies, ka nevienam no šīm problēmām nav iespējams atrisināt katram atsevišķi vai valstu līmenī.

Trešā prioritāte ir virzīties uz tādu attīstības modeli, kas būtu ilgtspējīgāks, koncentrēts uz ilgtermiņa jautājumiem un resursu taisnīgu pārvaldīšanu, tajā pašā laikā ņemot vērā ļoti pēkšņo mūsu ekonomikas izaugsmes palēnināšanos, ar kuru, kā mums visiem zināms, mums nāksies saskarties.

Es pilnībā atbalstu Eiropas Komisijas priekšsēdētāja teikto. Mums ir jābūt godīgiem, mums ir jākompensē zaudētais laiks un jāpārskata zināmas dogmas. Es domāju, ka Komisijas priekšsēdētājs to ir sapratis un ka viņa izteiktie priekšlikumi ir vērsti pareizajā virzienā. Mums noteikti ir jāveicina lielāka integrācija un labāka finanšu uzraudzība Eiropas līmenī.

Es neatgriezīšos pie dažādajiem uzskaitītajiem pasākumiem, taču ir acīmredzams, ka Padomei un dalībvalstīm jāuzņemas atbildība un arī šim Parlamentam jāuzņemas atbildība par apspriežamajiem, ļoti vajadzīgajiem priekšlikumiem attiecībā uz standartiem, kredītvērtējuma aģentūrām, ar kredītreitingiem saistīto kapitālu, vadītāju atalgojumu un citu banku nozarē strādājošo atalgojumu (ir vēl arī tirgotāju atalgojums, par kuru bieži netiek runāts, taču man šķiet, ka arī tas rada būtiskas problēmas). No šī viedokļa skatoties, es uzskatu, ka augsta līmeņa grupas izveide ir lieliska iniciatīva. Tomēr es prezidējošās valsts vārdā vēlētos teikt, ka šo grupu es vērtētu augstāk, ja tās sastāvs būtu dažādāks un tā būtu pēc iespējas plašāka, tajā pašā laikā nezaudējot efektivitāti. Kā teica Komisijas priekšsēdētājs, šodienas likviditātes krīzei rīt nevajadzētu pārvērsties par uzticības krīzi.

Daul kungs lieliski uzsvēra, kādas izmaiņas būtu veicamas attiecībā uz atlikušajiem mērķiem, it īpaši uz enerģētikas un klimata paketi. Kā viņš norādīja, ļoti svarīgi ir, lai mums būtu iespēja atbalstīt MVU un lai

Eiropas Investīciju banka tiešām stingri rīkotos. Līdz ar to finanšu pakete, par ko esam vienojušies, ir svarīga un ir strauji jāīsteno attiecībā uz mazo un vidējo uzņēmumu atbalstu.

Es piekritu *Schulz* kunga teiktajam. Mums ir vajadzīga daudz pamatīgāka saskaņošana. Mums ir vajadzīgs rīcības plāns. Mums ir vajadzīgs arī rīcības plāns uzņēmējdarbības atbalstam. Tas ir *Schulz* kunga teiktais, un es tam pilnībā piekritu. Viņš zina, ka mēs viņu šajā jautājumā atbalstīsim. Tā kā *Schulz* kungam jau ir labas attiecības ar *Steinbruck* kungu, es domāju, ka viņš spēs pārliecināt arī viņu.

Kas attiecas uz *Watson* kunga teikto, es viņam piekritu, ka mums vajadzīgs nevis stingrāks regulējums, bet gan situācijai labāk piemērots regulējums. Tieši tas ir svarīgi. Mēs arī neesam dogmatiski attiecībā uz regulējumu. Kā daudzi no jums jau ir teikuši, ir skaidrs, ka, lai atgūtu uzticību, mums minētajās jomās ir vajadzīgs regulējums un tam ir jābūt labāk pielāgotam un aktīvam regulējumam. Arī šajā jomā dalībvalstīm ir jāuzņemas atbildība.

Visbeidzot, kā norādīja *Wurtz* kungs, mums ir jānodrošina, lai Eiropas Investīciju banka pašreizējā situācijā darbotos aktīvi. Arī Eiropadomes sanāksmē par to tiks runāts, un mums ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka mums ir institucionāla sistēma, kas piemērota finanšu grupām un finanšu tirgus dalībniekiem, kuri aizvien vairāk strādā aiz valstu robežām. Šajā krīzē mums ir jāaskaras ar īstu trūkumu: ar to, ka mūsu darba organizācijas veids saglabājas pilnībā nacionāls, savukārt problēmas ir Eiropas mēroga problēmas. Kopā mums ir jāatrod tādi pasākumi, kas mums dotu iespēju nevis padarīt regulējumu stingrāku, bet gan mainīt regulējuma metodes, un mums ir jāpārliecinās, ka Eiropa apvienojas, lai nākamajās starptautiskajās sanāksmēs tās balss būtu dzirdama, lai, pretēji iepriekš notikušajam, mums netiktu uzspiesti citu noteikumi un nekārtība, kuras sekas mums pēc tam būs jāuzņemas, un lai mēs varētu virzīties uz stabilāku starptautisko kārtību, kas būtu atbilstošāka problēmām, ar kurām mums jāaskaras globālā līmenī.

José Manuel Barroso, *Komisijas priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kundze, es vēlētos uzsvērt divas vai trīs lietas, kas šajā debatē posmā šķiet būtiskas. Vispārīgi runājot, esmu konstatējis, ka tomēr pastāv vienprātība attiecībā uz vispārējiem pasākumiem, kas mums jāveic.

Ir jāsaprot, ka šī situācija, kādā esam, ir ļoti neparasta, un ka mūsu rīcībā ir galvenokārt nacionāla līmeņa sistēma, ar kuras palīdzību jārisina starptautiska krīze. Patiesība ir tāda, ka uzraudzības iestādes ir valsts iestādes. Komisijai un Eiropas Centrālajai bankai nav finanšu uzraudzības pilnvaru.

Kas attiecas uz Komisijas pilnvarām, it īpaši attiecībā uz valsts atbalstu, mēs šai sakarā esam strādājuši, un es varu jums apliecināt, ka starp mūsu dienestiem un valdībām, kuras jau no paša sākuma vēlējas ar mums sadarboties, notiek lieliska sadarbība. Varu jums arī izstāstīt, ka sadarbība ar Eiropas Centrālo banku ir bijusi lieliska un ka es vēlreiz esmu bijis liecinieks milzīgajam pūlēm, ko Francijas prezidentūrai nācās ieguldīt, lai šajā sarežģītajā sadrumstalotā uzraudzības sistēmu situācijā, kurā tomēr bija jūtama arī Eiropas dimensija, panāktu Eiropas līmeņa pieeju. Katrā ziņā es šajā sakarā vēlētos atzinīgi novērtēt Eiropas Centrālās bankas šodien pieņemto lēmumu samazināt procentu likmes, lēmumu, kas tika saskaņots ar citām centrālajām bankām.

Attiecībā uz jautājumiem, ko uzsvērāt savās runās, es vēlētos uzsvērt divas lietas. Viena, ko minēja arī *Daul* kungs, attiecas uz jautājumu par reālo ekonomiku un MVU. Tagad jau ir droši zināms, un tas ir vispāratzīts, ka krīze jau ir atstājusi sekas uz reālo ekonomiku un ka mums priekšā ir vēl grūtāki laiki. Es uzskatu, ka mums starp visām Eiropas īstenotajām reformām ir jāatrod mērķtiecīgi pasākumi, ar kuriem varētu pielāgoties daudz sarežģītākiem konkurences apstākļiem un atrast veidus, kā konkrētā veidā palīdzēt MVU. Tas arī ir iemesls, kādēļ ar šo iniciatīvu palīdzību Eiropas Investīciju banka tika mudināta izveidot pasākumus MVU atbalstam. Dažu nākamo mēnešu laikā ir ļoti stingri jāseko šiem pasākumiem — to ietekmei attiecībā uz reālo ekonomiku.

Vēl viens *Schulz* kunga ierosinātais jautājums attiecas uz problēmu, kas skar cilvēkus ārpus Eiropas, problēmu, kas skar pašus nabadzīgākos. Uzskatu, ka arī mans pienākums ir vērst jūsu uzmanību uz šo būtisko problēmu. Mēs patlaban runājam par „finanšu glābšanu”, taču mēs nedrīkstam aizmirst par „cilvēku glābšanu”. Pēc Pasaules Bankas datiem, šogad vēl 75 miljoni cilvēku kļūs par bada upuriem. Tiek paredzēts, ka nākamgad to būs vēl par 100 miljoniem vairāk.

Tādēļ, atzīstot, ka mūsu problēmas Eiropā ir vairojušās, mēs tomēr nedrīkstam aizmirst problēmas jaunattīstības valstīs. Mēs nedrīkstam aizmirst traģēdiju Āfrikā. Mums ir jācenšas pozitīvi reaģēt uz lūgumu, ko visu valstu vadītājiem un valdībām un, manuprāt, arī Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam adresēta vēstulē nesen izteica Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretārs un Pasaules Bankas priekšsēdētājs, proti, ka

Eiropas Savienības iestādēm, t.i., Parlamentam un Padomei, vajadzētu apstiprināt Komisijas iniciatīvu par ārkārtas situāciju plānu īstenošanu, lai jaunattīstības valstīs atbalstītu lauksaimniecību.

Kā *Jouyet* kungs pareizi teica, mēs nedrīkstam aizmirst, ka visas krīzes ir savā starpā saistītas: finanšu krīze, pasaules pārtikas krīze, krīze enerģētikas jomā un svarīgie aspekti, kas saistīti ar ģeopolitisko krīzi. Es ļoti vēlētos redzēt Eiropu iesaistāmos konstruktīvā pieejā šiem jautājumiem ne tikai mūsu, eiropiešu labā, bet arī pārējās pasaules labā.

Mēs veicinām jaunu globalizācijas kārtību, kuru vēlamies padarīt godīgu, nevis izslēdzot sevi no spēles, nevis apšaubot tirgus ekonomikas koncepciju, bet gan cenšoties tirgus ekonomikā izmantot godīgākus principus un noteikumus. Kā jau tika teikts, pašreizējā problēma ir arī nespējas problēma, taču tā drīzāk ir nevis tirgus nespējas problēma, lai gan daudzi tirgus dalībnieki izturas pilnīgi nepieņemami, bet gan kompetences trūkums no konkrētu politisko vai valsts iestāžu puses, kuras nav atradušas piemērotus risinājumus pašreizējai tirgus situācijai saistībā ar regulējumu.

Nobeigumā varu jums pateikt, ka mūsu ikdienas kontaktos ar valdībām es redzu, ka tiek atzīta šīs Eiropas dimensijas nepieciešamība. Piemēram, kā jums neapšaubāmi ir zināms, līdz šim starptautiskajām finanšu iestādēm Eiropa un arī eirozona kā tāda patiesībā nemaz nepastāvēja. Tikai pirms dažiem mēnešiem Eiropas Komisija pēc gadiem ilgas uzstājības beidzot ieguva tiesības piedalīties un būt klāt Finansiālās stabilitātes forumā.

Tas ir nenoliedzams fakts, ka līdz šim, lai gan mums ir Stabilitātes un izaugsmes pakts un Eiropas Centrālā banka, ES ārējā pārstāvība starptautiskās finanšu iestādēs tikpat kā neatspoguļoja Ekonomikas un monetārās savienības patieso nozīmi un to, kas ir Eiropas Savienība kā tāda. Tādēļ pat pašā krīzes vidū es saskatu iespējas. Ja mēs būsim gudri, ja sapratīsim, ko varam un kas mums jādara, tad es redzu iespēju attīstīt mūsu ideju par Eiropu, kas darbojas mūsu pilsoņu labā.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Priekšsēdētājas kundze, pašreizējā finanšu krīze skar ne tikai bankas un ieguldītājus. Ražotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem un eksportētājiem ir aizvien grūtāk saņemt nepieciešamo apgrozāmo kapitālu, un pastāv risks, ka tirdzniecība varētu palēnināties vēl straujāk. Tādēļ ļoti svarīga ir brīvas preču plūsmas uzturēšana ne tikai Eiropas teritorijā, bet arī uz un no jaunattīstības valstīm, kā to tikko minēja priekšsēdētājs *Barroso* kungs.

Tādēļ patlaban ir ārkārtīgi svarīgi ātri iecelt amatā jaunu tirdzniecības komisāru, un šī ir pirmā no manām divām piezīmēm par attiecīgo jautājumu. Kolēģi Parlamentā atcerēsies, ka lielākā daļa partiju un delegāciju atbalstīja *Peter Mandelson* laikā, kad viņš tika iecelts amatā. Viņu atbalstīja pat Lielbritānijas Konservatīvā partija. Es ceru, ka tāpat tiks atbalstīta viņa darba turpinātāja, taču vēlos ar Parlamentu dalīties informācijā par to, ka vairāki kolēģi no dažādām delegācijām jau ir izteikuši nopietnas bažas par to, ka viņai acīmredzami nav pieredzes, kāda vajadzīga, lai ieņemtu šo svarīgo tirdzniecības komisāra amatu.

Tādēļ es ierosinu — gan viņas, gan mūsu visu interesēs — pārcelt viņas uzklaušīšanu no 10. novembra uz agrāku laiku, ja tas vispār ir iespējams. Mēnesis ir ilgs gaidīšanas laiks un ilgs laiks, kurā vēl var rasties jaunas šaubas. Tam ir vēl viens iemesls: es tikko saņēmu e-pasta vēstuli, kurā teikts, ka 16. oktobrī ieplānoto Transatlantiskās Ekonomikas padomes sanāksmi nācies atlikt, jo komisārs, kura pilnvaru laiks beidzies, ir atstājis amatu un nākamais komisārs šai amatā vēl nav apstiprināts. Tādēļ, lūdzu, sāksim strādāt. Tas ir mūsu visu interesēs.

Otra piezīme no manas puses attiecas uz MVU, par kuriem tik dedzīgi runāja mans labs draugs un kolēģis *Joseph Daul*. Padome runā par kopējo ainu, vai tā, lūdzu, nevarētu runāt arī par mazākiem faktoriem? Es nesen konstatēju, ka augusta beigās bija laiks, kad tika pabeigta Direktīvas par maksājumu kavējumiem apspriešana. Manuprāt, laiks bija izvēlēts neveiksmīgi. Lai ko arī uzņēmumi nebūtu teikuši laikā līdz augusta beigām, tagad to vēstījums noteikti būtu daudz spēcīgāks. Vai es varētu lūgt šo apspriešanas periodu atjaunot vēl uz pāris mēnešiem, jo uzskatu, ka mums noteikti būtu jāņem vērā jaunākā informācija par apgrozāmā kapitāla trūkumu. Es neesmu pārliecināts, ka Direktīvas par maksājumu kavējumiem pārskatīšana atrisinās šo problēmu, taču domāju, ka šāda veida analīze palīdzētu labāk izprast problēmu.

Pervenche Berès (PSE). — (FR) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāja kungs, ļaujiet izteikt nožēlu par to, ka šeit nav par Ekonomikas un finanšu padomi atbildīgās ministres. Viņa ir šīs padomes priekšsēdētāja un aicina uz ciešu sadarbību Eiropas līmenī. Es domāju, ka viņas īstā vieta šodien būtu šeit, starp mums.

Komisijas priekšsēdētāja kungs, es dzirdu jūsu teikto un nedomāju vēlreiz atkārtot jau teikto, ka tie ir tikai vārdi, bet tomēr, vai kopš krīzes sākuma es esmu jūs redzējusi tiešām koncentrējus uz šo jautājumu

risināšanu? Reizēm, kad jutāt, ka dalībvalstīs, it īpaši lielākajās, (šeit es domāju Franciju un Vāciju jautājumā par valsts ieguldījumu fondiem) varētu rasties grūtības, jūs ieradāties šeit ar priekšlikumiem. Jūs nācāt ar priekšlikumu, kas sagatavots jūsu kabinetā, nepiedaloties atbildīgajam komisāram *Charlie McCreevy*.

Taču kopš tā laika man patiešām nav radies iespaids, ka jūs būtu īpaši koncentrējies darbam. Tā vai citādi, es vēlējos jums ko jautāt: kur jūs šodien esat noslēpis komisāru, kurš ir atbildīgs par finanšu tirgu stāvokli? Es brīnos, kādēļ gan viņa nav jums blakus. Es priecājos jums blakus redzēt mūsu draugu *Joaquín Almunia*, taču man šķiet nedaudz dīvaini, ka atbildīgā komisāra nav šeit.

Kas attiecas uz atbildīgo komisāru, — ko viņš 2007. gada jūlijā, kad visi viņa dienesti bija koncentrējušies darbam, darīja, lai mūs informētu par to, ka situācija kļūst Eiropas bankām dramatiska un ka šīs krīzes radītās sekas Eiropas ekonomikā būs dramatisks? Jūsu dienesti bija informēti. Tas, *Barroso* kungs, bija brīdis, kad vajadzēja nākt klajā ar priekšlikumiem, kas būtu devuši iespēju Eiropas iekrājumu veidotājus pārliecināt par noguldījumu garantijām un par to, kā mēs tiksim galā ar šīm sarežģītajām situācijām. Kur tad bija jūsu komisārs?

Jūs priecājaties par to, ka Komisija — *Barroso* kungs, klausieties manis teikto — tika uzaicināta piedalīties Finansiālās stabilitātes forumā. Vai jūs zināt, ka pagājušajā pirmdienā, kad forums atkal sanāca, jūsu komisārs *McCreevy* kungs turp nedevās, jo viņš bija Dublinā? Ko viņš teica, kad valsts, no kuras viņš ir, nolēma rīkoties neatkarīgi no citām attiecībā uz jautājumu par noguldījumu garantijām nozarē, par kuru viņš Komisijā ir atbildīgs?

Jūs mums sakāt, ka Eiropadomē pastāv pretestība, taču vai tiešām jums ir jāgaida norādījumi no finanšu ministriem, lai izveidotu noguldījumu garantiju shēmu vai lai sekotu līdzi grāmatvedības standartu piemērošanai Eiropas līmenī?

Barroso kungs, jūsu politiskais pienākums šodien ir izrādīt drosmi, spēju vadīt un iniciatīvu. Līdz šim es neko tādu neesmu redzējusi.

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, notikumi attīstās ļoti strauji; tirgi atrodas brīvā kritienā. Nevienam nezina, vai tas notiek uzticības trūkuma dēļ, kas iestāties visās jomās, vai tāpēc, ka varbūt darbojas spekulanti, mēģinot uzzināt, vai un cik lielā mērā tiem vēl ir iespējams tirgu nospiegt uz ceļiem.

Vienas dienas darbseminārā šāgada februārī Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa jau mēģināja noteikt krīzes iemeslus un konkrētus pasākumus, kas mums balsojumā būtu jāapstiprina, lai izvairītos no šādas krīzes atkārtošanās nākotnē.

Ar atsevišķu tirgus dalībnieku vainošanu var panākt ļoti maz. Patiesībā mums ir jāatzīst, ka mēs visi esam cietuši neveiksmi: investīciju bankas, kurās tika izveidoti tik sarežģīti produkti, ka neviens tos nespēja izprast, hipotēku bankas, kuras atteicās no kredītu izvērtēšanas, reitingu aģentūras, kuras pilnībā ignorēja interešu konfliktus, un uzraudzības iestādes, kuras savā starpā vai arī ar attiecīgajām centrālajām bankām pietiekami cieši nesadarbojās un necentās panākt patiesu pārredzamību īpašajās finansēšanas iestādēs, kurām netika prasīts katrai atsevišķi sniegt atskaites par kontu bilanci.

Pārāk ilgi nekas netika darīts! Komisija, kurai mēs jau pirms daudziem gadiem lūdzām izpētīt kredītvērtējuma aģentūras, lai radītu skaidrību par to darbībām un lai uzlabotu pārredzamību citās jomās, pārāk ilgi nogaidīja, pirms veica jebkādus pasākumus. Tagad pilnīgi katru dienu tiek veikti pasākumi, kuri pirms dažiem mēnešiem būtu likušie neiedomājami: G7 valstu sanāksme sestdien, 27 dalībvalstu sanāksme pirmdien, finanšu ministru sanāksme otrdien, Lielbritānijas valdības veiktie pasākumi šodien, kā arī vienlaikus ar iepriekš minēto — saskaņota iniciatīva no centrālo banku puses un procentu likmju samazināšana! Labi! Es ceru, ka šie pasākumi palīdzēs, taču tirgi tos varētu arī pārprast un uzskatīt par pieaugošas panikas izpausmi — no tā noteikti ir jāizvairās.

Mājā ir 27 istabas, liesmas jau laužas caur jumtu, bet ko dara 27 iedzīvotāji? Tā vietā, lai darbotos kopā, tie rīkojas katrs atsevišķi, katrs cenšas apkarot uguni savā istabā.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, šajos finanšu krīzes apstākļos Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakts nonāks otrajā plānā. Varbūt tas nemaz nav slikts. Varbūt tas nonāks tur, kur tam vienmēr būtu bijis jābūt. Patiesībā mēs vēlējamies uzzināt, ar ko šis Imigrācijas un patvēruma pakts atšķiras no politikas, kuru Eiropas Savienība un dalībvalstis ir piekropušas gadiem ilgi.

Tā ir patiesība! Kas, īstenojot šo paktu, mainīsies to migrantu dzīvē, kuri kļuvuši par policijas vardarbības, cilvēku tirdzniecības un absurdas birokrātijas upuriem? Vai tas apstiprina cilvēka cieņas respektēšanu un viņu tiesību ievērošanu? Vai tas apstiprinās Starptautisko konvenciju par visu migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību? Nē!

Kas mainīsies nabadzības, kara, dabas katastrofu un aizvien pieaugošo patvēruma tiesību ierobežojumu upuru dzīvē? Vai cilvēki sāks apšaubīt smieklīgo noteikumu par patvēruma pieprasīšanu pirmajā patvēruma valstī? Vai tiks pielikts punkts vispārīgajām pārbaudēm un neuzticamajiem, sauksim tos tā, drošo valstu sarakstiem? Vai migrantiem, kuri ir legāli nodarbināti un ir patiesa mūsu ekonomikas un sociālās dzīves daļa, tas nozīmēs, ka viņi tiek oficiāli atzīti? Nē!

Kā ir ar migrantiem, arī nepilngadīgajiem, kas tiek ieslodzīti cietumā vai izraidīti — pat uz tādām valstīm, kuru attieksme pret viņiem būs slikta, kurās viņiem nav ģimeņu, kuru valodā viņi nerunā? Vai kaut kas mainīsies? Vai mēs atteiksimies no atpakaļuzņemšanas un tranzīta nolīgumiem ar valstīm, kurās tiek pārkāptas cilvēktiesības? Nē!

Jūs saprotat, ka cilvēki visā pasaulē patvēruma un imigrācijas politiku vienkārši izsvilpj. Jūs vairs nevarat apmeklēt nevienu starptautisku konferenci, nedzirdot par plašiem tiesību pārkāpumiem, kurus imigranti ir spiesti ciest Eiropas patvēruma un imigrācijas politikas dēļ. Es uzskatu, ka tai ir jāmainās. Mums ir vajadzīga uz pragmatiskiem apsvērumiem balstīta politika, kas būtu Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakta firmas zīme.

Cristiana Muscardini (UEN). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, mēs pilnībā piekrītam tam, ko prezidents *Sarkozy* kungs teica Evianā: ka tikai saskaņota rīcība no centrālo banku un valdību puses ļaus iegrožot visu sistēmu apdraudošo risku.

Tas nekādā veidā nemazina faktu, ka, neskatoties uz šodienas interesantajām debatēm, mums vēl aizvien ir zināmas bažas par to, kādēļ Eiropas Centrālā banka, ņemot vērā notikumus ASV tirgū, globālajā tirgū un finanšu tirgos, it sevišķi dažās ES valstīs, likmes nesamazināja jau agrāk.

Mēs to jautājam tādēļ, ka nav bijis skaidras nostājas attiecībā uz atvasinātajiem vērtspapīriem, jo zinām, ka šo produktu dēļ nozīmīgas valsts institūcijas un iestādes Itālijā un Eiropā nonāca lielos parādos.

Mēs to jautājam tādēļ, ka banku konsolidācijas politika ir turpinājusies, daudzus gadījumos radot ļoti vājus produktus, kuri maldinošā veidā tādi neizskatās, neņemot vērā reālo, valstīs pastāvošo sistēmu un iemeslus, kādēļ patērētāji netika kontrolēti, novedot pie milzīgu parādu uzkrāšanās gan privātpersonām, gan pēc ķēdes reakcijas principa arī bankām.

Īsi sakot, mēs Eiropai prasām šodien būt pietiekami drosmīgai, lai pārskatītu Stabilitātes paktu, kurš nu jau pieder pagājušajam gadsimtam. Rodoties jaunām krīzēm, mums ir vajadzīgi ātri un nekļūdīgi lēmumi. Tā kā iepriekš runājām par maziem un vidējiem uzņēmumiem, Padomei ir jābūt skaidram, ka Komisijas pienākums ir turpināt samazināt degvielas cenas.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, izvēloties nedaudz peticības, nekad nevar nošaut greizi, un tas attiecas arī uz politiķiem. Izskaidrosim jau no paša sākuma: globālajā finanšu krīzē Eiropas Savienības iestādes ir tikai bezspēcīgs vērotājs no malas, un Eiropas Parlaments ir tikai bezspēcīga diskusiju vieta.

Tādēļ es sāksu ar dažu citu lietu apspriešanu, par kurām mēs esam atbildīgi. Sākotnēji bija plānots, ka augstākā līmeņa sanāksmē galvenais būs Īrijas jautājums un mirstošais Lisabonas līgums. Taču nesenie vadošo eirokrātu paziņojumi manī rada spēcīgu *dějà vu* sajūtu. Viens piemērs tam ir komisāre *Wallström* kundze, kas vēl šonedēļ paziņoja, ka Īrijas referendumam patiesībā bija visai maza saistība ar Līgumu kā tādu, bet drīzāk gan ar ētikas jautājumiem un nodokļu jautājumiem. Teiktais liek secināt, ka Komisija uzskata — īru „nē” patiesībā bija „jā”. *Dějà vu* sajūta man ir tādēļ, ka identiski apgalvojumi tika izteikti arī pirms kāda laika, pēc referenduma Francijā un Nīderlandē. Cilvēki teica „nē”, bet eirokrāti dzirdēja „jā”.

Šāda demokrātijas pamatprincipu noniecināšana acīmredzot ir šīs Eiropas struktūras īpašība. Zināma Eiropas elite, kurai ir nosliece uz politisku autismu un kura ir nodalījusies no pārējiem cilvēkiem, vienkārši virzās uz priekšu un pieņem lēmumus, neskatoties uz cilvēku viedokli, un situācijās, kad notiek patiesas katastrofas, kā tas ir tagad, uz visu bezspēcīgi noskatās.

Vēl viens piemērs. Pēdējās aptaujas rāda, ka mūsu valstu pilsoņu pretošanās tam, ka Turcija pievienojas ES, ir spēcīgāka nekā jebkad agrāk, bet ko mēs darām? Mēs vēl vairāk paātrinām pievienošanās sarunu procesu.

Eiropa, ko patlaban redzam, ir pilnīgs pretstats visam, kas saistīts ar demokrātiju. Turklāt šo pilsoņu neuzticības problēmu mēs nevaram atrisināt, tagad spēlējot teātri un izliekoties, ka sniedzam būtisku ieguldījumu finanšu krīzes risināšanā.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, ministr, komisār, mana ziņa Komisijai un Padomei ir šāda: šajā finanšu krīzes laikā neaizmirsīsim sekot līdzi Padomes ārkārtas sanāksmei 1. septembrī un it sevišķi Gruzijas un Baltkrievijas jautājumam.

– Gruzija zaudēja karā, taču tai ir jāpanāk miers, un mums jādara viss iespējama, lai tas notiktu. Tas nozīmē divas lietas: spēcīgu finansiālu palīdzību Gruzijas atjaunošanai un palīdzību demokrātisko reformu nostiprināšanā.

Attiecībā uz Kaukāza krīzes risināšanu Eiropas Savienība rīkojās ātrāk un efektīvāk nekā mūsu amerikāņu draugi, mūsu rīcība bija saskaņota, un tās pamatā bija vienota pieeja — un par to pateicība un apsveikumi pienākas Francijas prezidentūrai.

Mums ir jāņem vērā Gruzijas krīzes ietekme uz visu reģionu un pašu Eiropas Savienību. Tagad vairāk nekā jebkad agrāk ir nepieciešams nostiprināt attiecības ar mūsu austrumu kaimiņiem, proti, sadarbojoties ar Austrumiem augstākā līmenī. Mums ir vajadzīga spēcīga, demokrātiska Gruzija, tāpat kā Gruzijai esam nepieciešami mēs. Šeit ir arī mūsu kopējās Eiropas intereses, un ar to es domāju energoapgādes drošību un Kaukāza koridoru pieejamību alternatīvam naftas un gāzes tranzītam. No Komisijas un Padomes mēs sagaidām, ka tās nodrošinās esošo cauruļvadu drošību un nākotnē izstrādās tik ļoti trūkstošo kopējo ārpolitiku enerģētikas jomā.

Tagad par Baltkrieviju — tur situācija nedaudz uzlabojas un ir manāmas pirmās liberalizācijas pazīmes. Vēlēšanas nebija demokrātiskas. Mums ir nepieciešama jauna politika, lai pārtrauktu Baltkrievijas izolāciju, taču šai pārtraukšanai ir jābūt vienmērīgai, pamatojoties uz stingriem nosacījumiem un „dot un ņemt” pieeju. Tā paredz šādus elementus: Eiropas kaimiņattiecību politikas un cilvēktiesību instrumentu selektīvu piemērošanu, vīzu sankciju selektīvu atcelšanu ierēdņiem, iebraukšanas vīzu maksas samazināšanu uz pusi Baltkrievijas iedzīvotājiem, politiskā dialoga atjaunošanu, atbalstu ekonomiskākai sadarbībai ar Eiropas Savienību, civiliedzīvotāju, NVO, nacionālo minoritāšu un plašsaziņas līdzekļu brīvības aizsardzību; un tas viss tiek īstenots ciešā sadarbībā ar demokrātiskās pozīcijas pārstāvjiem Baltkrievijā.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāj, komisār, dāmas un kung, ziņa, kas, manuprāt, būtu jānodod nākamajai Eiropadomei, ir nepieciešamība atjaunot un uzturēt Eiropas iedzīvotāju ticību mūsu projektam.

Pamatojums ir tāds, ka mēs esam nolēmuši dibināt ekonomikas un monetāro savienību, kas tiek veidota, bet vēl nav pabeigta. Saistībā ar inficēšanos ar ASV epidēmiju veselu nedēļu mēs bijām pakļauti stihisku masu kustību vai masveida izceļošanas riskam, kas, manuprāt, ir novērsts. Šajā laikā tika uzskatāmi parādīts, ka Eiropas iestādes strādā, proti, tas attiecas uz vakar notikušo ECOFIN sanāksmi un uz koordinētu procentu likmju samazinājumu šodien.

Mums ir jābūt spējīgiem palīdzēt mūsu ražošanas sistēmai. Šajā sakarā papildus Kopienas iniciatīvām es minēšanu arī, piemēram, manas valsts iniciatīvu — vakar tika pieņemts lēmums izveidot EUR 30 miljardu fondu, jo mums ir jāpalīdz uzņēmējdarbībai funkcionēt.

Otra joma, kurā ir svarīgi uzturēt iedzīvotāju pārliecību, ir Lisabonas līguma ratifikācija. Man bija iespēja diskutēt ar ministru Martin kungu. Viņš precīzi noteica situācijas diagnozi, taču ar diagnozi vien nepietiek, ja nav izrakstītas medikamentu receptes. Tāpēc mums ir nepieciešams, lai mūsu īru draugi pārdomātu lietas un saprastu, ka šis nav neitrāls uzdevums, citiem vārdiem sakot, ka Eiropas Savienībā, kuras pamatā ir solidaritāte, tas skar arī mūs un skars pat ļoti lielā mērā, ja līdz vēlēšanām Lisabonas līgums netiks apstiprināts.

Iespējams, vienīgais pozitīvais līguma neratificēšanas aspekts ir tāds, ka tādā gadījumā Eiropas vēlēšanas būs uzmanības centrā. Tomēr ir svarīgi cīnīties un strādāt, lai līdz nākamajām Eiropas vēlēšanām Lisabonas līgums stātos spēkā, lai Eiropas Savienība būtu spēcīgāka un vienotāka.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, iedzīvotāji pašlaik gaida, lai Eiropa sniegtu aizsardzību un stabilitāti, kā arī būtu vienota. Šajā laikā spēcīga Eiropa ir svarīgāka nekā jebkad agrāk. Ikviens piekrīt, ka iejaukšanās bija nepieciešama, un ir labi, ka rīcība bija ātra. Tas bija nenovēršami.

Ir vairāki pasākumi, kas mani tomēr satrauc, un es arī saskatu zināmu ideoloģiju aiz dažām no šīm darbībām. Daži cilvēki šajā Parlamentā jau ir nosvinējuši kapitālisma nāvi. Tomēr, godīgi runājot, politiķi nav baņķieri.

Ārkārtas pasākumi ir viena lieta, taču es esmu pamanījusi arī to, ka dažas darbības izraisa vienkāršu banku nacionalizāciju. Godīgi sakot, ir vairāki baņķieri, kuriem acīmredzot vairs nevar uzticēties un kuriem mēs nevaram uzticēt savus uzkrājumus. Tomēr pajautājiēt sev, vai jūs uzticētu savus uzkrājumus politiķiem, kuri rīkojas kā baņķieri. Piemēram, *Schulz* kungam. Es neuzticētu.

Krīzi nedrīkst izmantot, lai apietu, vājinātu vai pat atceltu noteikumus. Es uzskatu, ka aicinājums elastīgi piemērot konkurences politiku vai Stabilitātes un izaugsmes paktu ir ļoti satraucošs. Tie ir tie paši noteikumi, kas padarīja Eiropu spēcīgu.

Man ir konkrēts jautājums Komisijai, kā arī es nejausi pamanīju, ka *Barroso* kungs diemžēl neuzskata šīs debates par pietiekami saistošām, lai paliktu līdz beigām. Šajā pēcpusdienā Nīderlandes finanšu ministrs debatēs Nīderlandes apakšpalātā apgalvoja, ka *Fortis* un *ABN-AMRO* iegāde — ne tikai bankas, bet arī sistemātiski nesaistītu daļu, tādu kā apdrošināšana — nav uzrādīta kā valsts atbalsts. Tāpēc es vēlētos zināt, kā Komisija ir iecerējusi rīkoties šādos gadījumos turpmāk. Galu galā komisāre *Kroes* kundze pagājušajā pirmdienā paziņoja — un es pilnīgi piekrītu —, ka konkurences noteikumi un Stabilitātes un izaugsmes pakts arī turpmāk tiks piemēroti pilnā apmērā. Kā mēs risinām šādus gadījumus? Kas notiks, ja vēlāk tiks atklāts, ka tikuši pārkāpti noteikumi par valsts atbalstu?

Ryszard Czarnecki (UEN). — (PL) Priekšsēdētājas kundze, galvenā problēma, ar ko pašlaik saskaras Eiropa, noteikti ir ekonomiskā krīze. Par spīti nesenojiem Vācijas politiķu un Eiropas Komisijas amatpersonu apgalvojumiem, šī krīze sāk lielā mērā ietekmēt Eiropu. Jautājums nav, vai tā mūs sasniegs, bet gan — kad tas notiks. Pagājušajā sestdienā dažu Eiropas Savienības lielāko valstu pašieceltie līderi nespēja vienoties par kopēju taktiku šajā jautājumā.

Turklāt, ņemot vērā piemēru par tādu valstu kā Grieķija, Īrija un Vācija sniegtajām noguldījumu garantijām — pretstatā citām ES dalībvalstīm —, ir acīmredzams, ka nav vienotas taktikas šīs problēmas risināšanai. Ja nākamajā ES augsta līmeņa sanāksmē netiks izstrādāta vienota stratēģija šajā jautājumā, tas būs ļoti slikts signāls ES dalībvalstu iedzīvotājiem, jo tieši krīzes apstākļos ES iedzīvotājiem ir nepieciešama ES atbalsta sajūta un pārliecība, ka tā ir kopā ar iedzīvotājiem ne tikai labos laikos, bet arī tad, kad rodas problēmas.

Werner Langen (PPE-DE). — (DE) Priekšsēdētājas kundze, diemžēl Komisijas priekšsēdētāja vairs šeit nav. Viņš sacīja — es to atzīmēju —, ka mums vēl nav noteikumu, kas ļautu Eiropai reaģēt. Šajā ziņā viņam ir pilnīga taisnība. *Berēs* kundze mums pateica, kāpēc viņam ir taisnība, — tāpēc, ka, šķiet, atbildīgais komisārs *McCreavy* pēdējos četrus gadus ir bijis miris! Viņš ir konsekventi ignorējis Parlamenta ieteikumus vismaz 10 dažādos ziņojumos. Tāda ir realitāte, nevis neoliberālisms, bet gan par finanšu tirgiem atbildīgā komisāra veikta attāla vadība no Dublīnas un Londonas. Ja Komisijas priekšsēdētājam būtu mugurkauls, viņš atņemtu šo atbildības jomu *McCreavy* kungam un atdotu *Almunia* kungam, kur tā pieder, taču viņam nav drosmes to izdarīt. Tā vietā cilvēki šeit turpina runāt tā, it kā nupat būtu sākusies „izšķirošā stunda”. Vienīgais, ko es varu darīt, ir apjukumā purināt galvu par to, ko Komisijas priekšsēdētājs ir izdarījis. Viņš tik vienkārši nevarēs atrunāties no kopējas atbildības.

Es to saku tik uzsvērti, jo mēs nevaram vienkārši šeit klusi sēdēt un gaidīt. Mums ir jārīkojas ātri. Izdevējbankas ir rīkojušās, finanšu ministri ir rīkojušies. Tas viss ir kļuvis nepieciešams, jo krīze tagad ir sasniegusi tādus apmērus, no kādiem mēs esam baidījušies visus šos gadus.

Kur ir *Kroes* kundze? Viņa runā mulķības, piesaucot savus konkurences noteikumus, un arī pakļauj briesmām vēl darbojošos banku stabilitātes drošību. Viņa nosaka termiņus tā vietā lai padomātu, vai Īrija var piešķirt 200 % no tās iekšzemes kopprodukta kā garantijas tikai Īrijas iedzīvotājiem un viņu nākotnes aizņēmumiem. Kurš par to ir pateicis kaut vienu vārdu?

Ja Komisijai nav drosmes, lai sniegtu ieteikumus saistībā ar Eiropas Uzraudzības iestādi, pat ja šāda rīcība neatbilst dalībvalstu vēlmēm, tad viss vienkārši sabruks. Ja Eiropas Solidaritātes fonds tiks izveidots pirms noteikumu saskaņošanas, tas būs atklāts sociālisms.

Jo Leinen (PSE). — (DE) Priekšsēdētājas kundze, klausoties *Langen* kungā, gandrīz var runāt par vairākuma koalīciju, arī es piekrītu viņa teiktajam.

Krīze Gruzijā, finanšu krīze, enerģijas cenu krīze — tam visam ir nepieciešama stipra Eiropa. Tāpēc kā Konstitucionālo jautājumu komitejas priekšsēdētājs es esmu sajūsmināts, ka visi, izņemot antieiropiešus, ir skaidri pauduši savu atbalstu ātrai Reformu līguma ratifikācijai, un es pateicos Francijas prezidentūrai par šī jautājuma neatlaidīgu virzīšanu. To nedrīkst atcelt uz nezināmu laiku, un es ceru, ka augstākā līmeņa sanāksme nākamajā nedēļā sūtīs skaidru signālu un noteiks termiņus ratifikācijas pabeigšanai.

Zviedrija un Čehija ratificēs līgumu līdz šāgada beigām, un es vēl neesmu atmetis cerību, ka līdz Eiropas vēlēšanām ratifikācija notiks arī Īrijā. Pirmdien Īrijas ārlietu ministrs *Micheál Martin* manai komitejai sacīja, ka Īrijā ir notikušas izmaiņas pārliecībā un ka cilvēki ir atzinuši ES nozīmi. Politikā seši mēneši var būt ļoti ilgs laiks!

Tagad — pie manas otrās tēmas: mums ir arī jāizskaidro iedzīvotājiem, kāpēc mums ir nepieciešama ES. Man ir prieks, ka augstākā līmeņa sanāksmē mēs apstiprināsim kopēju politisku deklarāciju par ES komunikācijas stratēģiju. Es vēlos pateikties Francijas prezidentūrai par to, ka tā spēja sasaukt kopā visas trīs iestādes. Tagad tā ir jāievēro Īrijas referendumā un Eiropas vēlēšanās. ES ir nevis neskaitāmu problēmu cēlonis, bet gan daudzu problēmu risinājums! Tas ir skaidri jāpauž ārpus ES.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, Eiropa nav aizsargājusi cilvēkus no finanšu spekulācijām. Pat *New York Times* publicēja pravietisko *Ezra Pound* teicienu: „Bez augļošanas nevienam nav mājas no laba akmens.” Šodien ASV Federālo rezervju sistēma un Valsts kase vēlas noslēpt plaisas, samazinot likmes. Tieši šis risinājums — viegla piekļuve kredītiem — izvirzīja spekulatīvo burbuli pirmajā vietā.

1933. gadā ekonomistu grupa Čikāgā nāca klajā ar plānu: atjaunot valūtas izdošanas valsts monopolu, aizliedzot bankām radīt viltotu naudu un uzliktot tām pienākumu izveidot 100 % rezervi. Tas padarīja krāpšanos ar kredītiem neiespējamu un pielika punktu finanšu spēlēm, kas izputināja parastus cilvēkus, kaitēja noguldītājiem un kropļoja reālo ekonomiku.

Nobela prēmijas laureāts *Maurice Allais* vienmēr ir atklāti kritiski izteicies par inovatīvu finansēšanu, pārvēršanu vērtspapīros, atvasinātajiem instrumentiem un drošības fondiem, ko ir tik ļoti iemīļojuši finanšu rūķi dažādās Eiropas finanšu sektora daļās. Viņš diezgan pareizi aicina — tāpat kā mēs to darījām kādu laiku — atzīt atvasinātos instrumentus par nelikumīgiem. Apstiprināsim Čikāgas plānu, *Allais* plānu, atstājot naudas radīšanu valdības rokās.

Pietiek Eiropai nebūt pārliecinātai par to, ko tā dara. Pat pāvests ir brīdinājis, ka bagātība nav nekas.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Priekšsēdētājas kundze, Padomei ir jāizdara secinājumi attiecībā uz invāziju Gruzijā. Lai novērstu šādas agresijas atkātošanos, ES ir jāpārliecina, ka ideja par to, ka „stiprākajam vienmēr taisnība”, būs pilnīgi nepiemērota attiecībā uz iebrucējiem. Iebrūkot suverēnā valstī, Krievija kā Drošības padomes locekle ir sagrāvusi ne tika reģionālās, bet arī starptautiskās drošības un stabilitātes paradigmu. Ja nebūs noteikti nekādi ierobežojumi, ceļš būs atvērts spēka demonstrēšanai Ukrainā, Moldovā un citviet.

Pašlaik mums ir nepieciešama efektīvāka partnerība ar Austrumiem un stipra un demokrātiska Gruzija. Diemžēl, pat pirms Krievija bija izpildījusi savas saistības, daži sociālistiskie līderi viesošanās laikā Maskavā paziņoja, ka ES un Krievija ir nepieciešamas viena otrai vairāk nekā jebkad agrāk un ka Krievijai un ES ir jāsadarbojas, lai nosegtu iespējamo drošības robu pēc ASV pavājināšanās. Šķiet, ir bīstamas neskaidrības par to, kas ir mūsu patiesie sabiedrotie un kas ir patiesi ieinteresēti Eiropas novājināšanā un sadalīšanā.

Visbeidzot, ES ir jāreaģē uz Krievijas pasu dalīšanu ārvalstīs. Tā nozīmē, ka mākslīgi tiek radīti jauni Krievijas pilsoņi, kuri jāaizstāv saskaņā ar *Medvedev* doktrīnu, tādējādi liekot pamatu jauniem starptautisku krīžu perēkļiem. Mūsu reakcijai vajadzētu būt vīzu atteikšanai šiem jaunajiem pilsoņiem, īpaši jauno Krievijas protektorātu līderiem. Nobeigumā — mums ir steidzami jānodrošina gruzīniem un ukraiņiem lielāki vīzas piešķiršanas atvieglojumi nekā tie, kas piešķirti Krievijas iedzīvotājiem.

Proinsias De Rossa (PSE). - Priekšsēdētājas kundze, es uzskatu, ka Īrijas valdībai — nekavējoties, nevis vēlāk — ir jāmeklē iespēja novērst traucēkļus ceļā uz Lisabonas līguma ratificēšanu, un tas jādara, nodrošinot, ka Īrija paliek pilntiesīga ES dalībvalsts, nevis daļēji atdalījies locekle, kuras atteikšanās mazinātu mūsu nozīmību.

Tagad Lisabonas līgums mums ir nepieciešams vairāk nekā jebkad agrāk, lai stiprinātu Eiropu globāli un efektīvi reaģētu uz iedzīvotāju bažām. Finanšu krīze ir izraisījusi vēl vienu tirgus sabrukumu. Tas ir noticis atkal tāpēc, ka valdības dzīvoja pasakā, domādamas, ka globālie tirgi var pašregulēties, un nepiemēroja tirgum demokrātisku kontroli.

Eiro ir piemērs tam, ko Eiropa var panākt ar nopietnu attieksmi pret suverenitāti. Ja Īrija būtu saglabājusi īru mārciņu, tā noteikti līdz šodienai jau būtu izzudusi, nogrimusi bez pēdām.

Priekšsēdētājs *Barroso* atzīmēja, ka dalībvalstis ir nepietiekami sadarbojušās, izstrādājot saskaņotu rīcību saistībā ar krīzi. Tomēr viņš klusē par komisāra *McCreavy* ilgstošo pretošanos noteikumu izmaiņām. Komisārs

McCreavy nespēj atteikties no savas neolibērālās ideoloģijas, un tāpēc mani ļoti satrauc tas, vai viņš ir iekļauts trīs cilvēku grupā, ko veido priekšsēdētājs Barroso.

Vai es nobeigumā drīkstu pieminēt vēl vienu punktu? Es ierosinu ievietot *Farage* kunga šodienas runu manā mājaslapā, tāpēc ka uzskatu — jo vairāk Īrijas iedzīvotāju dzirdēs, kas viņam ir sakāms par Īriju un Eiropu, jo lielāka ir iespēja, ka balsojums par Eiropas Savienību būs pozitīvs.

Cornelis Visser (PPE-DE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, jautājums ir, vai šī finanšu krīze izraisīs turpmāku Eiropas integrāciju vai arī notiks pretējais. Es uzskatu, ka ar šāda mēroga krīzi var tikt galā tikai Eiropas līmenī un tam jābūt pamatā turpmākai Eiropas integrācijai. Tomēr tam ir nepieciešama vadība; ne tikai dalībvalstu, bet arī — it sevišķi — Komisijas. Līdz šim uz finanšu krīzi galvenokārt reaģējušas dalībvalstis — ko es atbalstu, piemēram, *Fortis* krīzes gadījumā —, bet Komisija ir klusējusi.

Manuprāt, finanšu krīzi izraisīja straujās inovācijas finanšu sektorā pēdējo gadu laikā. Banku produkti tika sapakoti tā, lai būtu pēc iespējas ātrāka peļņa, taču tas paredzēja arī lielus riskus. Tomēr šie riski nebija pārredzami, un dažos gadījumos tie tādi nav vēl joprojām. Ekspertiem ir ārkārtīgi grūti veikt atbilstīgu novērtējumu un līdz ar to arī izvērtēt šo jauno finanšu produktu vērtību.

Tāpēc Komisijai tagad ir jāpiedāvā līdzekļi, ar ko palielināt finanšu produktu pārredzamību un ar ko uzlabot banku vadību. Tai arī ir jāsniedz līdzekļi uzraudzības uzlabošanai un priekšlikumi, lai stiprinātu sadarbību starp pašām centrālajām bankām un uzraudzības iestādēm. Parlaments paudīs šo viedokli ziņojumā par *Lamfalussy* procesa turpinājumu un uzraudzības struktūru nākotnē finanšu sektorā, ko mēs apspriedīsim vēlāk.

Starp citu, man ir ļoti žēl, ka Sociāldemokrātu grupa Eiropas Parlamentā atturējās no balsojuma Parlamenta komitejā par šādu svarīgu ziņojumu. Mani interesē, vai tā arī rīt rīkosies tāpat. Šī krīze parāda Eiropas nozīmību. Ja Eiropas iestādes saistībā ar krīzi darbosies atsevišķi, tas var izraisīt to, ka tiks piešķirts valsts atbalsts un tiks diskriminēti ārvalstu noguldītāji, klienti un investori. Tikai Eiropa var piedāvāt kopīgu pieeju šai krīzei, un tāpēc Komisijai, sākot no šodienas, ir jāuzņemas vadība.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, tieši tāpat kā situācija Kaukāzā šajā vasarā radīja Eiropas Savienībai jaunu ģeopolitisku problēmu, tā arī šodien krīze pasaules finanšu tirgos rada pasaules ekonomikas problēmu, un Eiropas Savienībai tā ir jāatrisina. Ikviens piekrīt, ka šajā laikā Eiropai ir jārod saskaņots šo problēmu risinājums. Tomēr — kā mēs to varam izdarīt bez Lisabonas līguma? Tas noteikti nav iespējams. Tāpēc Lisabonas līguma ratifikācija ir ļoti būtiska — „būt vai nebūt” Eiropas Savienībai, un nopietna atbilde no Eiropas Savienības pašlaik ir globālas nozīmes jautājums. Priekšsēdētājs Barroso sacīja, ka ES iestādes, to skaitā arī Eiropas Komisija, nav pienācīgi pārstāvētas pasaules finanšu sistēmā. Tas ir vēl viens pierādījums tam, ka nepieciešams pēc iespējas drīzāk ratificēt Lisabonas līgumu tajās valstīs, kur tas vēl nav izdarīts.

Vēl viens jautājums, par kuru es šodien vēlētos runāt, ir tas, ka ar tirgu viss ir kārtībā, kamēr tas ir regulēts tirgus. Kapitālisma ekonomika, kas patur prātā cilvēka faktoru. Tas ir ļoti būtisks jautājums. Galu galā tā Eiropa reaģēja uz krīzi 20. gadsimta sākumā. Eiropa kļuva stipra tieši šī iemesla dēļ.

Vēl pēdējā lieta — izglābsim kuģu būves nozari Polijā. Es vērsos ar šo pie Eiropas Komisijas — ņemot vērā pašreizējo krīzi, kāds labums mums būs vēl no 100 000 bezdarbniekiem?

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, šodien vissvarīgākais jautājums ir finanšu krīzes pārvarēšana, taču vislielākais finanšu krīzes radītais drauds ir ekonomikas lejupslīde. Mēs nevaram runāt tikai par finansēm, jo galu galā krīze vienmēr ir saistīta ar ekonomikas konkurētspēju, izaugsmi un darba vietām. Nepareizu lēģislatīvu risinājumu pieņemšana saistībā ar klimata un enerģētikas tiesību aktu paketi var pasliktināt prognozes par izklūšanu no finanšu krīzes. Mēs vēlamies rīkoties saskaņā ar pamatprincipu — līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 20 %. Padomes priekšsēdētājs runāja par klimata un enerģētikas tiesību aktu paketes elastīgumu un līdzsvaru, kas ir jāievēro tās apstiprināšanā. Ko tas nozīmē? Tam vajadzētu nozīmēt spēju pieņemt paketi, konkrēti, pieņemt emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu atbilstīgi pašreizējai situācijai, un šī situācija ļoti atšķiras no tās, kas bija pirms gada, sešiem mēnešiem un pat pirms diviem mēnešiem.

Šo pašu mērķi — samazināt emisijas — var sasniegt ar dažādām metodēm. Mēs zinām rezultātus balsojumam par šo Emisiju kvotu tirdzniecības direktīvu, kurš notika vakar Eiropas Parlamentā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejā. Mēs esam tos ņēmuši vērā. Tagad mūs sagaida grūts dialogs, jo ir vairāki iebildumi pret šeit pieņemto regulējumu.

Mums Parlamentā nav bijis pietiekami daudz laika, lai diskutētu par visām ar Emisiju kvotu tirdzniecības direktīvu saistītajām problēmām. Tāpēc es aicinu Francijas prezidentūru un Eiropas Komisiju ņemt vērā arī mazākuma secinājumus un labojumus, lai arī daži no šiem grozījumiem nesaņēma Eiropas Parlamenta komiteju balsu vairākumu. Ja mēs vēlamies rast labu risinājumu, mums šodien ir jārikojas saskaņā ar veselo saprātu un situāciju, kas nepārtraukti mainās un pasliktinās attiecībā uz ekonomikas prognozēm.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisār, dāmas un kungi, es sāksu ar to, ka sacīšu — esmu ļoti neapmierināts, ka mēs vienmēr saskaramies ar krīzi, meklējot pareizo apņemšanos, pareizos vārdus, pareizo dinamiku vienotai nostājai un Eiropas reakcijai. Eiropas rīcība un Eiropas vadība ir svarīga risinājuma daļa. Tā nav tikai reakcija uz krīzi, bet arī nepieciešamība krīzes novēršanai globalizācijas apstākļos.

Mums ir nepieciešami gan īstermiņa, gan ilgtermiņa pasākumi. Šī krīze parāda, cik atkarīgi mēs esam cits no cita, cik globāla, cik savīta ir finanšu pasaule mūsdienās. Esmu apkopojis Eiropas Parlamenta prasības kopš 2002. gada, uz kurām Komisija ir tikai daļēji atbildējusi un no kurām daudzas ir nolemtas neizpildei dalībvalstu dēļ, un tas kavē Eiropas risinājumu meklēšanu.

Dāmas un kungi, mums ir nepieciešami tiesību akti tādās jomās kā uzraudzība Eiropā, kapitāls parādiem, kredītreitinga aģentūras, aizdevumu piešķiršana, krīzes vadības modeļi, kā arī obligātie standarti visa veida ieguldījumiem.

Es vēlos arī uzsvērt, ka mēs nedrīkstam izmantot krīzi ļaunprātīgi, lai izstrādātu nesamērīgus noteikumus. Runa nav par tirgus nosodišanu un prasību nacionalizēties. Runa ir par to, kā nodrošināt pēc iespējas lielāku tirgus noietu un izstrādāt tik daudz noteikumu, cik nepieciešams globalizētā pasaulē. Ikvienam ir nepieciešami noteikumi — mēs nedrīkstam izslēgt nevienu —, taču šiem noteikumiem jābūt proporcionāliem riskam un saistītiem ar produktiem. Tieši to es lūdzu un ceru, ka Padome to īsteno.

Colm Burke (PPE-DE). - Priekšsēdētājas kundze, Eiropadomes augsta līmeņa sanāksmē nākamnedēļ Īrijas valdības vadītājs *Brian Cowan* nenāks klajā ne ar ko jaunu saistībā ar Īrijā strupceļā nonākušo Lisabonas līgumu. Tā vietā viņš veiks līdzīgu intervenci kā ministrs *Micheál Martin*, kurš pirmsdien Eiropas Parlamenta Konstitucionālo jautājumu komitejā paziņoja tikai par analīzes rezultātiem. Nekas konkrēts netiks ierosināts līdz decembra Eiropadomes sanāksmei, kur plānots izstrādāt skaidru turpmākās rīcības ceļvedi.

Lai paātrinātu šī ceļveža izstrādi, es vēlos izklāstīt savu ideju par to, kā virzīties uz priekšu. Pirmkārt, es uzskatu, ka otrais referendums nedrīkst notikt vismaz 12 mēnešus, lai varētu pienācīgi apspriesties ar Īrijas vēlētajiem. Otrais referendums varētu notikt nākamā gada rudenī, iespējams, oktobrī. Tas nozīmē, ka Parlamenta vēlēšanas notiks saskaņā ar Nicas līgumu, taču tas manā skatījumā ir mazākais no diviem ļaunumiem.

Runājot par otrā referenduma veidu, es vēlos ierosināt plašāku plebiscītu par Lisabonas līgumu Īrijā. Konstitucionālais referendums par Lisabonas līgumu varētu notikt vienlaikus, tajā pašā dienā, ar konsultatīviem referendumiem par tādiem svarīgiem atturēšanās vai piekrišanas jautājumiem kā ES Pamattiesību harta un Eiropas drošības un aizsardzības politika.

Ja paplašinātajā referendumā Īrijā vēlētajiem izvēlēties atturēties kādā no šīm divām jomām, Īrijas valdība varētu mēģināt noslēgt atsevišķu vienošanos Eiropadomē, ko parakstītu 27 dalībvalstis. Šāds solis būtu līdzīgs precedentam, kad Eiropadomes sanāksmē 1992. gadā Edinburgā Dānija panāca vienošanos, ar kuru tai piešķīra četras atkāpes no Māstrihtas līguma. Tas ļāva Dānijai ratificēt šo līgumu kopumā.

Ar šādu plānu tām dalībvalstīm, kuras jau ir ratificējušas Lisabonas līgumu, nevajadzēs to darīt atkārtoti. Šis paplašinātais plebiscīts ļautu Īrijas vēlētajiem izvēlēties, cik lielu lomu viņi vēlas spēlēt Eiropas Savienībā.

SĒDI VADA: M. A. DOS SANTOS

Priekšsēdētāja vietnieks

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, iesākumā vēlos runāt par trim punktiem. Attiecībā uz Krieviju mums ir jāpiekopj atklāta un tajā pašā laikā stingra politika, nekad neakceptējot Krievijas prasības attiecībā uz jebkādam tās interesēm citās valstīs — ne „tuvajās” ārvalstīs, ne arī tālajās. Tam būs būtiska nozīme nākamajos gados.

Otrkārt, pārskatītā budžeta mērķis ir padarīt pieejamu un noregulēt Eiropas lauksaimniecību, radot lielākas iespējas lauksaimniekiem Eiropā, kā arī citviet pasaulē — kaut arī ar mazākām subsīdijām —, lai globālais, funkcionējošais lauksaimniecības tirgus atbilstu jaunajam pieprasījumam pēc pārtikas visā pasaulē.

Treškārt, rīcībai saistībā ar klimata pārmaiņām ir jāsākas tagad, par spīti finanšu krīzei, lai mēs varētu gūt labumu no ilgtermiņa procesa; šādā veidā mēs varam apkarot klimata pārmaiņas un sagatavoties citām pārmaiņām.

Attiecībā uz finanšu krīzi, par ko mēs diskutējam šodien, daudzi runātāji ir aizmirsuši, ka mēs tagad esam cilvēces vēsturē unikāla ilgtermiņa procesa galā — tādas globālās izaugsmes galā, kas ir nesusi labklājību līdz tam neredzētos apmēros. Tagad mēs esam tā visa galā. Es šodien neko par to nedzirdēju no *Schulz* kunga. Protams, mums ir vairākas problēmas, taču tās nav saistītas tikai ar tirgu. Nevienam nevar teikt, ka paaugstināta riska kredīti ASV ir tirgus spēku ietekmes rezultāts. Tie ir apņēmīgu politisko intervenču rezultāts.

Tagad mums ir nepieciešams nodrošināt pārredzamību, pārskatatbildību un uzraudzību mūsdienu tirgos. Tas ir Eiropas un globālais tirgus, un mums ir jānodrošina, ka mēs spējam uzlabot reālo situāciju finanšu tirgos. Tad mēs varam būt konstruktīvi attiecībā uz reālās ekonomikas attīstību.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - (FI) Priekšsēdētāja kungs, nestabilitāte, kas izplatās zibens ātrumā, ir raksturīga mūsdienu pasaulei. Tas īpaši attiecas uz finanšu tirgiem, kas mūsdienās ir globālākais no visiem uzņēmējdarbības sektoriem. Bezatbildība, pārcentība un nespēja noregulēt situāciju vienā pasaules malā cirtīs parasta pircēja makā robu visur. Arī es atbalstu Komisijas iniciatīvu izveidot pastāvīgu darba grupu, kas Komisijā nodarbotos ar finanšu krīzes novēršanu. Kā sacīja Komisijas priekšsēdētājs *Barroso* kungs, mēs varam un mums ir jādara vairāk.

Tomēr es domāju, ka Komisijai bija uzkrata pārāk liela atbildība. Atbildības jomām ir jābūt skaidrām. Eiropas Centrālajai bankai ir jānodrošina, ka cenas un naudas vērtība ir stabilas. ECB ir rīkojusies efektīvi, lai mazinātu krīzes ietekmi. Saskaņotais interešu sadalījums šodien ir tam labs apliecinājums. No otras puses, Kopienas iestādes — Eiropas Komisija un Eiropas Parlaments — ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu, ka kopējais tirgus ir atklāts un ka tiesību akti darbojas. Tirgus dalībniekiem ir jādabojas saskaņā ar likumu, jākontrolē savi riski un jāiedrošina mājāsaimniecības, kas tiem ir parādā naudu, meklēt piemērotus risinājumus. Finanšu grupām ir ne tikai jāpievērš uzmanība savai uzņēmējdarbībai, bet arī jāuzņemas lielāka sociālā atbildība. Tomēr vislielākā atbildība gulstas uz finanšu ministru pleciem, jo lielākā daļa izaugsmes veicināšanas un krīzes mazināšanas instrumentu ir viņu rokās un nav pieejami ne ECB, ne Eiropas likumdevējiem vai tirgus dalībniekiem.

Finanšu ministri ir parādījuši iniciatīvu. 2007. gada oktobrī viņi pieņēma skaidrus noteikumus krīzes novēršanai finanšu tirgos. Ņemot vērā to, cik ilgstošs būs šis darbs, vakar *ECOFIN* sagatavotais 13 punktu saraksts ir diezgan nožēlojams. Es neiebilstu pret priekšlikumiem, taču es domāju, ka rīcības programma nav pietiekami izstrādāta. Nepietiek darīt kaut ko: mums ir jādara pareizās lietas, un vēl svarīgāk ir zināt, kā nedarīt neko, ja tiesību akti nav pareizais risinājums problēmām. Mēs nedrīkstam pieļaut populistu spiedienu.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Paldies, priekšsēdētāja kungs! Un es lūdzu piedošanu tulkiem par manu iepriekš nesagatavoto runu. Šeit atslēgvārdi ir solidaritāte, uzraudzība un drošība. Mēs nepārtraukti apgalvojam, ka solidaritāte ir ļoti svarīga saistībā ar pašreizējo finanšu krīzi, īpaši tādā valstī, no kādas esmu es, kas ir pārpildīta ar banku filiālēm, saistītiem uzņēmumiem un meitas uzņēmumiem, tāpēc šeit ir būtiski, kā vadošie uzņēmumu darbinieki un to uzraudzības iestādes reaģē uz problēmām, ar kurām mēs saskaramies.

Attiecībā uz solidaritāti es varu minēt, ka kopējā lauksaimniecības politika tika ieviesta piecus gadus pēc Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas un tagad, gandrīz piecus gadus pēc paplašināšanās, ir laiks arī kopējai enerģētikas politikai. Man ir prieks par ministra sacīto, ka šī ir laba doma, taču tā vēl ir jāisteno. Tomēr es varu teikt arī to, ka darbības ar noguldījumiem ir saistītas ar solidaritāti. Tas ir iespējams, un šis ir laiks, kad mēs varam veidot pozitīvu Eiropas Savienības tēlu Centrāleiropas valstīs, ja mēs cits pēc cita netērēsim laiku nelietderīgi, bet kopā teiksim, ka krīzes gadījumā mēs patiešām dosim garantijas attiecībā uz visiem iedzīvotāju noguldījumiem. Līdz sešiem mēnešiem vai gadam. Mēs varam izlemt, un — jo ātrāk mēs to izdarīsim, jo labāk, tāpēc ka mēs šeit runājam par cilvēkiem, cilvēkiem riskantos apstākļos, kas mums jāglābj pēc iespējas ātrāk. Es nedomāju, ka tas izraisīs ļoti ilgstošas problēmas.

Otrs jautājums ir par solidaritāti un mūsu neaizsargātību. Tas patiesībā ir par uzraudzības iestādēm, un tas būs nākamais punkts. Es saprotu, ka mēs vēlamies veidot palātas vai kolēģijas, un es uzskatu, ka ir svarīgi, lai mēs virzītos uz centralizētu uzraudzību tieši tāpat, kā mēs nodevām dažus specifiskus konkurences politikas jautājumus attiecīgajai ES iestādei vai ECB (Eiropas Centrālajai bankai), taču ir ļoti grūti saprast, kā mēs stiprināsim pārliecību citam par citu koleģiālā sistēmā. Paldies!

John Purvis (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, es vēlos teikt jums, *Jouyet* kungam un *Almunia* kungam, ka ir ļoti svarīgi atjaunot starpbanku tirgus darbību. Vienīgais drošais veids, kā to panākt, ir suverēnas valsts garantijas vairumam starpbanku noguldījumiem, kā tas ir Īrijas un Dānijas pašmāju tirgos.

Jāatzīst, pārstāvju atbildība ir milzīga, tomēr, kad starpbanku tirgus darbība atsāksies, bankas beigs veidot uzkrājumus, tās atkal sāks izsniegt aizdevumus uzņēmējiem, privātpersonām un māsaimniecībām, starpbanku likmes atgriezīsies normālā līmenī un pilnīgi noteikti šīs garantijas nevajadzēs izmantot.

Es piekřitu *Jouyet* kungam, tas ir jādara globālā mērogā. Kā viņš teica — SVF uzdevums ir koordinēt šo darbību, un tikai ar šādu drosmīgu soli globālā mērogā mēs aizdegšim uguni un atmodināsim pārliecību.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Svarīgākā lieta šeit, un es piekřitu Francijas prezidentūrai, ir atrast risinājumu saistībā ar Īriju un Lisabonas līguma ratificēšanu. Attiecībā uz finanšu satricinājumu, es vēlos atgādināt Parlamentam, ka 2008. gada februārī Ungārijas premjerministrs *Ferenc Gyurcsány* ierosināja izveidot vienotu Eiropas uzraudzības iestādi un vienotu uzraudzības noteikumu grāmatu, ņemot vērā krīzi starptautiskajos finanšu tirgos. Diemžēl Padomes marta sēdē viņš neguva vairākuma atbalstu. Es domāju, ka šo priekšlikumu vajadzētu izskatīt nākamajā sēdē. Ungārijas premjerministrs to ierosinās vēlreiz, jo bez tās, bez Eiropas finanšu uzraudzības iestādes, globālās problēmas radīsies atkal un atkal. Es vēlos lūgt Francijas prezidentūru un dalībvalstis to atbalstīt. Galu galā šīs problēmas atrisināšana ir mūsu visu interesēs.

Marios Matsakis (ALDE). - Priekšsēdētāja kungs, Amerikas banku nozares naudasmaisi kopā ar tādiem pašiem Eiropas naudasmaisiem pēdējo gadu laikā ir dzīvojuši krāpšanas, piesavināšanās un korupcijas orgānos uz parasto cilvēku rēķina. Tomēr tādas atbildīgās iestādes kā centrālās bankas, kā arī finanšu ministri un ES komisāri, kuru pienākums ir aizsargāt iedzīvotājus, būtībā nedarīja neko, lai to apturētu.

Pēc klusēšanas, nolaidības un aizbildināšanās savvērestības šīs iestādes tagad nekaunīgi pieklūst nodokļu maksātāju naudai, tādējādi ļaujot tiem pašiem naudasmaisiem kļūt vēl bagātākiem. Tas ir briesmīgi, skandalozi un apkaunojoši. Tas nav taisnīgi. Pašreizējā globālajā ekonomikas katastrofā vainīgie un tie, kas viņus piesedza, ir jāpācietina, bet viņu manta jākonfiscē. Tāds ir patiesais taisnīgums, un tādā gadījumā būtu jābūt ES. Tāda ir kailā patiesība, ko par ES domā iedzīvotāji.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Priekšsēdētāja kungs, jautājums vispirms Padomei. Kas notiek ar Francijas prezidentūras ierosināto augsta līmeņa konferenci par Gruziju, un kā pašreizējā ES prezidējošā valsts plāno aizsargāt Gruzijas teritoriālo viengabalainību, kad cita valsts ir atzinusi divus separatistu reģionus — Abhāziju un Dienvidosetiju? Ir kauns, ka *Barroso* kunga nav šeit, jo viņa runa nebija pārliecinoša. Iespējams tāpēc, ka viņš pats nav pārliecināts par saviem priekšlikumiem. Es domāju, ka finanšu un ekonomiskā situācija ir daudz nopietnāka, nekā tā tika aprakstīta. Pat šodien es domāju, ka akciju tirgi turpina brukt par spīti visām intervencēm. Es uzskatu, ka tas ir pilnīgs pašreizējās sistēmas sabrukums, sistēmas, kas ir pilnīgi novecojusi, sistēmas, kas ir izraisījušas bankrotu, kas ir izraisījušas pilnīgu zemes ekspluatāciju un to, ka zeme smok no siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas ir izraisījušas nepietiekamu attīstību dienvidos un nepietiekamu attīstību mūsu pilsētās.

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju)

Konrad Szymański (UEN). - (PL) Priekšsēdētāja kungs! Saistībā ar pašreizējo krīzi mēs risinām jautājumu par valsts atbalstu apdraudētajām ekonomikas nozarēm. Vācu *Hypo* ir izglābts ar subsīdijām 50 miljardu eiro apmērā, palīdzība britu *Bradford & Bingley* ir vēl 35 miljardi eiro, un *Fortis* glābšanai ir atvēlēti 11 miljardi eiro. Vienlaikus Eiropas Centrālā banka ir iemaksājusi vēl 120 miljardus eiro banku depozītos, lai uzturētu tās likviditāti.

Tajā pašā laikā komisārs *Kroes* runā par politisko krīzi Polijā, kur arī tiek atmaksāts aptuveni pusmiljards, vēlos uzsvērt — pusmiljards, eiro valsts atbalstam trim poļu kuģu būvētavām. Es gribētu zināt, kā Eiropas Komisija vēlētos izskaidrot poļiem situāciju, kurā simtiem miljardu eiro ieplūst vecās Eiropas bankās, bet pusmiljardu eiro nevar pārskaitīt trim kuģu būvētavām, kas var ciest neveiksmi Komisijas darbību rezultātā. Es iesaku to atcerēties, kad nākamajā Padomes sēdē tiks pieņemti lēmumi par turpmākām naudas iemaksām finanšu sektorā.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). - (EL) Priekšsēdētāja kungs! Francijas premjerministrs *Édouard Balladur* izdeva paziņojumu par to, ka pilnīga tirgus brīvība ir līdzvērtīga džungļu likumam. Viņš piebilda, ka mūsu sabiedrība, demokrātija un iestādes nedrīkstētu ļaut, lai tos pārņem džungļi. Neraugoties uz to, mēs tagad esam džungļos un maksājam par pilnīgu tirgus brīvību, kas kādreiz valdīja Savienotajās Valstīs.

Ja jūs ievērosiet, ka par katru reāli ieguldīto dolāru ASV bankas aizdeva USD 32, pretēji Eiropas bankuniecīgajiem USD 12, tad jūs sapratīsiet neapbrīnināmību, kas bija izplatīta ASV banku tirgū. Tagad es baidos, ka ne *Paulson* kunga, ne ASV valdības pasākumi neizvedīs pasauli no šīs krīzes. Domājot par nākotni, man šķiet, ka no šī brīža jāpiemēro stingri noteikumi.

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāj, komisār *Almunia*, godātie kolēģi! Dažu pēdējo gadu laikā nozīmīgi līderi, īpaši sociālisti, ir runājuši par nepieciešamību reformēt pasaules finanšu sistēmu — sistēmu, kura ir pēc Bretonvudsas monetārās sistēmas —, kas varētu atrisināt globalizācijas problēmas. Diemžēl nekas nenotika.

Tāpēc es apsveicu prezidenta *Sarkozy* un Francijas prezidentūras, kā arī pārējo Eiropas līderu iejaukšanos, kuri atsaucās uz nepieciešamību veikt šādu reformu. Šodien priecājos dzirdēt Eiropas Komisijas priekšsēdētāja *Barroso* teikto, kurš runāja par nepieciešamību paskatīties tālāk par finanšu krīzi un Eiropu.

Tāpēc es ierosinu, *Barroso* kungs, ka Eiropas Savienībai un Eiropas Komisijai jāveic noteiktas darbības, kas vajadzīgas, lai reformētu pasaules finanšu sistēmu, kopā ar tādiem pārējiem lielākajiem dalībniekiem kā Savienotās Valstis, Ķīna un Japāna, lai sniegtu cilvēcei vajadzīgos instrumentus, ar kuriem varētu pārvaldīt globalizācijas finanšu aspektus.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāri, dāmas un kungi! Tā kā es jau esmu runājis, tad izteikšos īsi.

Attiecībā uz finanšu krīzes vadīšanu, man ļoti žēl, ka *Berēs* kundzei nepietiek ar manu piedalīšanos, bet esmu priecīgs, ka viņa ir apmierināta, redzot šeit *Almunia* kungu. Nopietnāk, *Berēs* kundzes, *Karas* kunga un it sevišķi *Kauppi* kundzes runa parāda, ka mums vajadzīgs — kā jau tika teikts — pārliecināties, vai mēs efektīvi pieņemam Komisijas izteiktos priekšlikumus, kas aptver visus aprēķinu noteikumu uzraudzības, regulēšanas un grozīšanas aspektus.

Tas notiks, nevis pārmērīgi regulējot, bet pielāgojot pašreizējos noteikumus, kā arī pielāgojot likumus tā, kā tas ir nepieciešams pašreizējā situācijā. Kā mēs jau teicām, šajā jomā mums jādarbojas vairāk Eiropas līmenī un jāpielāgo mūsu noteikumi finanšu iestāžu savstarpējai atkarībai un mūsu likumu savstarpējai atkarībai, lai piešķirtu finansējumu ekonomikai. Mums šajā jomā steigšus jāsāk darboties un jāatgūst tāds stāvoklis, kāds mums bija pirms dažiem gadiem — to jūs apspriedīsiet —, lai pabeigtu organizācijas izveidi, kas bija daļa no darba, ko veica *Lamfalussy* kungs.

Komisijai ir arī svarīgi, lai tai būtu pilnvaras — lai tai būtu nozīme šā jautājuma risināšanā —, un Komisijai ir visas tiesības uzstāt uz šo punktu. Mums šajā ziņā jābūt loģiskiem. Ja mēs vēlamies lielāku integrāciju, ja mēs vēlamies īstenot risinājumus, kuri ir bijuši noderīgi citiem, tad mums jārada organizācija, kas varētu atrisināt finanšu problēmas, ar kurām mums būs jāsaskaras, un mums jārikojas ātri. Francijas prezidentūra, kā es teicu, darīs visu, kas tās spēkos, un vēltīs visu savu enerģiju, lai palielinātu vajadzīgo saskaņošanu un likumu pieņemšanu šajā jomā.

Mums šajā jomā nepārprotami vajadzīga — un tur jau ir — koordinācija starp Eiropas Centrālo banku, Eiropas finanšu ministriem un Komisiju. Tas ir svarīgāk nekā jebkad agrāk. Mums jāatrod konkrētas atbildes, un mums arī jāparedz sekas, kādas šai krīzei būs uz ekonomikas finansēšanu un uz pašu ekonomiku. Mēs jau varam tam redzēt pirmās pazīmes. Arī šeit — un tā ir uzticības veicināšanas būtiska daļa — mums jāpieņem izšķiroši pasākumi, it īpaši attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Attiecībā uz ārējām attiecībām, kuru elementus izvirzīja *Saryusz-Wolski* kungs un *Isler Béguin* kundze, es gribētu teikt *Saryusz-Wolski* kungam, ka Eiropadomes prioritāte, kā jau iepriekš teicu, ir noteikt precīzas stratēģijas un izdot norādes attiecībā uz energoapgādes drošību un solidaritāti. Viena krīze nedrīkst maskēt citu. Pirms trim mēnešiem mums bija enerģijas krīze. Tā joprojām turpinās. Valstis bija atkarīgas cita no citas enerģijas piegādes jomā. Tas joprojām turpinās. Mums jābūt stingrai Eiropas enerģētikas politikai, un arī šajā ziņā mēs esam iedalījuši un mums jārikojas ātri.

Attiecībā uz Baltkrieviju, es gribēju — mēs to drīzumā apspriedīsim precīzāk — teikt *Saryusz-Wolski* kungam, ka Vispārējo lietu padomē būs trijotne un ka tad mēs tiksimies ar Baltkrievijas iestāžu pārstāvjiem. Kā jums zināms, un *Saryusz-Wolski* kungs to uzsvera, mēs esam izteikuši savas bažas par vēlēšanu procesu, ar kuru mēs neesam apmierināti. Attiecībā uz to mēs būsim atklāti, bet tai pašā laikā Padome apsver iespēju mīkstināt atsevišķas sankcijas, it īpaši vīzu izsniegšanas ierobežojumus, kas noteikti dažām Baltkrievijas amatpersonām, kuras skar šīs sankcijas. Padome joprojām apsver šīs darbības.

Man patika teiciens, kuru jūs lietojāt, priekšsēdētāja kungs, par konfliktu starp Krieviju un Gruziju. Mums jāatjauno miers un jānodrošina, ka Gruzijā ir miers. Tas ļauj man atbildēt *Isler Béguin* kundzei. 14. oktobra vakarā un 15. oktobrī mums būs augsta līmeņa konference. 14. oktobrī ārlietu ministri tiksies ar *Bernard Kouchner*, un 15. oktobrī būs augstāko amatpersonu un vadītāju sanāksme, lai atrastu piemērotus risinājumus situācijai Abhāzijā un Dienvidosetijā, kuru atzīšana — man tas jāsaka *Isler Béguin* kundzei, lai gan viņai tas ir labi zināms, — joprojām notiek pavisam reti, kas ir lieliski, jo Eiropas Savienība un prezidentūra stingri nosodīja šo nepieņemamo rīcību.

Runājot par Eiropas Imigrācijas un patvēruma paktu, es gribētu atbildēt *Flautre* kundzei — lai gan es nešaubos, ka *Isler Béguin* kundze viņai pastāstīs manis teikto, — un teikt, ka šis pakts atšķiras ar labāku koordinēšanu; saskaņošanu, ja jums tīk, it sevišķi patvēruma pieteikumu un imigrantu iesniegumu ziņā. Pakts patiesībā izskaidro migrantu statusu, kas viņiem nodrošina virzību uz priekšu. Būtībā mēs dotu priekšroku pragmatiskākam redzējumam, līdzsvarotākai pieejai, pieejai, kuru varētu izskaidrot saistībā ar Šengenas Līguma paplašināšanu. Demogrāfiskā krīze, demogrāfiskā problēma, arī ir viena no problēmām, kas mums jārisina Francijas prezidentūras laikā.

Visbeidzot — un šis ir galvenais punkts, jo tas ir visa pamatā, — šīs krīzes ir savstarpēji atkarīgas. Šīs krīzes ir savstarpēji saistītas. Ekonomikas un finanšu krīzes ir pašas redzamākās. Tomēr pirms trim mēnešiem bija enerģijas krīze. Katrā ziņā mums joprojām ir pārtikas krīze, mums joprojām ir ārējā krīze. Es atkārtošu vēlreiz — lai reaģētu uz šīm krīzēm un lai risinātu šīs problēmas, dalībvalstīm vairāk jāsadarbojas, jābūt lielākai saskaņotībai, lielākai lēmumu pieņemšanas kapacitātei, lielākai pārskatāmībai un atsaucībai. Atbilde uz to ir — plašāka iestāžu iesaistīšanās, bet to mēs varam panākt ar Lisabonas līguma starpniecību. Mums jānodrošina, lai līgums drīz stātos spēkā. Mums kopā ar mūsu īru draugiem jāatrod risinājums. Mēs darīsim visu, kas mūsu spēkos, lai līdz gada beigām mēs rastu politisku risinājumu šai institucionālajai problēmai, kas, paraugoties uz problēmām, ar kurām mēs saskaramies un par kurām esam diskutējuši visu pēcpusdienu, ir steidzami jāatrisina.

Joaquín Almunia, Komisija. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, ministr, dāmas un kungi! Es sākšu ar *Jouyet* kunga runas beigām. Kā priekšsēdētājs *Barroso* teica ievadrunā, Lisabonas līguma spēkā stāšanās ir būtiska, lai mēs varētu virzīties uz Eiropas integrāciju, it sevišķi tādā laikā kā šis. Daži no jums pieminēja ārējās darbības aspektus un kopējo ārpolitiku un drošības politiku: Gruzija. Lisabonas līgums ļaus mums paaugstināt mūsu darbības efektivitāti un intensitāti šādās mūsu pašu drošībai svarīgās lietās, kā arī aizstāvēt mūsu vērtības aiz mūsu robežām, kā tas ir Gruzijas un citu valstu gadījumā.

Daži no jums diezgan pareizi pieminēja to debašu par enerģiju un klimata pārmaiņām nozīmi, kuras notiks Eiropadomē. Francijas prezidentūra atbalsta Komisijas vērienīgo priekšlikumu kopumu, kuri, kā mēs ceram, tiks pieņemti un īstenoti. Lisabonas līgums sniegs Eiropas iestādēm — nevis tikai Komisijai — plašākas pilnvaras ķerties pie šīs ļoti svarīgās problēmas.

Daži no jums diezgan pareizi pieminēja imigrāciju, imigrācijas paktu, Francijas prezidentūras un dažu citu dalībvalstu slavējamo iniciatīvu. Arī Komisija nesen ir izteikusi priekšlikumus par imigrāciju, kuri ir apspriesti un pieņemti vai tiek apspriesti un pieņemti Parlamentā un Padomē. Un atkal Lisabonas līgums ļaus Eiropas Savienībai virzīties uz kopēju imigrācijas politiku, kas ir būtiska.

Visbeidzot, vairums runu diezgan dabiski koncentrējās uz ekonomikas un finanšu jautājumiem, par kuriem mēs pašreiz īpaši uztraucamies.

Es piekrtu jums, prezidentūrai un, protams, Komisijas priekšsēdētājam viņa ievadrunā, ka mums vairāk jāaskāņo mūsu visu, kuriem Eiropā ir pienākumi, darbība. Nav šaubu, ka Komisijai ir pienākumi, Padomei ir pienākumi, Parlamentam ir pienākumi, dalībvalstīm, uzraudzības iestādēm un centrālajām bankām ir pienākumi.

Mums visiem jārikojas saskaņoti, katram atbilstoši saviem pienākumiem. Veselu gadu kopš krīzes sākuma Komisija izstrādāja priekšlikumus, lai nostiprinātu mūsu finanšu sistēmas nākotni, ar vidēja termiņa redzējumu, kādu to pirms gada apsprieda un pieņēma Padome un Komisija neoficiālā Padomes sanāksmē Oporto un *Ecofin* sanāksmē pagājušā gada oktobrī.

Tomēr Komisija arī aktīvi piedalās īstermiņa, ārkārtas un būtiskos pasākumos, kas ir *Ecofin* vakar pieņemto secinājumu daļa, ieskaitot apņemšanos uzlabot noguldījumu garantiju sistēmas, ko būtiski ir skārusi nevis noguldījumu nedrošība finanšu iestādēs, bet gan dažas vienpusējas darbības ar negatīvu ietekmi uz citām valstīm.

Komisija sadarbojas un arī darbojas, lai attīstītu un piemērotu principus, kuri vakar noteikti *Ecofin* secinājumos, kas ir būtiski attiecībā uz to, kā būtu jārisina sarežģītās situācijas katrā finanšu iestādē: ar rekapitalizāciju un dažos gadījumos ar citiem līdzekļiem.

Kā priekšsēdētājs Barroso teica, Komisija darbojas, lai mēs ātrāk nekā līdz šim virzītos uz priekšu attiecībā uz uzraudzību Eiropas līmenī, pārrobežu līmenī, kas mums acīmredzami ir nepieciešama. Pēdējo dienu laikā mēs visi esam guvuši pieredzi attiecībā uz šo mehānismu nepieciešamību.

Komisija, tāpat kā Padome un Parlaments, ir apmierināta ar ātrumu, kādā Eiropas Centrālā banka un pārējās centrālās bankas šodien ir rīkojušās, ar saskaņotu procentu likmju samazināšanu, kam būtu nedaudz jāmazina spriedze tirgū.

Es pilnīgu piekrišanu Purvis kungam, ka nepieciešams katru pasākumu pieņemt savas kompetences robežās, lai veicinātu starpbanku tirgus atgūšanos. Tas ir būtiski. Mēs nevaram uzskatīt, ka likviditātes avots finanšu sistēmas darbībā nākotnē ir tikai centrālās bankas un, protams, Komisija, un es it īpaši atbildu uz *in't Veld* kundzes runu, kuru viņa teica valsti un valdību vadītājiem svētdien Parīzē un kuru viņa vēlreiz teica vakar *Ecofin* sanāksmē, ka attiecībā uz valsts atbalsta regulējumu Līgumā ir pietiekami daudz pantu un noteikumu, lai to elastīgi atrisinātu saskaņā ar konkurences noteikumiem un noteikumiem par valsts atbalstu tādā situācijā, kādā mēs patlaban esam.

Vai nu šodien, vai rīt mana kolēģe, komisāre Kroes, publiskos pamatnostādnes, kā viņa vakar paziņoja *Ecofin* sanāksmē, par to, kāds ir Komisijas viedoklis, kā Līguma elastīguma robežas var tikt izmantotas šajā īpašajā jautājumā, vienlaikus nepieļaujot diskrimināciju starp dažādiem risinājumiem un atbalsta dažādiem veidiem.

Viņa arī atsauksies — un daži no jums arī to pieminēja — uz Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanu. Mēs 2005. gadā un vēlāk izdarījām tajā grozījumus, un man šķiet, ka vienu dienu es šeit arī teicu citās debatēs, ka vienprātība par grozītā pakta īstenošanu ir pilnīga — simts procenti. Vakars *Ecofin*, atkal tāpat kā sestdien Parīzes sanāksmē, vienprātīgi vienojās par to, ka pašreizējā pakta ar 2005. gada grozījumiem — un arī Parlaments piedalījās šajās debatēs un šajā konsensā — ir pietiekami daudz iespēju manevrēt, lai atrisinātu situācijas, kādas sāk rasties un diemžēl turpinās rasties, tādas kā valsts deficīta pieaugums. To var paveikt, ievērojot pieņemtos noteikumus, nevis nobīdot tos malā.

Tas bija skaidrs sestdien Parīzē, tas bija skaidrs vakars *Ecofin* sanāksmē, un tas ir skaidrs šeit šodienas debatēs, un es jums apgalvoju, ka Komisija nodrošinās, ka tas būs skaidrs arī turpmāk, lai gan mēs piedzīvosim ļoti sarežģītus apstākļus ne tikai finanšu sistēmā, bet arī reālajā ekonomikā.

Rīt mēs dosimies uz Vašingtonu, uz Starptautiskā Valūtas fonda ikgadējām sanāksmēm. SVF prognozes jau atkal ir grozītas lejupejošā virzienā. Mūsu prognozes pēc dažām nedēļām tiks grozītas lejupejošā virzienā. Tas nav tikai uzdevums ekonomikas prognozēšanā, teorētisks uzdevums; diemžēl tas nozīmē mazāku izaugsmi, mazāku nodarbinātību, lielāku spriedzi darba tirgū un līdztekus inflācijas radītajam spiedienam, no kura mēs joprojām ciešam, lai gan pēdējos divus mēnešus tas ir mazinājies, — pirktpējas zaudēšanu un grūtības iedzīvotājiem.

Tomēr tādēļ mums nevajadzētu aizmirst vidēji ilgu termiņu. Tādēļ mums nevajadzētu aizmirst mācību, ko esam guvuši pēdējās krīzēs. Es domāju, ka šajā ziņā lielākajā daļā runu, kuras es šopēcpusdien dzirdēju, tika pastiprināta, atbalstīta un akceptēta vienprātība, kuru vakar panācām — un es domāju, ka tā ir ļoti pozitīva vienprātība, — Luksemburgas *Ecofin* sanāksmē.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks nākamajā sesijā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), rakstiski. – (FR) Vispirms es gribētu pateikties Padomes priekšsēdētājam Nicolas Sarkozy par pragmatiskajiem un efektīvajiem pasākumiem un Francijas prezidentūrai, ko šodien pārstāvēja mans draugs Jouyet kungs, par teicamo darbu. Eiropas Savienība tika izveidota starp kara radītajām ciešanām.

Šķiet, ka lemts turpināt būt starp ciešanām un krīzēm. Šīs krīzes — Kaukāza krīze Gruzijā, finanšu krīze, PTO neveiksme — parāda, cik ļoti mums vajadzīgas jauna skatījuma iestādes, kuru izveide ierosināta Lisabonas līgumā, un it sevišķi pastāvīga ES prezidentūra.

Attiecībā uz finanšu krīzes jautājumu, ECB tikko nolēma samazināt procentu likmes, un es atzinīgi vērtēju šo lēmumu. Beidzot tā ir pamodusies no savas vienaldzības; tai ir jābūt no savām monetārās politikas kļūdām, jo nekas nevar būt sliktāk kā atkal paaugstināt likmes, kad atjaunosies ekonomikas izaugsme. Komisija arvien vairāk izjūt nepieciešamību, pamatojoties uz EK līguma 105. panta 6. punktu, nodot šo jautājumu Padomei, lai tā varētu piešķirt ECB politikas mandātu konsultatīvi uzraudzīt kredītiestādes, un izveidot Eiropas banku regulatoru.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), rakstiski. – 24. septembrī es rakstiskā deklarācijā jautāju, vai Eiropa ir gatava mīkstināt šoku, ko radīs tās nesaraucamā saikne ar ASV tirgu, un vai ECB un Anglijas bankas piešķirtie EUR 36,3 miljardi tirgū ir pietiekami, lai liktu briesmām pazust. Pēc dažām dienām arī *Fortis* banka un *Dexia* banka tika ierautas finanšu krīzes straumē. Turklāt Islandes banku sistēma nonāca strupceļā (tas beidzās ar to, ka valdība pārņēma *Glitnir* banku) un Apvienotās Karalistes valdība paziņoja, ka tā ieklūdinās papildu naudu (GBP 200 miljardi) savā ekonomikā.

Līdz šim notikušie gadījumi sniedza atbildi uz manu jautājumu, kas tika apzīmēts kā retorisks. Kas tagad notiks tālāk? Tagad mēs zinām krīzes skartās finanšu iestādes. Lielās. Mēs nezinām, kuras vēl ir skartas, bet klusē par to. Kā ir ar daudzajām ASV reģionālajām bankām, kas bija iesaistītas vieglu aizdevumu piešķiršanā mājokļu nozarē? Kā ir ar Eiropas bankām, kuras nevarēja atturēties no ieguldīšanas dažādajos ASV eksotiskajos finanšu instrumentos, kas ienāca tirgos šajā desmitgadē?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Neraugoties uz nedaudz emocionālajiem vārdiem par finanšu krīzi un saistītajām krīzēm, joprojām netiek veikti pamatpasākumi, lai šīs krīzes efektīvi risinātu. Pat tad, kad tika apstiprināti daži *ad-hoc* pasākumi, kuri pirms dažiem mēnešiem tika noraidīti, piemēram, tādu banku nacionalizēšana, kas bankrotējušas administrācijas un dažu lielāko akcionāru sliktas vadības dēļ, kuri saņēma būtisku peļņu un ieguvumus, bet zaudējumus atstāja sabiedrības ziņā, tas vienmēr tika darīts, aizstāvot lielos uzņēmumus, patiešām neņemot vērā darba ņēmēju un mazāk nodrošināto intereses. Tie neuzveic problēmu tās saknē. Tie neatceļ nodokļu paradīzi. Tie neapstrīd Eiropas Centrālās bankas viltus neatkarību. Tie neatceļ Stabilitātes paktu. Tie nepieņem Solidaritātes un sociālā progresu paktu.

ECB ir samazinājusi savu pamatlīkmi pārāk vēlu, pēc vilcināšanās, kas bargi izmaksāja vārīgākām ekonomikām un tiem, kuri ir pamatīgi parādā bankām.

Tādējādi izskatāmie jautājumi ir ārkārtīgi svarīgi un apšaubā neoliberālo politiku, kas devusi absolūtu priekšroku brīvai konkurencei, samazinot nodarbinātības līmeni un daudzķēršojot mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu problēmas. Nākamajā Padomē pilnībā jāizbeidz šī neoliberālā politika.

Petru Filip (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Tā kā pašreizējā globālā finanšu krīze ir starptautiska, tā var strauji izraisīt lielu paniku ne tikai finanšu, banku un ekonomikas nozarē, bet arī parastos Eiropas pilsoņos. Es uzskatu, ka vēl sarežģītāk par šo smago ekonomisko situāciju, kura jāpārvalda kā no finanšu, tā ekonomikas perspektīvas, ir novērtēt risku, kas draud, ja Eiropas pilsoņus pārņems panika, jo būs nepieciešams daudz ilgāks laiks, lai atgūtos no šīs panikas sekām.

Tāpēc es publiski vērsos pie jums kā pie priekšsēdētāja un lūdzu, lai jūs, vienalga kādus pasākumus jūs veiktu, tieši, nekavējoties un efektīvi risinot pašreizējo ekonomikas un finanšu krīzi, pārliecinātos, ka šie pasākumi ir atklāti Eiropas sabiedrības viedoklim, lai pilsoņi justu Eiropas Savienības aizsardzību, kuras mērķis tieši bija sniegt aizsargājošu struktūru ārkārtas stāvokļu gadījumā.

Ja mums tagad neizdosies stiprināt eiropiešu uzticību un solidaritāti, mēs riskējam ar to, ka pieredzēsim visa tā izzušanu, ko esam ar grūtībām konsolidējuši pēdējos 50 gados.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), rakstiski. – (PL) Mums nevajadzētu palauties tikai uz to, ka viena Eiropadomes sanāksme atrisinās finanšu tirgu problēmas. Padomes mērķim drīzāk vajadzētu būt — meklēt risinājumus, kā padarīt drošākas Eiropas banku sistēmas. Neapšaubāmi, ka patlaban ir vajadzīga pašreizējā valsts valdību iesaistīšanās, bet, protams, tas neaizstās kopīgas darbības ES līmenī kopumā.

Šodien īpaši svarīgi ir izvairīties no jebkādam populistiskām solījumu vairāksolīšanām un aizsargāt pilsoņus no atsevišķu politiku ārkārtīgā cinisma. Šis cinisms balstās uz sīkumainu pesimismu, prasot, lai citi politiķi kaut ko darītu. Ja piepildīsies tumšie pareģojumi, ciniķi sacīs: vai mēs jums neteicām? Ja sliktākie scenāriji nepiepildīsies, pseidoglābēji sacīs: mēs gribējām būt piesardzīgi; šādās situācijās labāk ir nestrēbt karstu.

Tagad ciniķi priekā berzē rokas, redzot, ka nevarēs zaudēt. Šis priekš liecina par ārkārtīgu bezatbildību un demokrātiskas politikas pamatvērtību (saprātīgas rūpes par kopējo labumu) noliegšanu. Iespējams arī, ka lielākās briesmas Eiropas maciņiem ir šis pats cinisms. Interesanti ir arī tas, ka šo viltus interesi par pilsoņu

nākotni sludina tie, kuri cenšas bloķēt jauno Eiropas Līgumu un kuriem nepatīk doma par kopīgu valūtu. Es ceru, ka Padomes sanāksmē nebūs viltus praviešu. Liels paldies!

Mairead McGuinness (PPE-DE), rakstiski. – Globālā finanšu krīze pelnīti būs oktobra Eiropadomes darba kārtības galvenais punkts. Krīze ir cilvēku radīta — no ASV līdz ES un tālāk; atkusnis banku un finanšu jomā ir tikpat šokējošs, cik patiens.

Ir jaušama neticība, ka neiedomājama — proti, banku sistēmas sabrukums — ir ar mums noticis. Atsevišķu banku sabrukums un dramatiska valdību iejaukšanās, lai atbalstītu vārīgos finanšu sektorus, ir radījusi milzīgu sabiedrības nedrošību par politiķu spējām to aizsargāt pret šādām iespējamībām.

Bankas negrib regulējumu, un tagad ir skaidrs, ka regulējums bija vājš un neefektīvs, jo neaizsargāja ne banku klientus, ne arī pašas iestādes.

Tagad, kad bankām pienākuši grūti laiki, tās steidzas pie politiķiem pēc glābiņa. Tāpēc mums ir jānovērtē šis mirklis un jānoliek vara atpakaļ tur, kur tai vienmēr vajadzēja būt, un tas ir — politiskajā sistēmā, nevis finanšu tirgos.

Esko Seppänen (GUE/NGL), rakstiski. – (FI) Amerikas Savienotās Valstis ir saslimušas ar trako naudas slimību. Tās simptomi ir banku sabrukums, banku un apdrošināšanas sabiedrību socializācija un nederīgas bankas, kas tiek izmantotas parādu socializācijai un kā papildizgāztuve banku atkritumiem. Krīze parāda, ka kapitālam valsts ir vajadzīga citiem mērķiem, nevis tikai karošanai tālās ārvalstīs: Amerikas gadījumā — Irākā un Afganistānā. Krīzes labā puse, ko radījusi „vieglās” naudas izmantošana, ir tā, ka Savienotās Valstis tagad nevar atļauties jaunus karus.

Tas izskatās slikti, kad supervara ir apmulsināta, jo tās pašcieņa citu acīs ir kritusi. Tā tas ir noticis ar Savienotajām Valstīm: — daudzi uzskata, ka šī valsts kā supervara ir piedzīvojusi Padomju Savienības likteni.

Būs vajadzīgi visi Amerikas politiskie un ekonomiskie resursi, lai apdzestu uguni bankā, ko aizdedzināja vieglā nauda, parādi un spekulācijas. Tomēr tas vairs nav tikai ekonomikas jautājums: milzis, kas stāvēja uz vērtspapīru kaudzes, ir pieredzējis sabrukam savu varu. Uzpostā Amerika, ideoloģiskās cīņas uzvarētāja, vairs nav uzvarētājas lomas cienīga.

Georgios Toussas (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Padomes un Komisijas paziņojumi un kapitāla politisko pārstāvju debatēs pieņemtās nostājas, gatavojoties ES Padomes samitam, signalizē par nepopulāras politikas pieaugumu kapitālistiskas ekonomikas krīzes vadībā. Krīze nepielūdzami izplatās ES dalībvalstīs un vispār attīstītajās valstīs, vēl vairāk atklājot ES reakcionāro būtību.

Šie paziņojumi, *Ecofin* izziņotā valsts monopola iejaukšanās un ES dalībvalstu buržuāziskās valdības, kā arī atbrīvošanās no parādos grimstošām bankām un citām monopola uzņēmējdarbības grupām ar valsts naudu, ir pasākumi, lai atbalstītu ES kapitālu solīšanā, lai atbalstītu monopolu ekonomiku un politisko ietekmi. Tas pierāda, ka kapitālismam nav atbilžu, ja runa ir par cilvēku interesēm.

Saskaroties ar krīžu risku, ES un tās dalībvalstu buržuāziskās valdības pastiprina savus uzbrukumus strādnieku šķirai un masām.

Eiropas tautas neko nevar gaidīt no ES samita konferences. Vienīgā izeja strādniekiem ir neievērot un izbeigt ES un tās dalībvalstu buržuāzisko valdību nepopulāro politiku.

15. Lamfalussy procesa īstenošanas rezultāti – turpmākā uzraudzības struktūra (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir *Ieke van den Burg* un *Daniel Dăianu* ziņojums (A6-0359/2008) Ekonomikas un monetārās komitejas vārdā par *Lamfalussy* procesa īstenošanas rezultātiem: turpmākā uzraudzības struktūra [2008/2148(INI)].

Ieke van den Burg, referente. – Priekšsēdētāja kungs! Kopš 2002. gada es nodarbojos ar finanšu tirgu stabilitātes un uzraudzības jautājumu. Jau tajā laikā ziņojumā Parlamentam par saprātīgu uzraudzību es lūdzu ieviest stingru sistēmu Eiropas uzraudzībai, kas būtu līdzīga Eiropas centrālo banku sistēmai.

Paldies Dievam, mums šajos nemierīgajos laikos ir eiro un ECB, bet tieši tāpēc vēl jo pārsteidzošāk ir tas, ka mums nav šīs spēcīgās uzraudzības sistēmas. Tajā laikā es nevarēju savākt Parlamenta vairākumu revolucionārajai reformai; visi runāja par evolūciju. Tomēr, kad es gadu gaitā runāju ar vairākiem

uztraudzītājiem un augsta līmeņa nozares un uzraudzības pārstāvjiem, cilvēki man teica: „Mēs to nevaram teikt publiski, bet tev taisnība, ka jānotiek vēl kaut kam; īsta krīzes situācija parādīs, ka ar šo uzraudzību nepietiek.”

Tā ka mums bija vajadzīga krīze, lai radītu ārkārtas sajūtu. Lieki teikt, ka es labāk būtu izvairījies no šīs krīzes un vēlētos, kaut mēs būtu labāk sagatavoti. Bet tagad krīze ir sākusies un arī cunami, ko McCreevy kungs vēl pirms dažām nedēļām, kad mēs izskatījām *Rasmussen* un *Lehne* ziņojumus, negribēja saskatīt, ir klāt, un es teiktu, ka tas ir nepieredzēti smagi.

Tagad es sagaidītu kādu rīcību, bet esmu sarūgtināts un apmulsis, ka tas, ko mēs darām Eiropas Savienībā, ir pārāk maz un pārāk vēlu. Visa pasaule skatās, bet mēs nedarbojamies, lai patiešām panāktu kopīgu pieeju. Pat ekonomisti un komentētāji, kas bija atbalstītāji šai brīnišķīgai inovatīvajai finanšu tehnoloģijai, kuru nevajadzētu kavēt ar regulējumu, ir gandrīz vienprātīgi savā neapmierinātībā ar to, ko līdz šim ir paveikuši Eiropas līderi. Piemēram, es varētu atsaukties uz vakardienas redaktora sleju *Financial Times*, kur teikts: „Līdz šim Eiropas līderi ir izrādījuši pilnīgi deklaratīvu vienotību, kopīgi paziņojot, ka ikviens no viņiem parūpēsies par problēmām savā paša lauciņā.” Tā ka *Financial Times* arī secināja, ka mums vajadzīgs diriģents, nevis tikai solisti.

Es domāju, ka rīt Parlamentam būs iespēja parādīt, ka mēs ne tikai dziedam paši savas nožēlas un dusmu ārijas un tēlojam aizvainojumu, bet varam veikt īstu konstruktīvu ieguldījumu, lai radītu līderību un izraudzītos ļoti konkrētus priekšlikumus, ko Eiropas Komisija varētu nekavējoties uzsākt.

Daudziem citiem Parlamenta deputātiem tas varētu likties diezgan tehniski, bet varu jūs pārliecināt, ka mēs Ekonomikas un monetārajā komitejā esam to labi pārdomājuši un labi sagatavojuši. No jums, komisār, vajadzīga vienīgi vadība un drosme dot zaļo gaismu un sākt procesu. Jums nevajadzētu pārāk daudz klausīties lielpilsētas lobijos, kuri jūs attur no rīcības, un, protams, jums būtu jāklausa ekspertus — bet jums ir politiskā atbildība uzņemties šīs iniciatīvas.

Barroso kungs jau pieminēja dažus īstermiņa pasākumus. Esmu priecīgs par to, ko viņš teica par viedo cilvēku grupu, bet — jau atkal — to mēs Parlamentam piedāvājam pirms diviem gadiem, un mēs tam nesaņemam jūsu atbalstu. Jautājumā par Kapitāla prasību direktīvas (CRD) priekšlikumiem, pasākumiem kredīta reitinga aģentūrām: man nav pietiekami skaidrs, kādus pasākumus jūs piedāvāsit rekomendācijās par vadītāju samaksu. Es ceru, ka jūs neklausāties tikai *Ecofin* vājos priekšlikumos, bet esat gatavi virzīties nedaudz tālāk. Visbeidzot par uzraudzību: tas nav tikai ilgtermiņa pasākums viedo cilvēku grupai; mums jau tagad ar kaut ko jāsāk. Par manu 5., 6. un 7. grozījumu: es ceru, ka priekšlikums tiks atbalstīts un ka nekavējoties tiks izveidots neatkarīga Eiropas uzraudzības struktūras vadītāja un vadītāja vietnieka amats.

Daniel Dăianu, referents. – Priekšsēdētāja kungs, es izmantošu šo brīdi, lai vienkārši pateiktu dažus vārdus par jautājumiem, kas, šķiet, ir pamatā publiskajām debatēm par regulējumu un uzraudzību.

Pirmkārt, brīvie tirgi nav sinonīms neregulētiem tirgiem. Vāja monetārā politika var izraisīt augstāku inflāciju un galu galā lejupslīdi, bet pati par sevi nevar izraisīt finanšu sistēmas sabrukumu. Tās finanšu sistēmas pazīmes, kas radījušas sabrukuma draudus, ir jaunās finanšu sistēmas struktūras pazīmes.

Šīs krīzes pamatcēlonis ir nepietiekami regulēta finanšu sistēma. Hipotēkas pašas par sevi nav toksiskas; Toksiski ir slikti strukturēti vērtspapīri, kas nodrošināti ar hipotēkām. Finanšu produktu komplektācija var izraisīt lielu nepārredzamību tirgos. Toksiskas ir kompensāciju shēmas, kas noved pie bezatbildīgas rīcības. Toksiski ir maldinoši modeļi; slikta ir aizņemto līdzekļu pārlietu liela palielināšana. Nepievērsties šīm problēmām būtu ļoti nepareizi.

Dažkārt mēs dzirdam, ka jaunais regulējums ir slikts, jo tas neļauj ieviest kādu finanšu jauninājumu. Tomēr ne visi finanšu jauninājumi ir labi.

Atbilstoša regulējuma un uzraudzības izveidošana nav saistīta ar sociālisma ieviešanu. Tā ir saistīta ar jautājumu par to, kāda veida tirgus ekonomikā mēs vēlamies dzīvot. Es piekrītu, ka atbilde var veicināt valsts kapitālisma nosacījumu atjaunošanu, un tas ir jāapspriež.

Ir nepietiekami paļauties uz nozares iniciatīvām, jo šādas iniciatīvas ir bieži labvēlīgas nozares tiešajām interesēm.

Kādēļ mums neizdodas mācīties no iepriekšējām krīzēm? Ir skaidrs, ka tiešām interesēm var būt garas rokas un tās var censties ietekmēt regulējumu, uzraudzību un arī tādu cilvēku kā mēs rīcību.

Vai morālām vērtībām ir nozīme? Jā, es ticu, ka tām ir nozīme. Juceklis, kurā pašlaik atrodamies, radās arī tāpēc, ka daži uzskatīja, ka morālām vērtībām uzņēmējdarbībā nav nozīmes. Regulatoriem un uzraugiem ir jāsaprot, ka ir sistēmas riski. Viņiem vienmēr ir jāņem vērā finanšu stabilitāte.

Mēs nevaram vienmēr izvairīties no spriedzes un krīzēm, bet mēs varam ierobežot to nodarīto kaitējumu. Mums jāspēj vispusīgi reaģēt uz krīzēm, un ir vajadzīga reāla koordinācija starp ES, ASV un citiem lieliem finanšu centriem, jo īpaši sliktajos laikos.

Charlie McCreevy, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos sākt savas piebildes ar situāciju finanšu tirgos. Mums ir visnopietnākā krīze, kāda vien ir bijusi dzīvojošo atmiņā. Tā, kas sākās kā paaugstināta riska hipotekāro darījumu krīze, tagad krietni pārsniegusi šo jomu un aptvērusi visu ekonomiku. Bailes par nespēju piesaistīt finansējumu arvien vairāk mazina visu ekonomikas dalībnieku pārliecību. Ja kreditēšana ātri netiks atjaunota, mēs saskarsimies ar turpmāku lejupejošu spirāli, kam būs acīmredzama ietekme uz ekonomikas aktivitāti. Pašlaik galvenā prioritāte ir atsākt kreditēšanu. Centrālo banku veiktie pasākumi būs nozīmīgs ieguldījums, lai atbloķētu kreditēšanas plūsmu.

Pēdējo nedēļu laikā esam novērojuši, ka neviena ekonomika vai finanšu tirgus nav imūns pret notiekošo.

Vakar *ECOFIN* padomē finanšu ministru bažas bija acīmredzamas. Mēs atzinām to, ka ir vajadzīga valdību iejaukšanās, lai atbalstītu finanšu tirgus ar kapitāla ieguldījumiem, garantijām vai citiem līdzekļiem. Šai situācijai nav vienkārša risinājuma. Svarīgas ir stingras, ātras atbildes.

Komisija, savukārt, parāda savu spēju ātri reaģēt. Es nākamnedēļ kolēģijai iesniegšu grozījumus noguldījumu garantiju shēmā, kas palielinās obligāto aizsardzības līmeni, kā arī prasīs dalībvalstīm ieviest ātras izmaksas procedūras.

Vakar *ECOFIN* padomē tika panākta vienošanās, ka dalībvalstis palielinās pašreizējo līmeni vismaz līdz EUR 50 000, un daudzās no viņām šis līmenis tiks palielināts līdz EUR 100 000. Tas zināmā mērā atspoguļo dalībvalstu atšķirības attiecībā uz noguldījumu vidējo apjomu.

Turklāt mēs steidzami ieviešam izmaiņas mūsu grāmatvedības noteikumos, lai nodrošinātu to, ka bankas ES var rīkoties tikpat elastīgi kā bankas Amerikas Savienotajās Valstīs, proti, iespēju atsevišķām bankām, ja tās vēlas, pārvietot aktīvus no tirdzniecības portfeļa uz bankas pakalpojumu portfeli. Šis ir komitoloģijas pasākums, kuru Eiropas Parlaments, cerams, atbalstīs steidzamības kārtā. Tajā pašā laikā es gribētu cerēt, ka valstu uzraudzības iestādes piemēros šos jaunus noteikumus, lai bankas, kas to vēlas, varētu izjust šīs jaunās iespējas lietderību savos trešā ceturkšņa rezultātos. Turklāt Starptautiskā Grāmatvedības standartu padome (SGSP) piekrit ASV Valsts vērtspapīru un biržu komisijas izskaidrojumam par uzskaites pēc patiesās vērtības piemērošanu gadījumos, kad nav aktīvas tirgus informācijas. Tas ir arī ļoti būtiski bankām un būtu jāizmanto pārskatos par trešo ceturksni.

Mēs, protams, turpinām darbu pie ātras *ECOFIN* pamatnostādņu ieviešanas, lai stiprinātu Eiropas Savienības spēju novērst un pārvaldīt turpmākas finanšu krīzes. Kopumā šo pasākumu ieviešana ir sekmīga.

Krīzes laikā politiķiem jārīkojas, lai nomierinātu sabiedrību. Briselē situācija ir tāda pati, izņemot to, ka mūsu iespējas manevrēt ir ierobežotākas. Mums nav pieejami finanšu resursi, kas vajadzīgi, lai apkarotu šo krīzi. Naudas maku kontrolē centrālās bankas un finanšu ministri. Mums jācenšas veicināt kopējo dalībvalstu nostāju. Nav šaubu, ka, strādājot kopā, dalībvalstis ir daudz spēcīgākā pozīcijā, lai pretotos lejupejošajai spirālei, kurā pašlaik atrodamies. Mums jāturpina palīdzēt dalībvalstīm strādāt, lai sasniegtu kopējus mērķus un panāktu kopēju nostāju. Tur, kur mums ir instrumenti, mēs turpināsim ātri virzīties uz priekšu, veicot vajadzīgos pasākumus.

Pievēršoties jūsu ziņojumam „*Lamfalussy* procesa īstenošanas rezultāti un turpmākā uzraudzības struktūra,” es vēlos izteikt atzinību Ekonomikas un monetāro lietu komitejai — jo īpaši *van den Burg* kundzei un *Dāianu* kungam — par viņu izcilo darbu, izstrādājot tik rosinošu un plaša spektra ziņojumu. Tas vērš uzmanību uz daudziem izaicinājumiem, ar kuriem pašlaik saskaramies esošās finanšu krīzes kontekstā. Novatoriski un labi pārdomāti priekšlikumi regulējuma un uzraudzības reformai pašreizējā situācijā ir ļoti vajadzīgi.

Jūs savā ziņojumā iekļāvat diezgan uzstājīgu ieteikumu sarakstu, kuru īstenošanai būs jāpieņem tiesību akti. Ir iepriecinoši redzēt, ka tik daudzi jautājumi, kam jūs pievēršat uzmanību, ir tie paši, kurus arī Komisija noteikusi par prioritāriem. Daudzos gadījumos darbs attiecībā uz iniciatīvām, kas atbilst ieteikumiem, turpinās vai tiek plānots.

Es pieminēju dažas no mūsu visbūtiskākajām iniciatīvām, pie kurām pašlaik strādājam, piemēram, Maksātspējas II priekšlikums, priekšlikumi pārskatīt Kapitāla prasību direktīvu, ko pieņēma Komisijas locekļu kolēģija, un drīzumā gaidāmais tiesību akta priekšlikums par kredītreitingu aģentūrām.

Tas atspoguļo daudzus jūsu ieteikumus, ko jūs izvirzījāt savā ziņojumā.

Priekšlikums grozīt Kapitāla prasību direktīvu attiecas uz kritiskām jomām un pašos pamatos stiprinās ES banku un finanšu sistēmas tiesisko regulējumu. Es ceru, ka jūs mūs pilnībā atbalstīsiet šajā jautājumā. Ir būtiski panākt vienošanos līdz nākamā gada aprīlim.

Drīz mēs iesniegsim priekšlikumu attiecībā uz kredītreitingu aģentūrām. Priekšlikuma mērķis būs ieviest juridiski saistošu pilnvarošanas un spēcīgu ārējās uzraudzības režīmu, ar kuru Eiropas regulatoriem būs jāuzrauga politikas pasākumi un procedūras, ko ievēro kredītreitingu aģentūras. Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejai (EVRK) būs stingra koordinatora uzdevumi.

Attiecībā uz ES uzraudzības sistēmu — mēs strādājam, lai pārskatītu Komisijas lēmumus par trīs uzraudzības komiteju izveidošanu. Līdz gada beigām šīm komitejām tiks uzdoti konkrēti, praktiski uzdevumi, piemēram, i) starpniecība, ii) ieteikumu un pamatnostādņu izstrādāšana un iii) precīzi formulēts uzdevums pastiprināt risku analīzi, kas apdraud ES finanšu sistēmas stabilitāti, un reaģēšanu uz tiem.

Mums tagad arī jādomā par ilgtermiņa redzējumu attiecībā uz uzraudzību Eiropas mērogā. Aktuālie notikumi parāda tās šībrīža ierobežojumus. Tas, kā Eiropas Centrālā banka ir pārvaldījusi krīzi, ir pamācoši. Mums tagad nopietni jāpārdomā, kā ir veidota pārrobežu finanšu iestāžu uzraudzības sistēma. Kā iepriekš paziņoja priekšsēdētājs M. Barroso, mēs vēlamies izveidot augsta līmeņa grupu, kas izpētītu dažādas iespējas un izvirzītu ieteikumus par to, kā mums turpmāk jārikojas.

Tas atbilst jūsu ziņojumā izteiktajam ierosinājumam izveidot augsta līmeņa grupu Eiropas uzraudzības pasākumu risināšanai.

Esmu šajā jomā darbojies pietiekami ilgi, lai zinātu, ka nebūs viegli vienoties par reformām attiecībā uz uzraudzības pasākumiem.

Bet, ja mēs negūsim mācību no pašreizējās krīzes, tad mēs Eiropas Savienībai izdarīsim lāča pakalpojumu. Šīm pārdomām nevajadzētu traucēt mums saskatīt vajadzību spert pragmatiskus soļus, lai pastiprinātu uzraudzību, ko esam ierosinājuši Maksātspējas II priekšlikumā un Kapitāla prasību direktīvā. Uzraugu kolēģijas ir būtiskas.

Turpmākais laiks būs grūts. Mums visiem jāuzņemas savi pienākumi. Pienācis laiks mums parādīt, ka, strādājot kopā, mēs varam stāties pretī izaicinājumiem. Es ceru, ka Parlaments šajā saistībā sniegs spēcīgu atbalstu.

Piia-Noora Kauppi, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, šķiet, tā bija Tumpel-Gugerell kundze, kas septembra vidū Nicā teica, ka mūsu vislielākā kļūda bija tā, ka neiekļāvām finanšu uzraudzības struktūru Māstrihtas līgumā. Mums šie jautājumi jau bija jāatrisina, pieņemot Eiropas Monetārās savienības pēdējā posma lēmumus.

Es pilnībā piekritu šim viedoklim, un Tumpel-Gugerell kundze noteikti nav vienīgā, kas to teica. Bet ko gan mēs varam vainot par stagnāciju darbā pie uzraudzības struktūrām? Es neuzskatu, ka mums jāvaino Kopienas cīnītāji — un ar Kopienas cīnītājiem es domāju Eiropas Komisiju, kas izpildīja savu pienākumu, un arī Parlamentu, kas, kā minēja van den Burg kundze, ir risinājis šo jautājumu kopš 2000. gada sākuma un iesniedzis Padomei vairākus priekšlikumus, bet Padome, šķiet, nepavisam negrib rīkoties.

Es joprojām vēlētos uzzināt, kā bija iespējams pieņemt Lamfalussy ierosināto režīmu. Varbūt tas bija darījums starp Apvienoto Karalisti un Vāciju, lai piedāvātu Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejai (EVRK) pārcelties uz Parīzi, kas galu galā bija noteicošais, bet es uzskatu, ka Padome absolūti negribēja virzīt šo jautājumu uz priekšu. Tāpēc tagad ir īstais laiks; varbūt pārāk ierobežots un pārāk vēlu, bet vismaz tagad arī Padome kaut ko dara.

Parlaments ir izstrādājis vairākus ļoti būtiskus priekšlikumus. Turpmāk ir minēti trīs visbūtiskākie priekšlikumi prioritārā secībā.

Pirmkārt, obligātas kolēģijas visām starpvalstu finanšu iestādēm, kam jāievēro juridiski saistoši noteikumi attiecībā uz to, kā tās darbojas, sniedz informāciju un kāda veida lēmumu pieņemšanas procedūras tās izmanto.

Otrkārt, uzlabots 3. līmeņa komiteju tiesiskais statuss un arī efektīvākas to darba metodes. Varbūt šajā jautājumā Komisija varētu atvēlēt 3. līmeņa komitejām mazliet lielāku iespēju manevrēt, lai tās turpmāk būtu ne tikai konsultējošas struktūras, bet arī pieņemtu lēmumus.

Un, treškārt, Eiropas Centrālās bankas (ECB) nozīmes nostiprināšana finanšu stabilitātes jomā. ECB jāiegūst vairāk informācijas. Tai jābūt saistītai ar EVRK un CEOPS, un tām vairāk jāsadarbojas.

Nobeigumā es vēlos pateikt dažus vārdus par transatlantisko dialogu. Pašlaik nav tas labākais laiks, lai apturētu transatlantiskos finanšu pakalpojumus. Es zinu, ka tā nav Komisijas vaina, bet pašlaik tas galvenokārt atkarīgs no ASV rīcības, tomēr es uzskatu, ka, jo vairāk jūs spējat darīt, lai turpinātu apspriedes, jo labāk. Tas ir ļoti būtiski nākotnei...

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju.)

Antolín Sánchez Presedo, PSE grupas vārdā. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, mēs nedrīkstam to ignorēt. Pašreizējā krīze ir atklājusi to, ka finanšu tirgos ir nepietiekama uzraudzība un ekonomikas pārvaldība.

Pilsoņiem ir skaidrs, ka risku noteikšana un to novēršana ir daudz labāka nekā to labošana tad, kad tie izraisījuši nelīdzsvarotību un nodarījuši kaitējumu finanšu tirgiem un reālajai ekonomikai. Ir jādara gals daudzajiem finanšu tirgiem, kas darbojas nesekmīgi, nekontrolētā veidā un bija atstāti neapdomīgi vai negodīgi komersantu bezatbildīgo spēlīšu ziņā.

Kapitāla brīva kustība, Ekonomikas un monetārā savienība, finanšu pakalpojumu jomas pieaugošā sarežģītība un globalizācija pieprasa to, lai mēs raugāties tālāk par uzraudzības sistēmu valsts mērogā. Mums jāvirzās uz uzraudzību Eiropas mērogā. Eiropas Savienība nevar būt atstāta un nepiedalīties tādos jaunos konceptos kā makrouzraudzība, sistēmas riski, globālā finanšu stabilitāte un vajadzība piedalīties globālās ekonomikas pārvaldībā.

Tāpēc mums jāvirzās uz to, lai notiktu uzraudzība Eiropas mērogā, un tas jādara apņēmīgi. To nedarīt būtu nopietna stratēģiska kļūda laikā, kad globālais spēku sadalījums mainās. Mums būs jāpārvar kūtums, lai pārvarētu Maksātspējas II strupceļu, un tāpēc būs jālabo un jāpieņem integrēta Eiropas pieeja.

Lai nodrošinātu saskaņotību un godīgumu, risinot atšķirības starp iestādēm vai starp dažādām finanšu jomām, mums jāatmet vienpusēja pieeja un jāvirzās uz patiesi operatīvu Eiropas sistēmu. Atšķirības starp divām iestādēm nevar atrisināt, ja lēmumu pieņem tikai viena no tām; nav iespējams vienlaicīgi būt gan tiesnesim, gan ieinteresētajai pusei.

Tāpēc es no visas sirds atbalstu I. van den Burg un D. D. ~~iarzi~~ ieteikumu. Esmu pateicīgs, ka mani grozījumi ir ievēroti un ir rosinājuši dažus kompromisus, un es ceru, ka grozījumos iekļautie vismērktiecīgākie priekšlikumi tiks ņemti vērā. Tas sniegs priekšrocības mūsu pilsoņiem un būs ļoti būtiski finanšu tirgiem.

Wolf Klinz, ALDE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisār, dāmas un kungi, šīs desmitgades sākumā barons A. Lamfalussy iesniedza ziņojumu, kurā ieteica veidus, kā uzraudzības iestādes Eiropā varētu labāk un intensīvāk sadarboties. Tolaik Padome atbalstīja šos ierosinājumus, bet saistībā ar tiem neko nedarīja. Ja esošajai finanšu krīzei ir pozitīva puse, tad varbūt tā, ka uzraudzības pilnveidošana ir kļuvusi par vienu no svarīgākajiem darba kārtības jautājumiem.

Tomēr it pārsteidzoši, ka Komisija šo jautājumu sāka nopietni izskatīt tikai pēc Ekonomikas un monetāro lietu komitejas ziņojuma saskaņā ar Reglamenta 39. pantu. Ir skaidrs, ka mēs varam sekmīgi stāties pretī integrēta un augoša finanšu tirgus izaicinājumiem tikai tad, ja uzraudzībā iesaistās aizvien vairāk dalībvalstu un tā kļūst arvien integrētāka. Tajā pašā laikā 58 no 100 finanšu konglomerātiem pašlaik aktīvi darbojas pāri robežām. Šī statistika vien jau parāda, cik daudz vēl jādara!

Šo divu referentu ziņojums norāda pareizo virzienu. Kauppi kundze netieši norādīja uz to: plaša mēroga kolēģiju izveidošana, lai uzraudzītu starpvalstu finanšu konglomerātus; 3. līmeņa komiteju nostiprināšana. Tas viss ir jauki, bet ir arī jāatceras, ka mazās dalībvalstis bieži vien tiek pārstāvētas šajās kolēģijās tikai kā uzņēmējvalsts uzraugs, un tāpēc ir būtiski pienācīgi ņemt vērā to intereses.

Īstermiņā un vidējā termiņā droši vien nav citu veidu, kā uzlabot situāciju; vidējā un ilgtermiņā ar to nepietiks. Mums jābūt sistēmai, kas būtu pelnījusi tiesības saukties par Eiropas uzraugu, un šai sistēmai jāatbilst Eiropas centrālo banku sistēmai.

SĒDI VADA: M. ROTHE*Priekšsēdētāja vietniece*

Pierre Jonckheer, *Verts/ALE* grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisār, savas grupas vārdā es iepriekš sacīju, ka mēs atbalstām *ECOFIN* padomes secinājumus. Es pamanīju, ka vērtspapīru tirgos šodien atkal ir vērojams akciju cenu kritums un ka tirgi visā Eiropā piedzīvo brīvo kritienu. Tāpēc šie pasākumi ir nepietiekami.

Jautājumā par atbildību es piekrītu *Kauppi* kundzei attiecībā uz to, ka Padomē būtībā ir bijusi liela pretestība, bet ir skaidrs, ka Komisija — jo īpaši jūs pati —, maigi sakot, nekad neesat atbalstījusi lielāku regulējumu Eiropas līmenī. Visā jūsu amata pienākumu pildīšanas laikā dominējusi ideja par nozaru pašregulāciju. Tāpēc Eiropas tiesību aktu jomā mēs krietni atpaliekam jautājumos, ko šodien apspriežam.

Attiecībā uz ziņojumu, par ko rīt notiks balsojums, mana grupa atbalstīs visus iesniegtos grozījumus, jo īpaši tos, ko iesniedza referente *van den Burg* kundze. Mūsuprāt, tie arī mēģina nodrošināt to, ka uz vērtspapīrošanu attieksies saistošāki noteikumi un mehānismi, kas nepieļaus spekulēšanu. Tie nozīmē to, ka *Lamfalussy* 3. līmeņa komitejas ir gandrīz kā šīs Eiropas uzraudzības, mums vēlamā Eiropas uzrauga, priekšteči.

Šis ir tas virziens, kurā vēlamies doties, un es uzskatu, ka Komisija, kam ir likumdošanas iniciatīvas monopols, ir nesekmīgi pildījusi šo likumdevēja pienākumu. Raugoties no šī viedokļa, ārišķība ir laba lieta, bet jums ir ļoti maz laika, lai virzītos uz priekšu.

John Purvis (PPE-DE). - Priekšsēdētājas kundze, es augsti vērtēju abu referentu vēlēšanos panākt vienprātību par šo ziņojumu. Manuprāt, tas vēl nav nevainojams — viņi droši vien priecāsies to dzirdēt —, bet ir daudz atbilstošāks nekā bija iepriekš, un man šķiet, ka mēs varam pamatoti to atbalstīt.

Es izvēršīšu divus konkrētus aspektus. Vērtspapīrošana tiek uzskatīta par vienu no pašreizējās finanšu krīzes dēmoniem, un pašlaik šķiet, ka vajadzīgais risinājums ir prasība izdevējiem paturēt procentuālu daļu savu produktu. Komisija savā kapitāla pietiekamības pārskatā ierosina noteikt 5 %. Mums vismaz vajadzētu veikt šīs idejas ietekmes novērtējumu. Es riskēju minēt, ka vienīgais šī risinājuma iznākums būtu šķēršļi finanšu tirgu attīstībai, un investori šī iemesla dēļ pat varētu izšķirties neveikt pilnu novērtējumu. Patiešām būtiski ir spēt noskaidrot izdevēju izcelsmi, ņemot vērā starpiepakojumus, un likt atskaitīties par jebkādu sagrozījumu, nolaidību vai nekompetenci.

Otrs jautājums ir strīdu un domstarpību risināšanas kārtība uzraugu kolēģijās. Referenti iesaka diezgan sarežģītu un formālu apelācijas procesu, izveidojot priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amatus un jaunu birokrātiju. Šādas situācijas, protams, jārisina ātri, un tāpēc mēs esam ierosinājuši to, ka pusēm, kuras iesaistītas domstarpībās, ko nevar atrisināt draudzīgi, abpusēji jāvienojas par starpnieku, kura lēmums, vismaz mūsuprāt, būtu galīgais.

Nobeigumā, komisār, es augsti vērtēju jūsu runas ievadu par pašreizējo krīzi, un man žēl, ka jūs nebijāt klāt iepriekšējās debatēs ar *Almunia* kungu un *Jouyet* kungu, kad visus šos jautājumus aplūkoja šī Parlamenta deputāti, arī es. Varbūt jūs varat izlasīt šīs runas pilnībā un reaģēt uz mūsu viedokļiem.

Sharon Bowles (ALDE). - Priekšsēdētājas kundze, šis ziņojums ir ambiciozs, bet arī reāls. Tajā analizēti finanšu nemieru cēloņi un ieteiktas turpmākas izmaiņas. Daudzas no šīm izmaiņām, kā minējuši citi runātāji, būtu ierosinātas arī tad, ja pašreizējā situācija nebūtu izveidojusies, jo bija jau tāds uzskats, ka *Lamfalussy* process nebija pārvirzījies tik tālu, cik tas varēja pārvirzīties vai tam būtu vajadzējis pārvirzīties.

Tāpēc jautājums vairāk ir par uzraudzības nākamo laikposmu, nevis esošās krīzes atrisināšanu — lai gan mēs uzskatām, ka tas palīdzēs novērst līdzīgas parādības, un pašlaik dalībvalstu līmenī jābūt lielākai vēlmei izveidot oficiālas integrētas lēmumu pieņemšanas struktūras.

Bet es atkārtotu, ka regulējumam jābūt gudri izstrādātam. Risinājums mūsu esošajām problēmām un mierīgāka nākotne neatnāks kā reglamentējoša vēstule, kurā ir tūkstošiem aizpildāmu ailīšu un kura, kā mēs tagad zinām, ir jānosūta attiecīgo speciālistu nodaļām ailīšu aizpildīšanai, pienācīgi tās neizskatot valdes līmenī.

Mums vajadzīgi skaidri, vienkārši noteikumi. Jā, dažiem jābūt vispusīgi izstrādātiem, bet tie nedrīkst nomākt kopējo ainu, un vadītājiem ir jābūt pienācīgi atbildīgiem un jāzina, kas notiek.

Visbeidzot, krīzes risinājumā mums jāietver uzlabojumi likvidācijas jomā, bet tie nav paredzēti tikai krīzes situācijās — mums arī jāaplūko pārrobežu likvidācijas jautājumi bezkrīzes apstākļos. Arī šeit mums var nākties aizskart jomu, kas dalībvalstīm nav ērta, bet ar to jāreķinās.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Priekšsēdētājas kundze, pirmkārt, es nevaru piekrist tiem, kas saka, ka mēs nespējam Eiropas mērogā reaģēt uz finanšu krīzi. Mēs rīkojāties valstu līmenī, veicot drosmīgus pasākumus, kur tie bija vajadzīgi. Ņemot vērā to, ka mūsu valstu finanšu tirgi ir atšķirīgi, mums saspīlējuma periodos ir iespēja manevrēt, ņemot vērā mūsu dalībvalstu finanšu tirgu atšķirīgo līmeni un darbības jomu. Viļņā mums nav Sītijai līdzīga pilsētas finanšu centra, tāpēc mūsu rīcība ir atšķirīga.

Es kaut kā neesmu pārsteigta, ka Komisijas priekšlikumu pamatā ir pārrobežu finanšu grupu vajadzības; es esmu bijusi Eiropas Parlamenta deputāte piecus gadus. Mani pārsteidz tas, ka Komisija nesaprot to, ka pārrobežu grupas modelis nevar izdzīvot ekonomikas lejupslīdes laikā. Mēs pašlaik tam esam liecinieki. Uzņēmējdarbības līderiem ir jāiesniedz plāns, kā modernizēt šo modeli, padarot to elastīgāku un pievienojot papildlīmeņus, lai atspoguļotu reālās ES ekonomikas dažādās vajadzības. ES uzraudzības un regulējuma sistēmai jānodrošina finanšu nozares raita restrukturizācija. Reformas sākumpunktam jābūt atbildei uz jautājumu: „Kura valsts kase beigās maksās galvojuma naudu?” Tas ir visas Eiropas Savienības stabilitātes interesēs.

Tomēr es vēlos lūgt savus kolēģus neaizmirst vienu Eiropas Savienības mazo kaimiņu, kas ir cieši saistīts ar mums — Īslandi. Mēs tos esam pametuši novārtā.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Priekšsēdētājas kundze, Eiropa pašlaik pilnībā izjūt finanšu krīzes triecienu. Eiropas finanšu ministru vakar pieņemtais lēmums par kopēju noguldījumu garantiju obligāto līmeni ir būtisks solis, tāpat kā glābšanas operācijas, ko veic atsevišķas bankas. Šodien vairāku centrālo banku saskaņotais procentu likmju samazinājums ir vajadzīgs, lai atjaunotu uzticību finanšu tirgiem. Šie pasākumi ir mērķtiecīgi, un tiem tūlīt jāatrisina krīze.

Mums, lēmumu pieņēmējiem, arī jāuzņemas atbildība par to, lai nodrošinātu tirgus funkcionēšanu ilgtermiņā. Tas nozīmē, ka mums jāpieņem metodiska un skaidra pieeja, ieviešot jaunus tiesību aktus, lai tie arī radītu labas izaugsmes izredzes. Ietekmes analīzes nozīme nav mazāka par finanšu krīzes iznākumu; tieši pretēji — tā pašlaik ir vēl jo būtiskāka.

Priekšlikumi, kas šeit ir iesniegti atbilstoši *Lamfalussy* procesam, nozīmē labāku Eiropas uzraudzības saskaņotību un ir būtisks solis ceļā uz labāku Eiropas tirgu. Es vēlos pateikties abiem kolēģiem, jo īpaši *Ieke van den Burg*, kas ir paveikusi lielu darbu daudzu gadu garumā un ir bijusi ļoti neatlaidīga. Tā politikim ir laba īpašība!

Priekšlikumu pamatā ir jau esošas sistēmas, kas arī jāuzlabo un jāpadara efektīvākas, nekontrolējot ekonomiku. Mums jānodala tā mūsu atbildības daļa, kas prasa nodrošināt ātru reakciju un pārvaldīt krīzi, no vēl lielākas atbildības daļas, kas prasa izstrādāt noteikumus, kuriem jādarbojas ne tikai šajā krīzes periodā, bet arī, jāveicina Eiropas turpmākā izaugsme.

Protekcionisms nekad nav atbilde, un šis nav pasaules ekonomikas gals.

Avril Doyle (PPE-DE). - Priekšsēdētājas kundze, es vēlos apsveikt komisāru *Ch. McCreavy*. Esmu uzklusījusi daudzu kolēģu reakciju uz Īrijas atbildi mūsu bankas nozares uzticamības krīzei un likviditātes problēmām un tai sekojošo citu valstu rīcību turpmākajās dienās, jo, vispirms nokritizējušas īrus, tās pašas sekoja viņiem pa pēdām. Ir ļoti ironiski, ka mēs pašlaik debatējam par Eiropas finanšu pakalpojumu uzraudzības struktūru. Es nezinu, vai to var saukt par laimīgu sagādīšanos vai „mazliet par maz, mazliet par vēlu”.

Vai viss būtu citādi, ja mums jau būtu bijusi kaut kāda veida uzraudzības struktūra, jo īpaši attiecībā uz reitingu aģentūrām? Man šķiet, ka, ja palūkojamies atpakaļ uz sākumu, tās patiešām ir daudzu problēmu cēlonis. Tās pielāva kontroles zaudēšanu pār paaugstināta riska hipotekāro darījumu krīzi, turpinot piešķirt augstus reitingus tām iestādēm, kas nokomplektēja šos negodīgos produktus un pārdeva tālāk. Līdz ar to radās arī problēma, ar kuru šodien saskaramies.

Domāsim ar vēsu prātu un sniegsim atbildi, ņemot vērā pašreizējo krīzi.

Harald Ettl (PSE). - (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisār, kad tad, ja ne tagad, būs vajadzība uzlabot uzraudzību Eiropas mērogā? Visas pazīmes ir skaidras — ir vajadzīga rīcība, un mums šajā saistībā ir kaut kas jādara. Noteikumi par finanšu tirgu stabilitātes monitoringu ir ļoti būtiski. Mums ir vajadzīgi stingrāki monitoringa noteikumi attiecībā uz makroekonomikas politiku un finanšu tirgu uzraudzību, ko īpaši veic Eiropas Centrālās banka.

Eiropas iestādēm ir ļoti būtiski galvenie lēmumu pieņemšanas parametri kvalificēta vairākuma balsojumā uzraugu kolēģijās, kas strādā ar pārrobežu iestādēm. Protams, jautājumos, kas saistīti ar dalībvalstu lieluma

izvērtēšanu, mums jādarbojas, izskatot atsevišķus gadījumus. Lielāka valsts nedrīkst pārmākt mazāku valsti. ES līmenī ir jābūt struktūrai, kuras pamatā ir tiesību akti, kas pārrauj blokādes un atrisina konfliktus starp valstu un nozaru uzraugiem. Mums jāizmanto visas 3. līmeņa pārvaldības iespējas, lai radītu labāku struktūru.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, finanšu nozares sabrukuma galvenais cēlonis ir finanšu iestāžu bezatbildība, nepiemērota riska pārvaldība, slikti aizdevumi un tas, ka tika pieļauti pārāk lieli parādi bez atbilstošām garantijām, kas galu galā noveda pie likviditātes zuduma. Arī visa uzraudzības sistēma bija neefektīva. Šķiet, ka esošie risinājumi nespēj izsekot izmaiņām globālo finanšu darījumu jomā. Tāpēc mums tie jāatjaunina, lai tie mazinātu turpmāko krīžu iespējamās sekas nākotnē. Ņemot vērā šībrīža sarežģīto situāciju finanšu tirgos, mums tiesību aktu izstrādāšanas darbs jānosaka par absolūti prioritāru, lai izveidotu saskaņotu un efektīvu uzraudzības līdzekli. Tomēr, atzīstot to, ka starp atsevišķiem finanšu tirgiem pieaug integrācija un atkarība, mums jānodrošina maksimāla jaunās Eiropas sistēmas saderība ar Amerikas, Japānas un Ķīnas sistēmām.

Charlie McCreevy, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze, es vēlos ātri atbildēt uz dažiem izvirzītajiem jautājumiem. Viens attiecas uz iepriekšējām debatēm, uz ko norādīja Purvis kungs. Mani neuzaicināja uz iepriekšējām debatēm. Es reti neizmantotu iespēju atnākt uz Eiropas Parlamentu, lai dzirdētu to, kā mani ierastie atbalstītāji no kreisā spārna slavē manu ieguldījumu visā, kas attiecas uz Eiropu. Es nekad nelaistu garām izdevību uzklaustīt tādus ievērojamus cilvēkus kā Schulz kungs un Berē kundze un daudzus citus runātājus, kas jūsmīgi izsakās par mani, tāpēc, ja es būtu uzaicināts, es ar prieku būtu atnācis.

Es vēlos minēt divus piemērus attiecībā uz risinājumiem Eiropas mērogā.

Mans priekšgājējs ierosināja dienas kārtības punktu par samaksu; to publicēja ieteikuma formā, kas, iespējams, ir viens no saudzīgākajiem instrumentiem, kāds ir Eiropas rīcībā. Tā bija vienīgā iespēja panākt, ka kaut kas tiek pieņemts, jo šis jautājums ir dalībvalstu kompetencē. Mēs aptuveni pirms pusotra gada sagatavojām ziņojumu, bet tikai viena dalībvalsts ir ieviesusi lielāko daļu ieteikumu. Pārējās lielākā vai mazākā mērā to ir ignorējušas. Dalībvalsts, kas to ieviesa — es tai izsaku pelnītu atzinību — bija Nīderlande. Es nesaku, ka tā pilnībā ieviesa visus ieteikumus, bet tā ir vienīgā dalībvalsts, kas šo procesu ir veica.

Tātad risinājums Eiropas mērogā bija. Pašlaik tiek izteikti daudzi komentāri par prēmiju kultūru un vadošo darbinieku atalgojumu. Mēs centāties iesniegt tādu kā risinājumu Eiropas mērogā, ko ierosināja Bolkestein kungs — šķiet, ka tehniski tas biju es, kas to īstenoja, bet tā ierosināšana ir Bolkestein kunga nopelns. Tas ir tas, ko mēs izdarījām, un tas atspoguļots mūsu ziņojumā.

Otrkārt, attiecībā uz uzraudzīšanu — šī ziņojuma galveno tēmu — es daudzkārt Parlamentā un citur esmu runājis par pārrobežu finanšu iestāžu uzraudzību. Es esmu runājis ECOFIN padomē un preses konferencēs. Ir gandrīz neiespējami virzīties uz priekšu šajā konkrētajā jautājumā, jo dalībvalstis nevēlas risinājumu Eiropas mērogā.

Tomēr es vēlos pievērst Eiropas Parlamenta deputātu uzmanību kādam jautājumam.

Pagājušajā gadā es ierosināju Maksātpējas II priekšlikumu attiecībā uz apdrošināšanu un virzīju uz priekšu domu par uzraugu kolēģijām, grupu uzraudzību un grupu atbalstu. Gan Ministru padomē, gan sarunās ar Eiropas Parlamentu tā tika krietni pārveidota. Ja mēs grasāmies pieņemt šo direktīvu šajā likumdevēju sastāvā, būs jāveic liels darbs ar Ministru padomi, jo direktīvā ir būtiskas novirzes, ne tikai šajos konkrētajos punktos, bet arī citos.

Lai gan esmu politikā visu savu pieauguša cilvēka dzīvi un vairs nebrīnos par politiķu paustajām pretrunīgajām nostājām — un nav šaubu, ka, ja aplūkojat manu garo politiķa karjeru, jūs tās konstatētu arī man — tomēr man šķiet smieklīgi un pārsteidzoši tas, ka tad, kad iestājamies par risinājumu Eiropas mērogā, piemēram, attiecībā uz uzraudzību Maksātpējai II, cilvēki, kas atbalsta reaģēšanu Eiropas mērogā — gan ministri, gan Eiropas Parlamenta locekļi — bieži vien ir tie paši, kas atgriežas un lobē savu valstu nostāju tad, kad tiek izskatīts konkrēts tiesību akts.

Tie no mums, kas tika audzināti saskaņā ar katoļu reliģiju, zina Svētā Augustīna lūgšanu, kas pauž aptuveni šo: „Šķīsti mani, bet vēl ne”. Neliela līdzība ir arī ar šo gadījumu. Tas mani nepārsteidz, jo esmu politiķis visu savu pieauguša cilvēka dzīvi, tāpēc, izsakoties pieklājīgi, esmu pieradis pie šāda veida ironijas.

Lai kā, ir tikai 44 vai 45 pārrobežu finanšu iestādes, un mums ir uzraudzības sistēma, kas ir krietni novecojusi šādiem darījumiem.

Nobeigumā es vēlos bilst dažus vārdus attiecībā uz pašreizējo krīzi, par ko esmu runājis šeit un citos forumos, arī preses konferencēs. Visam pieminētajam nav viena burvju risinājuma. Ja tāds būtu, tas jau sen būtu pieņemts. Šis ir bezprecedenta laiks, un ir sniegtas bezprecedenta atbildes gan šaipus Atlantijas okeānam, gan Amerikas Savienotajās Valstīs.

Es vēlos tikai atgādināt Parlamenta deputātiem — esmu pārliecināts, ka priekšsēdētājs M. Barroso arī to jau ir teicis — ka mēs Eiropas Komisijā darām, ko spējam, lai koordinētu un mudinātu dalībvalstis sniegt kopēju atbildi. Bet, kā jau teicu ievadrunā, šie pienākumi ir dalībvalstu, dalībvalstu centrālo banku darbinieku un dalībvalstu ministru ziņā, kuri ir ievēlētie cilvēki. Tie ir cilvēki, kas kontrolē nodokļu maksātāju naudu un kam jāsniedz atbilde.

Mēs esam centušies — un zināmā mērā tas mums ir izdevies — iegūt Eiropas atbildi dažās konkrētās jomās. Nobeigumā es vēlos piebilst to, ka mums jāatceras Eiropas struktūra. Mēs neesam federācija kā Amerikas Savienotās Valstis. Mums nav centrālas valdības kā 27 dalībvalstīs, un tāpēc mēs varam rīkoties tikai to pilnvaru robežās, kādas mums ir piešķirtas.

Ieke van den Burg, referente. – Priekšsēdētājas kundze, materiālu debatēm ir daudz.

Ja drīkstu citēt komisāru saistībā ar dažām lietām, ko viņš pateica, es vēlētos sākt ar viņa paziņojumu, ka krīzes laikos politiķiem ir kaut kas jādara.

Es uzskatu, ka viņiem tas jādara daudz agrāk. Pirms mūs pārņem tāda parādība kā cunami, mums ir jāveic konkrēti pasākumi, jābūt aktīviem un jānovērš šī parādība. Tādēļ es piekrītu tam, ko teica citi: ja mēs sākam rīkoties pašlaik, tad tas ir par maz un pārāk vēlu.

Otrā lieta ir šis jautājums par veicamajiem uzraudzības pasākumiem. Jūs minējāt Maksātspējas II piemēru, kurā jūs arī apsūdzat mūs, Parlamentu, par to, ka mēs vājinām šos priekšlikumus par grupu uzraudzību. Es nedomāju, ka ierosinājums vājina struktūru, kā, šķiet, mans kolēģis A. Sánchez Presedo jau pieminēja. Patiesībā Komisija ierosina grupu uzraudzības sistēmu, kurā galvenie uzraudzītāji, kuri bieži ir lielās dalībvalstīs, uzņemas vadību kolēģijas procesā.

Es atbalstu ideju, ka mums vajadzētu izveidot kolēģijas un ka mums vajadzētu skatīt dažus no šiem uzraudzības jautājumiem kopējā, vienotā līmenī, jo šīs pārrobežu grupas darbojas kopīgi. Bet lietas būtība ir tā, ka var būt interešu konflikti starp šiem vienas nacionālas dalībvalsts galvenajiem uzraudzītājiem un uzraudzītājiem uzņēmējā dalībvalstī, kuras lielā daļā tirgu var dominēt šī otra grupa.

Tādēļ šādās konflikta situācijās nav taisnīgi tikai pateikt, ka jūsu 3. līmeņa komitejas var veikt tādu kā brīvprātīgu starpniecību, kam vienkārši seko ieteikums galvenajam uzraudzītājam, un pēc tam beigās galvenais uzraudzītājs var vai nu to ievērot, vai arī paskaidrot, ka novirzās no šī ieteikuma.

Tieši tas uztrauc uzņēmējas dalībvalstis, un tieši tādēļ jūs nevarat pieturēties pie tā, ka ar to strādā tikai valstu uzraudzītāji. Jums ir vajadzīgs neitrāls, objektīvs, neatkarīgs arbitrs Eiropas līmenī, un to es jau esmu ierosinājis šajā ziņojumā: nevis birokrātiska uzraudzības struktūra, bet tikai kaut kas tāds, ko veidot uz pašreizējās struktūras, vienkārši papildinot šo triju 3. līmeņa komiteju priekšsēdētājus ar neatkarīgu priekšsēdētāju un neatkarīgu priekšsēdētāja vietnieku, lai rīkotos kopīgi ar šīm 3. līmeņa komitejām un saistošā veidā risinātu konfliktus, kas var palikt starp uzraugiem.

Manuprāt, tieši tas ir jāgarantē, lai ļautu uzņēmējām dalībvalstīm, jo īpaši mazākām dalībvalstīm, dot piekrišanu šāda veida grupu uzraudzībai un šīm galveno uzraudzītāju pilnvarām.

Tātad šis papildu līmenis, šis nepieciešamais papildinājums, lai atrisinātu šo problēmu arī īstermiņā, ir minēts 7. grozījumā, kuru esmu iesniegusi balsošanai rītdien.

Vēl viens jautājums ir šo uzraudzības komiteju nozīme salīdzinājumā ar Komisiju. Arī man tāpat kā P.-N. Kauppi ir iespaids, ka Komisija labāk gribētu, lai šie uzraudzītāji būtu kā padomdevēji un lai tie patiesībā nebūtu neatkarīgi, piemēram, starptautiskā aspektā saistībā ar Starptautisko grāmatvedības standartu padomi (SGSP) vai Finanšu stabilitātes forumu (FSF).

Tiešs jautājums jums. Mums teica, ka J. M. Barroso bija ļoti lepns, ka tagad Komisija ir izaicināta uz šo finanšu stabilitātes forumu, bet jūs negājāt uz šo sanākumi, kaut arī bijāt ielūgta pagājušajā nedēļā. Varbūt jūs varat tieši atbildēt un pateikt, vai tā ir taisnība?

Pēdējā lieta saistībā ar ieteikumu par vadības atalgojumu — jūs vienīgi esat minējusi, ka ieteikums ir tiesiski nesaistošs un to stingri ievēro viena dalībvalsts. Ir iespējams ierosināt stingrākus priekšlikumus, tādēļ, lūdzu, ierosiniet savus priekšlikumus.

Daniel Dăianu, referents. – Priekšsēdētājas kundze, ļaujiet pateikt ko tādu, kas, manuprāt, nav pienācīgi izklāstīts. Regulēšana un uzraudzība nav saistīta tikai ar struktūru, tā ir saistīta ar to, ko mēs regulējam un uzraugām — un tā ir šī jautājuma būtība.

Mums būtu varējusi būt neatkarīga visas Eiropas Savienības uzraudzības iestāde, kura regulē Eiropā, un mēs tāpat būtu pieredzējuši krīzes rašanos, jo problēma ir tā, ka nepilnība ir meklējama finanšu sistēmā, nevis noteikti tajā apstākļi, ka nav unikālas pārraudzības un uzraudzības iestādes.

Otrkārt, mēs piedzīvosim ļoti smagu recesiju. Mums ir jāveic banku rekapitalizācija, un tas izmaksās ļoti lielu naudu. Tas būs milzīgs spiediens uz valstu budžetiem, un es pats sev jautāju — jo mums ir jāskatās plašākā kontekstā — kas notiks? Es domāju, ka pašreizējā krīze parāda, ka ES budžeta apjoms ir niecīgs, kad ir jāiejaucas un kaut kas jādara, tādēļ mums ir jāpārdomā ES budžets.

(Priekšsēdētāja pārtrauca runātāju.)

Priekšsēdētāja. – Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks rītdien.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Elisa Ferreira (PSE), rakstiski. – (PT) Kamēr trūkst efektīva mehānisma Eiropas līmenī, mēs esam liecinieki tam, ka vairākas valstis veic daudz bieži nesaskaņotu un pat konkurējošu ārkārtas finanšu intervenču.

Rīcība Eiropas līmenī ir bijusi *aposteriori*, cenšoties novērst vēl lielāku kaitējumu. Galarezultātā ir samazinājusies ES pilsoņu uzticība.

Regulējums ir jāpārdomā mierīgākos laikos. Ne pilsoņi, ne mēs, viņu ievēlētie pārstāvji, nevaram izprast apātiju, ar ko ir saskārušās daudzas Parlamenta īpašās iniciatīvas.

Pašlaik, nestabilitātes laikā, nav īstais laiks spriest par to, kurš ir atbildīgs.

Tomēr viens ir skaidrs — ir jāmaina sistēmas noteikumi.

Dokuments, par kuru mēs rīt balsosim, ir ES finanšu tirgu labākas regulēšanas un uzraudzības pamatā. Tā ir Parlamenta aktīva atbilde un nevis reakcija uz nesenojiem notikumiem, kuri diemžēl ir tikai apstiprinājuši tās svarīgumu.

Daudzi no tiem, kuri politiski pretojās jauno finanšu instrumentu minimālai pārredzamībai, regulēšanai un uzraudzībai, tagad tur mēli aiz zobiem vai runā citu valodu.

Mēs ceram, ka Komisija beidzot uzņemsies iniciatīvas pienākumus, stiprinot Eiropas finanšu iestāžu pareizu darbību un palīdzot atjaunot daļu pilsoņu uzticības.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), rakstiski. – (RO) Finanšu krīze, kas ir aptvērusi gandrīz visu planētu, ir jāanalizē Eiropas Savienības iestāžu līmenī. Ir nepieņemami, ka jaunākā teritoriālā organizācija pasaulē, Eiropas Savienība, nevar iejaukties, lai noteiktu visām pusēm pieņemamu risinājumu, un es uzstāju, ka ir jāveido ātras darbības instrumenti, par kādu ir arī nedefinēta EK augsta līmeņa darba grupa. Mēs pašlaik dzīvojam vēsturiski nepieredzētā laikā.

Mēs esam tuvu finanšu sabrukumam, kas apdraud ES noteikto mērķu sasniegšanu — gan 27 dalībvalstīm, gan pārējām mūsu planētas valstīm. Ikkatra sekunde, kura tiek zaudēta administratīvās un birokrātiskās procedūrās, nozīmē milzīgus zaudējumus starptautiskajai banku sistēmai un finanšu biržām visos kontinentos, kā arī visu iedzīvotāju dzīves līmeņa pasliktināšanos. Eiropa ir spiesta izrādīt pretestību un kļūt par standarta balstu cīņā par pašreizējās finanšu krīzes apturēšanu.

Pašlaik mums ir jāuzlabo Eiropas sistēmas un iestāžu funkcionalitāte; mums ir nepieciešama dalībvalstu valdību, Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta koordinācija un sadarbība. Mums ir vajadzīgais briedums un zināšanas, lai iejauktos un novērstu bīstamu situāciju Eiropas Savienības un cilvēces nākotnei.

16. Oficiāla sveikšana

Priekšsēdētāja. – Es priecājos šodien sveikt *Alexander Milinkevich* un *Alexander Kozulin* īpašo viesu balkonā. Abi mūsu viesi ir Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas kustības ievērojami līderi. Prezidenta vēlēšanās 2006. gadā viņi drosmīgi uzstājās pret toreizējo nedemokrātisko valdību, atkārtoti parādot lielu drosmi, tomēr viņu nenogurstošie centieni sasniegt brīvību un demokrātiju tika apspiesti. Mums ir liels gods, ka *A. Milinkevich*, brīvības kustības līderis un 2006. gada Saharova balvas par domas brīvību saņēmējs, un *A. Kozulin*, bijušais politieslodzītais un Baltkrievijas Sociāldemokrātiskās partijas *Hramada* goda priekšsēdētājs šodien šeit, Parlamentā, piedalās debatēs par stāvokli Baltkrievijā.

(Aplausi)

17. ENStāvoklis Baltkrievijā (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais jautājums ir Padomes un Komisijas paziņojumi par stāvokli Baltkrievijā.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisār, dāmas un kungi, es arī šeit, Parlamentā, vēlētos apsveikt savus draugus, ar kuriem jau iepriekš esmu ticis. Es zinu, ka jūs visi esat ārkārtīgi nobažījušies par stāvokli Baltkrievijā, kā norādīts rezolūcijā, kuru jūs pieņēmtat maijā, un mūsu nesenoajā viedokļu apmaiņā 16. septembrī Ārlietu komitejā pēc Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes tikšanās.

Toreiz mēs paskaidrojām, ka Padome cieši uzraudzīs parlamenta vēlēšanas Baltkrievijā, kuras notika 28. septembrī. Rezultāti nav iepriecinoši. Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību birojs, protams, ir norādījis dažas pozitīvas tendences, bet vēlēšanu process neatbilda EDSO demokrātisku vēlēšanu prasībām. Mēs redzam, ka nevienam opozīcijas loceklim nebūs vieta parlamentā.

30. septembrī publicētajā prezidentūras deklarācijā mēs runājam par mūsu bažām par demokrātijas un cilvēktiesību tēmu. Mēs turpinām aicināt Baltkrievijas iestādes pilnībā sadarboties ar Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroju, lai ievērotu starptautiskos demokrātijas standartus.

Padome turpinās strādāt pie Baltkrievijas stratēģijas. Starp dalībvalstīm ir plaša vienprātība, ka veiktajiem pasākumiem ir jāatspoguļo administrācijas darbība vasarā un jo sevišķi pēdējo atlikušo politieslodzīto atbrīvošana. Mums ir arī jāņem vērā Gruzijas konflikta radītā ģeopolitiskā situācija. Mums ir jānodrošina, lai turpinās pēdējā laikā novērotie pozitīvie signāli, piemēram, opozīcijas miermīlīgās demonstrācijas pēc vēlēšanu rezultātu paziņošanas, kas notika bez drošības spēku iejaukšanās. Mums ir arī jāgarantē politisko disidentu drošība un pārvietošanās brīvība.

Padome pašlaik apspriež politisko kontaktu iespējamu atjaunošanu un iespējamu vīzu sankciju apturēšanu. Tā, protams, ir selektīva, un šīs diskusijas turpinās. Baltkrievijas ārlietu ministrs *S. Martynov* Padomes sanāksmes laikā tika ielūgts uz trijotnes tikšanos, kas plānota Luksemburgā 13. oktobrī. Mēs pārskatīsim situāciju kopā ar viņu. Tas mums dos iespēju atjaunot mūsu apņemšanos panākt progresu demokrātijas un cilvēktiesību jomā.

Dāmas un kungi, pirms beidzu uzstāšanos, es vēlētos vēlreiz apsveikt *J. Protasiewicz*, *A. Milinkevich* un *A. Kozulin*, kuri atrodas šeit, balkonā, un vēlreiz apliecināt viņiem, ka Eiropas Savienība ir atvērta pakāpeniskai atkārtotai kontaktu veidošanai ar Baltkrieviju, lai stiprinātu saiknes ar administrāciju un Baltkrievijas iedzīvotājiem, un ka tā ir apņēmusies turpināt sniegt palīdzību Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai.

Charlie McCreevy, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze, šajās debatēs es runāju savas kolēģes *Benita Ferrero-Waldner* vārdā.

Situācija Baltkrievijā ir pārmaiņu posmā, un tā prasa apdomīgu un stratēģisku reakciju no Eiropas Savienības. Pašlaik mēs saskaramies ar sarežģītu reālo situāciju.

Atradu pats savu kļūdiņu.

Jāsāk ar to, ka ir ļoti skaidrs, ka mēs bijām neapmierināti ar 28. septembra parlamenta vēlēšanām un veidu, kādā tās notika. Šīs vēlēšanas neatbilda starptautiskajiem standartiem un mūsu cerībām. Mēs visi tam piekrītam, un es vairs nepakavēšos pie šī temata.

Tomēr pirms vēlēšanām bija panākts zināms progress, kad tika atbrīvoti politiešlodzītie, un arī saistībā ar vēlēšanām, kad Baltkrievija sadarbojās ar EDSO/DICB un tās novērotājiem pirms vēlēšanām. Atlikušo politiešlodzīto atbrīvošanu par būtisku soli uzskatījām ne vien mēs, bet arī opozīcija — šī rīcība mazināja pilsoniskās sabiedrības bailes, kura ieslodzījumu politisku iemeslu dēļ vairs neuzskata par dzīves realitāti, kaut arī šie draudi joprojām pastāv.

Un tomēr, kaut arī vienlaikus mēs atzinīgi vērtējām politiešlodzīto atbrīvošanu, mēs nepalīdzējām ar reāliem pozitīviem pasākumiem, kad teju bija klāt vēlēšanas. Bet tagad mēs vairs ilgāk nedrīkstam kavēties ar atbildi. Izšķirīgs panākums bija gan politiešlodzīto atbrīvošana, gan Baltkrievijas iestāžu sadarbība ar EDSO novērotājiem, un nevar neievērot arī visu kandidātu, piekļuvi — kaut gan ierobežotu — plašsaziņas līdzekļiem. Tie ir būtiski soļi uz priekšu salīdzinājumā ar iepriekšējām prezidenta vēlēšanām 2006. gadā.

Kā mums tagad pārliecināties, ka šis progress tiek saglabāts un nostiprināts? Kā mums pārliecināties, ka arī turpmāk Baltkrievijā nebūs politiešlodzīto? Kā mums pārliecināties, ka EDSO/DICB var turpināt sadarbību ar Baltkrievijas iestādēm līdz to nobeiguma ziņojuma par vēlēšanām publicēšanas pēc diviem mēnešiem un pēc tam veikt turpmākus pasākumus saistībā ar ziņojumu? Ko var darīt, lai novērstu stingro noteikumu pastiprināšanu, kas tiek piemēroti plašsaziņas līdzekļiem, un sniegtu lielāku tiesisko drošību NVO, kuras darbojas Baltkrievijā?

Es esmu šeit, lai uzklausītu Parlamenta viedokļus.

Mēs uzskatām, ka bezceremoniāla un lietišķa dialoga atsākšana ar iestādēm politiskā līmenī ir atbilde, kura mums šodien jāsniedz Baltkrievijai. Mums ir svarīgi iegūt kontaktus atbilstošā līmenī, lai varētu nodrošināt mūsu vēstījuma skaidru izklāstu.

Vienas pēdīgas par daudz

Es vēlētos piebilst, ka, vispārīgi runājot, lai kāda būtu mūsu konkrētā atbilde, mūsu pozīcijai ir jābūt „pakāpeniskai un proporcionālai”. Šie būs divi mūsu pamatprincipi, kad sniegsim atbildi Baltkrievijai, un tie ļaus veicināt demokrātisko attīstību, uz ko mēs visi ceram.

Pa to laiku Komisija liks lietā visu savu pieredzi, lai stiprinātu kontaktus ar Baltkrievijas administrāciju kopīgu interešu nozarēs, piemēram, enerģētikas, vides, muitas un transporta jomā. Šie kontakti ir pierādījuši savu vērtību, veicinot tīklu attīstīšanu starp cilvēkiem un administrācijām.

Līdztekus mēs neatlaidīgi turpināsim atbalstīt pilsonisko sabiedrību, palīdzot Baltkrievijas NVO, veicinot neatkarīgas preses izveidošanu un Eiropas Humanitāro zinātņu universitātes dibināšanu trimdā Viļņā. Es apsolu uzturēt mūsu centienus un stiprināt mūsu saikni ar pilsonisko sabiedrību.

Nobeigumā — Baltkrievija, valsts, kura atrodas Eiropas centrā un ir kaimiņvalsts trijām mūsu dalībvalstīm, saskaras ar vēsturisku izvēli: vai nu tā veic vajadzīgos pasākumus demokrātijas un īstas neatkarības virzienā, vai arī samierinās ar stagnāciju un arvien lielāku atkarību no vienas valsts.

Mūsu vēlme joprojām ir sveikt Baltkrieviju kā pilntiesīgu partneri mūsu Eiropas kaimiņattiecību politikā un turpmākajā Austrumeiropas partnerībā. Tādēļ es lūdzu jūsu atbalstu, lai mēs varam noteikt pareizo pieeju, kura šajā mūsu kontinenta stabilitātei izšķirīgajā laikā mudinās Baltkrieviju panākt reālu progresu virzībā uz demokrātiju un cilvēktiesību ievērošanu.

Charles Tannock, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze, kad visas deputātu vietas ieguvuši kandidāti, kuri atbalsta pašreizējo prezidentu, iespējams, var ienākt prātā doma, ka kaut kas nav kārtībā. Pat *Robert Mugabe* Zimbabvē neizdevās tik pilnīga uzvara kā prezidentam *Alexander Lukashenko* pagājušajā nedēļā Baltkrievijā.

Es nestrīdos, ka *A. Lukashenko* ir ļoti populārs valstī, kura lielā mērā ir izolēta no postpadomju realitātes. Bet viņa dzelzainais varas tvēriens ir izstūmis viņa valsti no starptautiskās sabiedrības.

Nebūtu prātīgi, ja Eiropas Savienība sveiktu Eiropas pēdējo diktatoru pie savām namdurvīm. Tomēr mums vienmēr vajadzētu censties gan polemizēt, gan vienlaikus arī sadarboties ar Baltkrieviju. Nesenā politiešlodzīto atbrīvošana sniedz mums šādu iespēju. Vēl nav skaidrs, vai *A. Lukashenko* rīcība ir uvertūra Rietumiem, bet mums ir jābūt gataviem atbildēt ar mūsu pašu iniciatīvām, vajadzības gadījumā atzīstot Baltkrieviju un izsakot tai atzīni.

Mēs nedrīkstam atmet varbūtību, ka *A. Lukashenko* šantažē Kremli, kurš līdz šim viņu ir ļoti atbalstījis viņa nežēlīgajā cīņā par politisko varu. Ja tā patiešām ir, ES nevajadzētu baidīties izmantot „burkānu un pātagas” pieeju, un tādēļ es atzinīgi vērtēju ārlietu ministra *S. Martinov* gaidāmo vizīti.

Baltkrievija var daudz iegūt no ciešākiem kontaktiem ar Eiropas Savienību, ne tikai attiecībā uz daļēju plaši izplatītās nabadzības mazināšanu, ko radījusi stagnējošā ekonomika. Tomēr Baltkrievija joprojām nav Eiropas Padomes locekle. Tās partnerības un sadarbības nolīgums ar Eiropas Savienību joprojām ir iesaldēts. Baltkrievija joprojām ir valsts, kurā regulāri neievēro cilvēktiesības, necieš politiskos disidentus un kur brīva prese ir tāls sapnis.

Kad mēs būsim sākuši kārdināt ar burkānu, mums arī jābūt drošiem, ka otrā rokā mums ir pātaga. Tomēr es personīgi ceru, ka Baltkrievija, ja tā neapvienosies ar Krieviju, kā to Kremli daži vēlētos, kādu dienu ieņems savu pienācīgo vietu Eiropas brīvo nāciju saimē.

Jan Marinus Wiersma, PSE grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētājas kundze, pirmkārt, arī mēs esam neapmierināti ar vēlēšanu rezultātiem Baltkrievijā, un mēs piekrītam EDSO/DICB secinājumam, ka šīs vēlēšanas neatbilda mūsu Eiropas standartiem. Tāpēc pašlaik nav absolūti nekāda iemesla mainīt ES politiku attiecībā uz Baltkrieviju.

Mēs noteikti piekrītam, ka ir jāapsver, vai mēs nevaram sākt neoficiālu dialogu ar Baltkrievijas iestādēm par iespējamiem turpmākiem pasākumiem, kā to jau ir ierosinājusi Francijas prezidentūra. Turpmākiem pasākumiem ir jānāk galvenokārt no viņu puses. Ja Baltkrievija būs gatava sākt dialogu ar Eiropas Savienību par lielāku brīvību tās sabiedrībai un arī par brīvību opozīcijai, tad arī Eiropas Savienība būs gatava atbildēt. Līdz tam es neatbalstu pašreizējo sankciju atcelšanu virknei šīs valsts augsta ranga amatpersonu, kurām nav atļauts iebraukt Eiropas Savienībā. Pēdējos mēnešos tomēr ir manāmas vairākas iepriecinošas pazīmes — tās jau ir minējuši mani kolēģi deputāti šajā Parlamentā — kuras patiešām liek apsvērt, vai ar dialoga palīdzību nevarētu panākt progresu attiecībās ar šo valsti.

Otrkārt, ja uz sarunām Luksemburgā ir ielūgts ārlietu ministrs *Sergei Martynov*, es ierosinu, lai Padome sazinās arī ar opozīciju. Šeit ir divi ievērojami opozīcijas pārstāvji — *A. Kazulin* un *A. Milinkevich*. Kādēļ Padome nav uz sarunām ielūgusi arī viņus?

Nobeigumā jāuzsver, ka gadījumā, ja ar Baltkrieviju tiek atjaunots dialogs par iespējamām reformām, mēs domājam, ka ir svarīgi iesaistīt opozīciju. Ir precedents: aptuveni pirms septiņiem gadiem pašā Baltkrievijā tika organizēts sava veida neformāls dialogs, daļēji Eiropas Parlamenta aizbildnībā, ko dēvēja par parlamentāro trijotni par Baltkrieviju. Ja Baltkrievijas iestādes būtu gatavas tā rīkoties, būtu iespējams atsākt šo dialogu, piedaloties Eiropas Parlamenta, EDSO un Eiropas Padomes trijotnei. Galu galā, lai ko mēs darītu Eiropā, lai kādas diskusijas rīkotu, ir jābūt iesaistītai opozīcijai.

Janusz Onyszkiewicz, ALDE grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētājas kundze, vēlēšanu gaita un arī rezultāti Baltkrievijā skaidri parāda, ka, lai gan *Alexander Lukashenko* demonstrē vēlmi attīstīt attiecības ar Eiropas Savienību, viņš iedomājas, ka dialogu var uzsākt un risināt pēc viņa noteikumiem un bez jebkādas piekāpšanās no viņa puses. Tomēr mums ir jāapzinās, ka attiecību uzlabošana ar Eiropas Savienību ir ne vien Baltkrievijas objektīvās interesēs, bet arī paša *A. Lukashenko* interesēs. Pastāvīgs spiediens no Krievijas, lai pārņemtu kontroli pār Baltkrievijas ekonomikas galvenajām nozarēm, var radīt tādu atkarību no Krievijas, ka *A. Lukashenko* vara pār valsti tiks nopietni mazināta. Tādā gadījumā viena iespējamā izeja ir iesaistīt Rietumu uzņēmumus privatizācijas programmā, kas ir kļuvusi vajadzīga Baltkrievijas ekonomikas stāvokļa dēļ. Tas ir vienīgais veids, kā Baltkrievija izbēgs no tā, ka to nopirks politiski kontrolēts Krievijas kapitāls.

Tādēļ ir jāsākas dialogs, kaut vai tikai tādēļ, lai Baltkrievijā radītu juridiskus un politiskus apstākļus, kas veicinās ES kapitāla ieguldīšanu šajā valstī. Tomēr šis dialogs nedrīkst dot iespēju šim režīmam gūt uzticību vai padarīt to likumīgu. Tādēļ tas ir jāpapildina ar pasākumiem no Baltkrievijas puses, kuri, lai gan ne ievērojami, bet vismaz redzami, skaidri norādītu uz politiskās sistēmas pārmaiņu virzienu. Tikmēr visas sarunas ar Baltkrievijas iestāžu pārstāvjiem, lai kur tās notiktu, ir jālīdzsvaro ar tāda paša līmeņa sanāksmēm starp ES politiķiem un opozīcijas ietekmīgākajiem pārstāvjiem.

Elisabeth Schroedter, Vets/ALE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisār, Padomes priekšsēdētāj, dāmas un kungi, Zaļo/Eiropas Brīvās apvienības grupas vārdā es sveicu labi zināmo politiķu *Alexander Milinkevich* un *Alexander Kozulin* delegāciju, kura šodien seko līdzī mūsu debatēm šeit, Eiropas Parlamentā, un pēc tam varēs par tām ziņot savai valstij.

Tā joprojām ir problēma, ka informācijai par mūsu darbu šeit ir jānonāk līdz Baltkrievijai šādā ceļā, jo nav citu iespēju. Tas parāda, ka vēl nav izveidoti pamatnosacījumi demokrātijas attīstībai Baltkrievijā. Viedokļa brīvība un informācijas brīvība ir ļoti svarīgas demokrātijai.

Šovasar prezidents *A. Lukashenko* publiski apsolīja savā valstī rīkot atklātas, demokrātiskas un godīgas vēlēšanas, tomēr viņš lauza šo solījumu. Tāda vēlēšanu kampaņa, kas liedz opozīcijai jebkādu iespēju iepazīstināt visu valsti ar saviem kandidātiem un kas izmaina nosacījumus tik būtiski, ka pat labi organizēta opozīcija nespēj panākt kaut viena kandidāta ievēlēšanu, nav savienojama ar godīgām un demokrātiskām vēlēšanām. Tādēļ mūsu rezolūcija šajā jautājumā ir skaidra.

Mums ir jāiekļauj priekšnosacījums par vīzu aizlieguma atcelšanu un šajā brīdī — priekšnosacījums par jaunu finanšu instrumentu, kuram jānodrošina līdzekļi opozīcijas un iedzīvotāju atbalstam viņu centienos izveidot demokrātiju.

Konrad Szymański, *UEN grupas vārdā*. – (PL) Priekšsēdētājas kundze, paātrinātas durvju atvēršanas politika Baltkrievijai ir slikti izstrādāta un neprofesionāli īstenota. Eiropas Savienībā un dažās dalībvalstīs ir sākušas parādīties deklarācijas par attiecību uzlabošanu, pirms *A. Lukashenko* režīms ir veicis jebkādu ilgstošu pasākumus, lai nodrošinātu brīvību. Mēs to esam darījuši, uzticoties šim režīmam. Šī ir mācība mums, ka turpmāk jābūt uzmanīgākiem.

Protams, mēs varam kļūt atvērti Baltkrievijai, bet tikai tad, ja valdība Minskā veiks konkrētus pasākumus brīvības labā: ļaus opozīcijai sākt politisko dialogu kādā televīzijas kanālā vai laikrakstā; akceptēs ES atbalstu vismaz daļēji brīvam parlamentam, kurā būs opozīcijas pārstāvji, ko izvirzījusi tauta, nevis *A. Lukashenko*. Tā ir vienīgā taktika — „kaut kas pret kaut ko” darījums —, un tā saglabās mūsu uzticību un radīs iespēju demokratizēt Baltkrieviju.

Erik Meijer, *GUE/NGL grupas vārdā*. – (NL) Priekšsēdētājas kundze, ja visām partijām būtu vienlīdzīgas iespējas iegūt parlamenta vietas vēlēšanās Baltkrievijā, ir liela iespēja, ka pašreizējais prezidents *Alexander Lukashenko* iegūtu lielāko daļu. Viņu augstu vērtē tie, kuri lielāku nozīmi piešķir sociālajai drošībai, nevis personas brīvībai. Tie augstu vērtē arī to, ka apvērsums Baltkrievijā bija ļoti mierīgs salīdzinājumā ar virkni citu bijušo Padomju republiku. Tomēr viņš rada naidu cilvēkos, kuri nepiekrīt prezidenta centieniem apvienoties ar Krieviju. Šie cilvēki ir cieši piesaistīti baltkrievu valodai, kuras dēļ gandrīz pirms 90 gadiem tika izveidota valsts. Daudzi intelektuāļi, kuru skatiens vairāk ir vērstas Polijas, Lietuvas un Eiropas Savienības virzienā, ir pametuši valsti.

Ir jāizbeidz demonstrantu piekaušana, oponentu ieslodzīšana un visi citi mēģinājumi opozīcijas partiju izdzīvošanu padarīt par neiespējamu. Vēlēšanu likums, kas atvieglo visas opozīcijas izslēgšanu no parlamenta, ir slikts vēlēšanu likums. Mums nav jācenšas konfrontēt ar šo valsti, bet drīzāk jādara viss iespējamais, lai atbalstītu tās demokratizāciju.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, Baltkrievijā nesen ir notikusi situācijas uzlabošanās. Ir atbrīvoti politieslodzītie, un valdība mēģina veidot kontaktus ar Eiropas Savienību. Valdība arī paziņoja, ka šajā reizē parlamenta vēlēšanas būs godīgas, bet tas, kas notika pēc tam, nepavisam to neapstiprināja. Baltkrievijā joprojām piemēro nāvessodu, un plašsaziņas līdzekļi, atkāpjoties no likuma, nav neatkarīgi. Nākamajā periodā ir jāveicina pārvietošanās brīvība starp ES un Baltkrieviju un ir jāveido dialogs gan ar valdību, gan organizācijām, kuras nav valdības kontrolē.

Bastiaan Belder, *IND/DEM grupas vārdā*. – (NL) Priekšsēdētājas kundze, daudzi Baltkrievijas pilsoņi cer, ka uzlabosies attiecības ar Eiropas Savienību un viņu valstī radīsies pozitīva reformu dinamika. Es no visas sirds atbalstu šo vēlmi. Tieši tādēļ arī visām Eiropas iestādēm saskaņā ar stingriem noteikumiem (skatīt rezolūcijas 10. punktu) ir jāmēģina pakāpeniski veidot kontaktus ar Minsku tā, lai tie neietekmētu pašu iestāžu politisko uzticamību.

Es uzskatu, ka svarīgs, reāls solis šajā virzienā ir tas, ka mēs korigējam — citiem vārdiem, samazinām (skatīt mūsu rezolūcijas 13. punktu) — ES vīzas cenu Baltkrievijas iedzīvotājiem: pašlaik tā ir EUR 60 ukraiņiem salīdzinājumā ar EUR 35 krievi. Es vēlētos dzirdēt, ko par šo priekšlikumu domā Padome un Komisija.

Viena lieta, kas man šķita divaina rezolūcijā, kuru es citādi grasos atbalstīt, bija 7. un 8. punkts. Šajos punktos mēs aicinām rīkot patiesi demokrātiskas vēlēšanas un arī ievērot cilvēktiesības, bet mēs vērsamies tikai pie Baltkrievijas valdības. Mums ir arī jāvērsas pie parlamenta, jo tas ir mūsu vispiemērotākais apspriežu partneris.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, par Baltkrievijā notikušajām vēlēšanām jau ir ziņojusi EDSO misija. Tās nebija ne pārredzamas, ne godīgas, ne demokrātiskas. Tomēr politieslodzītie,

vismaz galvenie, patiešām tika atbrīvoti. Taču nav likvidēti iemesli, kādēļ viņi tika ieslodzīti. Mēs neesam pilnīgi droši, ka tuvā nākotnē netiks arestēti vai nu viņi (īslaicīgi atbrīvotie), vai citi ieslodzītie. Mums ir jānodrošina, lai tiktu likvidēti cēloņi un nevis tikai sekas. Izmantojot iespēju, ko sniedz šīs debates, ir arī jāatgādina, ka Baltkrievijā ir 14 citi cilvēki, kuru brīvība ir ierobežota, jo viņiem ir piespriests vai nu mājas arests, vai piespiedu darbs par darbībām saistībā ar atbalstu cilvēktiesībām un brīvībai.

Mūsu deklarācija ir ļoti līdzsvarota. No vienas puses, tajā ir pausts gandarījums par ieslodzīto atbrīvošanu, kamēr, no otras puses, tajā ar neapmierinātību ir uztverta vēlēšanu gaita un iznākums. Tikmēr 12. punktā Parlaments piekritī pakāpenības politikai turpmākajās sarunās ar Baltkrieviju un norāda, ka mēs varam piekrist daļējai sankciju apturēšanai ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem ar nosacījumu, ka tiek veiktas dažas ļoti būtiskas pārmaiņas, kuras uzlabotu situāciju galvenokārt attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību Baltkrievijā. Tā ir laba rīcība, un es to noteikti atbalstu, bet vienlaikus es vēlos vērsties pie Francijas prezidentūras un Čehijas prezidentūras, kura pārņems vadību nākamā gada pirmajā pusē, lai tās nodrošinātu to, ka vienmēr, kad notiek oficiālas tikšanās ar Baltkrievijas iestāžu pārstāvjiem, ir jāatrod laiks arī sanāksmēm ar opozīcijas pārstāvjiem. Ir arī jārod vēlēšanās samazināt vīzu cenu baltkrieviem, jo citādi mēs nepietuvināsim šo nāciju tuvāk Eiropai.

Kā polis es vēlētos izteikt atzinību par to, ka Parlaments nolēma atzīmēt, ka Baltkrievijas iestādes ierobežo poļu minoritātes darbību Baltkrievijā un ka pastāv likumīgi vēlēta iestāde, kura pārstāv poļus un kuru vada *Angelika Borys*.

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Priekšsēdētājas kundze, rezolūcija par stāvokli Baltkrievijā atklāj, ko Brisele un Minska varētu darīt, lai nezaudētu impulsu savu attiecību uzlabošanai.

Es atbalstu *Jan Marinus Wiersma* pieeju, kas arī atspoguļo Baltkrievijas opozīcijas pārstāvju *Alexander V. Kazulin* un *Alexander Milinkevich* nostāju. Eiropas Savienības politika — sodīt Baltkrieviju un baltkrievus par viņu režīma rīcību — nedeļa gaidītos rezultātus. Ir nepieciešams pavērt visus ceļus cilvēku personiskajiem kontaktiem un likvidēt šķēršļus vīzu iegūšanai, kuri ir pretrunā veselajam saprātam.

Ja vien Minska patiešām vēlas uzlabot sadarbību ar ES, tai būtu jārada labvēlīgāki apstākļi savstarpējo diskusiju uzsākšanai ne vien ārēji, bet arī vietējā līmenī. To var paveikt, uzsākot sarunas par politiskiem, ekonomiskiem, sociāliem un cilvēktiesību jautājumiem, iesaistot visas politiskās partijas, opozīcijas spēkus, NVO un arodbiedrības.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). - (NL) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāj, tikai pirms dažām nedēļām jūs domājāt, ka ir pārāgi ielūgt Baltkrievijas ārlietu ministru *Sergei Martynov* uz Parīzi. Acīmredzot tagad jūs uzskatāt, ka šis ir īstais brīdis. Atklāti runājot, pat pēc jūsu paziņojuma es joprojām esmu apmulsusi un nesaprotu šīs domu maiņas konkrēto pamatojumu. Galu galā, kā visi jau šeit ir atzīmējuši, 28. septembra vēlēšanas nekādā ziņā neatbilda standartiem, kas mums ir visiem zināmi un kam arī jūs piešķirāt tik lielu nozīmi. Šķiet, ka sanāksme šādā līmenī un šādos apstākļos — neoficiālos vai citādos — ir atzinības izteikšana režīmam. Tomēr, par ko ir šāda atzinība?

Arī man šorīt bija tas gods vēlreiz apmainīties viedokļiem ar *A. Milinkevich* un *A. Kazulin*. Baltkrievijas opozīcija ir vienota un, iespējams, stiprāka, nekā jebkad iepriekš. Tādā gadījumā tai pašai opozīcijai ir jādod iespēja vērsties pie baltkrievu tautas, un baltkrievu tautai ir jādod iespēja tiešā veidā iepazīt Eiropas brīvības. Ir nepieņemami, ka ES vīza joprojām maksā EUR 60, kad vidējā mēnešalga Baltkrievijā ir niecīgie EUR 250. Cik vēl reizi mums tas ir jālūdz?

Es neapstrīdu zināma līmeņa dialoga lietderību un nepieciešamību. Tomēr ir skaidrs, ka *A. Lukashenko* jaukie vārdi bieži ir tukši vārdi, un tādēļ paredzētajam dialogam ir jābūt pamatotam un arī ļoti mērķtiecīgam. Mans jautājums ir šāds: kas tieši ir Padomes konkrētais ceļvedis? Es ļoti vēlētos saņemt papildu informāciju šajā jautājumā.

Nobeigumā es vēlos uzdot jautājumu, ko uzdeva arī *J. M. Wiersma*. Vai priekšsēdētājs ir gatavs nākamajā pirmdienā pirms vai pēc sarunas ar *S. Martynov* vai arī tās laikā uzņemt arī *A. Milinkevich* un *A. Kazulin*? Jāizlemj ir jums, bet ir jāsaprot, ka tas būs vienīgais piemērotais signāls, kas dodams pašreizējos apstākļos.

Diemžēl pēc dažām minūtēm man būs jādodas prom no Parlamenta. Es atvainojos par sagādātajām neērtībām, bet es vēlētos saņemt tiešu atbildi.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Priekšsēdētājas kundze, šodien Baltkrievijas, 10 miljonu eiropiešu valsts, liktenis tiek likts svaru kausos. Mēs nevaram stāvēt malā un skatīties, kā tas notiek. Tādi diktatori kā *A. Lukashenko* padodas tikai tad, ja tiek izdarīts spiediens. Ir tikai viens jautājums: kādā virzienā notiks šī

padošanās? Tā kā ekonomikas atslēga uz Baltkrievijas neatkarību ir Krievijas rokās, to ierobežojot, Baltkrievija beigās varētu zaudēt suverenitāti. ES spiediens varētu būt efektīvs, ja *A. Lukashenko* būtu ko zaudēt un ja ES būtu ko piedāvāt. Šķīta, ka viņš piekritīs pārmaiņām, bet nesenās vēlēšanas nevar nosaukt citādi kā vien par farsu. Diktatora bailes un ietiepība var novest pie Baltkrievijas suverenitātes zaudēšanas.

A. Lukashenko nav ko zaudēt attiecībā uz Baltkrievijas demokratizāciju, ja liela daļa iedzīvotāju viņam uzticas. Tomēr soļiem ceļā uz demokrātiju jābūt reāliem, nevis tikai iestudētiem izskata pēc, par kuriem maksā Baltkrievijas opozīcija. Neraugoties uz sliktākā scenārija risku, ES nevar pieņemt šo cenu. Tomēr dialogu nepārtrauksim, ja uz spēles likta šis valsts neatkarība. Kā šodien sacīja *A. Milinkevich*, šis valsts demokrātijas nākotne ir atkarīga no tā, vai valsts varēs saglabāt savu neatkarību.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). - (HU) Paldies, priekšsēdētāja kundze! Pat ja Baltkrievijas parlamenta vēlēšanas, kuras novēroja EDSO, neatbilda godīgu un brīvu vēlēšanu prasībām, ļoti iespējams, ka nākamās nedēļas Ministru padomes sēdē tiks dota zaļā gaisma politiskajam dialogam. *A. Lukashenko* nav izdarījis neko īpašu. Pēc kara Gruzijā tika atbrīvoti trīs politieslodzītie. Tas apmierināja ES vienīgo nosacījumu dialoga uzsākšanai. Ir acīmredzams, ka pēc kara Gruzijā, Rietumiem bija nepieciešams katrs mazākais Gruzijas solis, lai mēģinātu dot pretspēku Maskavas augošajai ietekmei postpadomju teritorijā. *A. Lukashenko* izdevās noorganizēt dialogu pēc savas patikas, bet kādu dialogu mēs varam sagaidīt ar Maskavu?

Briselei ir jāuzsāk dialogs, pamatojoties uz iepriekš nolemtu salīdzinošā novērtējuma sistēmu, citādi ES šajā dialogā var tikai zaudēt. *A. Lukashenko* to izmantos, lai nostiprinātu vietējo ietekmi un turētu Maskavu pavadā, nevis lai piedāvātu pakāpenisku politisko liberalizāciju. Pa to laiku ES varētu zaudēt savu lielāko ieroci austrumos — savu tēlu. Par to jāņem vērā mums ...

Adrian Severin (PSE). - Priekšsēdētājas kundze, es vēlos brīdināt pret tādu politiku, kas mēģina izteikt atzinību Baltkrievijas vadībai, tā atlīdzinot par mums netīkamiem Krievijas vadības lēmumiem.

Tā ir vienkārši fantāzija uzskatīt, ka šādā veidā mēs varam radīt plaису starp Maskavu un Minsku vai mainīt prezidenta *A. Lukashenko* politisko orientāciju.

Mēs arī nevaram solīt to cietumnieku atbrīvošanu, kuri nebija jāarestē. Patiesi, Eiropas Savienībai ir jāpārtrauc Baltkrievijas izolācija un jāiesaistās dialogā ar šis valsts vadību. Tādēļ tai ir jāievieš motivējoša pakete, ar kuru būtu jāpārlicina režīms un vienkāršie iedzīvotāji, kuri to naivi atbalsta, ka Eiropas Savienība varētu veicināt Baltkrievijas tautas dzīves uzlabošanu.

Tomēr jebkādam sākumam ir jābūt pakāpeniskam, pakārtotam nosacījumiem, savstarpējam un galvenokārt vēršam uz labuma sniegšanu sabiedrībai un nevis vadībai.

A. Lukashenko paziņoja, ka opozīcija ir noderīga jebkurā valstī, bet ne tāda opozīcija, kuru 100 % atbalsta no ārvalstīm. Problēma ir tā, ka opozīcija Baltkrievijā nevarētu izdzīvot, jo to grauj režīms. Tādēļ mēs nedrīkstam pamest demokrātisko opozīciju.

SĒDI VADA: M. MAURO

Priekšsēdētāja vietnieks

Marian Harkin (ALDE). - Priekšsēdētāj, vīzas jautājums ir ļoti svarīgs visiem baltkrievisiem. Bet es vēlētos izcelt konkrēto situāciju saistībā ar ceļošanu.

Starptautiskais Černobiļas bērnu projekts, kuru finansē *Adi Roche* Īrijā, katru gadu aptuveni 1000 bērnu ved no Baltkrievijas uz Īriju, lai viņi dažas nedēļas atpūstos, atgūtu veselību un dažos gadījumos — turpinātu ārstēšanos. Kopš šī labdarības projekta sākuma kopumā ir ieradušies 17 000 bērnu.

Diemžēl ir atcelta atļauja bērniem doties uz Īriju, un tas ir ļoti satriecis visus iesaistītos cilvēkus: bērnus, viņu viesģimenes un daudzus citus. Tas bija tik labs projekts, un visi no tā guva labumu.

Pašlaik tiek izstrādāts starpvaldību nolīgums, un es ceru, ka tas drīz tiks pabeigts, bet es zinu, ka Īrija tikmēr cenšas panākt izņēmumu piemērotajam aizliegumam.

Es vēlētos lūgt Komisiju un Padomi, varbūt neoficiālā dialogā, darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu šī ļoti vērtīgā projekta turpināšanu. Es zinu, ka tā ir tikai maza daļa no kopējās situācijas, bet tā radīs ļoti pozitīvas izmaiņas tik daudzu cilvēku dzīvēs!

Jana Hybášková (PPE-DE). - (CS) Priekšsēdētāja kungs, mēs izklāstījām ārpolitiku, mēs strīdējāmies par Dienvidu dimensiju un Austrumu dimensiju. 21. augustā mēs, čehi un slovāki Ārlietu komitejā, debatējot par stāvokli Gruzijā, atzīmējām 40. gadadienu kopš Padomju armijas ieiešanas Čehoslovākijā. Austrumu dimensija ir kļuvusi par realitāti. Mēs nevaram no tās aizbēgt, un tādēļ mums ir jārikojas. Politika nav koncerts. Politika ir konteksts, un mums tas ir. Šī iemesla dēļ mums ir pilnībā jāatbalsta Baltkrievija tās ceļā uz Eiropu. Tādēļ es pilnībā atbalstu rezolūcijas priekšlikumu pašreizējā formulējumā. Mēs nedrīkstam izolēt Baltkrieviju, bet mēs arī nedrīkstam to dēvēt par demokrātiju. Mums ir jāaicina Baltkrievija atcelt nāvessodu, ļaut studentiem atgriezties universitātēs, ļaut tiem, kuri ir atteikušies dienēt Baltkrievijas bruņotajos spēkos, atgriezties nesodītiem, kā arī ļaut reģistrēties nevalstiskām organizācijām. Un kā ar mums? Kas mums jādara? Mums ir jāparāda, ka mēs ievērojam Kopenhāgenas kritērijus. Mums ir jārikojas kā Eiropai pienākas.

Józef Pinior (PSE). - (PL) Priekšsēdētāja kungs, pirmām kārtām es vēlētos sveikt Baltkrievijas opozīcijas pārstāvjus *Alexander Milinkevich* un *A. Kazulin* šodien Eiropas Parlamentā. Pašlaik ir ļoti grūti precīzi noteikt ES politiku attiecībā uz Baltkrieviju. No vienas puses, mums ir pastāvīgi jāstrādā ar autoritāru valsti, bet, no otras puses, mēs redzam zināmas attīstības un zināmu pārmaiņu pazīmes šajā sistēmā, kas atrodas sarežģītā starptautiskā situācijā. Pašlaik ES politikai vajadzētu būt pilnībā vērstai uz baltkrievu tautu. Jāpauž, kurš ir vislielākais zaudētājs, ja piemēro sankcijas? *A. Lukashenko* režīms vai baltkrievu tauta? Tas ir jautājums, uz kuru mums sev jāatbild dažādās ES iestādēs. Nav šaubu, ka mums pašlaik ir jāizmēģina tāda politika, kura precīzē mūsu mērķus, un tādi ES pasākumi, kas dod labumu Baltkrievijai.

Jas Gawronski (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, mēs pašlaik no Minskas saņemam pretrunīgus signālus, un tas jau ir zināms progress, salīdzinot ar iepriekšējo stāvokli. Tomēr nesenās parlamenta vēlēšanas pastiprināja Rietumos populāro priekšstatu par Baltkrieviju kā par sava veida banānu republiku. No otras puses, politisko disidentu nesenā atbrīvošana ir atzinīgi vērtējams notikums. Ja tas ir *A. Lukashenko* mēģinājums vērsties pie Rietumiem, izteiksim atzinību viņa pūliņiem, piesardzīgi viņu atbalstot. Bet nevajag lolot nekādas ilūzijas saistībā ar plaši izplatītajiem cilvēktiesību un politisko brīvību pārkāpumiem Baltkrievijā. Mums vislielākā uzmanība jāpievērš baltkrievu tautai un pilsoniskajai sabiedrībai — šī Parlamenta cēlā un svarīgā tradīcija ir atbalstīt tautu un sabiedrību, vēl jo vairāk pēc *Ingrid Betancourt* šīsdienas runas.

Baltkrievu tauta ilgojas ieņemt savu vietu jaunajā Eiropā. Tai ir jāzina, ka arī mums rūp tās liktenis un ka mēs to neaizmirsīsim.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Priekšsēdētāja kungs, pēdējo dažu nedēļu laikā Baltkrievijā ir notikušas vairākas svarīgas pārmaiņas. Pati nozīmīgākā no tām bija politiskā atbrīvošana: klātesošā *Alexander Kozulin*, kā arī *Sydney Parsyukevich* un *Andrey Kim* atbrīvošana. Tomēr parlamenta vēlēšanas diemžēl neatbilda starptautiskajiem demokrātijas standartiem. Ko tas mums nozīmē? Es uzskatu, ka Eiropas Savienībai ir jāsniedz daudz lielāks atbalsts Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības, demokrātijas jēdziena, cilvēktiesību un pilsoņu tiesību attīstīšanai, nekā līdz šim. Es arī domāju, ka mums ir jāapsver mūsu finansiālā atbalsta palielināšana, piemēram, neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem, nevalstiskajām organizācijām, neatkarīgām arodbiedrībām u.c. Vizu maksas samazināšanai vai tās pilnīgai atcelšanai Baltkrievijas pilsoņiem, īpaši jauniešiem un studentiem, ir jābūt daļai no šī atbalsta Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai. Kā jau esam dzirdējuši, vīza maksā 60 eiro, kas ir līdzvērtība summa vienkārša Baltkrievijas iedzīvotāja nedēļas algai. Mums tas ir jāapsver.

Colm Burke (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, es aicinu Padomi un Komisiju pieprasīt, lai Baltkrievijas iestādes pārtrauc izdot izbraukšanas vīzas saviem pilsoņiem, it sevišķi bērniem un studentiem. Lai gan vairumā gadījumu vīza vajadzīga, lai ierastos valstī, Baltkrievijā vīza nepieciešama, lai izbrauktu no tās.

Šorīt PPE-DE grupas sanāksmē Baltkrievijas opozīcijas līderim *Alexander Milinkevich* jautāju par ceļošanas aizliegumu Baltkrievijas bērniem uz citām valstīm. Viņš mūsu grupai apgalvoja, ka Baltkrievijas valsts iekārta šo aizliegumu uzspiedusi, jo nevēlas, ka bērni redz, kā dzīvo cilvēki demokrātiskās valstīs.

Manā vēlēšanu apgabalā Īrijas dienvidos tika savākti un izdoti aptuveni 70 miljoni eiro, rūpējoties par bērniem un uzlabojot viņu dzīves apstākļus bērnu namos. Mana kolēģe *Marian Harkin* šo ceļošanas aizliegumu šovakar jau pieminēja. Tagad es saprotu, ka patiesībā divpusējais Īrijas un Baltkrievijas nolīgums nebūs spēkā līdz pat maijam vai jūnijam. Tādēļ es viņai pievienojos un aicinu Īrijai piešķirt nodokļu atbrīvojumu, lai Ziemassvētkos bērni varētu gan ceļot, gan saņemt nepieciešamo palīdzību un atbalstu.

Zita Plešinská (PPE-DE). - (SK) *Milinkevich* kungs, *Kozulin* kungs, priecājos, ka šodien piedalāties debatēs par savu valsti Baltkrieviju. Manuprāt, jūs simbolizējat Baltkrievijas izredzes kādu dienu kļūt par demokrātisku valsti.

Negodīgās oktobra vēlēšanas Baltkrievijā vēlreiz nostiprināja *Lukashenko* kunga totalitāro režīmu. Opozīcijai netika neviena no 110 vietām Baltkrievijas parlamenta apakšpalātā. Lai gan augustā tika atbrīvoti politiešlodzītie, viņus jebkurā laikā var atkal ieslodzīt cietumā.

Dāmas un kungi, nedaudz uzlabojot vēlēšanu procesu, *Lukashenko* kungs cenšas mūs pārliecināt, ka Eiropas Savienībai vairs nav iemeslu Baltkrieviju izolēt. Tomēr labas attiecības ar Minsku būtu abpusēji izdevīgas. ES jāpieprasa ne tikai virspusējas izmaiņas demokrātijas uzlabojumos. ES jāpieprasa, lai Baltkrievijā būtu plašsaziņas līdzekļu brīvība un lai visi demokrātiskie spēki varētu piedalīties Baltkrievijas pārvaldīšanas procesā.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, prezidējošā valsts Francija velta lielu uzmanību visām Eiropas Savienības austrumu kaimiņvalstīm: Gruzijai un Ukrainai, kurām 9. septembra augstākā līmeņa sanāksme bija nozīmīgs solis attiecību veidošanā ar ES; Moldovai, kur es biju pirms divām dienām, lai apspriestu tādas turpmākās attiecības ar Eiropas Savienību, kuras varētu regulēt ar nolīgumu, kas ir daudz mērķtiecīgāks par pašreizējo Partnerības un sadarbības nolīgumu. Šajā saistībā mēs cieši vērojam notikumus Baltkrievijā.

Mums tāpat kā jums ir žēl, ka Baltkrievija neizmantoja 28. septembra vēlēšanas, lai pierādītu, ka valsti vērojams progress attiecībā uz demokrātijas standartiem. Tomēr ES ir prieks redzēt arī dažas pozitīvas tendences, it sevišķi politiešlodzīto atbrīvošanu. Pirmdien Luksemburgā jānotiek debatēm starp ārlietu ministriem par jautājumiem, kas līdzīgi šodienas debatēs apspriestajiem. Mēs paziņojam, ka Eiropas Savienība ir gatava rīkoties, ja Minskas iestādes izrāda pretimnākšanu. Kā teica *Severin* kungs, mums vajag izmantot progresīvu pieeju — citiem vārdiem sakot, sankcijas nevar atcelt vienas dienas laikā — un nosacītu pieeju attiecībā uz to, kā ES reaģēs uz valsts iekārtas pozitīviem signāliem, kā arī pieeju, kas vērsta uz pilsoniskās sabiedrības labklājību.

Es vēlos paskaidrot, ka bērni un studenti, protams, var iegūt vīzas. Tas atkarīgs no vēstniecības, taču tas atļauts saskaņā ar Šengenas sistēmu. Lai gan ES par to nav atbildīga, mums jāizdara spiediens uz Minskas iestādēm, lai tās nodrošina šo vīzu izdošanu. Es vēlos arī vērst uzmanību uz to, ka jauniešiem un bērniem, kas dzīvo tuvu Baltkrievijas robežai, ir savas priekšrocības.

ES turpinās atbalstīt opozīciju. Es pats nesen tikos ar *A. Milinkevich*, *A. Kozulin* un *J. Protasiewicz* kungiem, un Parlaments var lepoties ar to, ka *A. Milinkevich* kungam ir piešķīris Saharova balvu. Es uzskatu, ka šis žests dara godu Parlamentam. Kā jau minējām, ir svarīgi, lai dalībvalsts pārstāvis, dodoties uz Minsku, satiktos ar opozīcijas pārstāvjiem. Tādēļ mēs neesam zaudējuši cerību, ka šī valsts attīstīsies lielākas liberalizācijas virzienā, nevis paliks divvientulībā ar Krieviju.

Charlie McCreevy, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētāja kungs, atbildot uz jautājumu, vai mēs esam gatavi pirmdien uzņemt opozīciju, kad līdztekus notiek Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes (VLĀAP) sanāksme, jāsaka, ka tas ir interesants ierosinājums. Mēs tajā iedziļināsimies un locekļu viedokļus nodosim *Benita Ferrero-Waldner*. Tomēr uzaicinājums piedalīties ir jāizsaka prezidējošajai valstij. Ja notiks sanāksme ar opozīciju, komisāri, protams, ir gatavi piedalīties.

Atbildot uz jautājumu par ES atbalstu Baltkrievijai, jāsaka, ka atbalsts tiek koncentrēts uz iedzīvotāju vajadzībām un palīdzību pilsoniskajai sabiedrībai: apvienotie Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta (EKPI) resursi 20 miljonu eiro apmērā, lai 2007.–2010. gadā apmierinātu iedzīvotāju vajadzības un veiktu demokratizāciju plašā nozīmē; tematiska programma nevalstiskajām struktūrām un pašvaldībām, kā arī Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instruments (EIDHR), lai atbalstītu demokratizāciju un pilsonisko sabiedrību šaurākā nozīmē.

Mēs paredzam darbības, lai veicinātu nevalstisko organizāciju (NVO) kapacitātes apjomu, it īpaši cilvēktiesību un neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu jomā. Tika uzdots jautājums par aizliegumu bāreņiem no Černobiļas ceļot un uzturēties dalībvalstīs. Komisija un misiju vadītāji Minskā iestādēm ir ierosinājuši diskusiju par bāreņiem no Černobiļas, un mēs vajadzības gadījumā tās turpināsim. Turklāt Komisija turpinās palīdzēt Černobiļas katastrofas radīto seku atvieglošanā.

Nobeigumā ļaujiet man pateikt, ka šīs spilgtās debates uzskatāmi parāda interesi par jautājumiem, kas šajā kritiskajā laikā saistīti ar Baltkrieviju. Neapšaubāmi, ir pienācis laiks stratēģiski izvēlēties, kādai šajos sarežģītajos apstākļos vajadzētu būt mūsu pieejai attiecībā uz Baltkrieviju. Ar interesi klausījos viedokļos, ko izteica deputāti, un sapratu, ka pēc dažu runātāju teiktā, ierobežota un samērīga sankciju atcelšana varētu būt pozitīvs faktors, kā panākt demokrātisku progresu.

Tagad mēs gaidām Parlamenta rezolūciju par Baltkrieviju, kas jāpieņem rīt, un, pieņemot drīzumā savu lēmumu, mēs ņemsim vērā jūsu viedokļus.

Priekšsēdētājs. – Esmu saņēmis sešus rezolūcijas priekšlikumus saskaņā ar Reglamenta 103. panta 2. punktu.

Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Alessandro Battilocchio (PSE), rakstiski. – (IT) Vēlēšanu rezultāti Baltkrievijā runā paši par sevi. Šāds iznākums patiesībā bija gaidāms: opozīciju sakāva prezidenta *Lukashenko* iedarbīgā varas mašīnērija, kas efektīvi traucēja vēlēšanu pareizu novadīšanu.

Man šķiet, ka Eiropa atkal izliekas par kurlu: neskatoties uz to, ka starptautiski novērotāji apstiprināja, ka vēlēšanās notika skaidri pārkāpumi, kas absolūti nav savienojami ar demokrātiskiem standartiem, pretenzijas par krāpšanos vēlēšanās, iebiedēšanu, vardarbību un tirdīšanu, līdz šim palikušas neievērotas.

Ceru, ka Eiropas Savienība izteiksies skaidrāk un vienkāršāk, kā arī veiks nepieciešamās politiskās un diplomātiskās darbības. Izvairīsimies no mūžīgajiem uzsaukumiem, uzskaitinātām rezolūcijām un nodomu deklarācijām. Tas būtu liekulīgi un raksturīgi Eiropai, kad tā nespēj paust autoritatīvu un izšķirošu nostāju.

Adam Bielan (UEN), rakstiski. – (PL) *Lukashenko* atkal ir „apvedis ap stūri” Eiropas Savienību, kura savā naivumā nebija šim režīmam noteikusi nekādus sākotnējos nosacījumus. *Lukashenko* izrādījās spēcīgāks politiķis nekā Eiropa bija iedomājusies. Vēlēšanas un notikumi, kas norisinājās kampaņas laikā, parādīja, ka Eiropas Savienības stratēģija bija sagatavota vāji. ES beidzot būtu jāapzinās savs naivums tās piekoptajā austrumu politikā. Ja atvērtība Eiropas Savienības politikā pret Baltkrieviju turpināsies, tad vispirms Eiropa no Minskas pieprasīs konkrētu rīcību attiecībā uz pilsoņu brīvībām.

Neizmērojami svarīgi ir, lai rietumi atzīst, ka šīs vēlēšanas bija farss, jo tās nebija brīvas vēlēšanas. Ja šīs vēlēšanas tiks atzītas, mēs turpināsim *Lukashenko* iesāktu spēli ar rietumiem, un ieguvējs turpmāk būs tikai viņš. Plašsaziņas līdzekļiem vēl joprojām nav garantēta izpausmes brīvība, un nav arī biedrošanās brīvības. Vēl aizvien nav noskaidroti pirms desmit gadiem notikušie politisko aktīvistu neizprotamie nāves gadījumi. Politieslodzīto atbrīvošana būtībā neko nemaina. Pēc vēlēšanām sāksies vēl lielāka vajāšana.

Līdz šim *Donal Tusk* valdība nav spējusi neko parādīt attiecībā uz austrumu politiku. Ar Krieviju nekas konkrēts nav apspriests, Gruzijā nodibināts miers, Ukraina pastāvīgi attālinās no Eiropas, un Baltkrievija izturas tā, it kā mūsu emisāra nemaz nebūtu. Es uzskatu, ka būtu vērts noskaidrot, kas ir šīs kompromisam pakļautās austrumu politikas autors.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), rakstiski. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Savienība analizē un pielāgo savu politiku attiecībā uz Baltkrieviju. Sankciju un nošķirtības politika, kuru mēs līdz šim praktizējām, nav sniegusi gaidītos rezultātus. Tai nav izdevies mainīt iestāžu represīvo dabu. Jauns pavērsiens bija Krievijas uzbrukums Gruzijai, kas nozīmēja Kremļa imperiālistisko ambīciju atsākšanu. To noteikti pamanīja Minskā un citās valstīs, kuras Krievija uzskata par savu ietekmes sfēru. ES diplomātijai būs šķitis loģisks mēģinājums savā labā izmantot šo jauno situāciju, pilnībā apzinoties arī risku, ko ietver sarunas ar diktatoru. Šis mēģinājums tika arī veikts, vienojoties ar Baltkrievijas opozīciju. Papildu apstākļi bija parlamenta vēlēšanas, kas bija kā prezidenta *Lukashenko* labas gribas pārbaudījums.

Mūsu „burkāna un pātagas” diplomātija nebija veiksmīga, bet tā tomēr neizslēdza iespēju otrreiz pārskatīt politiku pret Baltkrieviju saistībā ar situācijas attīstību šajā valstī. Mērķis vēl joprojām ir tāds pats — iesaistīt šo Eiropas valsti demokrātiskā vidē, tirgus ekonomikā un cilvēktiesību īstenošanā. Esmu pārliecināts, ka Baltkrievijas neatkarības saglabāšana ir nepieciešams nosacījums, jo tikai neatkarīgā valstī ir iespējams īstenot demokratizāciju. Alternatīvais scenārijs par šīs valsts demokratizāciju Krievijas impērijas sastāvā ir vēsturiski maldi.

Marianne Mikko (PSE), rakstiski. – (ET) Dāmas un kungi, Baltkrieviju uzskata par „Eiropas pēdējo diktatūru”, un tāda tā ir vēl joprojām. Parlamenta vēlēšanas 28. septembrī bija drošs pārbaudes veids. Politieslodzīto atbrīvošana pirms vēlēšanām bija smalks prezidenta *Lukashenko* žests. Tāpat ir kļuvis skaidrs, ka tuvākajā laikā opozīcijas parlamentā nebūs. Eiropas Drošības un sadarbības organizācija (EDSO) šīs vēlēšanas bija pareizi novērtējusi.

Viens no svarīgākajiem aspektiem Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības nostiprināšanā ir Eiropas Savienības vīzu politika. Pilsoniskā sabiedrība pēc iespējas vairāk jāiesaista Baltkrievijas demokratizācijas procesā. Lai cilvēki varētu kļūt par aktīviem pilsoņiem, viņiem jābūt plašākam skatījumam uz pasauli un jābūt iespējai izkļūt no totalitāras valsts.

Lai ceļotu, baltkrieviskiem vajadzīgas vīzas. Šengenas vīzas iegūšana ir sarežģīts un laikietilpīgs process. Šis process ir jāvienkāršo. Cilvēkus nedrīkst sodīt. Padarot cilvēku pārvietošanos par sarežģītu procesu, mēs liedzam baltkrieviskiem iespēju iedziļināties Eiropas Savienības vērtībās un iesaistīties tās kultūras procesos. Mūsu mērķis nav sodīt Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību.

Ir pēdējais laiks pārmaiņām. Baltkrievijas ļaudis to ir pelnījuši. Un mums, eiropiešiem, ir uzdevums viņiem palīdzēt.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Ar nedzirdētu nekaunību un neatsaucoties uz nevienu pierādījumu kā ieganstu, politiskie spēki, kas atbalsta un kalpo ES, ir parakstījuši kopīgu rezolūciju, lai nosodītu Baltkrievijas valdību par 28. septembrī notikušajām vēlēšanām. Eiropas Kreiso spēku partijas, kā arī Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālās grupas ierosināto rezolūciju būtība ir līdzīga. Ir skaidrs, ka ES un Eiropas viena politiskā virziena partijas (Jaunā demokrātija (ND), Visgrieķijas Sociālistiskā kustība (PASOK), Kreiso radikāļu koalīcija (SYRIZA)/Grieķijas radikālie jaunie kreisie un nacionālistu kustības partija (LAOS)) pievienojas imperiālisma pārstāvjiem, kas saliedējas ap tā saukto opozīciju — Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) kalpu *Milinkevich* kungu. Iepriekšējās prezidenta vēlēšanās šī opozīcija kā par brīnumu ieguva 6 % vietu, bet nesenajās parlamenta vēlēšanās neieguva nevienu.

Šiem vēlēšanu rezultātiem vajadzētu aplūsināt visus ES un ASV imperiālistu iebildumus, jo Baltkrievijas tauta atbalsta savas valdības politiku pret NATO un ES. Lūk, kas tik ļoti tracina un dezorganizē „Eiropas viena politiskā virziena spēkus”. Šoreiz viņiem nav ne iegansta runāt par „politieslodzīto” atbrīvošanu, ne atrunas par kandidātu nevienlīdzīgu reklamēšanu. Tagad, kad viņi atzīst vienlīdzības pastāvēšanu, viņi bezkaunīgi un patvaļīgi apgalvo, ka jaunā parlamenta „demokrātiskā leģitimitāte ir apšaubāma”.

Grieķijas komunistiskās partijas deputāti nosoda šīs nepieņemamās rezolūcijas un arī solidarizējas ar Baltkrievijas ļaudīm cīņā pret imperiālistu kundzību.

Toomas Savi (ALDE), rakstiski. – Nesenās Baltkrievijā notikušās vēlēšanas nevar raksturot kā brīvas un taisnīgas. Baltkrievijā vēl joprojām tiek ievērots bēdīgi slavenais *Stalin* princips, ka nav svarīgi, kurš saņem vēlētāju balsis, bet gan tas, kurš tās skaita. Vēlētāju balsis galvenokārt tika skaitītas ārpus novērotāju redzesloka, tomēr EDSO vēlēšanu novērošanas misija, piemēram, šīs vēlēšanas nevarēja atzīt.

Nepārprotama ir *Lukashenko* liekulība attiecībā uz to, kā viņš pēdējā laikā izdabā rietumiem. Viņš ir devis tādas solījumus attiecībā uz vēlēšanu norisi, kurus nav spējis pildīt; daudzu vēlēšanu novērotāju tiesības tika pārkāptas, liedzot viņiem iespēju pilnībā pārbaudīt vēlēšanu procesu. Mēs nedrīkstam ignorēt šo nopietno demokrātisku vēlēšanu ideālu pārkāpumu. Pirms nav iesākta šīs valsts iekārtas acīmredzama pāreja uz demokrātiju, nedrīkst atcelt nevienu Eiropas Savienības sankciju.

Andrzej Jan Szejna (PSE), rakstiski. – (PL) Padomes un Komisijas nostājai, kā arī Eiropas Parlamenta rezolūcijai par situāciju Baltkrievijā ir mērķis novērtēt parlamenta 28. septembra vēlēšanu rezultātus un to ietekmi uz ES attiecībām ar Baltkrieviju.

Eiropas Savienība ir nonākusi sarežģītā starptautiskā situācijā. No vienas puses, ir skaidrs, ka Baltkrievija nav pildījusi demokrātiskās saistības, bet, no otras puses, mēs vērojam, ka, kaut gan lēni, tomēr pakāpeniski autoritārisms „izkūst”.

Vēlēšanu laikā bija iespējams novērot konkrētas pozitīvas lietas, kas liecina par demokratizāciju. Tās bija: politieslodzīto atbrīvošana, neatkarīgu EDSO novērotāju pieprasījums un vēlēšanu novērošanas apstākļu uzlabojumi. Tomēr Baltkrievijas iestādes nepildīja visas saistības. Tām ir jāapstiprina vēlme uzlabot sadarbību ar ES un radīt labākus apstākļus sarunām ar to. Baltkrievijas iestādēm ir patiesi jārikojas plašā mērogā, lai tuvotos demokrātijai, cilvēktiesību ievērošanai un tiesiskumam.

Es pilnībā atbalstu Komisijas un Padomes aicinājumu izskatīt un, iespējams, atcelt dažus ierobežojumus Baltkrievijā. Nedrīkst likt šķēršļus pilsoniskās sabiedrības attīstībai. Sankcijas, ko noteikusi ES — it īpaši tās, kas attiecas uz vīzu izsniegšanas procedūrām un to iegūšanas izmaksām — sagādā raizes pilsoņiem, nevis valsts iestādēm.

18. Parlamenta sastāvs (sk. protokolu)

19. Kļūdu labojumi (Reglamenta 204.a pants) (sk. protokolu)

20. Eiropas Kopienų Tiesas sprieduma „Turco” lietā izpilde (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir debates

par jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru Padomei Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas vārdā iesniedza *Michael Cashman*, un Konstitucionālo jautājumu komitejas vārdā iesniedza *Anneli Jäätteenmäki* un *Costas Botopoulos*, par Eiropas Kopienų Tiesas (EKT) sprieduma „Turco” lietā (O-0087/2008 – B6-0470/2008) izpildi un

par jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru Komisijai Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas vārdā iesniedza *Michael Cashman*, un Konstitucionālo jautājumu komitejas vārdā iesniedza *Anneli Jäätteenmäki* un *Costas Botopoulos*, par Eiropas Kopienų Tiesas (EKT) sprieduma „Turco” lietā (O-0088/2008 - B6-0471/2008) izpildi.

Marco Cappato, autors. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, komisār, dāmas un kungi, mūsu kolēģis un iepriekšējā sasaukuma deputāts *Maurizio Turco*, tagadējais Itālijas radikāļu deputāts, iesniedzis lūgumu, ko var iesniegt ikviens vienkāršs pilsonis. Viņš pieprasa piekļuvi tiem Padomes dokumentiem, kuros tika cenzēti to valstu delegāciju nosaukumi, kuras debašu laikā ieņēma noteiktu nostāju. Padome atteica piekļuvi, un tika liegta arī piekļuve juridiskam atzinumam.

Apelācijas sūdzības spriedums Pirmās instances tiesā, kura pirms tam bija piespiedusi Padomi nosaukt valstu delegāciju identitāti, bija *Turco* kungam nelabvēlīgs, bet Padomei labvēlīgs, lai tikai atturētu Eiropas Kopienų Tiesu sniegt nolēmumu šajā lietā. Tomēr Eiropas Kopienų Tiesai iesniegtā apelācijas sūdzība mainīja sākotnējo spriedumu.

Tiesa vienkārši paziņoja, ka piekļuvei dokumentiem, it īpaši tiem, kas saistīti ar likumdošanas aspektiem, jābūt noteiktai likumā, jo demokrātija paredz tiesības piekļūt dokumentiem. Tādēļ izņēmumi ir jāierobežo, kas, neapšaubāmi, ir sabiedrības interesēs. Publiskas un juridiskas debates par dokumentiem palielina iestāžu leģitimitāti un veicina sabiedrības uzticību šīm iestādēm.

Īsumā, jautājums, ko šodien uzdodam ir šāds: kā Komisija un Eiropas iestādes grasās ievērot šo spriedumu? Citiem vārdiem sakot, vai tās izmantos šo spriedumu, lai varētu kārtīgi izskatīt procedūras, kas pieļauj tūlītēju piekļuvi dokumentiem?

Es apzinos, ka mēs runājam par vienkāršu pilsoni, jo šādu lūgumu būtu varējis iesniegt jebkurš pilsonis, un nevis par reformu, kas radusies iestāžu debašu rezultātā. Tomēr es uzskatu, ka šī lieta atspoguļo *Turco* kunga iniciatīvas spēku, jo tā pierāda, ka ar individuālas lietas palīdzību var panākt daudz vairāk nekā pieļauj institucionālas iniciatīvas.

Mums jāatver katra iespēja publicēt šos dokumentus. Cilvēkiem ir jāzina, ka, piemēram, šodien Eiropas Komisijas preses konferences laikā tika apstiprināts, ka Komisija no Itālijas valdības vēl joprojām nav pieprasījusi informāciju par jautājumu, kuru *Maurizio Turco* ierosināja pats, proti, par diskrimināciju attiecībā uz reliģisko izglītību Itālijā.

Kā gan tas varēja notikt, ka šo informāciju nepieprasīja? Šis ir konkrēts piemērs tam, ka, pilsoņiem ir neizprotama Eiropas iestāžu darbība. Tādēļ šis gadījums ir jāizmanto, lai radikāli un pamatīgi pārbaudītu piekļuvi dokumentiem un dokumentu publicēšanas procedūras.

Anneli Jäätteenmäki, autore. – (FI) Priekšsēdētāja kungs, demokrātiskās valstīs likumdošanas process ir atklāts un publisks. Pilsoņi var uzzināt, kā viņu valsts deputāti ir balsojuši un kāds ir lēmums. Diemžēl šis nav ES gadījums. Mēs nevaram lepoties ar to, ka ES ir demokrātiska un atklāta un ka mūsu pilsoņiem ir pieejami dokumenti, uz kuriem pamatoti tiesību akti. Tādēļ mēs prasījām, ar ko Komisija grasās sākt, lai pēc šīs tiesas lēmuma mainītu noteikumus un praksi, lai varētu ieviest atklātumu, pārredzamību un demokrātiju. Ko plāno darīt Padome, lai ieviestu atklātumu un demokrātiju un lai pēc lēmuma pieņemšanas būtu zināms valsts viedoklis. Ja viedoklis nav atklāts un publisks, cilvēki nevarēs kontrolēt, ko viņu tautas pārstāvji dara.

Ir pēdējais laiks nekavējoties rīkoties, lai nodrošinātu, ka ES beidzot var pateikt, ka pie mums valda demokrātija, atklātums un tiesību aktu pārredzamība, un lepotos ar to.

(Aplausi)

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār, priekšsēdētāja vietniece, dāmas un kungi, es zinu, cik svarīgi jums ir jautājumi attiecībā uz pārredzamību, un prezidējošā valsts jūs atbalsta. Ir ļoti svarīgi, lai mūsu pilsoņi saprastu, kā Eiropā tiek pieņemti lēmumi, kas skar arī viņus pašus; šajā gadījumā runa ir par tiesību aktiem Eiropā un mums, protams, jāpanāk progress šajā jomā.

Jūsu jautājumu es vērtēju atzinīgi, jo tas mums ļauj izvērtēt šo sarežģīto tematu par publisku piekļuvi juridiskiem atzinumiem. Šoreiz jautājums ir par tiesas spriedumu, taču, ņemot vērā šo spriedumu, ir jāizvērtē arī visa pārredzamības politika.

Spriedums „*Turco*” lietā ir svarīgs, jo tajā Eiropas Kopienas Tiesa pirmo reizi lēma par individuālām lietām attiecībā uz juridiskiem atzinumiem un publisku piekļuvi tiem. Savā lēmumā Tiesa atgādina, ka ir svarīgi, lai likumdošanas procesa atklātums un pārredzamība ļautu pilsoņiem vairāk iesaistīties lēmumu pieņemšanā. Tāpat tajā secināts, ka Regula Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem patiesībā liek atklāt iestādes juridiskā dienesta atzinumus attiecībā uz likumdošanas procesu.

Cappato kungs, atbildot uz jūsu jautājumu, jāsaka, ka Padome veica visus nepieciešamos pasākumus, lai 2008. gada jūlijā izpildītu šo Tiesas spriedumu. Padome izpildīja spriedumu un „*Turco*” lietā pieprasīto dokumentu padarīja publiski pieejamu. Pēc tam Padome nolēma pielāgot savu praksi Tiesas spriedumam, ņemot vērā principu, kas izteikts spriedumā.

Tā ir taisnība, ka ir arī izņēmumi — lai gan Tiesa pati tos definēja saistībā ar šo spriedumu — attiecībā uz atzinumiem, kuri ir īpaši slepeni vai kuri attiecas uz ļoti plašu darbības jomu. Kā jūs jau zināt, Padomes atteikumam ir jābūt pamatotam jebkurā gadījumā.

Padome ir saņēmusi ļoti daudz konkrētu prasību attiecībā uz Padomes Juridiskā dienesta juridiskajiem atzinumiem un piemērojusi Tiesas principus. Tajos teikts, ka mēs nedrīkstam ignorēt to, ka iestādes iekšējo juridisko atzinumu atklāšana sabiedrībai var ietekmēt iestāžu likumīgās intereses, proti, pieprasīt un saņemt objektīvus un neatkarīgus atzinumus. Mums jāatrod zelta vidusceļš. Tādēļ likumdevējs tik ļoti vēlējas aizsargāt juridisko atzinumu konfidencialitāti. Šis ir faktors, kas ir saglabāts mūsu atzinumā.

Es atzīstu, ka šīs atbildes ir diezgan formālas, un atvainojos par to. Tomēr tās ir oficiālas atbildes, kas dotas prezidējošās valsts vārdā. Tagad man ir iespēja pārskatīt pārredzamības politiku. Mums jāizšķir dažādi šīs politikas aspekti. Vispirms, runājot par tiešu piekļuvi darba dokumentiem, kas arī ir jūsu jautājumu pamatā, es varu apstiprināt, ka Padome pilnībā piemēro Regulas Nr. 1049/2001 12. pantu un Padomes Reglamenta II pielikumu.

Nevēlos jūs garlaikot ar pārāk tehnisku informāciju vai pārāk daudz skaitļiem. Tomēr skaitļi ataino reālo situāciju, un publiski pieejamā datubāzē kopš 1999. gada ir vairāk nekā miljons dokumentu. Jūs noteikti apgalvosiet, ka kvantitāte neliecina par kvalitāti.

Man šķiet, ka svarīga ir iestāžu pieņemto lēmumu saprotamība un mediatizācija. *Wallström* kundze pie tā strādā saistībā ar likumdošanas procedūru, un Iestāžu nolīgums par labāku likumdošanas procesu izstrādi ietver saistības attiecībā uz pārredzamību. Saskaņā ar šo nolīgumu ir veikti attiecīgi pasākumi. Koplēmuma procedūrā visas Padomes apspriedes ir atklātas, un Padome regulāri rīko publiskas debates par svarīgiem jautājumiem, kas skar ES un tās pilsoņu intereses.

Lai veicinātu šo apspriežu publisku pieejamību, Padome nodrošina arī tīmekļa vietni ar saiti uz Padomes sēžu video tiešraidēm, kas, esmu pārliecināts, ka man piekrītat, ir ļoti svarīgs un vienlaikus arī ļoti interesants publicitātes aspekts.

Nozīme ir arī Padomes prezidējošajām valstīm. Gluži tāpat kā iepriekšējās prezidējošās valstis, arī Francija ir daudz ieguldījusi tās tīmekļa vietnes izveidē: <http://www.ue2008.fr>.

Tā ir vairākās valodās, un tajā ir tāda tīmekļa televīzija (*web TV*) ar vairākiem kanāliem, kas līdzīga Eiropas Parlamenta televīzijai, par ko man arī liels prieks.

Trešā un pēdējā lieta ir tā, ka mums jāapmierina sabiedrības pieprasījums pēc informācijas. Lai to izdarītu, ir izveidots Sabiedrības informācijas dienests — un tas, manuprāt, ir vissvarīgākais —, jo joma, kurā mēs esam vissliktāk sagatavoti, neapšaubāmi ir praktiskā informācija, kuru mēs sniedzam sabiedrībai. Tādēļ

pilsoņiem ir tiesības būt bažīgiem un sūdzēties par sistēmas neskaidrību. Sistēma ir neskaidra nepietiekamo resursu un tīmekļa vietņu dēļ, kas netiek pienācīgi saskaņotas un liedz sabiedrībai būt informētai par jaunākajiem likumdošanas jautājumiem. Padomei jāpieliek pūles tieši attiecībā uz šo pēdējo punktu.

Šie bija jautājumi, par kuriem vēlējos runāt. Pārredzamība ir pāri visam. Esam panākuši svarīgu vienošanos par sazināšanos ar Komisiju un Eiropas Parlamentu, lai palielinātu šo pārredzamību. Uzskatu, ka notikušās iestāžu sarunas, kādas mums bija ar Wallström kundzi un Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju, nodrošina mums vislabākos apstākļus, lai turpinātu iesākto darbu.

Šis ir kolektīvs uzdevums, un tas mums ir jāsaprot. Iegaumējiet, ka mums ir politisks mērķis — ievirzīt šo pārredzamību informācijas un komunikācijas politikā, it īpaši attiecībā uz pilsoņiem sniedzamo praktisko informāciju. Lai to panāktu, mums vairāk jāizmanto jaunās informāciju tehnoloģijas. Es zinu, ka par to domā gan Parlaments, gan Komisija, gan arī Padome.

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Priekšsēdētāja kungs, vēlos pateikties godājamiem deputātiem par uzdotajiem jautājumiem.

Protams, kā jau dzirdējām, Eiropas Kopienas Tiesas spriedums „Turco” lietā ir ļoti svarīgs. Komisija pilnībā piekrīt Tiesai attiecībā uz atklāta likumdošanas procesa nozīmību. Lieki teikt, ka mēs pilnībā ievērosim un ņemsim šo spriedumu vērā mūsu ikdienas darbā.

Vēlos izteikties pēc iespējas skaidrāk, tomēr man būs jāatbild īsi uz jūsu pieciem konkrētajiem jautājumiem. Pirmais jautājums attiecas uz labāku tiesību aktu izstrādi, mūsu iestāžu attiecībām un Regulu Nr. 1049/2001. Lēmums „Turco” lietā attiecas uz publisku piekļuvi dokumentiem. Šim jautājumam nav tiešas saistības ar mūsu iestāžu sadarbību. Šim nolūkam ir iestāžu sadarbības uzlabošanas shēma, kas, manuprāt, ļoti labi darbojas. Divas mūsu iestādes ir veiksmīgi sadarbojušās likumdošanas procesā, lai sasniegtu mērķi, proti, labāk izstrādātu tiesību aktus.

Atbildot uz jūsu otro jautājumu attiecībā uz piekļuvi informācijai par pašreizējo sabiedrisko apspriešanos, vēlos pieminēt tā saukto *PreLex* datubāzi. Šis datubāzes mērķis ir atvieglot piekļuvi pirmslikumdošanas dokumentiem, izmantojot vienotu ieejas punktu. Tas ir portāls, kurā atrodas saites uz galvenajiem pirmslikumdošanas dokumentiem. Šo datubāzi pārvalda Oficiālo publikāciju birojs, un tā balstās uz Komisijas sniegtu informāciju. Vēl svarīgāk ir tas, ka tā ir tieši pieejama sabiedrībai interneta serverī *Europa*.

Arī sabiedriskajai apspriešanai, ko aizsākusi Komisija, ir vienota piekļuves vieta serverī *Europa*. Tā ir tīmekļa vietne „Tava balss Eiropā”. Šī tīmekļa vietne atvieglo pieeju apspriešanām un nodrošina vispārīgu informāciju par dažādajiem Komisijas apspriešanās procesiem. Tajā atrodama arī vispusīga informācija par atklātām sabiedriskām apspriešanām un ar tām saistīti dokumenti, kā arī aptaujas anketas. Turklāt šajā piekļuves vietā atrodama arī informācija par pasākumiem pēc apspriešanās, piemēram, apspriešanās ziņojumi un publikācijas.

Attiecībā uz jūsu trešo jautājumu par TRANS-JAI projektu es vienkārši gribētu jums pateikt, ka 2010. gada martā mēs plānojam atklāt pilnīgu publisku piekļuvi TRANS-JAI projekta tīmekļa portālam serveros ar nosaukumu „public go live”.

Tagad nonākam pie jūsu ceturta jautājuma par pārredzamības un labas pārvaldības principiem. Protams, šie principi ir cieši saistīti. Mūsu pienākums vienmēr ir sabiedrībai nodrošināt pēc iespējas vairāk informācijas. Tas tieši attiecas uz procedūrām, kas skar pilsoņus un viņu tiesības, kā arī uz iestāžu darbību, kas, kā mums visiem zināms, ne vienmēr ir viegli saprotama. Komisijas tīmekļa vietnē sniegta informācija par tās struktūru un procedūrām, un mums viegli pieejama ir „Who is who” direktorija, kurā atrodama informācija par Komisijas locekļiem un ģenerāldirektoriem.

Piektais un pēdējais jautājums ir par dokumentu publisko datubāzi un ombuda ieteikuma projektu „Statewatch” sūdzībā. Publiskā dokumentu datubāze ir pieejama kopš 2002. gada 3. jūnija, kā to nosaka Regula Nr. 1049/2001. Kopš tā laika Komisija ir arī radījusi gan ekspertu grupu datubāzi, gan datubāzi, kas paredzēta komitoloģijas procedūrām. Mēs darām visu iespējamo, lai modernizētu iekšējās informāciju tehnoloģiju sistēmas, tomēr tas nav izdarāms vienas dienas laikā. Taču viens gan ir skaidrs. Tas ir ilgstošs darbs. Mēs vienmēr ņemam vērā to, ka šajos atklātībā pieejamajos reģistros jāiekļauj vairāk informācijas.

Runājot par ombuda ieteikuma projektu attiecībā uz šo lietu, Komisija, protams, par to ir iesniegusi sīki izstrādātu atzinumu. Šajā atzinumā mēs piekrītam, ka publiskajās datubāzēs mums jāiekļauj vēl vairāk informācijas, un solāmies turpmāk mūsu publiskās datubāzes izstrādāt tā, lai radītu labāku pārredzamību. Vienā jautājumā mēs ombudam nevarām piekrist. Ombuds secināja, ka Komisijai „datubāzē jāiekļauj atsauc

uz visiem dokumentiem saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 3. panta a) punktu". Es varu piekrist šī secinājuma mērķim un centieniem, bet diemžēl tos nav iespējams sasniegt. Vienkārši nav iespējams izveidot atbilstību starp plašo un neprecīzo definīciju par „dokumentiem”, kas minēta Regulas Nr. 1049/2001 3. panta a) punktā, un vienu atsevišķu, pilnībā visaptverošu publisku datubāzi. Tā vietā mums jānodrošina pieeja saitēm uz šiem dokumentiem vai jāizveido dažādi ieejas punkti.

Es, protams, varētu pieminēt, ka esmu izveidojusi savas korespondences datubāzi, kurai ir tieša pieeja tīmekļa vietnē, kā arī citus piemērus tam, kādas proaktīvas darbības var veikt ārpus tām darbībām, kas noteiktas oficiālajos tiesību aktos. Piemēram, uzlabot reģistrus, panākt to, lai reģistri ir plašāk pieejami un saprotamāki lietotājiem, ātrāk publicēt dokumentus un aktīvāk tos izplatīt. Tomēr tas šodien nav apspriedes temats. Esmu pārliecināta, ka mums vēl būs citas iespējas, lai padziļināti izskatītu šos jautājumus.

Charlotte Cederschiöld, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Savienības uzticamības un tiesiskuma priekšnosacījums ir darbības noteikumu kopums par datu un informācijas pārskatāmību un aizsardzību.

Pārskatāmība lēmumu pieņemšanas procesā ir īpaši nepieciešama gadījumos, kad Eiropas demokrātija tiek apšaubīta. Dalībvalstīm ir atšķirīga pieredze. Lielāka pieredzes apmaiņa var būt par pamatu labākai pārvaldībai ES, kā arī dalībvalstīs. Mēs esam panākuši ļoti daudz kopš 2001. gada, kad tika pieņemti ES tiesību akti par pārskatāmību.

Vairumam dalībvalstu jau ir Informācijas brīvības likums — Zviedrijai un Somijai kopš 1776. gada, citām valstīm, piemēram, Īrijai, tikai dažus gadus. Mums ir jāņem vērā, ka kopīgas uzvedības un attieksmes atrašanai nepieciešams laiks. Vienu nacionālo formulu nevar piemērot visā Eiropas Savienībā. Kultūra ir pārāk daudzveidīga. Atklāta valdība ir būtiska demokrātiskā valstī. Visu procesu ietekmē tas, ka digitālā revolūcija pārveido mūsu sabiedrību par informācijas sabiedrību.

Viens svarīgs jautājums, kas precīzāk jānosaka Regulā Nr. 1049/2001, ir līdzsvars starp konfidencialitāti un pārskatāmību. Mums ir nepieciešams atklāts lēmumu pieņemšanas process, kas ciena sabiedrības primārās intereses, nepārkāpjot iestāžu vai pilsoņu tiesības uz konfidencialitāti. Sarežģītu jautājumu, piemēram, konkurences lietu, tiesisko interpretāciju nevar atstāt laikrakstu ziņā.

Spriedums „*Turco*” lietā var veicināt labāku tiesību aktu pieņemšanu. Kādus praktiskus risinājumus Komisija un Padome pieņems pēc „*Turco*” lietas?

Michael Cashman, PSE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, būdams Regulas Nr. 1049/2001 sākotnējais referents, es uzskatu, ka šis ir ļoti interesantas debates. Tā kā es zinu, ka šo debašu dalībnieki pilnībā atbalsta atklātību un pārskatāmību, tad man šķiet savādi, ka arguments tam, kāpēc nav paveikts pietiekami daudz, ir — „mums nepieciešams vairāk laika”. Tas ir nepieņemami.

Vienīgi 30 % Eiropas iedzīvotāju tic Eiropas Savienībai. Kāpēc? Tāpēc, ka viņi jūtas pilnībā atsvešināti no tā, ko dara viņu vārdā. Pārsteidzoši ir tas, ka mums ir pozitīvs stāsts, ko pastāstīt. Kādēļ ir tā, ka iestādes, kas turklāt pretojas spiegdamas un sperdamas, ir jāvelk uz Eiropas valstu tiesām, lai panāktu, ka tās rīkojas pareizi?

Mums ir jādara kas vairāk, nevis tikai jāskaidro. Komisār *Wallström*, es zinu, ka jūs, tāpat kā mani, kaitina un nogurdina šie argumenti, taču nepietiek vien pateikt, ka nepieciešams vairāk laika. Mums patiesībā ir uzskatāmi jāparāda mūsu pilsoņiem, ka mēs paskaidrosim viņiem ne tikai, kāpēc mēs darām to, ko darām, bet arī, kā mēs to darām un visus tiesiskos ieteikumus, uz kuriem mēs balstāmies. Jo, ja mēs to nedarīsim, tad mēs atgrūdināsim ļaudis no Eiropas projekta.

Šovakar izskanēja argumenti, ka tas nav iespējams attiecībā uz dažiem jautājumiem, piemēram, neprecīzās „dokumentu” definīcijas dēļ. Tā nepavisam nav neprecīza. Tā patiesībā ir ļoti laba definīcija. Tā nozīmē visus dokumentus, ko glabā, saņem vai izdod šīs trīs iestādes vai to izveidotās aģentūras. Paši „dokumenti” arī ir skaidri definēti. Tādēļ saņemsim drosmi atklāta reģistra izveidei. Ne tādām juceklim, kāds mums valda patlaban, kad, ja jūs ieejat vienā reģistrā, jums nav piekļuves citiem reģistriem vai saitēm uz tiem.

Patlaban mūsu pilsoņiem ir pieejams šis juceklis. Ļausim pilsoņiem iekļūt pa šo triju iestāžu durvīm un rūpīgi mūs izvērtēt. Tagad es jums saku — ja mēs nerīkosimies pareizi, tad jūnija vēlēšanās tiks pieņemts lēmums par labu tām ekstrēmistu partijām, kas neatbalsta ES vai ES iestādes. Laika vairs nav daudz. Rīkojieties tagad! Tas nav neiespējami.

Eva-Britt Svensson, GUE/NGL grupas vārdā. – (SV) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Kopienu Tiesai ir galvenā loma ES sistēmā, un Tiesai ir pilnvaras skaidrot politiskus lēmumus. Tad, kad jāskaidro ES tiesību akti, Eiropas Kopienu Tiesas lēmums ir galvenais neatkarīgi no tiesību akta mērķa vai nodomiem, kas slēpjas aiz šī tiesību akta. To mēs redzam spriedumos *Laval*, *Rüffert* un citās lietās. Šajās lietās Tiesas lēmums nebija labvēlīgs darba ņēmējiem.

No vienas puses, „*Turco*” lietā Tiesas spriedums ir pozitīvs. Es to atzinīgi vērtēju, taču joprojām izsaku kritiku par to, ka Eiropas Kopienu Tiesa nosaka ES politiku un Tiesai vienmēr ir pēdējais vārds jebkurā strīdā.

„*Turco*” lietā es atzinīgi vērtēju Tiesas atzinumu, ka pilsoņu kontrolei pār tiesisko procesu ir pilnīga prioritāte. Tas ir solis pareizajā virzienā, taču diemžēl man ir jāsaka, ka vēl ir veicami daudzi pasākumi, pirms ES atteiksies no savām slēgtajām darba metodēm, kad vienīgi tie, kas ir iekšienē, var sekot līdzi rezultātiem. Šis noteikti ir jautājums par demokrātiju, līdzdalību un pārskatāmību.

Ir svarīgi ņemt vērā spriedumu „*Turco*” lietā, atkārtoti izskatot tā saukto sabiedrības piekļuves regulu.

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, spriedums „*Turco*” lietā ir ievērojams solis uz priekšu tiesiskuma un demokrātijas virzienā. Tas izskaidro sabiedrības interešu koncepciju, kas ir paredzēta Regulā Nr. 1049/2001, kura nosaka sabiedrības piekļuvi iestāžu dokumentiem. Šī koncepcija ir jāskaidro tā, ka tiesības uz plašākām zināšanām par faktiem, kas ir pamatā lēmumu pieņemšanai, ir svarīgākas nekā iekšējo procedūru slepenība lēmumu pieņemšanā.

Citiem vārdiem sakot, saskaņā ar spriedumu „*Turco*” lietā ir svarīgi, lai pilsoņi ne tikai zinātu — jo viņiem ir tādas tiesības —, kā vai kāpēc lēmums tiek pieņemts, bet arī saprastu, uz kādiem dokumentiem lēmums pamatojas, tā ka dokumenti jādara pēc iespējas plašāk zināmi.

Tādējādi mēs šodien iesniedzam jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kurā Komisijas un Padomes nodaļas tiek aicinātas ņemt šo lēmumu vērā. Kā Padomes priekšsēdētājs jau teica — Regula Nr. 1049/2001 ir jāskaidro, pamatojoties uz šo jauno precedentu.

Protams, var rasties arī dažas problēmas saistībā ar to, ko dēvējam par dokumentu slepenību, īpaši pamatojoties uz Juridiskās nodaļas viedokli. Es zinu to pat pārāk labi, jo es esmu jurists. Tomēr nekad nesakiet, ka šādiem dokumentiem ir jābūt slepeniem, ja tie varētu radīt problēmas. Tā vietā, es uzskatu, mums vajadzētu ieviest radikālas izmaiņas pārskatāmības kultūrā. Pārskatāmība nozīmē procedūras līdzsvarotību un ievērošanu, nevis bailes no zināšanām.

Ļaujiet man pabeigt ar vienu pēdējo piezīmi: mums patiešām ir jāredz atšķirība starp to, kas notiek praksē Padomē, un to, kas notiek mūsu pašu iestādē. Parlamentā piekļuve sapulcēm un dokumentiem ir gandrīz pilnīga. Es uzskatu, ka spriedums „*Turco*” lietā sniedz iespēju arī Padomei to nodrošināt.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, es vēlos runāt par šo „norobežošanos”, par ko *Michael Cashman* nupat runāja. Noteikti tajās debatēs, kas notika Īrijā par Lisabonas līgumu, bija milzīga norobežošanās. Taču nevainosim sevi pārlieku, jo dalībvalstīm ir lielas iespējas vainot Eiropu par problēmām, kas tiem rada neērtības, pat ja viņi tām ir piekrituši. Es domāju, ka mums visiem ir laiks pieaugt — visiem mūsu ievēlētajiem politiķiem, valdībām, opozīcijām un ikvienam šajā Parlamentā — un pateikt taisnību.

Mani nomāc raksts šās nedēļas žurnālā, kurā neievēlēts, bezatbildīgs bagātās elites pārstāvis izsaka paziņojumus par neievēlēto eliti Briselē. Viņš to uzdrošinās! Taču, ja vien mēs nedarīsim tā, kā saka *Michael Cashman*, un pārmetīsim viņam un citiem tamlīdzīgu atklātību, jūnija vēlēšanas Eiropā būs neveiksmīgas Eiropas valstu iedzīvotājiem. Tiem, kas tā uzskata, ir īstais laiks to pateikt skaļi.

Anneli Jäätteenmäki, autore. – (FI) Priekšsēdētāja kungs, šis Tiesas spriedums ir svarīgs un kategorisks. Tas skaidri parāda, ka tiesiskais process ES jāpakļauj iedzīvotāju demokrātiskai izvērtēšanai un ka iestāžu aizsargāšanai lēmumu pieņemšanas procesā ir sekundāra nozīme. Tas ir skaidrs arguments.

Ņemot vērā iepriekš teikto, mani patiešām apbēdina atbildes. Kad es dzirdēju Padomes atbildi, tajā vairākas reizes tika uzsvērts, ka pārskatāmība un atklātība ir svarīgas, taču tajā nebija nekā vairāk. Kas ir izdarīts? Tajā pašā laikā Komisija lūdz vairāk laika.

Es uzskatu, ka ES iestāžu attieksme pret Tiesas spriedumu ir patiešām interesanta. Kas notiktu, ja mūsu pilsoņi pieņemtu tādu pašu attieksmi pret Tiesas spriedumu kā Komisija un Padome un neliktos par spriedumu ne zinīs? Tā vienkārši nevarētu notikt.

Marco Cappato, *autors.* – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, Padomes prezidentūra pieminēja miljoniem publicētu dokumentu. Attiecībā uz piekļuvi dokumentiem — ir jābūt gan kvalitātei, gan kvantitātei, taču runa nav tikai par kvalitāti. Ja mēs esam atklāti, tad ir problēma attiecībā uz dokumentu veidiem: sapulču dokumentiem vai dokumentiem, kas radušies lēmumu pieņemšanas procesā.

Tieši to šodien trūkst. Es sniegšu vienu piemēru — *COREPER I* dokumenti, kurus ir tik grūti atrast, vai dokumenti par ārpolitiku, kas tiek uzskatīti par diplomātiskiem dokumentiem un kā tādi nav iekļauti reģistros. Šie visi dokumenti ir būtiski, lai uzzinātu par lēmumu pieņemšanas procesu.

Savā īsajā runā es jums minēju tikai vienu piemēru. Ņemot vērā atbildes, kādas mēs saņemām, es uzskatu, ka to vajadzētu uzskatīt vairāk par iespēju nekā risku Eiropas iestāžu darbībai.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! No mūsu debatēm skaidri izriet, ka mums patiešām jāpalielina pārskatāmība un saziņa, jo, kā jūs norādījāt, mūsu pilsoņiem nav sapratnes par to, kā Eiropas Savienība darbojas.

Labāka pārskatāmība un saziņa iet roku rokā. Kā jau es teicu, tas ir pamats, uz ko balstoties mēs parakstījām politisku vienošanos ar *Wallström* kundzi un *Vidal-Quadras* kungu par labāku saziņu. *Cappato* kungam un *Jääteennäki* kundzei ir taisnība, ka mums jāklūst pārskatāmākiem un jāskaidro, kā mēs strādājam. Tādēļ Padome īpaši centīsies ieviest jaunas tehnoloģijas.

Pat pēc man iesniegto argumentu izlasīšanas es piekrītu *Cappato* kungam par to, ka miljoniem dokumentu izdošana nenozīmē labāku pārskatāmību. Svarīgi ir sniegt cilvēkiem tos dokumentus, ko viņi prasa un kam piemīt laba kvalitāte. Piemēram, *COREPER I* dokumenti, ko jūs pieminējāt, ir pieejami tiešsaistē. Tie ne vienmēr ir gatavi laikus tehnoloģisko resursu trūkuma dēļ. Tagad mums ir šīs tehnoloģijas un mēs nodrošināsim jūs aplūkotās problēmas risinājumu.

Atklāti sakot, mums ir jāpanāk pareizais līdzsvars starp tiesisko pamatojumu, patiesu pārskatāmību un pašreiz saistītajām procedūrām. Ir vairākas procedūras un diplomātiski jautājumi, kuri patiesībā ir diezgan sarežģīti un kuros ir jānodrošina vārda, izteikšanās un lēmumu pieņemšanas brīvība. Iespējams, es jums izklausos pārāk konservatīvs, bet es uzskatu, ka mums ir jārunā par šo līdzsvaru.

Francijas prezidentūra uzsāka Regulas Nr. 1049/2001 atkārtotu izskatīšanu, un mums ir jārikojas ātri. *Cashman* kungam ir pilnīga taisnība attiecībā uz to. Ar viņa palīdzību un koordinēšanu mēs rīkojamies ātri, un mēs ceram sasniegt ievērojamu progresu līdz Francijas prezidentūras beigām.

Kā jau es teicu, mums ir nepieciešams nodrošināt, ka — kā *Cappato* kungs uzsvēra — kvalitāte ir svarīgāka par kvantitāti, jo ir tāda lieta kā informācijas pārpilnība. Tad pilsoņi saskaras ar informācijas izsijāšanas problēmu. Šī problēma pastāv arī Eiropas līmenī. Mums ir jāpēj pilsoņiem palīdzēt izsijāt informāciju.

Ko tas nozīmē? Kā jau es teicu savā runā, tas nozīmē nodrošināt, ka pilsoņi ir pilnībā informēti par praktisko informāciju, savām tiesībām, lēmumu iznākumiem, veidu, kādā tos pieņem un tiesisko pamatu. No šī viedokļa nav šaubu, ka mums ir nepieciešams apsvērt, kādi resursi ir pieejami Padomei.

Es uzskatu, ka Komisijā jūs esat saskārušies ar tieši tādu pašu situāciju, kad, piemēram, jums ir jāpaskaidro lēmumu tiesiskais pamats, īpaši attiecībā uz MVU, taču dalībvalstīs vai iestādēs ir tikai viens vai divi cilvēki, kas var atbildēt uz šiem jautājumiem, un šie cilvēki ir atvaļinājumā. Rezultātā pilsoņiem un mazajiem uzņēmumiem ir jāgaida divi vai trīs mēneši līdz atbildes saņemšanai. Man tā šķiet tikpat nopietna problēma kā piekļuve oficiāliem dokumentiem.

Visbeidzot, mums ir nepieciešams piešķirt mūsu debatēm politisku nozīmi. Laikā, kad mēs gatavojamies vēlēšanām Eiropā, es zinu, ka Eiropas Parlaments ir apņēmies to darīt, un jūs varat paļauties uz Francijas prezidentūru, lai nodrošinātu, ka šis pārskatāmības un paskaidrošanas pienākums, šis praktiskais un konkrētais pienākums tiek piemērots, jo, ja mēs to nedarīsim, un šajā jautājumā es piekrītu *Cashman* kungam, tad ekstrēmisti uzvarēs nākamajās vēlēšanās Eiropā, un to mēs negribam.

Margot Wallström, *Komisijas priekšsēdētāja vietniece.* – Priekšsēdētāja kungs, pirmkārt, spriedumu „*Turco*” lietā, protams, ievēroja un īstenoja arī Komisija. Tiesas spriedumā patiesībā ir teikts, ka šajā lietā Padome ir kļūdījusies un ka Padomei ir jālabo tās procedūras, un es esmu pārliecināta, ka Padome pildīs šo spriedumu.

Šis ir diskusiju sākuma jautājums. Tomēr to daļēji sajauc ar diskusijām par Regulu Nr. 1049/2001. Spriedums „*Turco*” lietā ir viena lieta, bet Regula Nr. 1049/2001 ir cita lieta. Kā jūs zināt, mēs iesniedzām priekšlikumu un patlaban atkārtoti izskatām Regulu Nr. 1049/2001, kā arī to, kā šai regulai vajadzētu būt veidotai.

Es uzskatu, ka manis teiktais izraisīs apjukumu. Es nelūdzu vairāk laika. Es paskaidroju to, ka mūsu informācijas tehnoloģiju rīku modernizācijai ir jānorit nepārtraukti, to nevar izdarīt vienā naktī. Mums jau ir reģistrs. Mēs papildinām reģistru ar vairākām lietām, piemēram, komitejām un visām ekspertu grupām. Tomēr, un es esmu ļoti atklāta, atbildot uz vienu no pieciem jautājumiem, es neesmu pārliecināta, ka viens reģistrs ir labākais risinājums. Tas ir līdzīgi kā izveidot telefongrāmatu par visu Eiropu tā vietā, lai mēģinātu izveidot katrai dalībvalstij atšķirīgu telefongrāmatu.

Vai jūs esat pārliecināti, ka labāk ir viena milzīga telefongrāmata visai Eiropai nekā katrai dalībvalstij sava? Jo definīcija, kādu jūs šodien lūdzāt savā īpašajā jautājumā, ir definīcija, kas ir noteiktā punktā, kurā iekļauts arī audiovizuālais veids. Tā ir ļoti plaša definīcija. Vai jūs esat pārliecināti, ka vienots reģistrs palīdzēs iedzīvotājiem?

Apspriedīsim to, taču es neesmu pārliecināta, ka šim jautājumam ir viens vienkāršs risinājums kā šis. Tādēļ mēs neatbalstām šo viedokli. Mūsu rīku modernizācija šajā jomā ir pastāvīga norise, kas ir jāapspriež nepārtraukti, jo daudz kas notiek tik ātri. Taču šķiet, ka mēs atbalstām tos pašus mērķus — atklātību un pārskatāmību, piekļuvi dokumentiem. Tas ir pamatjautājums, un mēs par to cīnīsimies un, protams, ņemsim vērā spriedumu „Turco” lietā.

Īpašajā jautājumā par projektu es minēju termiņu — 2010. gads. Taču visumā mums nav nepieciešams un nevajadzētu lūgt vairāk laika. Šos jautājumus mums vajadzētu risināt ik dienas: nodrošināt lielāku atklātību, lielāku pārskatāmību, apkalpot pilsoņus, jo viņiem ir nepieciešams zināt, un tam ir jāklūst par kultūras un visu iestāžu attieksmes daļu.

Kopā ar jūsu kolēģiem deputātiem es varēju aplaudēt jūsu labajai runai, *Cashman* kungs, jo tajā ir aplūkots pamatjautājums: uzsākt, radīt piekļuvi. Es uzskatu, ka mūsu apņemšanās panākt atklātību arī palīdzēs cilvēkiem izdarīt pašiem savus spriedumus par to, kas notiek un kāpēc mums ir tik daudz svarīgu jautājumu darba kārtībā.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

21. Vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, būdams Starptautiskās tirdzniecības komitejas loceklis, es, protams, pievēršu uzmanību ES un Ķīnas attiecībām. Tādēļ es pamanīju, ka saskaņā ar 2007. gada aprēķiniem ES tirdzniecības deficīts ir pieaudzis aptuveni līdz 160 miljardiem eiro.

Šis deficīts ir sekas nopietnajiem šķēršļiem, kas bloķē piekļuvi Ķīnas tirgum. Tās noteikti ir arī sekas Ķīnas produktu konkurences priekšrocībām, bet tās balstās uz ekonomikas, sociālā un ekoloģiskā dempinga praksi.

Tomēr šīs nevienlīdzīgās tirdzniecības attiecības nav vienīgās, kas izraisa bažas. Vēl bažas izraisa bīstamie produkti, kas tiek ievesti no Ķīnas. Tādēļ mums vajadzētu, un šo aicinājumu es izsaku galvenokārt Komisijai, nodrošināt, ka no Ķīnas ievestie produkti tiek rūpīgi un efektīvi pārbaudīti sabiedrības veselības un Eiropas patērētāju interesēs, kā arī Eiropas produktu konkurētspējas interesēs.

SĒDI VADA: Diana WALLIS

Priekšsēdētāja vietniece

Neena Gill (PSE). – Priekšsēdētājas kundze, pēdējo dienu satraucošie notikumi finanšu jomā ir mainījuši pasauli. Jau kādu laiku mūs visus uztrauc iespējamās problēmas pasaules finanšu sistēmā, taču lielo banku straujie sabrukumi, kas ātri seko cits citam, ir pārsteidzoši.

Tādēļ es atzinīgi vērtēju Lielbritānijas valdības pasākumus stabilitātes veicināšanai. Lai gan tā ir ārpus eiro zonas, Lielbritānijas pasākumi atbilst lēmumiem, ko vakar pieņēma Ekonomikas un finanšu padome. Es tikai vēlētos, kaut dažas valstis, kas atrodas eiro zonā, rīkotos tāpat. Lai risinātu problēmas, ar kurām saskarsimies, mums ir steidzami nepieciešams, lai Eiropas Savienība uzņemtos vadību un koordinētu stratēģiju kopā ar ES dalībvalstu valdībām. Eiropai ir jāuzņemas galvenā loma, nevis jāslēpjas aizmugurē, īpaši, ja ES vēlas būt vienota ar Eiropas valstu iedzīvotājiem.

Taču mums arī ir nepieciešams atzīt, ka šo krīzi izraisīja neveiksmes tirgū, atbilstošu tiesību aktu trūkums un dažu savtīgu cilvēku, kas zvīln uz naudas maisiem, lēmumi, kuri ietekmēs miljoniem un pat miljardiem

ļaužu dzīvi visā pasaulē. Mums ir jānodrošina, ka tāda noziedzīga nevērība vairs nekad neatkārtosies, un mums ir nepieciešams prasīt pilnu atbildību no atbildīgajām personām par viņu rīcību.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - (RO) Dāmas un kungi, es vēlos izmantot šo iespēju un vēlreiz lūgt Eiropas Savienību stingrāk iesaistīties veselības pakalpojumu uzlabošanas jomā Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Tā ir taisnība, ka veselības aprūpes sistēmas organizācija ietilpst dalībvalstu kompetencē, taču arī Eiropas Kopienai ir dažas kompetences veselības jomā, un to svarīgumu atkārtoti apliecina Lisabonas Reformu līgums.

Eiropas Savienības iedzīvotāji kļūst vecāki, un viņi saskaras ar jauniem draudiem: pandēmijām, fiziskiem un bioloģiskiem uzbrukumiem, bioterorismu. Mums ir jārod risinājums tiem visiem.

Mums arī vajadzētu izveidot sistēmu strukturētai sadarbībai starp dalībvalstīm, informācijas apmaiņu un labas prakses apmaiņas sistēmu, lai novērstu, apkarotu un risinātu saslimstību Eiropas Savienības valstīs.

Direktīva par pārrobežu medicīnas aprūpes pakalpojumiem bija ļoti laba iniciatīva. Taču es uzskatu, ka tai vajadzētu sekot citām iniciatīvām, tādām kā drosme, jo svarīga loma, kuru Eiropas iestādēm vajadzētu uzņemties, ir nevienlīdzības mazināšana ar veselības aprūpi saistītu pakalpojumu saņemšanā.

László Tőkés (Verts/ALE). - (HU) Priekšsēdētājas kundze, būdams kristietis, ungārs un Eiropas Parlamenta deputāts, es saku runu, lai aizstāvētu pusmiljonu lielo ungāru kopienu Slovākijā, kas ir Eiropas Savienības daļa. Citiem vārdiem sakot, es aizstāvu demokrātiskās Eiropas vērtības. Lai gan es varu apsveikt Slovākiju par tās ekonomiskajiem sasniegumiem, man diemžēl ir jāsaka, ka pret Slovākijas ungāriem tiek vērsta ekstremāla nacionālistu propaganda, kā rezultātā rodas biedējoša histērija. Es lūdzu priekšsēdētāju *Hans-Gert Pöttering*, Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju īstenot pasākumus pret brutālo cilvēktiesību, minoritāšu tiesību neievērošanu un etnisko neiecietību, verbālo agresiju un diskrimināciju, kas valda Slovākijā. Būdams Eiropas Parlamenta deputāts, es esmu gatavs uzņemties vidutāja lomu Ungārijas un Slovākijas attiecību interesēs.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Priekšsēdētājas kundze, es vēlos pievērst Parlamenta uzmanību kristiešu situācijai Vjetnamā. Piecdesmit gadus viņiem ir bijis jāatsakās no savas ticības, viņu īpašumi ir konfiscēti, un viņi ir izmitināti dažādos reģionos. Pēdējā laikā šī vajāšana īpaši asi ir izjūtama Hanojā, kur iestādes brutāli izslēdz katoļus no *Thai Ha* kopienas, kas protestē pret prettiesisku šai kopienai piederošas zemes konfiskāciju, ko vada „pestīšanas tēvi”.

Piemēram, 31. augustā gājiena dalībnieki tika brutāli sisti. Vairāk nekā divdesmit cilvēku tika nopietni ievainoti un nogādāti slimnīcā. Tika sisti arī žurnālisti, starp tiem arī *Associated Press* reportieris *Ben Stocking*. Darīsim visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka Vjetnamā, kas patlaban ir ANO Drošības padomes locekle, tiek ievērotas cilvēktiesības.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). - (DE) Priekšsēdētājas kundze, šovakar mans ziņojums par sociālās integrācijas veicināšanu un nabadzības, arī bērnu nabadzības, apkarošanu ir pēdējais punkts darba kārtībā. Tas ir patstāvīgs ziņojums saskaņā ar Reglamenta 45. pantu un 131.a pantu par īsu izklāstu plenārsēdēs, t.i., izklāstu bez deputātu plašām debatēm un bez iespējas ierosināt grozījumus.

Es iebilstu pret šādu Eiropas Parlamenta deputātu tiesību ierobežošanu un aicinu mūs visus kā Eiropas Parlamentu mainīt šos noteikumus. Nav pareizi, ka tādi svarīgi jautājumi kā nabadzības apkarošana un sociālā atstumtība šeit netiek plaši apspriesti. Katrā ziņā komiteja aktīvi piedalījās debatēs un izdarīja 200 grozījumus un 40 kompromisa grozījumus.

Tie ir jautājumi, kas skar sabiedrības intereses, un mēs liedzam paši sev tiesības, ja neapsprīžam šos jautājumus šeit plenārsēdē.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (PL) Priekšsēdētājas kundze, Indijā joprojām tiek izskatīta lieta, kad hinduistu bendes šausmīgā veidā noslepkavoja vairākus kristiešu mocekļus. Katoļu baznīca vērsās pie valdībām un starptautiskām organizācijām dažādās pasaules daļās, lai palīdzētu kristiešiem Indijā, Irākā un Vjetnamā, taču līdz šim — bez panākumiem. Bēdīgi, ka kristiešu vajāšanu joprojām pasīvi vēro ne tikai attiecīgo reģionu valdības un tiesu instances, bet arī citas demokrātiskas valdības un starptautiskas organizācijas, kas aktīvi iesaistās citos cilvēktiesību pārkāpumu gadījumos. Tas attiecas arī uz Eiropas Savienību.

Tādēļ es vēlos izteikt protestu Eiropas Parlamentā pret to, ka cilvēktiesību pārkāpumus Indijā, Irākā un Vjetnamā ignorē, tas attiecas arī uz Eiropas Komisiju. Es aicinu īstenot diplomātisku iejaukšanos un iebildumus

šādu barbarisku aktu gadījumā. Pasivitāte attiecībā uz šo vajāšanu var liecināt par to, ka katoļi tiek īpašā veidā diskriminēti.

Sergej Kozlík (NI). - (SK) Pēdējos piecdesmit gados spēcīgā slovāku nacionālā minoritāte Ungārijā — vairāk nekā 200 000 cilvēku — jau gandrīz pilnībā ir iznīdēta. No otras puses, ungāru tautības minoritāte apkārtējās valstīs, arī Slovākijā, pieaug. Paradoksāli, ka daudzus gadus ungāri lika eiropiešiem ticēt, ka tieši viņu minoritāte ir apspiesta.

Vairāki pašreizējie Ungārijas politiskie līderi atklāti runā par lielākas Ungārijas ideju. Bēdīgi, ka to nepamana Eiropas pieredzējušie politiķi. Ungārijas parlaments organizē pārrobežu forumu Parlamenta ungāru deputātiem par Karpatu baseinu. Etnisko ungāru politisko partiju pārstāvji Slovākijā un Rumānijā atklāti tiekas, lai apspriestu autonomiju. Mūdienu Eiropā šāda attieksme ir nepieņemama un bīstama.

Marian Zlotea (PPE-DE). - (RO) Priekšsēdētāja kungs, diemžēl Rumānija saskaras ar nopietnu jautājumu, kas apdraud Eiropas iedzīvotāju drošību un veselību, — no Ķīnas importēta nesterila ķirurģiskā diega izmantošanu slimnīcās.

Rumānijas Veselības ministrija zina par šo problēmu kopš augusta, taču, neraugoties uz brīdinājumiem, ka tas var izraisīt infekcijas vai pat pacientu nāvi, tā netika laikus risināta.

Trauksme tika sacelta pēc pacienta nāves gadījuma slimnīcā infekcijas dēļ, un citus pacientus arī apdraud šīs briesmas. Es uzskatu, ka šis ir brīdinājuma signāls ne tikai Rumānijai, bet visai Eiropai.

Tas, ka vairāk un vairāk produktu no Ķīnas rada jautājumus un apdraud Eiropas valstu iedzīvotāju veselību un drošību, ir ļoti nopietna problēma.

Pavisam nesen mums bija problēmas ar saldumiem, kas saturēja piena pulveri, kura sastāvā bija melanīns. Arī tos ievada no Ķīnas. Mēs ievadam produktus no Ķīnas tāpēc, ka tie ir lētāki, taču es uzskatu, ka Eiropai vajadzētu tās iedzīvotāju drošību noteikt par prioritāti.

Es lūdzu komisāru Vassiliou sākt izmeklēšanu, lai novērstu jebkādos citus nelaimes gadījumus dalībvalstīs. Mums ir nepieciešami tūlītēji pasākumi, lai pārbaudītu šos produktus un laikus pārtrauktu to ieviešanu iekšējā tirgū.

Pierre Pribetich (PSE). - (FR) Priekšsēdētājas kundze, jaunu transporta līdzekļu pieprasījuma trauslumu pierāda Eiropas mašīnbūves rūpniecības rādītāju mazināšanās. Vadošais Francijas ražotājs nupat paziņoja par 4000 darbinieku atlaišanu no darba, kā arī par 2000 darbinieku atlaišanu no darba Eiropā.

Tajā pašā laikā, neraugoties uz peļņas pieaugumu par 37 % pirmajā pusgadā, tas joprojām ir apņēmies turpināt darba vietu skaita samazināšanu. Izmantojot atrunas par racionalizāciju, pārāk liela uzmanība tiek pievērsta peļņai uz ambiciozas rūpniecības politikas rēķina, nedomājot par darba ņēmējiem.

Es vēlos runāt to darba ņēmēju vārdā, kurus visvairāk skar šie pasākumi un kuri ir situācijas upuri, un mudināt šo ražotāju pārdomāt tā stratēģiju un vienlaikus saglabāt darba vietas.

Laikā, kad ir nodarbinātības krīze, tai vajadzētu būt galvenajai prioritātei. Šādā gaisotnē lēmumam par regulas priekšlikumu mazināt CO₂ izplūdes no jaunajiem transporta līdzekļiem ir jānostāda līdzsvarā dažādi aspekti — ilgtspējīga attīstība un darba vietu pasargāšana, piemērojot inovatīvu ražošanas politiku visos līmeņos, it sevišķi sociālajā līmenī.

Marco Cappato (ALDE). - (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, Itālijā notiek demokrātijas principu neievērošana, uz ko es gribu vērst savu kolēģu deputātu uzmanību. Pēdējos astoņpadsmit mēnešus Itālijas parlaments ir atteicies ievēlēt Konstitucionālās tiesas tiesnesi, kā to ir jāievēl saskaņā ar Itālijas Konstitūciju, un pēdējos sešus mēnešus Itālijas parlaments ir atteicies nozīmēt parlamentāro uzraudzības komiteju informāciju sistēmām.

Man nav laika iedziļināties sīkumos. Mēs nosūtījām deputātiem paketi ar detalizētu informāciju. Mans kolēģis Marco Pannella ir pieteicis bada streiku kopš pagājušās sestdienas pusnakts, lai protestētu pret Itālijas Republikas prezidenta pretlikumīgo rīcību. Mēs esam saņēmuši atbalsta balsojumu no 25 Eiropas Parlamenta deputātiem, kas ir parakstījuši rezolūciju saskaņā ar Līguma 7. pantu. Mans laiks ir beidzies, tāpēc es tikai vēlos lūgt jūs izlasīt šo rezolūciju un paust atbalstu.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Priekšsēdētājas kundze, šogad aprit ANO Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas sešdesmitā gadadiena. Pēdējos sešdesmit gados neskaitāmas cilvēktiesību pārstāvju grupas un

organizācijas visā pasaulē ir izmantojušas šo deklarāciju savas darbības pamatā, piemēram, *Charter 77* Čehijā, *Solidarity* Polijā un cilvēktiesību organizācija Latīņamerikā.

Politika cilvēktiesību jomā arī mūsdienās ir tikpat svarīga. Tā vēl nav sasniegusi visas politikas jomas. Mēs nedrīkstam mazināt cilvēktiesību lomu attiecībā pret citām politikas jomām. Mums ir jācīnās par cilvēktiesību ievērošanu, pat ja tas ir saistīts ar noteiktām neērtībām. Kā pamatvērtība cilvēktiesības ir viens no spēcīgākajiem balstiem Eiropā, tāpēc mums tās būtu vairāk jāievēro arī savā darbā.

Tādēļ, ņemot vērā tās svarīgumu, es atbalstu ideju par Cilvēktiesību apakškomitejas apstiprināšanu par pastāvīgu komiteju.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, kopējās lauksaimniecības politikas pārskatīšana skaidri uzsver apdraudējumus dažādās lauksaimniecības jomās. Daudz ir runāts par reformu nepieciešamību cukura, tabakas, augļu un dārzeņu tirgos. Tiek minēta nepieciešamība palielināt kvotas, arī piena kvotas, atbrīvojot papuvju zemi graudaugu sēšanai, vienlaikus atstājot novārtā citas problēmas, piemēram, tās, ar ko saskaras Eiropas lauksaimniecība.

Bites iet bojā lielā skaitā vairāku slimību dēļ, no kurām pazīstamākās ir *Varroa* un *Nosema*. Bites ir saistītas ar apputeksnēšanu un garantē bioloģisko daudzveidību mūsu eksistencē un nepārtrauktību dabas pasaulē. Tādēļ es vēlos šodien pievērst jūsu uzmanību šim tematam, jo parasti mēs bites aplūkojam saistībā ar medu, propolisu vai vasku. Ja nebūtu *Lulling* kundzes rezolūcijas, mēs Eiropas Parlamentā, bez šaubām, vienaldzīgi izvairītos no problēmām, kas attiecas uz lauksaimniecību. Ir nepieciešama neatliekama programma, lai glābtu bites un lauksaimniecību Eiropas Savienībā.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Nesen Portugālē ir slēgtas vairākas kompānijas, īpaši tekstilrūpniecībā un apģērbu ražošanā, jo īpaši valsts ziemeļos, piemēram, tekstilrūpniecības kompānija *Oliveira Ferreira*, kas atrodas *Riba de Ave*, un vairākas kompānijas *Barcelos*, *Santo Tirso* un *Fafe* reģionos. Tās nesen pārņēma daudznacionālā *Lee* rūpnīca, kas atrodas *Évora*, tāpat ir draudi atlaist strādniekus daudzās citās rūpnīcās, piemēram, *Vila Nova de Gaia* un *Lousada*.

Saistībā ar atlaišanu simptiem citu kompāniju neievēro darba likumus un izmanto draudus par bezdarbu, lai maksātu algas, kas zemākas par oficiālo minimumu, un diskriminē jaunus cilvēkus un sievietes, kā nesen atklājās pētījumā, kuru veica Porto apgabala Tekstilrūpniecības, apģērbu, apavu un ādas apstrādes rūpniecības arodbiedrība *Tâmega* un *Sousa* apakšreģionos.

Tādēļ ir sevišķi svarīgi zināt, ko Eiropas Komisija grasās darīt ar divkāršo pārbaudi tirdzniecībā ar Ķīnu, kas beidzas šī gada beigās, ņemot vērā nepieciešamību aizstāvēt ražošanu un darba tiesības mūsu valstīs.

Witold Tomczak (IND/DEM). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Indijā represijas, kas vērstas pret kristiešiem, nesāņem nekādus brīdinājumus. Cilvēkus turpina slepkavot viņu reliģiskās piederības dēļ — vienkārši tāpēc, ka viņi ir kristieši. Katoļu baznīcas tiek iznīcinātas. Vardarbība tiek izmantota pat pret bezspēcīgām mūķenēm, kas rūpējas par nabadzīgajiem. Indijas valdība neveic efektīvus pasākumus, lai nodrošinātu cilvēktiesības šajā zemē, jo īpaši tiesības uz dzīvību un tiesības uz ticības brīvību.

Eiropas Savienība, kas veido savu retoriku un institūcijas, ņemot vērā cilvēktiesības, līdz šim nav nopietni reaģējusi, lai aizsargātu to kristiešu tiesības, kuri tiek slepkavoti Indijā. ES un Indijas augstākā līmeņa sanāksmē netika izdarīts nekāds spiediens uz Indiju, lai tā atvieglotu kristiešu mokpilno dzīvi. Eiropas Parlamentā Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas pieņemšanas 60. gadadiena tiks atzīmēta ar šim nolūkam veltītu konferenci par cilvēktiesībām. Vai cienījamie runātāji izteiks jebkādas prasības par to kristiešu cilvēktiesībām, kurus mūsdienās vajā, un ne tikai Indijā? Tad mums rodas jautājums — vai ES un tās vadītāji izturas pret cilvēktiesību doktrīnu nopietni? Vai tā attiecas uz visiem cilvēkiem? Vai varbūt tiek piemēroti dubultstandarti? Vai cilvēktiesību sludināšana ir domāta, lai aizstāvētu visu veidu minoritātes, arī seksuālās minoritātes, nevis tos cilvēkus, kurus slepkavo viņu kristīgās pārliecības dēļ? Eiropa, mosties!

Irena Belohorská (NI). – (SK) Kopš pirmsākumiem Slovākija ir centusies radīt vienlīdzīgus apstākļus visiem tās iedzīvotājiem. Bez šaubām, Slovākija šodien ir izcilš piemērs, kā izturēties pret nacionālajām minoritātēm. To nevar teikt par Ungāriju, kur slovāku minoritāte tika brutāli asimilēta.

Visu Slovākijā dzīvojošo nacionālo minoritāšu vidū ungāru minoritātei ir īpaša vieta. Slovākijā tai ir politiskā partija, kas ir pārstāvēta parlamentā. Skolu sistēma atļauj izglītošānu ungāru valodā no bērnudārza līdz universitātei, un daudzi studenti pabeidz universitātes, pat nezinot slovāku valodu. Tādēļ es uzskatu Karpatu baseina foruma izveidošanu, kurā ietilpst ungāru tautības parlamenta locekļi no suverēnām valstīm, kas ir

Eiropas Savienības dalībvalstis, un kura mērķis ir nodibināt autonomiju, par provokāciju un absurdu, kam nav vietas 21. gadsimtā.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, bailēs un bažās par banku sektoru varbūt ir arī kāda cerība. Es priecājos, ka lauksaimniecības komisāre ir šeit, lai ieklausītos manis teiktajā, jo varbūt tieši krīzes laikā Eiropa patiešām ir gatava risināt problēmas.

Atcerieties GSE krīzi, kad visa liellopu gaļas industrija un pārtikas nozare sabruka un pārliecība bija zudusi, un Eiropa reaģēja, no fermas līdz patērētāja galdam ieviešot stingrus noteikumus, kam sekoja sodi.

Teiksim banku sektoram, ka tagad ir viņu GSE brīdis, un viņi uzcelties no pelniem, bet būs nepieciešams labāks regulējums. Viņiem vajadzēs būt iezīmētiem un izsekojamiem — gan cilvēkiem, gan naudai —, un tie, kas kultivē sliktu praksi, būs jāsoda.

Bet ir cerība. Mums ir pieredze, un es uzskatu, ka Eiropa kļūs labāka šīs krīzes rezultātā, jo mēs labāk regulēsim.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, es vēlos atgriezties pie diezgan savdabīgiem Barroso kunga izteikumiem. Viņš saka, ka vēlas aizmirst neaizskamos konkurences noteikumus, ka viņš nebūs tik strikts attiecībā uz valsts atbalstu.

Ja tas būtu jautājums par konkrētas Eiropas rūpniecības nozares glābšanu, ja tas būtu jautājums par atļauju dalībvalstīm ieguldīt pētniecībā vai vērienīga Eiropas aizdevuma izsniegšanu, es apsveiktu šādu pilnīgu taktikas maiņu. Tomēr šis ir jautājums par liela apjoma toksisku finanšu produktu pārpirkšanu, kuru veic finanšu tirgus dalībnieki. Beigu beigās šis ir jautājums par finanšu huligānu glābšanu, kuri vieglprātīgi izmanto tirgus regulatoru centienus.

Ja Komisija pārskata savu doktrīnu, jo labāk. Tomēr tas ir jādara pienācīgi, jābūt elastīgākiem jautājumā par valsts atbalstu stratēģiskām nozarēm Eiropā, kas ir apdraudētas, un jāturpina pasākumi, kuri saistīti ar vērtēšanas aģentūrām, ar cīņu pret spekulāciju, kas balstīta uz pārtikas cenām, un spekulatīvo fondu regulēšanu. Mēs esam aicinājuši uz to gadiem ilgi un tagad esam guvuši pierādījumus: kredo par brīvo konkurenci un brīvo tirgu nepārprotami ir nonācis strupceļā.

Marco Pannella (ALDE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, nu reiz mums ir, par ko pasmaidīt. Pašreizējā situācijā, kurā Eiropa, aizgājušo laiku karaliste, atkal atrodas mūsu eiropēiskās izcelsmes iznīcināšanas procesā, ir grūti saprast, ko teikt.

Tomēr ir viens pārsteigums. Vakar Francijas laikrakstā *Le Monde* — un es vēlos pateikties tā jaunajam redaktoram *Eric Fottorino* par to — publicēta brīnišķīga redaktora sleja ar *Plantu* zīmētu karikatūru, kurā ārpusiestāžu G4, kuru mēs nesen izdomājām, ir attēlots šādi: mums ir friči, makaronu ēdāji, angļi un francūži, kas apvienojušies, lai iznīcinātu Eiropu un kas katrs domā par savām sīkajām interesēm, sastopoties ar Parlamentu, viltus Parlamentu, kurš nespēj skaidri izteikt savas domas. Paldies, *Le Monde*, paldies, *Plantu*! *Plantu* par prezidentu!

(Priekšsēdētāja pārtrauca runātāju)

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Priekšsēdētājas kundze, savā deklarācijā Eiropas Savienība pauž bažas par nodarbinātības pieaugumu un augstu sociālās drošības līmeni. Komisijas pieeja jautājumam par Polijas kuģu būvētavām tomēr ir pretrunā šīm deklarācijām. Eiropas Savienībā valsts atbalstu var izmantot, lai subsidētu bankrotējošas bankas, un to var izmantot bez ierobežojumiem reģionos, kas agrāk piederēja komunistiskajai Vācijai. Kā ar vienlīdzīgu attieksmi pret ekonomikas vienībām? Kuģu būvētavas tā sauktajā vecajā ES ir saņēmušas palīdzību ilgu laiku, un viss bija kārtībā. Pret jaunajām dalībvalstīm, kurām būtu nepieciešama iespēja panākt pārējo Kopienas ekonomikas ziņā, Komisija izturas kā pret iekarotu teritoriju.

Esmu pārliecināts, ka nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās Polijas elektorāts ar savu balsojumu parādīs, cik ļoti tas ir pret šādu Eiropas solidaritāti.

Gerard Batten (IND/DEM). – Priekšsēdētājas kundze, gadiem ilgi es esmu brīdinājis, ka Eiropas aresta orderi var izmantot, lai apspiestu brīvu izpausmi internetā. Tas tagad ir noticis. 1. oktobrī Hītrovā lidostā tika arestēts *Dr. Frederick Toben*, pamatojoties uz Eiropas aresta orderi, kas izdots Vācijā, par iespējamiem ksenofobiskiem noziegumiem, kuri izdarīti internetā.

Dr. Toben ir holokausta noliedzējs. Viņa uzskati šķiet atbaidoši visiem saprātīgajiem cilvēkiem. Bet tas nav galvenais. Viņu arestē Lielbritānijā par to, ka viņš bija publicējis savus uzskatus internetā Austrālijā. Holokausta noliegšana, lai cik atbaidošā, nav nelikumīga Lielbritānijā un Austrālijā. Ja tiek piemērots Eiropas aresta

orderis, tā izmantošana apliecina, ka tad, ja kāds pauž internetā savu viedokli, kas ir atļauts viņa valstī, viņu var izdot citai ES valstij, kurā šie uzskati ir nelikumīgi. Tas būtiski ietekmē izteiksmes brīvību dalībvalstīs.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Paldies, priekšsēdētājas kundze! Diemžēl pēc diskusijām par *Rába* upes piesārņošanu Eiropas Parlamentā atkal ir debates par Austroungārijas apkārtējās vides aizsardzību. Austrijas BEGAS korporācija plāno celt atkritumu dedzinātavu ar 325 tonnu lielu jauču tikai dažus simtus metru no Ungārijas robežas, Hailigenkroicā. Šis jaunais uzņēmums spēs pieņemt atkritumus ne tikai no vietējiem avotiem, bet arī no citiem reģioniem. Šim projektam ir ārkārtīgi zems vietējo kopienu atbalsts gan Austrijā, gan Ungārijā. Es it sevišķi bažījos tāpēc, ka plānotā dedzinātava atradīsies tikai kilometru no Ungārijas pilsētas *Szentgotthárd*, kas atrodas valdošo vēju virzienā, un no *Őrség* Nacionālā parka, kuru aizsargā *Natura 2000* un kurā atrodas *Őrség*, kas nesen ieguva *EDEN* balvu. Tas var atstāt neparedzamas sekas uz Ungārijas reģionu, kurš ekonomikā balstās uz dabas skaistumu, nacionālajiem parkiem un ekotūrismu.

Nobeigumā, priekšsēdētājas kundze, es vēlos jautāt, kāpēc Parlamenta deputātam no Slovākijas, kura runa bija naidpilna denunciacija pret ungāriem, atļāva runāt divas reizes. Tas ir procedūras jautājums. Paldies par uzmanību!

Monika Beňová (PSE). – (SK) Es vēlos strikti iebilst pret komentāriem, kuros Slovākijas valdība tika apvainota par naida kurināšanu un nacionālo minoritāšu tiesību pārkāpšanu Slovākijas Republikā.

Dāmas un kungi, kolēģi *Tókes* kungs! Slovākijas valdības paziņojums par politiku ietver minoritāšu tiesību deklarāciju, un valdība konsekventi ievēro šīs tiesības. Man patiesi žēl, ka Parlamenta deputāti no Ungārijas izmanto vienas minūtes runas ikvienā Eiropas Parlamenta sesijas sēdē, lai uzbruktu Slovākijas valdībai un netieši arī Slovākijas Republikas pilsoņiem.

Priekšsēdētājas kundze, Slovākijas valdība augsti vērtē labas attiecības ar saviem kaimiņiem un vēlas labas attiecības ar tiem. Tomēr labām abpusējām attiecībām ir vajadzīgi divi partneri. Pašlaik šķiet, ka tikai Slovākijas valdība ir pastiepusi roku draudzīgam žestam.

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Pasaules Veselības organizācijas trīs gadu pētījumu rezultāti par nevienlīdzību veselības jomā starp pasaules tautām ir satraucoši. Šo situāciju izraisa sociāli ekonomiskie apstākļi, nevis bioloģiskie faktori. Parasta japāņu meitene, piemēram, var cerēt nodzīvot līdz 83 gadiem. Lesoto, Āfrikā, viņas prognozējamais dzīves ilgums būtu 42 gadi. Varbūtība, ka sieviete nomirs dzemdībās, Zviedrijā ir 1 pret 17 000, Afganistānā šī varbūtība ir 1 pret 8.

To cilvēku dzīves ilgums, kuri dzīvo lielu Eiropas pilsētu nabadzīgajās daļās, vidēji var būt 28 gadus īsāks nekā to, kuri dzīvo bagātākajās daļās. Slikta politika, neadekvāti sociālie apstākļi, zems izglītības līmenis, zem standarta esoši sadzīves apstākļi, ierobežota piekļuve veselīgai pārtikai u.c. faktori ir iemesls, kādēļ lielākā daļa cilvēku nav tik veselīgi, cik tas būtu bioloģiski iespējams. Pasaules Veselības organizācijas Veselību ietekmējošo sociālo faktoru komisija uzskata, ka aktīvi rīkojoties, nevienlīdzību var mazināt relatīvi īsā laika posmā.

Avril Doyle (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, nesen publicētie pirmās Eirobarometra aptaujas rezultāti par mūsu iedzīvotāju uzskatiem par klimata pārmaiņām iezīmē klimata pārmaiņu jautājuma pārtapšanu no apkārtējās vides jautājuma par Eiropas politikas pamatjautājumu.

Ņemot vērā pašreizējo globālo ekonomikas un finanšu samezglojumu, es pilnībā varu saprast kolēģu bažas, kad mēs kā politiķi risinām neapšaubāmi vienīgo lielāko morālo, apkārtējās vides, sociālo un ekonomisko problēmu, ar kuru sastopas visa pasaule, proti, globālo sasīlšanu no mūsu siltumnīcas efektu izraisītajām gāzu emisijām jeb klimata pārmaiņām.

Bet tās negaidīs, Kopenhāgena negaidīs, un mēs nevaram gaidīt. Kā referente par vienu no četrām lietām par klimata pārmaiņu režīmu pēc 2012. gada, proti, ETS pārskatu, esmu pilnībā pārliecināta, ka mūsu valdības īsā termiņā atrisinās šos lielos ekonomiskos un finanšu jautājumus, ar kuriem mūs iepazīstina šodien, un atrisinās tos krietni pirms 2013. gada. Tādēļ tikmēr, kamēr politiķu dabā ir koncentrēties uz šodienas problēmām šodien, mēs nedrīkstam novirzīties no tiesību aktu pieņemšanas ilgākam termiņam, par scenāriju pēc 2012. gada, par šo vissvarīgāko no jautājumiem, vai arī vēsture mūs bargi tiesās.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Ir mulsinoši redzēt šī Parlamenta apvainojumus un politikānismu, kas koncentrēts uz Slovākijas politisko skatuvi. Es uzmanīgi klausījos Ungārijas kolēģa, *Tókes* kunga, vārdos, un man jāprotestē pret vienpusējo skatījumu uz pašreizējiem notikumiem un tā atspoguļojumu kā vispārēju uzbrukumu Slovākijas Republikas rīcībai šajā jomā.

Es vēlos uzsvērt, ka, lai gan pašreizējās Slovākijas valdības politika minoritāšu jautājumā atbilst visiem Eiropas standartiem, valdība vēlas to uzlabot arī turpmāk.

Es vēlos nosodīt mēģinājumus ļaunprātīgi izmantot grūtību momentus un pasniegt tos kā principā sliktu attieksmi no valdības puses, un turklāt darīt to Eiropas Parlamentā. Aktīvi meklējot domstarpību punktus un sagrozot situāciju, mēs tikai uzkurināsim un veicināsim mākslīgus konfliktus, kas ir bezjēdzīgi un lieki un kas padara Slovākijas sabiedrības dzīvi sarežģītu un nepatīkamu.

Priekšsēdētāja. – Ar šo šis jautājums tiek slēgts.

22. PTO Dohas sarunu raunda atlikšana (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais punkts ir Komisijas paziņojums par PTO Dohas sarunu raunda atlikšanu.

Mariann Fischer Boel, Komisijas locekle. – Priekšsēdētājas kundze, es pieņemu, ka jūs cerējāt šovakar šeit redzēt komisāru *Mandelson*, bet, kā jūs varbūt zināt, viņš aizgāja no Komisijas, un es ieguvu tiesības pārņemt stafeti no *Mandelson* kunga. Būdamā tieši iesaistīta PTO sarunās Ženēvā kā atbildīgā par lauksaimniecības nozari, es tomēr esmu priecīga, ka varu būt ar jums šovakar.

Lai gan sarunas Ženēvā jūlijā nebija sekmīgas, Dohas sarunu raunds nav atcelts. Gluži pretēji, tas patiesībā aktīvi notiek, pat dažās pēdējās nedēļās, un mūsu mērķis ir dot konstruktīvu ieguldījumu šajā pasākumā, lai nodrošinātu, ka ministri pilnībā atsāk dalību noteiktajā laikā, kad būs pabeigta atlikušo problēmjautājumu nepieciešamā tehniskā analīze, kuru pašlaik veic atbildīgās valstis.

Sarunas, kas notika jūlijā, liecināja par zināmu reālu progresu. Topošais tiesību aktu kopums iezīmēja iespējamu līdzsvarotu iznākumu, kurā būtu ņemtas vērā Eiropas Savienības galvenās prasības lauksaimniecībā, vienlaikus dodot vērtīgus ieguvumus mūsu rūpnieciskajiem ražotājiem.

Plašs vienošanās ieskicējums ir parādījis dažādos galvenajos jautājumos, starp tiem par tirgu kropļojošā iekšējā atbalsta vispārējo samazinājumu lauksaimniecības nozarē, par apjomu, ko attīstītās un jaunattīstības valstis saglabās, lai aizsargātu noteiktu daudzumu jutīgu un īpašu produktu no tarifu samazinājuma, par Šveices formulu, kuru izmanto, lai noteiktu tarifu samazinājumu rūpniecības ražojumiem, un elastīgumu, kam jābūt pieejamam jaunattīstības valstīm, lai aizsargātu veselu rindu rūpniecības produktu no šiem samazinājumiem. Komisijas sagatavotajā vērtējumā šis tiesību aktu kopums ietver reālas vērtības Eiropas uzņēmumiem un patērētājiem un nodrošinās starptautisku tiesisko regulējumu lauksaimniecībai, kas pilnībā atbilst 2003. gada reformai. Mēs uzskatām, ka topošais tiesību aktu kopums ietver arī reālu attīstības vērtību visnabadzīgākajām valstīm pasaulē.

Šādi noslēgts sarunu raunds uz pusi samazinātu pasaules tarifus, un jaunattīstības valstis, ieguldot trešdaļu no saviem uzkrājumiem, iegūtu no divām trešdaļām palielinātās tirgus piekļuves. Tas arī nodrošinātu, ka ESAO valstis pievienotos Eiropas iniciatīvai, nodrošinot vismazāk attīstītās valstis ar beznodokļu un bezkvotu piekļuvi to tirgiem, ko mēs parasti saucam par „Viss, izņemot ieročus” iniciatīvu.

Mums būtu arī izdevies iesākt reālu fermu reformu Amerikas Savienotajās Valstīs. Saskaņā ar šo nolīgumu Amerikai būtu jāsamazina savs tirgu kropļojošais iekšējais atbalsts vai subsīdijas par 14,5 miljardiem USD. Bez tā subsīdijas var pieaugt līdz 48 miljardiem USD saskaņā ar jauno lauksaimniecības likumu. Tas nāktu par labu arī mūsu interesēm iegūt pastāvīgu starptautisku juridisku aizsardzību mūsu reformētajai kopējai lauksaimniecības politikai.

Šāds darījums padarītu jaunās valstis par uzraugiem daudzpusējās tirdzniecības sistēmai, kura jāsavstarpina un arī jāstiprina. Mēs tās ciešāk iesaistītu uz likumiem balstītajā pasaules tirdzniecības sistēmā, kas ir būtiska nākotnei.

Tādēļ bija vilšanās, kad izrādījās neiespējami slēgt diskusijas par Dohas vispārējiem pasākumiem jūlijā pastāvošo domstarpību dēļ par ļoti specifisku punktu lauksaimniecības nozarē. Grūtības radās saistībā ar jautājumu par īpašiem lauksaimniecības nodrošinājumiem jaunattīstības valstīm, tā sauktajiem SSM, īpaši G7 grupējumā. Indija un Ķīna nespēja vienoties ar Amerikas Savienotajām Valstīm par stimuliem un palīdzību, kas jāizmanto šim nodrošinājumam, kad to izmanto, lai pārkāptu pirms Dohas raunda pastāvošos tarifus.

Kopš septembra sākuma ir notikušas tikšanās augstākajā oficiālajā līmenī, lai mēģinātu atrisināt pašreizējās uzskatu atšķirības, bet tas mums vēl nav izdevies. Lai gan Eiropas Savienība joprojām ir ciešas apņēmības pilna un piedalās, patiesībā nav skaidrs, cik tālu diskusijas pavirzīsies nākamajās nedēļās.

Protams, arī turpmāk visa procesa laikā mēs uzturēsim ciešu dialogu ar Eiropas Parlamentu, un mēs ceram uz jūsu pastāvīgu atbalstu šajā jautājumā.

Georgios Papastamkos, PPE-DE grupas vārdā. – (EL) Priekšsēdētājas kundze, Dohas sarunu raunda izgāšanās izmaksas nevar lēst tikai zaudēto iespēju, zaudētās peļņas un ekonomiskās nenoteiktības situācijas pasliktināšanās izmaksās. Vienlīdz svarīgas ir sistēmas un institucionālās izmaksas. Es runāju par triecienu PTO uzticamībai.

Protams, mēs visi vēlamies panākt vienošanos, bet ne tad, ja tā ir jāpanāk neatkarīgi no izmaksām ES. Veiksmīgs pašreizējā sarunu raunda noslēgums prasa visaptverošu, mērķtiecīgu un līdzsvarotu vienošanos. Tādēļ mēs prasām pietiekamu piekāpšanos gan no mūsu attīstītajiem tirdzniecības partneriem, gan no valstīm, kuras dinamiski attīstās.

Tādēļ mēs aicinām Komisiju pieņemt izšķirošu nostāju sarunās nākotnē. Ir bijusi KLP reforma. Tagad es jautāju jums: vai tā ir izmantota kā sarunu instruments? Gluži otrādi: Komisija ir vienpusīgi turpinājusi sniegt veselu rindu papildu neauglīgus piedāvājumus lauksaimniecības nozarei.

Ir daudz jautājumu, kurus es vēlētos uzdot lauksaimniecības komisārei. Es aprobežošos tikai ar vienu: vai jautājums par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm ir būtiska lauksaimniecības sarunu sastāvdaļa?

Mūsu saistības pret daudzpusēju tirdzniecības sistēmu var uztvert nopietni. Mēs gaidām tirdzniecības pārvaldību, kas vērsta uz efektīvu globalizācijas pārvaldību un vienlīdzīgāku tās ieguvumu pārdali.

Nobeigumā ļaujiet man pateikt, ka es personīgi ticu negatīvam noslēgumam, tas ir, barjeru atcelšanai PTO, kam nav adekvāta atbalsta ar nepieciešamo pozitīvo integrāciju regulējošā sistemātiskā konvergencē.

Erika Mann, PSE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, kā mēs zinām no pieredzes, pasaules tirdzniecības raundi ir ļoti grūti. Es vēlos pateikties Komisijai tāpēc, ka tās attieksme, kā mēs, Eiropas Parlamenta deputāti, daudzreiz piedzīvojām pēdējā sarunu raundā Ženēvā, bija ļoti līdzsvarota līdz pašām beigām, un tāpēc, ka komisāre savas kompetences jomā parādīja ne tikai nepieciešamo elastīgumu, bet arī lielu iejūtību pret nabadzīgākajām jaunattīstības valstīm, un tas mums pastāvīgi tika atgādināts sarunās. Šajā ziņā šoreiz sabiedrības nosodījumu saņēma nevis Eiropas Savienība, bet citas valstis, kuras patiesībā bija daudz grūtāki sarunu partneri.

Man žēl, ka, saskārušies ar pašreizējo finanšu krīzi, mēs atklājam, ka mums nepieciešami starptautiskāki un daudzpusīgāki noteikumi, jo tie, no vienas puses, dos iespēju nabadzīgākajām valstīm integrēties, bet, no otras puses, bagātākās valstis arī varēs nodrošināt, ka tauta gūst labumu no tā un ka tiek noteikti standarti. Mēs patiesi nožēlojam, ka tas acīmredzot ir iemesls, kādēļ šo pasaules tirdzniecības raundu nevar pabeigt līdz gada beigām. Mums būtu jāatbrīvojas no šī kļūdainā pieņēmuma.

Varbūt ir labāk, ka mēs to visu risināsim ar jauno Parlamentu un jauno Komisiju un pēc vēlēšanām Amerikas Savienotajās Valstīs, nevis par katru cenu. Mana grupa iesaka būt piesardzīgiem, nevis noslēgt šo raundu, vienalga, kas pēc tam notiek.

Komisāre, man tomēr ir viens lūgums: tā kā jūs piedalāties sarunās, lūdzu, lai notiek kas notikdams, laikus informējiet Parlamentu un pārliecinieties, ka neatkarīgi no tā, vai mums ir Lisabonas līgums vai ne, mēs vēlreiz izskatām iespēju laikus radīt „kvazi Lisabonas līgumu”, kas saistīts ar tirdzniecības nozari.

Ignasi Guardans Cambó, ALDE grupas vārdā. – (ES) Priekšsēdētājas kundze, daži no mums ir bijuši aculiecinieki visu jūlijā notikušās Dohas sarunu raunda augstākā līmeņa ministru sanāksmes dalībnieku patiesajiem centieniem, un it sevišķi Eiropas Savienības centieniem, ko ļoti vērtīgi pārstāvēja komisārs *Mandelson*. Komisāres klātbūtne sarunās Ženēvā arī tika augsti novērtēta, un viņa ir šeit arī šodien. Bija arī vilšanās sajūta, ko mēs piedzīvojām vispirms, redzot, ka beigās šie centieni un enerģija nedeva nekādus redzamus rezultātus, lai gan tie bija sasnieguši pietuvinātības līmeni, kas šķita nozīmīgam, ka varētu būt kāds rezultāts.

Rezolūcijā, kuru mēs iesniedzam šodien un par kuru šeit balsos, mēs kā Parlaments paužam savu apņemšanos attiecībā uz to, kas tika tur sasniegts. Mēs prasām, lai tas, kas tika tur panākts, lai gan tas nav galīgais nolīgums, būtu par pamatu, uz kura sākas darbs, lai pūliņi netiktu šķiesti veltīgi. Mēs naivi prasām ar naivuma pieskaņu, lai Dohas sarunu raunds tiktu pabeigts, cik drīz vien tas iespējams.

Iespējams, patiešām iespējams, ka daži domā — šis paziņojums ir naivs, vēl jo vairāk tāpēc, ka galvenais Eiropas sarunu dalībnieks pietiekami tam pat neticēja un atgriezās savā valstī, atstājot visas sarunas no Eiropas

puses tādas personas rokās, kura neko nezina par to, kas tiek apspriests, par spīti nākotnes iespējām, kuras tai varētu būt.

Tādēļ ir skaidrs, ka mūsu rezolūcijā ir liela daļa naivuma, bet mums jārikojas skaidri un stingri. Ja Dohas sarunu raunds netiks noslēgts, jaunattīstības valstis būs zaudētājas. Ja Dohas sarunu raunds netiks noslēgts, daudzpusīgā pieeja tiks nopietni apdraudēta, jo īpaši tādā vispārējās nenoteiktības situācijā, kādu mēs piedzīvojam, un jo īpaši tāpēc, ka līdz Dohas sarunu raunda noslēgšanai citus jautājumus, kas attiecas uz globālo politiku, piemēram, klimata pārmaiņas un augošās pārtikas cenas, nevar risināt.

Ir jāatrisina citi jautājumi, un nevienu no tiem nevar atrisināt, ja mēs nepieliekam pūles, lai noslēgtu šo sarunu raundu. Parlaments turpinās strādāt attiecībā uz to.

Caroline Lucas, Verts/ALE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze, es priecājos, ka šis Parlaments ir kļuvis daudz kritiskāks pret Dohas sarunu raundu pēdējos gados. Patiesībā kopējā rezolūcija, kas atrodas mūsu priekšā, uzticīgi atspoguļo septembrī notikušās Vispasaules Parlamentārās asamblejas deklarāciju, kas pauž ļoti nopietnas bažas par mazo attīstības saturu, kurš palicis Dohas sarunās, un ir ļoti kritiska par tās vēl ekskluzīvākajām darījumu procedūrām.

Atļaušos piebilst Vispasaules Parlamentārās asamblejas deklarācijas garā, es ceru, ka grozījumi, kurus ierosināja Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupa un Nāciju Eiropas grupa un kuros aicina uz divpusējiem Pasaules Tirdzniecības organizācijas un brīvās tirdzniecības līgumiem, netiks iekļauti rītdienas balsojumā. Divpusēji BTZ nolīgumi ir tieši pretēji funkcionējošam daudzpusīgumam, un Zaļie nevarēs atbalstīt šo rezolūciju, ja patiešām tiks izdarīti šie grozījumi.

Šodienas debatēs un šajā rezolūcijā manu uzmanību piesaista drosmes trūkums pateikt vienkāršu patiesību — Dohas sarunu raunds, kā mēs to pazīstam, ir beidzies. Šis pārtraukums var būt diezgan ilgs — līdz 2010. gada pavasarim. Ir gandrīz skaidrs, ka jaunie sarunu dalībnieki no ASV, Komisijas, Indijas neatgriezīsies pie vecajiem sasteigtajiem 2008. gada jūlija labojumiem, kas nedarbojās pat tad. Tātad šī patiesībā ir iespēja. Šis ir īstais laiks novērtēt pēdējo septiņu gadu Dohas sarunu neveiksmes un atjaunot kopīgu un godīgāku darba kārtību kopā ar atvērtāku un demokrātiskāku procesu, kuru var pilnībā atbalstīt visas PTO valstis un it sevišķi vismazāk attīstītās.

Seán Ó Neachtain, UEN grupas vārdā. – (GA) Priekšsēdētājas kundze, ir laiks mainīt veidu, kādā mēs iesaistāmies Pasaules Tirdzniecības organizācijas sarunās. Ir skaidrs, ka sistēma un mūsu iesaistīšanās tajā vairs nedarbojas. Mēs piedzīvojām neveiksmes Kankunā, Honkongā un atkal Ženēvā.

Tā pamatā ir šis: mēs cenšamies radīt Eiropā tiesību aktu kopumu, kas ietvers mūsu pārtikas avotu pārdošanu — tās pašas pārtikas, kuru mēs piegādājam. Bijušais komisārs *Mandelson* pielika visas pūles, lai mainītu lauksaimniecības politiku, kas veicinātu globālu tirdzniecības sistēmu. Taču tā nav atbilde. No kurienes nāks mūsu pārtika, kad mums to vajadzēs importēt? Eiropai ir jāuzmanās, un mums jāaizsargā mūsu pašreizējie pārtikas krājumi. Mēs mainījām savu lauksaimniecības politiku, bet, ja vien lauksaimniecība netiks izņemta no globālās tirdzniecības darba kārtības, tā nekad neprogresēs un negūs panākumus. Ir laiks darīt kaut ko, kā teikts daudzie.

Helmuth Markov, GUE/NGL grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāre, dāmas un kungi, piedaloties sarunās septiņus gadus un nenonākot pie rezultātiem, jābūt nedaudz paškritiskiem un jājautā, kādas kļūdas ir pieļautas, neņemot vērā citu valstu vai citu pušu sarunās pieļautās kļūdas.

Es uzskatu, ka ir iespējams izveidot sarakstu – tam nav jāattiecas uz ikvienu, bet varbūt aicinājums likvidēt tarifus un atvērt tirgus nav īstais instruments jaunattīstības valstīm, jo tās zaudēs saviem budžetiem nepieciešamos ienākumus un tām nebūs iespējas gūt tos no citiem avotiem. Tad šajās valstīs nebūs veselības aprūpes, izglītības vai infrastruktūras attīstības.

Dažām no šīm valstīm jebkāda veida brīvās tirdzniecības nolīgums nav pareizais modelis, un tās interesē tirdzniecības nolīgumu slēgšana, bet — balstoties uz GSP+. Iespējams, ir taisnība, ka šādā attīstības līmenī daudzām valstīm vispirms jāattīsta neatkarīga ekonomika. Galu galā Eiropas Savienība vai dažas Eiropas valstis attīstīja savu ekonomiku slēgtos tirgos.

Ja šāds rezultāts netiek sasniegts, mums jājautā, kāpēc tā ir. Dohas sarunu raunds sākotnēji tika piesaistīts Tūkstošgades attīstības mērķiem. Es nepiekrītu *Neachtain* kunga uzskatiem. Es saprotu, kādēļ daudzas valstis saka, ka tām šķiet, ka pašreizējās sarunas domātas vienīgi tam, lai veicinātu, ka globāli aktīvas kompānijas kļūtu vēl globālākas, un tas teikts arī globālajā Eiropas stratēģijā. Tas negatīvi ietekmē mazos reģionālos ražotājus. Turklāt tas negatīvi ietekmē Eiropas mazos vietējos ražotājus.

Tā ir daļa no Eiropas Savienības pamatojuma, daļa no tās prasības, ko mēs virzām. Tādēļ mums varbūt jāapsver cita sarunu taktika. Es ceru, ka jaunā komisāre izmantos šo iespēju. Viņa nāk no ārpuses, viņai ir sarunu pieredze. Lai gan viņai var pietrūkt nepieciešamās zināšanas tirdzniecības lietās, viņai ir labi informēta komanda un varbūt viņa izmantos mandāta iespējas pavisam atšķirīgā veidā, nekā to darīja iepriekšējais komisārs, un mums patiešām būs iespēja!

Derek Roland Clark, IND/DEM grupas vārdā. – ES patīk izrādīt savu ietekmi, kad runa ir par tirdzniecību. Atceraties sešus gadus ilgo banānu karu ar ASV? Tas bija pēc tam, kad ES piešķīra īpašu tirgus piekļuvi savām bijušajām kolonijām Karību reģionā. PTO ģenerāldirektors ir bijušais tirdzniecības komisārs *Pascal Lamy*. Kā jums liekas, vai tas nav interešu konflikts? Vai viņa ES pensija nevarētu būt atkarīga no tā, vai viņš nekritizēs ES politiku. Vai viņš paturēja prātā šo faktoru, kad mēģināja risināt sarunas starp tirdzniecības blokiem?

Peter Mandelson pie Dohas sarunu raunda neveiksmes vainoja ASV lauksaimniecības subsīdijas. Cita acī skabargu redz, bet savā balķi nevar ieraudzīt. Gadu desmitiem kopējā lauksaimniecības politika ir piepildījusi ES lauksaimnieku kabatas ar milzīgām subsīdijām. Tās bija vainojamas pie tirdzniecības sarunu neveiksmes tikpat lielā mērā kā jebkas cits. Katrā ziņā ES nekādā gadījumā nevajadzētu skaitīt uzvaras punktus tirdzniecības karos pret citiem reģioniem globāla bada un finanšu krīzes laikā.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisāre! Pašreizējā finanšu krīze ir pierādījums tam, ka globālu problēmu laikā mums ir vajadzīga globāla rīcība. Tas jo īpaši attiecas uz pārtikas un lauksaimniecības jomu. Lielā mērā tas ir iemesls, kāpēc tika izveidota Pasaules Tirdzniecības organizācija, un mēs visi tam piekristam. PTO cenšas ieviest globalizētus noteikumus.

Tomēr, šķiet, ka šie pūliņi nedarbojas tieši tā, kā mēs vēlētos, jo mēs esam saskārušies ar šādu problēmu: mums ir jāsaskaņo divas lietas, brīvā tirdzniecība, par ko mēs visi esam vienisprātis, un aizsardzība, kas arī ir vajadzīga. Tomēr mūsu tautsaimniecību vai dalībvalstu lauksaimniecības aizsardzība nenozīmē protekcionismu.

Aizsardzības ceļš, pa kuru mēs esam virzījušies pēdējos 60 gadus kopš Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (VVT), ir bijis grūts ceļš, kad nolūkā pilnībā atcelt tarifus, tie tika visu laiku samazināti. Tehniski muitas tarifu samazināšana liekas sarežģīta. Paraugieties vien uz to matemātikas formulu skaitu, kuras pastāv šim nolūkam: Dienvidkorejas formula, Eiropas Savienības formula un, protams, Šveices formula. Produkts nav vienots, un tādēļ tas nedarbojas. To veido daudzi elementi ar ļoti atšķirīgiem izcelsmes noteikumiem, tāpēc tehniski muitas tarifu samazināšana nav tik vienkārša, kā mēs varētu domāt. Tāpēc mēs esam nonākuši tehniskā rutīnā, un ar sarunu palīdzību mēs cenšamies politiski rast izeju no šīs rutīnas.

Tomēr zinātnieki acīmredzot ir izgudrojuši jaunu muitas tehnoloģiju: muitas tarifus, kuri ir atskaitāmi eksportētājam no importētājvalsts ekonomikas. Konkrēti runājot, šis atskaitāmais muitas tarifs ir muitas kredīts, kas vienāds ar tā nodokļa summu, kuru eksportētājs ir samaksājis importētājvalstī.

Šim muitas kredītam ir trīs puses: tas ir atmaksājams, pārrunājams un pārskaitāms. Pirmkārt, tas ir atmaksājams: kad eksportētājs gatavojas kaut ko iegādāties no importētāja, viņš var atskaitīt samaksātā nodokļa summu. Otrkārt, tas ir apgrozāms, jo, ja eksportētājam jāņem vērā, kurš ir samaksājis nodokli, nav nekā, ko iegādāties no importētāja, tas var pārdot savu muitas kredītu biržā vai bankai. Visbeidzot, tas ir pārskaitāms: lai palīdzētu jaunattīstības valstīm, importētājs var ziedot to muitas kredīta pārpalikumu, kas pārsniedz muitas nodokļa summu.

Šādā veidā mēs radām tirdzniecības valūtu, kur naudas piedāvājums ir vienāds ar pastāvošo muitas tarifu summu. Eiropas Savienība, piemēram, ieguldīs 13 miljardus eiro tirdzniecības valūtas apgrozībā.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Es tāpat kā citi šeit klātesošie biju Ženēvā un biju pārsteigta un dažkārt uzjautrināta par to, kā PTO darbojas. Šajā gadījumā tā nedarbojas.

Šoreiz kopējā lauksaimniecības politika tiešā veidā nebija priekšplānā, un es domāju, ka tas ir jāvērtē atzinīgi. Bet lauksaimniecība globālākā līmenī noteikti joprojām bija starp prioritātēm. Sarunas tika pārtrauktas, jo Indija un Ķīna bija norūpējušās par to, kā aizsargāt savus lauksaimniekus pret lauksaimniecības importa pieplūdumu. Es domāju, ka Indijas tirdzniecības ministra vārdi ir atkārtotā vērte. *Kamal Nath* teica: „Nodrošinātība ar izejām līdzekļiem ir pēdējais jautājums, kuru mēs nevarējām atrisināt”. Indija uzskatīja, ka tai ir ļoti svarīgi aizsargāt savus daudzus un samērā nabadzīgos laukus un lauksaimniecībā nodarbinātos iedzīvotājus un ka PTO nolīgums neatbilst tās interesēm.

Mēs jau septīto gadu esam iesaistīti šajā procesā. *Peter Mandelson*, kas bija vadībā četrus gadus, tagad ir šo posteni pametis. Es uzskatu, ka viņš neprata uzklaut lauksaimnieku, jo īpaši Eiropas Savienības

lauksaimnieku, un pārtikas rūpniecības nozares bažas un noraidīja viņu uzskatus, apgalvojot, ka prioritāra ir programmas attīstības daļa. Viņa priekšlikumi būtu iznīcinājuši ES lopkopības nozari nevis jaunattīstības valstu interesēs, bet drīzāk jauno tirgus ekonomikas zemo izmaksu valstu interesēs un šo valstu lielo fermu un fermu īpašnieku interesēs. Kā es minēju, viņš tagad ir pametis savu posteni, un es gribētu zināt, vai viņš redzēja uzrakstu uz sienas. Ja viņš patiešām bija norūpējies par attīstības programmu, kāpēc viņš nepalika un nepabeidza šo darbu?

Nodrošinātība ar pārtiku tagad ir svarīga politiskā prioritāte. Mēs redzam milzīgas preču cenu svārstības. Es saprotu, ka labības tirgus pašlaik ir sabrucis. Mums ir jājautā sev, vai šis ir vislabākais veids, kā nodrošināt pārtikas piegādi visiem patērētājiem par pieņemamām cenām. Vēl svarīgāk ir tas, ka mums rūpīgi jāapsver mūsu attīstības politika, kurai neizdevās veikt ieguldījumus jaunattīstības valstu lauksaimniecībā. Panāksim vienošanos, bet tai jābūt godīgai un līdzsvarotai.

Kader Arif (PSE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Kopš 2001. gada jaunattīstības valstis ir iesaistītas sarunu raundā PTO, kuru dēvē par attīstības sarunu raundu. Tagad pēkšņās un postošās pārtikas krīzes apstākļos, kas pievērs pasaules uzmanību steidzamajai nepieciešamībai atrast ilgtermiņa globālu un līdzsvarotu risinājumu, šīs valstis no mums sagaida skaidru reakciju, lai garantētu viņu nodrošinātību ar pārtiku.

Es vēlētos apstiprināt to, ka, ja sarunu raundā vēl aizvien runātu par piekļuvi tirgum par katru cenu, mēs nesaņemtu mūsu mērķi. Mēs arī zinām, ka jo ilgāk mēs atliekam attīstības nolīguma parakstīšanu, jo tālākas ir izredzes sasniegt Tūkstošgades attīstības mērķus, un diemžēl mēs jau atpaliekam no grafika.

Saskaroties ar šo krīzes situāciju, mēs prasām, lai pēc iespējas drīzāk tiktu rasts politisks risinājums īpašam aizsardzības mehānismam, ar kuru izveidotu efektīvu aizsardzības instrumentu mazajiem ražotājiem nabadzīgajās valstīs. Tas ir svarīgs solis pirms sarunu turpināšanas par citiem aspektiem, un es ceru, ka nesenā sarunu atsākšana par lauksaimniecības un nelauksaimniecības preču tirgus pieejamību (NAMA) šai ziņā ļaus panākt progresu.

Pirms es noslēdzu savu runu, es vēlētos aplūkot tos grozījumus, kuri ir iesniegti kopīgajai rezolūcijai. Sociāldemokrātu grupa Eiropas Parlamentā, protams, aicinās mūs balsot par grozījumu Nr. 2, kurš ir ārkārtīgi svarīgs, lai palielinātu Parlamenta tiesības starptautiskās tirdzniecības jomā.

Mēs arī atbalstām tos grozījumus, kurus iesniegusi Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa, bet nevaram pieņemt grozījumu, kuru iesniegusi Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupa, jo mēs uzskatām, ka nav pareizi šajā rezolūcijā par daudzpusējām sarunām aicināt noslēgt jaunus reģionālos divpusējos nolīgumus, jo mēs zinām, ka par tiem parasti vienojas uz vājāko rēķina.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāre! Es atkal un atkal atkārtuju — Dohas sarunu raunds ir cietis neveiksmi. Vai PTO pašlaik ir vienkārši apņikusi pasaulei? Noteikti nē! Mēs patiešām gandrīz bijām panākuši vienošanos. Nebija palicis īpaši daudz darāmā, bet pēdējā brīdī Indija un Ķīna — vienīgās no visām valstīm — pārtrauca sarunas. Tas ļoti skaidri parāda to, ka šīs sarunas netika pārtrauktas tehnisku iemeslu dēļ, bet ka šim notikumam bija politisks raksturs, jo izrādās, ka pasaules tirdzniecības sarunu raunda jaunais varas centrs drīzāk ir Āzijā, nevis Eiropā.

Ķīnas loma ir ievērojama, jo Ķīna līdz šim vienmēr ir aizstāvējusi brīvo tirdzniecību, bet pēkšņi tai acīmredzot ir jauna darba kārtība.

Tomēr es vēlētos sirsnīgi apsveikt Komisiju, jūs, komisāre, un arī komisāru *Mandelson* kungu par ES pozitīvo ieguldījumu. Atšķirībā no Honkongas mēs bijām iesaistīti šajās sarunās, mēs bijām proaktīvi un gatavi kompromisiem. Diezgan nepatīkami, ka *Mandelson* kungs šādā brīdī pamet savu amatu, tas nozīmē, ka mums ir jāmaina vadītājs darba vidū. Viņš bija labs sarunu vadītājs. Viņš daudz ķīvējās ar mums Parlamentā, un lēdijai *Ashton* būs grūti viņu aizvietot. Vēlu visu to labāko!

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Priekšsēdētājas kundze! Es esmu nelokāms eiro skeptiķis, bet es atzīstu, ka ir divas jomas, kurās ES ir svarīga starptautiskā loma — tirdzniecības politika un vides politika. Šobrīd mēs runājam par tirdzniecības politiku.

Brīva globālā tirdzniecība ir visu pasaules valstu, jo īpaši nabadzīgāko valstu, ekonomiskā uzplaukuma pamatā. Tāpēc neveiksme Dohas sarunu raundā vasarā bija ļoti nopietna, un tagad no ES, pasaules lielākās tirdzniecības organizācijas, ir atkarīga jaunas iniciatīvas uzsākšana. Tāpēc ir ļoti žēl, ka *Peter Mandelson*, mūsu viskompetentākais Komisijas loceklis, atstāj ES tirdzniecības politikas atbildīgā komisāra amatu. Tajā pašā laikā pasaules ekonomiku apdraud postoša finanšu krīze.

Šajos apstākļos Apvienotās Karalistes valdība iesaka aizstājēju, kura noteikti nav piemērota šim uzdevumam. Tagad Eiropas Parlaments ir atbildīgs par to, lai nodrošinātu mums spēcīgu, kompetentu tirdzniecības komisāru šajā bīstamajā vēstures brīdī. Uzņemsimies šo atbildību!

Robert Sturdy (PPE-DE). - Priekšsēdētājas kundze! Vai es drīkstu vērsties pie komisāres ar problēmu saistībā ar situāciju pēc *Peter Mandelson* atkāpšanās? Manuprāt, viņš ir pievilis ES, pametot savu amatu. Mums ir nopietns stāvoklis. Jūs pati tikko minējāt, ka pastāv reāla iespēja, ka Dohas sarunu raunds varētu atsākties. Man liekas, ka bez *Peter Mandelson* mēs esam nonākuši ārkārtīgi sarežģītā situācijā — es gan esmu kritizējis viņu daudzos gadījumos, bet viņam kā bijušajam tirdzniecības ministram vismaz bija intelekts un zināšanas, lai spētu turpināt šo ciņu.

Vai jūs, komisāre, piemēram, nākamnedēļ parakstīsiet vienošanos par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (EPN)? Kaut arī es jūs ļoti cieniu, sakiet, lūdzu, ko jūs zināt par EPN? Jūs neesat bijusi iesaistīta ne attiecīgajās sarunās, ne EPN sagatavošanā. Es zinu, ka nekad neesmu runājis ar jums, kad es gatavoju ziņojumu par tiem.

Turklāt vai Komisija šodien Parlamentam garantēs, ka mums būs noorganizēta pienācīga uzklauššana, kad baronese *Ashton* uzstāsies Starptautiskās tirdzniecības komitejā? Jo, ja jūs to mēģināsi šo uzklauššanu noorganizēt tādā dienā, kad neviens no mums tur nebūs klāt, vai nākamnedēļ, vai, piemēram, pirmdien, kura ir ļoti grūta diena deputātiem, tad sargieties no šā Parlamenta deputātu dusmām! Atcerieties, kas notika ar *J. Santer* vadīto Komisiju! Es uzskatu, ka baronesei *Ashton* ir jānodrošina godīga un pienācīga uzklauššana, un, kā daudzi cilvēki ir minējuši, ir ļoti svarīgi, lai mums vadībā ir labs komisārs.

Šajā saistībā es tikai brīnos par to, komisāre, vai jūs un es klausāties vienas un tās pašas debates. Jūs teicāt, ka ASV zemnieku saimniecību likumprojekts tiek pārstrādāts. Es domāju, ka jūs jokojat. *B. Obama* vēl tikai vakar teica, ka viņš turpinās būt lielāks protekcionisma piekritējs nekā jebkad agrāk, un to pašu ir teicis arī republikāņu kandidāts. Jūs redzēsiet, ka Amerikā būs milzīgs protekcionisms. Es beigšu savu uzstāšanos ar vienu domu: kāds teica, ka ir pārtikas krīze. Ļaujiet man pilnīgi skaidri norādīt šim Parlamentam: nav nekādas pārtikas krīzes. Kviesi pašlaik maksā par 40 eiro tonnā mazāk par to ražošanas izmaksām.

Priekšsēdētājas kundze, ļoti īsi pateikšu par Reglamenta neievērošanu. Vai ārpus šīs sēžu zāles mums ir cirks? Tam nav nekāda sakara ar šodienas debatēm. Vai mums ir cirks? Vai mums ir restorāns? Vai mums ir klubs? Jums ir jāpanāk, lai mūsu viedoklis tiek uzklauts. Es domāju, ka jums ir jāizvirza šis jautājums Priekšsēdētāju konferencē un jāaptur tas cirks, kas pašlaik notiek ārpus šīs sēžu zāles.

Priekšsēdētāja. – Jūsu komentāri ir ņemti vērā, *Sturdy* kungs.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisāre, dāmas un kungi! Kas pašlaik ir svarīgākais jautājums PTO sarunās? Es nedomāju, ka svarīgākais jautājums ir izvēle: *Mandelson* kungs vai baronese *Ashton*, zinot šo abu cilvēku cildenumu. Es pat neesmu pārliecināts, ka vissvarīgākais ir jautājums par rūpnieciskajiem tarifiem, lauksaimniecības tarifiem un piekļuvi tirgum. Ir skaidrs, mēs visi gribam, lai nolīgums būtu efektīvs, taisnīgs attiecībā uz Eiropu, bet es domāju, ka šajā saistībā ir divi galvenie jautājumi.

Pirmais ir daudzpusējās tirdzniecības sistēmas aizsardzība. Mēs redzam, kādu ietekmi šīs sistēmas trūkums — attiecībā uz risku ekonomikai, pilsoņiem un mūsu sabiedrībai — atstāj uz citu globalizācijas jomu — finanšu tirgiem. Tieši tas ir vissvarīgākais jautājums, jo mēs zinām, kāda veida divpusējie nolīgumi pakāpeniski aizvieto šo sešu gadu neveiksmīgās sarunas PTO. Tā ir kļūdaina sistēma. Mēs gribam reformēt PTO — mēs to esam minējuši savā rezolūcijas projektā —, mēs arī gribam, lai vērā tiktu ņemtas citas ar tirdzniecību saistītās dimensijas, jo īpaši vides dimensijas, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar ietekmi uz klimata pārmaiņām un sociālajiem noteikumiem. Tas ir ļoti būtiski. Tomēr, nevis atceļot šo daudzpusējo sistēmu, bet stiprinot to, mums izdosies labāk organizēt šo globalizācijas aspektu.

Otrais jautājums — kurā es neiedziļināšos, jo to aplūkoja mans kolēģis *Arif* kungs — ir to noteikumu atkārtota līdzsvarošana, kuri tika noteikti Urugvajas sarunu raundā PTO izveides laikā, lai atspoguļotu atšķirības attiecībā uz attīstību, vismazāk attīstīto valstu situāciju, jaunattīstības valstu situāciju. Jūs arī to minējāt, komisāre, prasot „viss, izņemot ieročus” iniciatīvu ar drošības klauzulu paaugstināta riska ražojumiem. Šai sakarā mums ir jāievieš noteikumi — ne obligāti brīvās tirdzniecības noteikumi —, kuros aplūkota katra situācija. Mēs vēlamies godīgu tirdzniecību, ja vien runa nav tikai par džungļu likumiem.

Manuprāt, šie ir divi galvenie jautājumi, uz kuriem ir jākoncentrējas Eiropas Savienības sarunu dalībniekiem. Ir tikai pašsaprotami, ka viņiem būtu jākoncentrējas uz citiem pasākumiem, piemēram, uz lauksaimniecību,

pakalpojumiem — lai gan neapšaubot jaunattīstības valstu tiesības regulēt sabiedriskos pakalpojumus — un rūpnieciskajiem tarifiem, bet tikai ne uz šo attīstības sarunu raunda veiksmīga iznākuma rēķina.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Mēs būtu vēlējušies redzēt *Mandelson* kungu joprojām viņa postenī šeit, nevis viņa atkāpšanos, kas, šķiet, ir bijusi Eiropas Savienības *coup de grace* Dohas sarunu raundam.

Pasaules finanšu krīze nevēsta par daudzsološu Dohas sarunu nākotni. Šīs neveiksmīgās sarunas savukārt pasliktina pasaules ekonomisko situāciju, un mazāk attīstītās valstis par to samaksās visdārgāk. PTO ir vajadzīga, starptautiskās tirdzniecības regulēšana ir būtiska. Mēs saprotam tā, ka regulējums globalizācijā pašlaik ir pamatvērtība. Tāpēc ir nepieciešams, ka mēs panākam vienošanos Dohas sarunu raundā.

Mums būs jāapsver, kā uzlabot PTO darbību un tās legimitātāti, kā arī jauno tirgus ekonomikas valstu nozīmi šajā sarunu raundā, kuras atkarībā no savām vēlmēm izvēlas, vai būt jaunattīstības vai attīstītajām valstīm. Kā ir minēts rezolūcijā, šim dialogam ir jābūt ne tikai ziemeļu un dienvidu dialogam, bet arī dienvidu un dienvidu dialogam.

Eiropas Savienība vairāk nekā citi dalībnieki ir spērusi ļoti nozīmīgus soļus šajās sarunās. Mēs esam arī veikuši pasākumus saistībā ar tādām iniciatīvām kā „Viss, izņemot ieročus”. Citiem arī ir jāspēr soļi šajā virzienā un starpposmā noslēgsim nenoslēgtos asociācijas nolīgumus, piemēram, ar *Mercosur*, kuri ir būtiski šajā jaunajā kontekstā.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Šodienas debates noteikti atklāj dažus galvenos nolīguma punktus. Viens no tiem ir, ka, reaģējot uz pašreizējo krīzi, mums ir vajadzīgs vairāk noteikumu un daudzpusēju regulējumu.

Ja mēs koncentrējamies uz finansēm, tad Starptautiskajam Valūtas fondam vai Pasaules Bankai patiešām nav vēlams īstenot vadošo lomu pat attiecībā uz ļaunākajiem ienaidniekiem. Šīs organizācijas tikai izsaka katastrofālas prognozes un parāda, ka tām ir arvien mazāk un mazāk ko teikt par to, kas notiek, un ka to iedarbība un ietekme ir praktiski neparedzama.

Šajos apstākļos, tā kā mums ir tāds instruments kā Pasaules Tirdzniecības organizācija, mums ir jāizmanto šis instruments. Pašlaik vairāk nekā jebkad mums ir vajadzīgs regulējums un vairāk nekā jebkad ir vajadzīga reāla ekonomika pretstatā spekulatīvajai finanšu ekonomikai. Preču un pakalpojumu tirdzniecība ir reāla ekonomika, un ekonomiskā izaugsme nodarbinātības veicināšanai ir balstīta uz reālo ekonomiku.

Tāpēc es nepiekrītu, ka šī krīze nozīmē to, ka būs daudz grūtāk pabeigt Dohas sarunu raundu, tieši pretēji: jebkurai atbildīgai valdībai ir jāpieliek patiesas pūles, lai pabeigtu šo sarunu raundu neatkarīgi no tā, vai tā ir ziemeļu vai dienvidu vai neattīstītas vai attīstītas valsts valdība.

Es domāju, ka mums ir pasaules tirgus, un mums ir vajadzīga ar acīm redzama rīcība. Šajā gadījumā mums ir vajadzīga Pasaules Tirdzniecības organizācijas rīcība. Mums būs jāuzlabo tās darbības veids, mums noteikti vajadzēs, lai tā darbotos vairāk kā attīstības modelis un mazāk kā brīvās tirdzniecības modelis, un mums, protams, būs nepieciešama politiskā griba. Es pieņemu, ka Eiropas Savienībai jaunā komisāra personā joprojām būs šī griba.

Béla Glattfelder (PPE-DE). - (HU) *Peter Mandelson* pamet grimstošu kuģi un atstāj savu kapteiņa tiltni. Viņš pamet kuģi, kuru viņš pats ir stūrējis uz aisbergu. Tā bija kļūda pašā sarunu sākumā piešķirt tik dāsnas koncesijas, jo īpaši lauksaimniecībā. Tas mūsu tirdzniecības partneriem nedeva nekādu stimulu pašiem piedāvāt koncesijas. Mēs esam kļuvuši par izsmiekla objektu, jo, kamēr mēs atkāpjamies no kopējās lauksaimniecības politikas, pārējie sarunu partneri aizsargā savu lauksaimniecības politiku un nostiprina lauksaimniecības stāvokli Amerikā.

PTO sarunas nevar turpināt no tā vietas, kurā tās tika pārtrauktas. Sarunas var turpināt tikai tad, ja tās aptver arī vides jautājumus. Pretējā gadījumā turpmāka pasaules tirdzniecības liberalizācija novedīs pie vēl agresīvākās vides izpostīšanas un vides pārmaiņu paātrināšanās. Vai, pēkšņi atrodoties finanšu un pārtikas krīzes centrā, ir pareizi upurēt Eiropas nodrošinātību ar pārtiku un tās lauksaimniecību tikai tāpēc, lai mūsu bankrotējušās bankas labāk spētu eksportēt savus nepareizā virzienā vērstos pakalpojumus?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Eiropas Savienība veic nozīmīgas izmaiņas kopējā lauksaimniecības politikā. Ar šo reformu tika ierobežota lauksaimnieciskā ražošana. Tas ir jo īpaši redzams cukura tirgū, bet ne tikai šajā tirgū. Mēs esam ierobežējuši atbalsta līmeni mūsu

lauksaimniekiem. Cik lielā mērā tas ir palielinājis pievienoto vērtību, kurās valstīs un attiecībā uz kurām sociālajām un profesiju grupām?

Es vēlētos pajautāt komisārei, ko Eiropas Savienība ir saņēmusi apmaiņā. Vēl viens jautājums ir šāds: kā brīdinājuma zīmes par pasaules pārtikas krīzi ietekmēja PTO sarunas? Vai pašreizējai finanšu krīzei, kura noteikti ietekmēs mūsu ekonomikas stāvokli, būs ietekme uz PTO līmeņa sarunām?

Mariann Fischer Boel, *Komisijas locekle*. – Priekšsēdētājas kundze! Vai es vispirms varētu mēģināt aprakstīt mūsu milzīgo vilšanos pēc desmit intensīvu sarunu dienām Ženēvā? Mums likās, ka mēs esam tik tuvu tam, lai spētu panākt vienošanos par lauksaimniecību un pieeju nelauksaimniecības preču tirgum (NAMA), ļoti labi zinot, ka pašas beigās būs viena vienīga lieta, kura noteiks to, vai Eiropas Savienība var uzskatīt paketi par pieņemamu.

Kā par lauksaimniecību atbildīgajai personai man ir jāsaka, ka tas bija ārkārtīgi uzmundrinoši, ka Eiropas Savienības lauksaimniecība pirmo reizi netika vainota par debašu neveiksmīgo iznākumu. Tas bija tādēļ, ka mēs tiešām pildām mūsu mājasdarbu lauksaimniecības nozarē, reformējot mūsu kopējo lauksaimniecības politiku, vispirms ar lielu reformu 2003. gadā un pēc tam ar visām reformām pēc šā posma. Tāpēc mēs spējam par 80 % samazināt tirdzniecību kropļojošo vietējo atbalstu, faktiski nenodarot kaitējumu mūsu lauksaimniecības nozarei. Mums šajā saistībā bija iespēja ietvert reformas daudzpusējā tirdzniecības sistēmā. Tā nebija vienošanās par katru cenu. Tā bija līdzsvarota vienošanās šajās divās jomās. Padomei mēs varētu attaisnoties, ka mēs veicām sarunas saskaņā ar Padomes piešķirtajām pilnvarām sarunu dalībniekiem. Attiecībā uz lauksaimniecību šis pilnvarojums vienkārši bija nepiespiest mūs veikt jaunas reformas lauksaimniecības nozarē.

Es piekřītu tiem no jums, kuri ir teikuši, ka daudzpusējā sistēma ir svarīga un vajadzīga tā iemesla dēļ, ka tikai daudzpusējā sistēmā mēs varam kontrolēt, piemēram, tirdzniecību kropļojošo vietējo atbalstu un sakārtot visus citus ar tirdzniecību nesaistītos jautājumus. To nekad nav iespējams paveikt divpusējas sarunās, tāpēc mums ir jāpaliek pie daudzpusējās sistēmas vērtībām.

Man arī ir jāsaka, ka šajās sarunās mēs nekad neskārām jaunattīstības valstu tirgu. Tieši pretēji, tas patiesībā arī bija iemesls, kāpēc īpašais aizsardzības mehānisms (SSM) bija tik svarīgs īpašo preču aizsargāšanā jaunattīstības valstīs, kā es to minēju savā pirmajā uzstāšanās reizē. Es vēlētos piebilst, ka mēs ieviesām „Viss, izņemot ieročus” nolīgumu 2002. gadā, kas nozīmē, ka Eiropas Savienība pašlaik ir neapšaubāmi lielākais lauksaimniecības preču importētājs pasaules mērogā. Mēs importējam vairāk nekā Kanāda, Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija un Japāna kopā. Tātad mēs esam faktiski atvēruši šīm valstīm savus tirgus lauksaimniecības nozarē.

Šovakar šeit tika pieminēta arī nodrošinātība ar pārtiku. Mums ir jāsaprot, ka nodrošinātība ar pārtiku ietver gan vietējo iekšējo ražošanu, gan importu. Ja mēs raugāties uz Eiropas Savienības lauksaimniecības nozari, mēs nekad nespētu būt tik spēcīgi, cik mēs esam pašlaik, ja mums būtu slēgts tirgus lauksaimniecībā. Mums pašlaik ir, ja es par piemēru varētu minēt prezidējošo valsti, 7 miljardu eiro liels lauksaimniecības preču tirdzniecības pārpalikums. Ja mēs slēgtu mūsu tirgus, mēs nekad nespētu pārdot visas mūsu augstās kvalitātes preces Eiropas Savienībā. Tādējādi mēs tiktu sodīti, ja aizsargātu paši sevi. Citi darītu to pašu. Līdz to mēs nevarētu izmantot jauno un arvien liberālāko tirgu iespējas attiecībā uz mūsu augstās kvalitātes precēm. Tāpēc mums noteikti ir vajadzīga līdzsvarota pieeja.

Tika pieminētas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (ĢIN), bet savā pirmajā uzstāšanās reizē es nepievērsos šim jautājumam laika trūkuma dēļ, jo priekšsēdētājai bija ļoti strikta nostāja attiecībā uz laika ierobežojumiem. ĢIN ir svarīgs jautājums Eiropas Savienībai, un mēs pilnīgi skaidri norādījām pārējiem sarunu partneriem, ka mēs nekad nespētu parakstīt vienošanos, ja mums nebūtu pozitīvā iznākuma par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, jo tas ir ļoti svarīgs jautājums, īpaši attiecībā uz augstas kvalitātes Vidusjūras reģiona precēm.

Es īsi atbildēšu *McGuinness* kundzei. Es piekřītu jums, ka mēs patiesībā gadu desmitiem esam noteikuši pārāk zemu prioritāti mūsu attīstības atbalstam lauksaimniecības nozarē. Šobrīd, kad mēs redzam cenu — nevis patēriņa preču cenu, jo tā ir taisnība, ka cenas pašlaik krītas, bet sēklu un mēslošanas līdzekļu cenu — strauju celšanos, mēs esam ierosinājuši mūsu programmu, lai mēģinātu palīdzēt vismazāk attīstītajām valstīm, nabadzīgākajām valstīm pasaulē un dotu tām iespēju iegādāties sēklas un mēslošanas līdzekļus. Šī programma 1 miljarda eiro apmērā pašlaik tiek apspriesta šeit Parlamentā, un es ceru, ka būs pozitīva pieeja šai iespējai palīdzēt jaunattīstības valstīm pabarot savus cilvēkus un novērst migrāciju no lauku apvidiem uz pilsētām. Lūdzu, paturiet to prātā! Tas ir ļoti svarīgi.

Priekšsēdētāja. – Es esmu saņēmusi sešus rezolūciju priekšlikumus⁽¹⁾, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta 103. panta 2. punktu.

Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Daniel Dăianu (ALDE), rakstiski. – Dohas tirdzniecības sarunu raunda neveiksme varētu vēstīt par tām lietām, kuras notiks laikā, kad arvien dziļākā finanšu krīze rada milzīgu spiedienu valdību spējai ievērot noteikumus. Ieguvumi no brīvās tirdzniecības ir novērtēti arvien globālāko tirgu kontekstā. Bet brīvajai tirdzniecībai ir jābūt godīgai, un starptautiskam režīmam, kas palīdz nabadzīgajām valstīm attīstīties, tā ir jāpapildina. Arvien nevienlīdzīgākie ienākumi bagātajās tirgus ekonomikas valstīs un to bailes no dažu jauno tirgus ekonomikas valstu pieaugošās ietekmes izraisa protekcionisma mēģinājumus. Arī cīņa par izsmelamo resursu kontroli un par galveno patēriņa preču ieguvu par pieņemamām cenām rada tieksmi ierobežot tirdzniecību daudzās valstīs.

Šajā saistībā ir jāpiemin arvien sarežģītākais ģeopolitikas raksturs. ES ir *de facto* jānovērš daudzpusējās tirdzniecības un finanšu sistēmas sabrukums, uzņemoties pašreizējās krīzes seku mazināšanas vadību. Viena no lietām, ko ietver šī vadība, ir starptautisko finanšu iestāžu (SFI) reforma, iesaistot tādas jaunās pasaules lielvaras kā Brazīliju, Krieviju, Indiju, Ķīnu un Dienvidāfriku (BRICS) pasaules ekonomisko jautājumu risināšanā, un tās starptautiskās struktūras reforma, ar kuru regulē finanšu plūsmu. 19. gadsimta beigās starptautiskā sistēma, kas veicināja preču un kapitāla brīvu apriti, sabruka, un sabrukumam sekoja postošs karš Eiropā. Mums tas ir jāatceras.

23. EK un Ukrainas nolīgums par to saistību saglabāšanu tirdzniecības un pakalpojumu jomā, kuras paredzētas partnerības un sadarbības nolīgumā (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais punkts darba kārtībā ir Starptautiskās tirdzniecības komitejas pārstāvja Zbigniew Zaleski ziņojums par priekšlikumu Padomes lēmumam par vēstuli apmaiņas veida nolīguma slēgšanu starp Eiropas Kopienu un Ukrainu par to, ka Ukraina tirdzniecības un pakalpojumu jomā saglabā saistības, kas paredzētas partnerības un sadarbības nolīgumā (COM(2008)0220 – C6-0202/2008 – 2008/0087(CNS)) (A6-0337/2008).

Zbigniew Zaleski, referents. – Priekšsēdētājas kundze! Ar šo ziņojumu tiek noslēgts noteikts posms ES un Ukrainas politikā. Es sāksu ar tirdzniecības un pakalpojumu nolīgumiem, tādējādi iezīmējot plašāku redzējumu attiecībā uz nākotnes sadarbību ar PTO un pēc tam uz nākotnes sadarbību paplašinātā brīvās tirdzniecības zonā, kad tā būs izveidota.

Šis ziņojums, kurā nav daudz apgalvojumu, ir svarīgs solis mūsu sadarbības regulēšanā un veicināšanā ar mūsu nozīmīgo kaimiņvalsti Ukrainu. Mēs esam konsekventi un atklāti mūsu nodomos un rīcībā. To pamatā ir pieņēmums, ka, ja ekonomiskie apstākļi uzlabojas, tad cilvēki var vairāk enerģijas ieguldīt citu problēmu — politisku, sociālu u.c. — risināšanā, lai gan tās visas ir saistītas. Šobrīd, kad Ukrainas valstī ir kritisks stāvoklis — pirms īsa brīža es izlasīju ziņu, ka V. Yushchenko ir atlaidis parlamentu —, mūsu palīdzībai var būt izšķirīga nozīme. Tomēr sadarbība, kas aprobežosies tikai ar ekonomiku, nebūs pietiekama. Mums ir jābūt plašākam projektam, detalizētai stratēģijai, ko veidotu dažādi aspekti.

Mūsu kaimiņattiecību politikas struktūra sniedz mums iespēju izmantot Vidusjūras reģiona valstu savienībai līdzīgu stratēģiju. Ir *Napoletano* kundzes ziņojums, kuru ļoti atbalsta pašreizējā prezidentūra. Francijas prezidentūrai būtu ieteicams izrādīt vairāk drosmes, veicinot pietiekama skaitliskā sastāva deputātu grupas priekšlikumu izveidot *EURO-NEST*, kas ir Eiropas Savienības un mūsu austrumu kaimiņvalstu parlamentu oficiālā asambleja. Mums nav jāaprobežojas tikai ar valstīm ap Vidusjūras baseinu, bet mums ir jābūt līdzsvarotam redzējumam uz mūsu kaimiņattiecību politiku. Mēs nedrīkstam atstāt vājos posmus tajā valstu ķēdē, kura aptver mūsu Eiropas Savienības robežas.

Par paraugu izmantojot Barselonu kā potenciālo kandidātu uz Vidusjūras reģiona valstu savienības mītnes vietu vai kā bijušo galvaspilsētu, es ierosinu nākotnē izveidot austrumu kaimiņvalstu savienību — kaut ko līdzīgu Melnās jūras reģiona valstu savienībai — ar vadības atrašanās vietu Ļubļinas pilsētā, Austrumpolijā.

⁽¹⁾ Sk. protokolu.

Vēsturiski Ļubļina sevi ir pierādījusi kā svarīgas starptautiskas savienības pilsētu, kura pastāvējusi pirms tās savienības, kuru mēs šobrīd veidojam vai vismaz mēģinām veidot.

Noslēgumā manas nostājas un priekšlikuma mērķis ir, ka es vēlētos mobilizēt šo Parlamentu, Komisiju un Padomi, lai tie būtu aktīvāki attiecībā uz mūsu austrumu dimensiju. Kāpēc mums tas ir jādara? Atbilde ir vienkārša: Ja mēs ticam tam, ka mūsu Eiropas vērtības spēj uzlabot cilvēku stāvokli uz Zemes, nav iespējama nekāda pasīva politisko attīstības tendenču gaidīšana šajā reģionā.

Notikumi Gruzijā ir brīdinājums mums, ja mēs domājam par Ukrainas nākotni. Darīsim kaut ko, lai, kādu rītu pamostoties, neatklātu, ka mēs esam izstumti no politiskās un ekonomiskās skatuves, ka uz tās jau darbojas kāds cits dalībnieks vai ka tiekam pat vainoti par pasivitāti, politiskā redzējuma trūkumu un nespēju atrisināt konfliktus mūsu kaimiņattiecībās. Ja mēs paļausimies uz Kremļa stratēģiju — kuru, šķiet, atbalstīja *Martin Schulz* vadītā Sociāldemokrātu grupa tās neseno delegācijas vizītē Maskavā —, tad mēs zaudēsim kā starptautiskās skatuves dalībnieks. Mūsu Eiropas Savienības pilsoņi būs enerģijas cenu, spriedzes un nedrošības upuri.

Noslēdzot šo runu, gribu teikt, ka pat tad, ja Ukraina demokratizācijas jomā nav tik efektīva, kā mēs to gribētu, mēs nedrīkstam samazināt mūsu pūliņus izveidot ciešāku sadarbību ar tās iedzīvotājiem, kuru centieni, kas ir saistīti ar Eiropas Savienību, ir ļoti svarīgi ne tikai viņiem pašiem, bet, iespējams, pat vēl vairāk mums, Eiropas pilsoņiem.

Meglēna Kuneva, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kundze! Es vēlētos pateikties Eiropas Parlamentam par to, ka tas nekavējoties sniedza savu viedokli un pieņēma šo pozitīvo ziņojumu, jo ir svarīgi, lai pēc Ukrainas pievienošanās PTO šis nolīgums pēc iespējas drīzāk iegūst oficiālu statusu, tā novēršot jebkuru juridisko vakuumu.

Pēc Ukrainas pievienošanās PTO ar šo nolīgumu tiek saglabātas divas ļoti svarīgas saistības, kas palīdz mūsu starptautisko jūras pārvadājumu uzņēmumiem viņu darbībā Ukrainā.

Pirmais noteikums paredz valsts tiesiskā regulējuma piemērošanu Kopienas pilsoņiem un uzņēmumiem, kuri, sniedzot starptautisko jūras un upju pārvadājumu pakalpojumus Ukrainas iekšējos ūdeņos, nodrošina starptautisko jūras pārvadājumu pakalpojumus. Otrs noteikums saglabā tā saukto Grieķijas klauzulu, kura atļauj ES vai Ukrainas pilsoņiem, vai kuģniecības uzņēmumiem, kuri reģistrēti ārpus ES vai Ukrainas, gūt labumu no noteikumiem par jūras pārvadājumu pakalpojumiem, ja to kuģi ir reģistrēti attiecīgi ES vai Ukrainā.

Šie divi noteikumi tiks iekļauti ļoti tālejošā brīvās tirdzniecības nolīgumā, par kuru mēs pašlaik risinām sarunas ar Ukrainu. Šis brīvās tirdzniecības nolīgums tiek raksturots kā plašs un visaptverošs BTN, un tam patiešām ir jāatbilst šiem apzīmējumiem.

Mēs uzstājam, ka šim nolīgumam tādām ir jābūt svarīgo politisko un ekonomisko apsvērumu dēļ, kuri attiecas uz Ukrainu. Process, kurā mēs esam iesaistīti, attiecas ne tikai uz tirdzniecību un ieguldījumu plūsmu. Tā ir zīme par Ukrainas nepārtrauktu politisko un ekonomisko integrāciju pasaules ekonomikā un nopietnu partnerību ar ES.

Brīvās tirdzniecības nolīgums ir viena no galvenajām daļām plašākā asociācijas nolīgumā, par kuru mēs risinām sarunas ar Ukrainu kaimiņattiecību politikas kontekstā.

Lai Ukraina varētu transponēt, īstenot un ieviest ES *acquis* dažās galvenajās jomās, kā tas nolemts pašreizējās sarunās par brīvās tirdzniecības nolīgumu, Eiropas Savienībai šajās jomās ir jābūt gatavai palielināt iekšējā tirgus ieguvumus. Tas jo īpaši attiecas uz pakalpojumiem, kur var būt visvairāk pievienotās vērtības abiem partneriem. Turklāt, tā kā Ukrainas PTO saistības pakalpojumu jomā jau ir ļoti plašas, BTN un *acquis* tuvināšanas process ļaus mums risināt jautājumus par šķēršļiem aiz robežas.

Ar šo nolīgumu stimulēs ES ārvalstu tiešo ieguldījumu Ukrainā, samazinot birokrātisko slogu un ieviešot pārredzamību, palīdzot eksportētājiem un pakalpojumu sniedzējiem abās pusēs, padarot mūsu attiecības ciešākas un kopīgi piemērojot mūsu standartus. Tādēļ mums ir jāpanāk paštrināta tirdzniecības plūsma un personisko kontaktu loka paplašināšanās, kas izriet no mazo uzņēmumu un reģionālo piegāžu ķēžu pieauguma.

Tas, protams, ir problemātisks un ilgstošs process, bet Komisija uzskata, ka ar šo nolīgumu tiks radīta sistēma un stimuli konverģencei.

Bet, kā es uzsveru iepriekš, mēs nedrīkstam aizmirst, ka attiecībā uz šo procesu runa nav tikai par ekonomiskajām iespējām. Process ir daļa no plašāka pārbaudījuma saistībā ar Ukrainas pārveidi un tās partnerību ar Eiropas Savienību.

Zita Pleštinská, PPE-DE grupas vārdā. – (SK) Lai gan Ukrainas pašreizējās nestabilās iekšpolitikas dēļ valsts sarunu intensitāte ir samazinājusies, uz tām ir jāraugās kā uz daļu no demokrātijas procesa. ES integrācija joprojām ir Ukrainas ārpolitikas galvenā prioritāte. Es atzinīgi vērtēju sava kolēģa *Zbigniew Zaleski* kunga ziņojumu. Tajā izcelti daudzi svarīgi aspekti un uzsvērts tas progress, kuru Ukraina ir panākusi kopš Oranžās revolūcijas.

Es esmu pārliecināta, ka bez ES pastiprināta atbalsta Ukrainai saistībā ar tās pievienošanos PTO, tā, iespējams, nebūtu kļuvusi par šīs svarīgās organizācijas dalībvalsti 2008. gada maijā. Tieši tāpat kā toreiz, Ukrainai tagad atkal ir vajadzīgs ES atbalsts.

ES un Ukrainas Parlamentārās sadarbības komitejas 11. sanāksmes laikā, kas notika Kijevā un Krimā pagājušajā nedēļā, es guvu vēl lielāku pārliecību par to, ka ES ir jābūt gatavai atbalstīt Ukrainas centienus gan tehniskā, gan finansiālā ziņā. No otras puses, Ukrainai ir jāīsteno nepieciešamās reformas, jo īpaši tās pakalpojumu nozarē, un jāiesaistās mērķtiecīgās sarunās ar ES.

Francisco Assis, PSE grupas vārdā. – (PT) Nolīguma noslēgšana ir lieliska iespēja atkārtoti uzsvērt to attiecību nozīmi, kuras saista ES un Ukrainu daudzās nozarēs.

Šo aizvien intensīvāko attiecību pamatā ir kopīgo vērtību un principu mantojums un atkārtoti paustā vēlme stiprināt partnerību un sadarbību iestāžu līmenī.

Eiropas Savienība var vienīgi ar apbrīnu raudzīties uz Ukrainas iedzīvotāju centieniem nostiprināt demokrātisko sistēmu, tiesiskumu un atvērtu ekonomiku. Šie centieni tiek īstenoti īpaši grūtos apstākļos, un tas nozīmē, ka mūsu atbildība pret šo valsti un pašiem pret sevi ir pat vēl lielāka.

Mēs visi apzināties Ukrainas īpašo situāciju, kas tās ģeogrāfiskās atrašanās vietas un tās vēstures dēļ rada veselu problēmu kompleksu, kuru caurvij dažāda veida saspīlējumi, kā arī tās ārkārtīgi lielo nozīmi ģeopolitiskajā un ģeoekonomiskajā ziņā. Tāpēc Eiropas Savienībai ir jācenšas veicināt tādas sadarbības veidus, kuri sekmētu šīs svarīgās valsts attīstību un stabilizāciju.

Gan paveiktais, gan pilnīgi skaidri noteiktās perspektīvas, kas balstās uz tuvākajā laikā noslēdzamo asociācijas nolīgumu, kurā ietverta brīvās tirdzniecības zonas izveide, sniedz vērā ņemamu pamatojumu optimismam. ES pusei ir pienākums neignorēt ļoti plašas Ukrainas sabiedrības daļas paustos mērķus par attiecību nostiprināšanu ar Eiropu. Šie mērķi izriet no Ukrainas vēlmes būt par dalībnieci tajā kopienā, kuras vērtības, kā arī politiskās un ekonomiskās organizācijas modelis ir Eiropas identitātes centrā.

Tirdzniecības paplašināšana, jo īpaši pakalpojumu nozarē, ir palīdzējusi padziļināt ekonomiskās attiecības un var būtiski veicināt šīs valsts modernizēšanu. Ukrainas pievienošanās Pasaules Tirdzniecības organizācijai, kas izpelnījās ES entuziasma pilnu atbalstu, ļāva šai valstij pievienoties daudzpusējai pasaules tirdzniecības sistēmai, kura cita starpā dod šai valstij arī iespēju tuvināties Eiropai. Šis tuvināšanās process ir jāpastiprina, tā kā tas ne tikai radīs ieguvumus abām tieši iesaistītajām pusēm, bet arī visam reģionam.

Ukraina ir daļa no Eiropas pagātnes un no tās nākotnes. Jebkuri pat niecīgākie pasākumi, kas vērsti uz šā fakta akcentēšanu, ir pelnījuši, lai tos novērtētu atzinīgi un atbalstītu.

Rebecca Harms, Verts/ALE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze! Es vēlētos sākt šīs debates no citas puses.

Pēc Eiropas Parlamenta delegācijas vizītes Ukrainā pagājušajā nedēļā ir ļoti svarīgi uzsvērt, ka par Ukrainas nākamo soli uz rietumiem, ceļu uz demokrātiju un pat uz integrāciju Eiropas Savienībā nelems tikai šis Parlaments, bet ļoti lielā mērā pati Ukraina. Neskaitāmās politiskās krīzes un gadu no gada notiekošās diskusijas par to, vai atkal gaidāmas jaunas vēlēšanas — ar to es saskaros savās regulārajās ikgadējās vizītēs — nevar nodrošināt integrāciju.

ES delegācijas Ukrainā locekļi skaidri norādīja, ka politisko bloku pārstāvju sacensība vairs nedrīkst dominēt pār politisko darba kārtību, ka viņiem ir jāpanāk vienošanās par veicamajiem pasākumiem, lai stabilizētu šo valsti.

Vēl aizvien praktiski nav iespējams izvēlēties politiskās programmas un saturu. Tas ir ļoti satraucoši, jo daudzi Ukrainas pilsoņi, kuri patiešām smagi cīnījās, lai panāktu demokrātisku procesu, tagad izvairās no politikas.

Katrā vizītē un katrā tikšanās reizē ar visu Ukrainas bloku un partiju pārstāvjiem mēs jūtam, ka gaisā virmo milzīga neapmierinātība.

Andrzej Tomasz Zapalowski, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kundze! Tirdzniecības attiecības starp ES valstīm un Ukrainu ir īpaši nozīmīgas abu partneru demogrāfiskā potenciāla dēļ. Šo attiecību attīstīšana ir vēl jo svarīgāka tāpēc, ka tirdzniecības sakari palīdzēs veicināt Ukrainas iedzīvotāju proeiropeiskos centienus. Mūsu divpusējās attiecībās joprojām ir daudzas neatrisinātas problēmas. Viena no šīm problēmām ir jautājums par Ukrainas partneru īstenoto nelikumīgo uzņēmumu pārņemšanu. Neskaidrās attiecības, kuras dominē Ukrainas tiesvedībā, nozīmē, ka var būt vajadzīgi daudzi gadi, lai īpašumu atgūtu. Mūsu partnera politiskajai nestabilitātei ir arī nelabvēlīga ietekme uz mūsu arvien plašāko sadarbību. Nākotne solās būt pat vēl neparedzamāka.

Mēs ceram, ka iestādes Ukrainā darīs visu, kas ir to spēkos, lai Eiropas Savienībai būtu robežas ar Ukrainu, kuras rīcībā ir pilnīgas juridiskās un politiskās garantijas uzņēmumu un ekonomiskās sadarbības attīstībai, jo īpaši pakalpojumu jomā.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Priekšsēdētāja kundze! Politiskās un ekonomiskās attiecības ar Ukrainu mums ir ļoti svarīgas. Katru gadu mēs redzam, ka Ukrainā palielinās ieguldījumi, un šajā procesā ir iekļauta Eiropas dimensija. Šiem ieguldījumiem ir labvēlīga ietekme uz daudzām nozarēm, arī uz patērētājiem Ukrainā, jo palielinās patēriņa līmeņi. Ārvalstu banku līdzdalība Ukrainas banku nozarē jau ir sasniegusi 35 %. Pakalpojumu nozare Ukrainas ekonomikā ir būtiska un ļoti svarīga. Lai šajā nozarē sasniegtu ES valstu attīstības līmeni, Ukrainā ir vajadzīgas turpmākas reformas un ieguldījumi. Tas pats attiecas uz citām Ukrainas ekonomikas jomām, arī uz veselības aprūpes un tūrisma nozari.

Mums ir jāattīsta un jānostiprina Ukrainas un Eiropas Savienības ekonomiskās attiecības. Mums ir jāpatur prātā, ka Ukraina mums ir svarīga tranzītvalsts no energoapgādes drošības Eiropā aspekta. Mēs arī novērtējam Ukrainas centienus, īpaši tiesiskā regulējuma izstrādes jomā, saistībā ar ekonomiskā dialoga ar Eiropu paplašināšanu un nesen iegūto piederību PTO.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kundze! Mana politiskā grupa — Nāciju Eiropas grupa — pilnībā atbalsta pašlaik iztīrīto normatīvās rezolūcijas projektu. Ukraina ir interesanta partnere, jo īpaši tirdzniecības, pakalpojumu un ieguldījumu jomā. Laba sadarbība starp Eiropas Savienību un Ukrainu ir ļoti svarīga, jo īpaši kaimiņvalstīm. Viena no šādām valstīm ir Polija, kuru ar Ukrainu saista daudzu gadu pieredze, kura neaprobežojas tikai ar ekonomikas jomu.

Ukrainai ir milzīgs tūrisma un atpūtas jomas attīstības potenciāls. Tā ir bagātu kultūras tradīciju valsts. Lai Ukraina pienācīgi attīstītos, tai ir vajadzīgas jaunas tehnoloģijas, ieguldījumi, kā arī banku sistēmas un sociālās komunikācijas paplašināšana. Eiropas Savienība var palīdzēt Ukrainai šajās jomās. Ukraina ir arī svarīgs pārdošanas tirgus Eiropas Savienības precēm. Tas mums noteikti jāpatur prātā, kad precizēsīm savus uzdevumus un rīcības virzienus sadarbībai nākotnē.

SĒDI VADA: A. BIELAN

priekšsēdētāja vietnieks

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Nolīgums ar Ukrainu ir svarīgs notikums, kas palīdz racionalizēt attiecības starp mūsu valstīm. Tas ir labs sākumpunkts ceļā uz asociācijas nolīguma sagatavošanu starp ES un Ukrainu. Ar šo nolīgumu galvenokārt tiek radīta iespēja attīstīt tirdzniecības apmaiņu un palielināt ieguldījumu divvirzienu sistēmā. Viena ārkārtīgi svarīga mūsu sadarbības joma ir zinātniskās nodošana standartu un kvalitātes jomā, kā arī mūsu juridiskā un institucionālā mantojuma konverģence. Jauniešu — jo īpaši studentu — apmaiņa palīdzēs veicināt šo uzdevumu īstenošanu kopā ar sadarbības attīstību zinātnes, kultūras un tūrisma jomā.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Šajās debatēs es vēlos pievērst uzmanību trim, manuprāt, svarīgiem jautājumiem. Pirmkārt, Ukraina ir galvenā Eiropas Savienības partnere, virzoties uz naftas un gāzes piegāžu diversifikāciju. Saprāšanās ar Ukrainu sniedz Eiropai iespēju nodrošināt naftas un gāzes piegādes no Melnās jūras un Kaukāza reģiona.

Otrkārt, Ukrainas pievienošanās Pasaules Tirdzniecības organizācijai šā gada maijā ir radījusi labvēlīgus papildnosacījumus ekonomisko attiecību attīstīšanai ar šo valsti, jo īpaši pakalpojumu jomā.

Treškārt un visbeidzot, bīstamās nevērības pret infrastruktūru dēļ Ukrainai tagad ir vajadzīgs nozīmīgs finansiālais atbalsts no Eiropas Savienības, ne tikai no ES budžeta, bet galvenokārt no Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas.

Meglēna Kuneva, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs! Es vēlreiz Komisijas vārdā pateicos Parlamentam par šiem komentāriem, tā pozitīvo atzinumu un šā ziņojuma ātro pieņemšanu.

Īstermiņā tas abiem partneriem palīdz aizsargāt dažas svarīgas ekonomiskās intereses ar vismazāko iespējamo juridisko vakuumu pēc Ukrainas iestāšanās Pasaules Tirdzniecības organizācijā.

Vidējā un ilgākā termiņā tā ir tikai viena daļa no plašāka un ļoti tālejoša ekonomiskās integrācijas procesa, kurā mēs esam iesaistīti atbilstoši mūsu asociācijas nolīgumam ar Ukrainu.

Zbigniew Zaleski, referents. – Komisāre, nolīguma par jūras pārvadājumu pakalpojumiem nozīmi nevar nenovērtēt. Mēs visi zinām, cik svarīgs Eiropai un mums visiem varētu būt maršruts pa Melno jūru un tranzīts pa zemes ceļiem, šķērsojot Ukrainu, bet bez mūsu atbalsta šā reģiona nākotne ir neskaidra. Es tagad runāšu poļu valodā.

referents. – (PL) Mani kolēģi deputāti ir minējuši ciešas sadarbības nepieciešamību un ir uzsvēruši to, ka Ukraina nepārprotami ir piederīga Eiropai. Viņi ir iesaistījušies sarunās par ieguldījumiem, tūrismu un uzņēmējdarbību. Protams, daudz ir atkarīgs no pašas Ukrainas. Tas ir skaidrs. Iespējams, jo īpaši pašlaik, šodien un rīt, nākamajās nedēļās, sašķeltajiem Ukrainas iedzīvotājiem vajag palīdzību ekonomiskajā, politiskajā, zinātnes un sociālajā jomā. Pārstāsim tik daudz kritizēt, labāk spersim saprātīgus un konstruktīvus soļus! Tas būs abu pušu labā: Ukrainas un ES labā. Liels paldies jums visiem par šīm debatēm, un vai drīkstu jums lūgt izteikt stingru atbalstu šim ziņojumam?

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), rakstiski. – Pakalpojumu nozare ir svarīga ES un Ukrainas tautsaimniecībām. Šķiet, ka Ukraina ir spiesta reformēt savu enerģētikas nozari, lai palielinātu ražošanu un uzlabotu kvalitātes un drošības standartus. Tādējādi īstermiņa pārejas grūtību rezultātā ir jārodas modernizētam un pārredzamākam pakalpojumu tirgum. No otras puses, mēs nedrīkstam aizmirst cīnīties pret korupciju, kas Ukrainā ir tik izplatīta.

Eiropas Savienībai ir jābūt gatavai atbalstīt Ukrainas centienus, bet arī Ukrainai ir jāpaveic savas iekšējās reformas. Ir vairāki jautājumi, kuri ir jārisina mums kā Eiropas Savienības pārstāvjiem: (1) Ukrainas un ES dalībvalstu energoapgādes drošības nostiprināšana; (2) augstāka līmeņa energoefektivitātes nodrošināšana; (3) siltumenerģijas nozares pārveidošana un modernizēšana, kā arī tās negatīvās ietekmes uz vidi samazināšana; (4) elektroenerģijas ražošanas jaudu regulēšanas palielināšana un (5) atjaunojamās enerģijas augstāka patēriņa līmeņa nodrošināšana. Visi šie jautājumi jārisina atklātā un pārredzamā enerģijas tirgū. Mēs nevaram strādāt ar vairāk monopoliem tik svarīgās nozarēs.

24. Meklējot risinājumu sausuma un ūdens trūkuma problēmai Eiropas Savienībā (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts darba kārtībā ir *Richard Seeber* ziņojums (A6-0362/2008) par risinājumu meklēšanu sausuma un ūdens trūkuma problēmai Eiropas Savienībā (2008/2074(INI)). *Richard Seeber* pārstāv Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju.

Richard Seeber, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Vispirms es vēlētos pateikties „ēnu” referentiem un Komisijai par izcilo savstarpējo sadarbību šā ziņojuma sagatavošanā.

Mēs visi zinām, ka ūdens ir visa dzīvā avots. Tomēr šo avotu nevar izmantot bezgalīgi. Nākotnē vairāk nekā trīs miljardi cilvēku cietīs ūdens trūkuma dēļ. Pēc Eiropas Vides aģentūras datiem, jau 2007. gadā trešā daļa Eiropas iedzīvotāju dzīvoja reģionos, kuros ir ierobežoti ūdens resursi. Šī problēma sevišķi skar Kipru, Bulgāriju, Beļģiju, Ungāriju, Maltu, Itāliju, Apvienoto Karalisti, Vāciju, Spāniju un diemžēl arī daudzas citas valstis. Šo problēmu ir radījusi pārāk izšķērdīga ūdens izmantošana. Protams, to saasina arī klimata pārmaiņas. Šā iemesla dēļ pēdējos 30 gados aizvien biežāki kļuvuši sausuma periodi, kas līdz šim izmaksājuši vairāk

nekā EUR 100 miljardu. ES ekonomika 2003. gada sausuma dēļ cieta zaudējumus aptuveni EUR 8,7 miljardu apmērā. Šiem ekstremālajiem laika apstākļiem ir ne vien ekonomiskas, bet arī sociālas sekas, kas negatīvi ietekmē cilvēkus. 2003. gadā karstuma viļņa dēļ Eiropā vispārēji pasliktinājās cilvēku veselības stāvoklis, turklāt dzīvību zaudēja apmēram 35 000 cilvēku.

Var novērot arī, ka Eiropā ir ļoti atšķirīgi ūdens izmantošanas paradumi. ES vidējais ūdens patēriņš daudzums svārstās no 100 līdz 400 litriem dienā, lai gan atbilstoši dzīves līmenim Eiropā vienam cilvēkam patiesībā pietiktu ar 80 litriem ūdens dienā. Šo pārtēriņu izraisa neefektīvas novecojušas tehnoloģijas, kā arī pārāk izšķērdīga ūdens lietošana. Francijā, piemēram, ūdens sadales tīklos vienkārši pazūd 30 % ūdens. No šiem piemēriem redzams, ka mums Eiropā ir milzīgas iespējas taupīt ūdeni.

Beidzot arī Kopienai ir jāsāk rīkoties. Komisija ūdens jautājumu jau ir risinājusi vairākās direktīvās, piemēram, par peldvietām, dzeramo ūdeni, plūdiem, vides kvalitātes standartiem attiecībā uz ūdeni utt. Neapšaubāmi, ka līdz šim nozīmīgākais pavērsiena punkts bija 2000. gadā pieņemtā Ūdens pamatdirektīva un tās īstenošanas pasākumi. Tagad Komisijai stingri jāraugās, lai dalībvalstis ievērotu tiesību aktos noteiktās saistības.

Vides un klimata apstākļu pārmaiņas, pastiprināta ūdens izmantošana saimnieciskajai darbībai, lauksaimniecībā un māsaimniecībās un, protams, patēriņa paradumu pārmaiņas ir tie faktori, kas veicinājuši ūdens trūkumu. Mums diemžēl aizvien biežāk nākas piedzīvot dabas stihijas. Vienlaikus var novērot gan intensīvas lietusgāzes, kas rada plūdus, gan aizvien biežākus sausuma periodus, kuri milzīgus apgabalus Eiropā pārvērš tuksnesī.

Komisijas paziņojums, ar ko mēs tikko iepazināmies, ir nozīmīgs solis pareizajā virzienā, tomēr ir vajadzīgi būtiski uzlabošanas pasākumi. Pirmkārt, jāatzīst, ka ūdens trūkums un sausums ir globāla parādība. Šeit, Eiropā, mēs nevaram risināt tikai savas problēmas – neaizmirsīsim, ka ļoti bieži milzīgās migrantu masas uz Eiropu ir atdzinis sausums.

Otrkārt, dalībvalstīm savstarpēji jāsadarbojas, lai pārrobežu līmenī cīnītos pret ūdens trūkumu un sausumu. Ņemot vērā sausumu un ūdens trūkumu, jāpapildina Ūdens pamatdirektīvas pārvaldības plāni. Tomēr solidaritāte dalībvalstu starpā attiecībā uz ūdens resursiem nenožīmē to, ka jāatceļ katras valsts suverēnās tiesības pieņemt lēmumus par saviem ūdens resursiem. Manuprāt, ūdens pārvaldāšana garākos attālumos arī neatrisina šo problēmu.

Treškārt, Komisijas dokumentā nav iekļauti ne konkrēti termiņi, ne arī reāli mērķi. Bez tiem šo stratēģiju nevar īstenot.

Ceturtkārt, Eiropai patiešām vajadzētu mēģināt kļūt par līderi visā pasaulē ūdens taupīšanas tehnoloģiju izstrādē. Šeit jāņem vērā ne vien problēmas cilvēciskā puse, bet, protams, arī pašreizējās ekonomiskās prasības.

Kopumā es uzskatu, ka mums iesniegtais dokuments nozīmīgi uzlabo Komisijas dokumentu.

Vladimír Špidla, *Komisijas loceklis*. – (CS) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Ūdens trūkums un sausums ir ļoti svarīga globāla problēma, un ir skaidrs, ka klimata pārmaiņas šo situāciju pasliktinās vēl vairāk un izraisīs nopietnu ūdens trūkumu. Šo tendenci apstiprināja cits ziņojums par klimata pārmaiņām Eiropā, ko pagājušajā nedēļā sagatavoja Eiropas Vides aģentūra.

Pēdējos 30 gados Eiropas Savienībā ārkārtīgi ir pieaudzis sausuma periodu biežums un intensitāte, un 2003. gadā sausuma dēļ cieta vairāk nekā 100 miljoni cilvēku un gandrīz trešā daļa ES teritorijas.

Kopš brīža, kad Komisija iepazīstināja mūs ar savu paziņojumu par ūdens trūkumu un sausumu, mēs esam novērojuši šīs tendences attīstību. Kipra piedzīvoja vislaunāko sausuma periodu kopš 1900. gada. Vasarā tika pārtraukta ūdens piegāde apūdeņošanai, un šī iemesla dēļ zemnieki zaudēja 80 % ražas. Dažos apvidos sausums pilnībā iznīcināja labību. Aprēķinātie zaudējumi pārsniedza 1,5 % Kipras IKP. Un tas nebija tikai atsevišķs gadījums. 2008. gads ir jau trešais sausuma gads pēc kārtas.

Tāpēc Parlaments īstajā brīdī diskutē par šo ziņojumu attiecībā uz ūdens trūkumu un sausumu. Es priecājos, ka Eiropas Parlaments ir izmantojis iespēju, lai skaidri paziņotu, ka ir svarīgi risināt šo problēmu.

Globālā sasīšana, iedzīvotāju skaita pieaugums un patēriņa pieaugums uz vienu cilvēku kopumā norāda uz to, ka mūsu ūdens resursu izmantošanas apjoms palielinās. Šo minēto apstākļu dēļ attiecīgi palielinās arī ūdens trūkums un sausums, kas tieši ietekmē iedzīvotājus un tās ekonomikas nozares, kuras ir atkarīgas no ūdens piegādes, piemēram, lauksaimniecību, tūrismu, rūpniecību, enerģijas piegādi un transportu. Šīs parādības negatīvi ietekmē arī bioloģisko daudzveidību un ūdens kvalitāti. Palielinās arī mežu ugunsgrēku

skaitis un zemes izmantošanas apjoms. Kamēr nebūs veikti ārkārtas pasākumi, visi reģioni, gan Eiropas Savienībā, gan arī ārpus tās, saskarsies ar pārtuksnešošanās risku.

Lai to novērstu, mūsu galvenajai prioritātei jābūt pārejai uz tādu rīcību, kas panāktu efektīvu ūdens izmantošanu un ūdens taupīšanu. Tajā pašā laikā ūdens taupīšanas pasākumi jāpieņem visos līmeņos. Lai to panāktu, jāiesaistās visiem iedzīvotājiem, jo ar valdības pasākumiem vien nepietiks.

Jaunākie Eiropas aptaujas dati par sabiedrības attieksmi pret klimata pārmaiņām liecina — 62 % Eiropas iedzīvotāju atzīst, ka klimata pārmaiņas un globālā sasilšana ir divas nopietnākās mūsdienu pasaules problēmas; tajā pašā laikā 68 % eiropiešu uzskata, ka visnopietnākā problēma ir „nabadzība un pārtikas un dzeramā ūdens trūkums”. Šajā saistībā labās ziņas ir tādas, ka sabiedrības locekļu paustās bažas izpaužas arī to uzvedībā: 61 % eiropiešu atzīst, ka viņi personīgi ir veikuši darbības, kuru mērķis ir mazināt klimata pārmaiņas, un savās mājās vairāk nekā uz pusi ir samazinājuši ūdens patēriņu.

Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es esmu gandarīts, ka jūsu ziņojumā atzinīgi novērtēts Komisijas paziņojums un ka tas atbalsta ierosināto politikas darbības stratēģiju pirmo posmu. Es vēlos pateikties referentam *Seeber* kungam par izcilo darbu šā ziņojuma sagatavošanā, kā arī Lauksaimniecības komitejas un Reģionālās attīstības komitejas pārstāvjiem *Herranz García* kungam un *García Pérez* kundzei par labvēlīgo un konstruktīvo atbalstu. Šis ziņojums gandrīz pilnībā atbilst Padomes pagājušajā gadā pieņemtajiem secinājumiem attiecībā uz veicamajiem pasākumiem. Tagad nepieciešams šo politisko atbalstu pārvērst par reālu rīcību.

Iratxe García Pérez, *Reģionālās attīstības komitejas atzinuma sagatavotāja*. – Priekšsēdētāja kungs, iesākumā es vēlos apsveikt *Seeber* kungu par šo ziņojumu; un es gribētu teikt, ka Reģionālās attīstības komitejā mēs apzināmies, ka ūdens trūkums ir kļuvis par vienu no kohēzijas politikas galvenajiem uzdevumiem, jo līdz šim tas ir skāris 11 % iedzīvotāju un 17 % Eiropas Savienības teritorijas.

Tādēļ turpmāk, veidojot kohēzijas politiku, ir jāņem vērā šis aspekts un jāizmanto nepieciešamie budžeta pasākumi un instrumenti. Lai rastu risinājumu ūdens lietderīgas izmantošanas problēmai, veicot taupības un otrreizējās izmantošanas pasākumus, mums reģionālajām un vietējām pašvaldībām jānorāda uz struktūrfondu piedāvātajām iespējām.

Mums arī jāaicina Komisija veicināt Eiropas Sausuma observatorijas darbības uzsākšanu, lai tā sāktu valstu, reģionu un vietējo datu papildināšanu.

Visbeidzot, mums jāatzīst, ka ūdens trūkums un sausums tieši ietekmē sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju, jo attiecīgos reģionos to sekas ir krasi izteiktas, — zemes atstāšana novārtā, mežu ugunsgrēki un augsnes noplicināšana —, kas būtiski kavē šo reģionu attīstību.

Esther Herranz García, *Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinuma sagatavotāja*. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, vispirms es gribētu apsveikt *Seeber* kungu par paveikto darbu, jo viņa ziņojumā skartas tās bažas, kas šeit Parlamentā ir paustas saistībā ar vairākām visai Eiropas Savienībai būtiskām problēmām: ūdens trūkumu un sausumu, kas, izrādās, nu vairs nav vienīgi Eiropas dienvidu valstu problēma.

Es esmu gandarīta, ka šajā projektā ietvertas dažas idejas, kas bija minētas manis sagatavotajā atzinumā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejā un kas atbalsta lauksaimniecību, piemēram, uzsver zemnieku lomu pieejamo resursu apsaimniekošanā. Tajā ir norādīts arī uz to, ka sausums un ūdens trūkums ir faktori, kas veicina izejvielu cenu paaugstināšanos; manuprāt, pašreizējā situācijā ir ļoti svarīgi uzsvērt šo aspektu, jo mums jāpatur prātā ne vien šīs problēmas ietekme uz vidi, bet arī tās dažas nozīmīgākās ekonomiskās sekas.

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja arī atbalsta Eiropas Sausuma observatorijas dibināšanas ideju, līdzīga doma ir minēta arī Lauksaimniecības komitejas atzinumā, un es ceru, ka kādreiz šī ideja arī īstenosies.

Tomēr dokumenta tekstā, par ko rītdien jābalso, nav iekļauts Lauksaimniecības komitejas priekšlikums Komisijai apsvērt fonda nodibināšanu ekonomikas pielāgošanai sausuma apstākļiem, kas labvēlīgi ietekmētu visas ekonomikas nozares, arī lauksaimniecību.

Es personīgi gribētu paskaidrot, ka turpināšu atbalstīt šāda fonda nodibināšanu. Kad tuvākajos mēnešos Komisija izstrādās savu plānoto paziņojumu par pielāgošanos klimata pārmaiņām, es vēlreiz ierosināšu šo ideju Parlamentā.

Es domāju, ka pēc Solidaritātes fonda nodibināšanas, ko izveidoja, lai atvieglotu dabas katastrofu radītos zaudējumus, mums jāsāk domāt par tāda instrumenta izveidi, kura darbība būtu vērsta uz to, lai laikus finansētu profilakses pasākumus, kas samazinātu šo dabas katastrofu radītos vides un finanšu zaudējumus.

Péter Olajos, PPE-DE grupas vārdā. – (HU) Paldies, priekšsēdētāja kungs! Vispirms es gribētu pievienoties uzslavām, ko mani kolēģi veltīja Seeber kungam. Viņš ir ieguldījis savas zināšanas un smagu darbu, lai veiktu šo uzdevumu, un patiešām ir pelnījis panākumus un uzslavas. Man jāsaka, ka šis ir ārkārtīgi svarīgs jautājums. Deviņdesmit procenti manas valsts, Ungārijas, zemes ir cietuši sausuma dēļ. Dažu iepriekšējo gadu sausuma periodi ir nodarījuši milzīgus zaudējumus Ungārijas lauksaimniecībai, pagājušajā gadā vien šie zaudējumi sasniedza vienu miljardu eiro. Sausums nav tikai dienviņu valstu problēma. Tas ir radījis milzīgas problēmas Ungārijā, lai gan tai cauri plūst ne vien Eiropas lielākā upe Donava, bet arī septītā lielākā upe Tisa. Neraugoties uz to, simtiem kilometru plašais apgabals starp šīm divām ūdeņiem bagātajām upēm pārtuksnešojas, un šis process strauji paātrinās. Minētie notikumi pierāda, ka Eiropas Savienībai nepieciešama visaptveroša ūdens apsaimniekošanas programma, un tāpēc es gribētu paust atzinību šim ziņojumam, kurš pierāda, ka Eiropas Savienība ir apņēmusies rīkoties, lai iesaistītos cīņā, kas ierobežotu pārtuksnešošanu, un ka tā ir ieinteresēta šajā cīņā piedalīties.

Vakar Budžeta komiteja pēc mana ierosinājuma atbalstīja izmēģinājuma projektu, aicinot atbalstīt pārtuksnešošanās ierobežošanu. Taču, lai atbalstītu efektīvu lauksaimniecību un visaptverošu ūdens resursu apsaimniekošanu, mums visiem jāiesaistās daudz vairāk. Svarīgi ir arī pasākumi, kas jāveic, lai panāktu, ka iedzīvotāju lielākā daļa ūdeni izmantotu apdomīgi. Klimata pārmaiņu dēļ regulāro ūdens trūkuma periodu izraisītās sekas, iespējams, būs daudz izteiktākas, un svarīga būs katra iztvaikojošā ūdens lāse.

Nobeigumā ļaujiet man pievērst jūsu uzmanību jautājumam par globālo atbildību. Tā kā pasaules iedzīvotāju skaits turpina strauji pieaugt, izraisot aizvien lielāku spiedienu jaunattīstības valstu rūpniecībā, lauksaimniecībā un ūdens resursu patēriņā, Eiropai ir jāpārvērtē savi ūdens krājumi. Mūsu pienākums un atbildība ir saglabāt un palielināt šos krājumus. Paldies!

Edite Estrela, PSE grupas vārdā. – (PT) Priekšsēdētāja kungs, es savas grupas Sociāldemokrātu grupas Eiropas Parlamentā vārdā gribētu pateikties referentam par paveikto darbu. Šajā svarīgajā ziņojumā ietverti atbilstīgi priekšlikumi ūdens trūkuma un sausuma problēmas risināšanai Eiropas Savienībā. Tā nav jauna problēma, taču tagad šī situācija ir saasinājusies un aptver plašākus reģionus. Sausuma dēļ 2003. gadā cieta vairāk nekā 100 miljonu cilvēku un trešā daļa ES teritorijas, un tas Eiropas ekonomikai radīja zaudējumus EUR 8,7 miljonu apmērā. Ūdens trūkums vairs nav tikai Eiropas dienviņu valstu problēma; kā šeit tika minēts, tā sekas jau ir izjūtamas Centrāleiropā un Ziemeļeiropā, un klimata pārmaiņu ietekmē šī situācija pasliktinās.

Lai atrisinātu šīs divas problēmas samazinātu pārmērīgo ūdens patēriņu un novērstu ūdens zudumus, Eiropas Savienībai jāveic neatliekami pasākumi. Pēc Eiropas Vides aģentūras datiem, Eiropas Savienībā ir milzīgs ūdens taupīšanas iespējas. Varētu ietaupīt apmēram 40 % ūdens. Turklāt neefektīvas izmantošanas dēļ Eiropa turpina zaudēt vismaz 20 % ūdens. Ņemot vērā šos faktus, pilnīgi pamatots ir grozījums par notekūdeņu otrreizējo izmantošanu un atsāļošanu, ko es ierosināju apspriešanai un ko pieņēma Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja. Turklāt, tā kā lielākie ūdens zudumi rodas ūdensvados sūces dēļ, es ierosināju, ka pašreizējo infrastruktūras un tehnoloģiju uzlabošanai un atjaunošanai dalībvalstis varētu izmantot struktūrfondu līdzekļus. Bez pilsoņu līdzdalības nav iespējams attīstīt ūdens taupīšanas kultūru. Tieši tādēļ ir svarīgi, atbalstot informācijas pasākumus, veicināt sabiedrības informētību. Ūdens ir sabiedriskais īpašums, tomēr tā daudzums ir nepietiekams. Mums visiem jāiesaistās patēriņa samazināšanā un cīņā pret ūdens zudumiem, lai ūdens par godīgām cenām būtu pieejams ikvienam.

Pirms es beidzu savu uzstāšanos, es vēlētos jautāt Komisijai un Padomei, kād Solidaritātes fonda atbalsta mehānismi kļūs elastīgāki. Tā kā sausums ir anomāla dabas parādība, kas nopietni, ilgstoši ietekmē dzīves apstākļus un tā skarto reģionu sociāli ekonomisko līdzsvaru, būtu noderīgi, ka šis fonds palīdzētu risināt situācijas reģionos un tam būtu tiesības atlīdzināt valsts un privātos zaudējumus.

Anne Laperrouze, ALDE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi, mūsu nesenās dzīvās debātes par enerģiju pierādīja, ka enerģija ir vērtīgs īpašums, ka tā ir pamatvajadzība. Un kā tad ar ūdeni? Tas ir daudz vērtīgāks. Mēs apzināties, ka jaunattīstības valstīs trūkst ūdens. Un kāda ir situācija Eiropā? Arī Eiropā ūdens ir vērtīgs resurss. Beigsim to izšķērdēt, saglabāsim šo resursu!

Ziņojums, par kuru mums rīt jābalso, ir vispusīgs ziņojums, kurā aplūkoti gan tehniskie aspekti, piemēram, ūdens zudumi piegādes tīklos, gan arī politiskie un sociālie aspekti, piemēram, ūdens lietošana un informētības par efektīvu ūdens izmantošanu palielināšana. Mēs gan individuāli, gan kolektīvi esam atbildīgi par ūdens

resursiem. Šajā ziņojumā risinātas ūdens trūkuma un sausuma izraisītās problēmas; tās ir problēmas, kuras saistībā ar klimata pārmaiņām jārisina gan tūlīt, gan arī ilgtermiņā.

Es gribētu uzsvērt — kopš Eiropu dažādās pakāpēs ir skāris ūdens trūkums vai sausums, ir svarīga veiksmīgas pieredzes apmaiņa, un tāpēc, ja mēs vēlamies izvairīties no šīm parādībām vai arī tās atrisināt, ļoti būtiska ir visu reģionu praktiskā pieredze. Es teikšu vēl vairāk — mēs varam mācīties ne vien no veiksmīgās pieredzes, bet arī no sliktās.

Man ir gandarījums arī par to, ka šajā ziņojumā ūdens pieejamība un ūdens kvalitāte ir savstarpēji saistītas. Parlaments patiesībā pievērš lielu uzmanību ūdens kvalitātes jautājumam, izmantojot tādus dokumentus kā vides kvalitātes standarti vai patlaban notiekošās debates par pesticīdiem.

Ūdens resursu trūkumu var risināt ar vairākiem paņēmieniem: mums jāatbalsta pētījumi un inovācijas, mums jāuzlabo ūdens izmantošana tehnikā un lauksaimniecībā, mums jāmaina individuālie paradumi. Sāksim rīkoties tūlīt un atspēkosim seno angļu parunu: „Kamēr aka nebūs sausa, ūdens jums nepietrūks.”

Marie Anne Isler Béguin, *Vers/ALE grupas vārdā*. — (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār, es vēlētos pateikties referentam par paveikto darbu. Mēs tikai varam uzsvērt faktu, ka ūdens ir kļuvis par dārgu un retu resursu.

Referents mūs informēja, ka 3,2 miljardiem šīs planētas iedzīvotāju varētu draudēt ūdens trūkums. Mēs zinām arī to, ka Eiropa no tā nav pasargāta. Tādēļ mums ir jādara viss iespējamais, lai saglabātu šo reto resursu. Ūdens ir kopējais īpašums, un zēl, ka Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja nav pieņēmusi dažus manis ieteiktos grozījumus.

Tāpēc es vēršos pie Komisijas tieši. Es ceru, ka saistībā ar KLP reformu mēs pārskatīsim arī attiecīgās augsnes apstrādes metodes — galvenokārt es domāju par apūdeņošanas veidiem, kas nav piemēroti dažiem Eiropas reģioniem un no kā būtu jāatsakās, ja mēs gribam novērst ūdens zudumus.

Ir zēl arī, ka neņēma vērā grozījumu par kodolspēkstaciju dzesēšanu, jo manā valstī Francijā gadalaikā, kad upēs ūdens līmenis ir ļoti zems, ir jāslēdz kodolspēkstacijas vai arī tās jādzēsē, izmantojot smidzinātājus. Tas ir smieklīgi un mūsu pilsoņiem ārkārtīgi bīstami.

Kartika Tamara Liotard, *GUE/NGL grupas vārdā*. — (NL) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos sākt ar sirsnīgu pateicību *Seeber* kungam. Daudzi no mums šeit domā, ka tīrs dzeramais ūdens izskatās šādi. Es gribētu norādīt uz to, ka vairumā valstu šī glāze ir tukša. Daudziem cilvēkiem vai nu nav ūdens, vai arī nav tāda ūdens, kas izskatās šādi.

Debates par naftas trūkumu ir ārkārtīgi karstas, un es dažreiz brīnos, kāpēc debates par ūdeni tādas nav. Galu galā ūdens ir dzīvības vai nāves jautājums. Nepārtraukti palielinās pasaules iedzīvotāju skaits, un visiem pieejama tīrā dzeramā ūdens daudzums samazinās. Pat Eiropā trūkst ūdens. Tas ietver arī „slēpto” ūdens trūkumu, piemēram, gadījumos, kad māsaimniecības ir atslēgušas dzeramā ūdens piegādi. Iemesli tam ir dažādi, piemēram, sliktas attīrīšanas sistēmas, sabiedrisko pakalpojumu lēnā liberalizācija, pesticīdu un ķīmiskā mēslojuma izmantošana un intensīva lopkopība. Vai jūs zinājāt, ka, lai iegūtu 100 gramus liellopu gaļas, vajag 2400 litru ūdens?

Komisijas paziņojumā galvenokārt uzsvērtā ūdens taupīšana. Manuprāt, tas būtu līdzīgi kā vest malku uz mežu, jo pirmām kārtām ir jānovērš tikko minēto problēmu cēloņi. Piemēram, visā Eiropā un ārpus tās mums vispirms jāiegulda līdzekļi atbilstīgās ūdens dezinfekcijas un attīrīšanas sistēmās. Turklāt daudz apdomīgāk jālieto pesticīdi, jāpārdomā intensīvās lopkopības ietekme uz ūdens apsaimniekošanu un jāveic pasākumi, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām.

Pilsoņiem ir tiesības saņemt tīru dzeramo ūdeni, ikvienam ir tiesības uz to. Problēma nav dzeramā ūdens pieejamībā vai pietiekamībā, bet gan tīra dzeramā ūdens piegādē, liekā piesārņojumā un privatizācijas tendencēs. Minēšu tikai vienu piemēru — Apvienotajā Karalistē privatizācija izraisīja pēkšņu un pamatīgu cenu kāpumu, un daudzas māsaimniecības atslēdza ūdens piegādi. Tas ir apkaunojoši. Es atbalstīšu dzeramā ūdens piegādes atstāšanu valsts sektora ziņā.

Johannes Blokland, *IND/DEM grupas vārdā* — (NL) Priekšsēdētāja kungs, ūdens trūkums un sausums it sevišķi skar Eiropas Savienības dienvidu daļu, un tos ir izraisījušas gan klimata pārmaiņas, gan arī cilvēki. Arī tūrisms rada milzīgu pieprasījumu pēc ūdens resursiem tajās valstīs, kurās šajā ziņā jau tā ir nopietnas problēmas. Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) pētījumā redzams, ka šis apdraudējums turpmākajos gados palielināsies aizvien vairāk. Tāpēc mums jā rūpējas par to, lai situācija attiecībā uz ūdens resursiem nepasliktinātos vēl vairāk.

Manuprāt, šis ziņojums ir labs vēstījums. Cīņā pret ūdens trūkumu un sausumu ārkārtīgi svarīga ir efektīva ūdens izmantošana. Īpaši es gribētu uzsvērt to, ka ziņojumā ir iekļauts arī ūdens cenu veidošanas princips. Dažām dalībvalstīm ir bijusi pozitīva pieredze šajā jomā. Es atzinīgi vērtēju arī to, ka ziņojumā ir uzsvērtā saikne ar Ūdens pamatdirektīvu. Es domāju, ka šis ziņojums pareizi atspoguļo ūdens trūkuma un sausuma problēmu. Visbeidzot, es izsaku atzinību referentam *Seeber* kungam par labi paveikto darbu.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, kamēr būs nodrošinātas dalībvalstu ekskluzīvās tiesības pašām lemt par ūdens resursiem un ne ES, ne arī Eiropas Kopienu Tiesa nekādā veidā nevarēs iejaukties, noteikti ir saprātīgi izveidot vienotu stratēģiju, lai cīnītos pret ūdens trūkumu.

Tomēr šai stratēģijai jēga ir tikai tad, ja mēs šo problēmu risināsim visaptveroši un pievērsīsimies tām problēmām, kas to ir izraisījušas, iedzīvotāju skaitam un klimata pārmaiņām. Lauksaimniecības nozarē, kas patērē 70 % pasaules ūdens resursu, ir milzīga iespēja ekonomiski izmantot ūdeni. Tomēr arī ES ir devusi savu artavu ūdens izšķiešanā, prasot obligāti pievienoties kanalizācijas sistēmām un lietot tās.

Turklāt slikti lēmumi bieži vien saasina ūdens trūkuma problēmu; piemēram, Kiprā, neskatoties uz hronisku ūdens trūkumu, uzcēla jaunas golfa kluba ēkas, un pilsoņiem par to nākas maksāt, ūdeni saņemot noteiktā daudzumā.

Tāpēc mums apzinīgāk un atbildīgāk jāizturas pret ūdeni, kas ir dzīvībai svarīgs resurss, taču to nevajadzētu darīt ES raksturīgā veidā, uzspiežot visām dalībvalstīm apšaubāmu vērtību labumus.

Antonio De Blasio (PPE-DE). – (HU) Paldies, priekšsēdētāja kungs! Dāmas un kungi, ūdens trūkuma un sausuma problēma pašlaik ir viena no ES neatliekamākajām problēmām, un, to risinot, jāatceras, ka šī problēma ir kompleksa un cieši saistīta ar citām vides problēmām. Ūdens izmantošana nenotiek tikai kādā konkrētā ģeogrāfiskā apgabalā. Tā spēja pārvarēt robežas prasa regulējumu Eiropas Savienības līmenī. Mums ir jāuzsver šis svarīgais ūdens apsaimniekošanas pārrobežu aspekts. Ļoti nopietnus zaudējumus izraisošo plūdu cēloņi ir cieši saistīti ar plaši izplatīto mežu izciršanu; citiem vārdiem sakot, atmežošana vienlaikus padara augsni neauglīgu un tuksnešainu, kā arī izraisa postošus plūdus.

Ir svarīgi uzsvērt, ka ūdens apsaimniekošanas jomā mums jāsaģlabā subsidiaritātes princips. Jānostiprina vietējo un reģionālo pašvaldību un ievēlēto padomju loma, jo šīs organizācijas, izmantojot zemi un izstrādājot noteikumus, dod ievērojamu ieguldījumu ūdens trūkuma un sausuma radīto sarežģītumu novēršanā.

Mums jādomā ne tikai par reģionālajām un vietējām pašvaldībām, bet arī par civilajām organizācijām. Tām ir svarīga loma izglītības un publicitātes kampaņās, un nākotnē šo lomu vajag atbalstīt. Ir ļoti svarīgi rīkot motivācijas pasākumus un kampaņas plašsaziņas līdzekļos, jo ar šo forumu starpniecību var ne vien uzsvērt to, ka pastāv šāda problēma, bet arī ļaut cilvēkiem iepazīties ar ideju un ierosinājumu praktisko pielietojumu.

Es gribētu arī vērst uzmanību uz to, cik svarīgi dalībvalstīm ir iegūt zināmu elastīgumu, lai atbilstīgi savas valsts konkrētajiem apstākļiem tās varētu regulēt citus ar apūdeņošanu un ūdens resursu apsaimniekošanu saistītos jautājumus. Lai izveidotu ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanas regulatīvo sistēmu, reglamentējošajām iestādēm jāsadarbjas dažādos līmeņos. Es vēlētos pateikties *Seeber* kungam par šā ziņojuma sagatavošanu ieguldīto darbu un pateikties jums par uzmanību.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, es atzinīgi vērtēju to, ka mums ir dokuments par ūdens resursiem, tomēr es uzskatu, ka klimata pārmaiņu izraisīto problēmu dēļ šajā dokumentā diemžēl pausts nepilnīgs un ļoti specifisks skatījums par šo jautājumu – visa uzmanība pievērsta ūdens taupīšanai.

Neraugoties uz to, es atzinīgi vērtēju vairākas lietas, ko *Seeber* kungs uzsvēra un iztīrāja, pamatojoties uz Komisijas dokumentu un uzskatāmi parādot, ka ikvienam cilvēkam ir tiesības uz ūdeni – ūdens visiem – un ka mums jāņem vērā ciešākas sadarbības nepieciešamība reģionu starpā, kas, manuprāt, nav moderna parādība un kas ir laba mācība visiem, kuri uzskata, ka ūdens pieder tam, kura dārziņam cauri tek upe.

Tomēr man jāsaaka, ka es uzskatu, ka par ūdeni un klimata pārmaiņām mums jāsaak domāt visaptveroši. Pašlaik pasaulē ir trīs problēmas: viena no tām ir bads un pārtikas trūkums, otra ir klimata pārmaiņas un trešā – sausums, šī problēma mums jau ir bijusi gadsimtiem ilgi.

Ļoti būtiski ir palielināt resursu apjomu, bet par to šeit nerunāja. Mums jāpalielina esošie resursi, un šis jautājums ir minēts tikai Parlamenta ierosinātajos grozījumos. Tas attiecas ne tikai uz atsāļošanu; mums atkal ir jāregulē upju tecējums un jādomā par jaunām inženiertehniskām metodēm, kā arī jāveido jauna izpratne par ūdeni, jāpieliek visas pūles, kas nodrošinātu, lai zemei nepietrūktu ūdens, — jāstāda meži,

jāuzstāda ūdens tvertnes, kurās jāsavāc ūdens plūdu laikā, jāatjauno upju gultnes plūdu laikā un jāveic vairāki citi pasākumi.

Mums jādomā arī par lauksaimniecības stratēģiju, lai ražotu produktus ar tikpat lielu zaļās masas apjomu, kādu iegūst pašlaik, taču šai stratēģijai jābūt vērsta uz jaunu kultūru audzēšanu, kuru augšanai nav nepieciešams daudz ūdens. Šā paša iemesla dēļ mums jārunā par ūdens taupīšanu, jo tas nav tikai jautājums par cenu paaugstināšanu, kā šeit minēja, vai par reālajām cenām, bet drīzāk — par daudz kompleksāku ūdens taupīšanu.

Tāpēc nepieciešama lauksaimniecības stratēģija, patērīna stratēģija, zemes apstrāde, upju regulēšana, un, ja vajadzēs mainīt ūdens plūsmas virzienu, tad tas būs jādara. Ir svarīgi, ka pasaule paliek ilgtspējīga, ja domājam par cilvēkiem un ekonomiku.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Vispirms vēlos pateikties Komisijai par to, ka beidzot ir iesniegts dokuments par sausuma un ūdens trūkuma problēmu, ko Parlamentā jau kādu laiku esam aicinājuši izdarīt. Īpaši tādēļ, ka lielu plūdu gadījumos redzētā rīcība ir atbildusi mūsu uzskatam par pareizu un pietiekamu reakciju, taču vienmēr ir ticis aizmirsts par to, ka citās vietās sausums kļūst par strukturālu problēmu, ka ūdens trūkuma problēmai ir ne tikai sociālas, bet arī ekonomiskas sekas un ka tās ietekme uz visiem ilgtspējības aspektiem ir vēl jo lielāka.

Man jāapsveic referents *Seeber* kungs par izcilo darbu un arī jāpasakās viņam par klātbūtni un aktīvu dalību debatēs par godu Eiropas Vides dienai, kas notika manā pilsētā Saragosā starptautiskajā izstādē *Expo 2008*.

Man viņam par to jāpateicas, jo izstādē *Expo* ar *Seeber* kunga palīdzību Eiropas Savienība varēja paust bažas par ūdens ilgtspējību un no Eiropas Savienības un Parlamenta perspektīvas izklāstīt problēmas, kas ietekmē ES.

Vēlos arī teikt, ka mēs zinām, ka ūdens trūkuma problēmas ir cieši saistītas ar cīņas pret klimata pārmaiņām ciklu; kā zinām, šajā ciklā ūdens trūkuma palielināšanos veicina neierobežota mežu izciršana un pilsētvides attīstība, tādēļ attiecīgajām iestādēm, veicot zemierīcību, jāpievērš uzmanība ar ūdeni saistītiem apsvērumiem, jo īpaši saistībā ar saimnieciskās darbības attīstību upju baseinos, kas kļūst arvien jutīgāki.

Saistībā ar šo aspektu, kā Komisija principā ierosina, mēs atbalstām ūdens resursu izmantošanas veidu hierarhijas izveidi, un, kā savā ziņojumā atzīst *Seeber* kungs, mēs, protams, neuzskatām, ka ūdens trūkuma problēmu var risināt, novirzot ūdeni lielos attālumos.

Gluži pretēji, mūsu atsauces punktam vienmēr jābūt pareizai Ūdens pamatdirektīvas īstenošanai, tai jābūt kā pamatam, lai panāktu labu stāvokli visos Eiropas Savienības ūdens resursos, ievērotu upju baseinu vienības, kā arī ar ūdens kvalitātes uzlabošanu saistītos mērķus.

Kā *Seeber* kunga ziņojumā pareizi norādīts, pilsētās tiek zaudēti līdz 50 % ūdens, bet Eiropā kopumā — 20 %. Izmantojot dažādus mehānismus un tehnoloģijas, kā arī jaunas ūdens taupīšanas un efektīvas ūdens izmantošanas metodes, būtu iespējams ietaupīt 40 % ūdens.

Lai to izdarītu, mums jāveicina ilgtspējīga ūdens izmantošana, pieejamo ūdens resursu aizsardzība, kā arī to efektīva un ilgtspējīga izmantošana.

Tādēļ mēs atzinīgi novērtējam ierosinājumus veidot Eiropas Sausuma novērošanas centru saistībā ar Eiropas Vides aģentūru un mudināt pilsētu tīklus ilgtspējīgai ūdens izmantošanai.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisār, dāmas un kungi! Ūdens jautājuma iekļaušana visās politikas jomās un visaptveroša plāna izstrāde problēmas risināšanai ir reāls izaicinājums, kas, kā skaidri norāda šīs debates, ir veiksmīgi jāatrisina. Šajā procesā jāiekļauj visi politiskie līmeņi gan valsts, gan reģionālais, gan vietējais.

Kā Solidaritātes fonda referents un, ņemot vērā faktu, ka šis Parlaments savu nostāju puda jau 2006. gada maijā, es vēlreiz mudinu Padomi ātri pieņemt lēmumu par priekšlikumu regulai par Eiropas Savienības Solidaritātes fondu, lai pabeigtu noteikt kritērijus un pasākumus, kas var pretendēt uz finansējumu, iekļaujot tajos sausuma rašanos, lai būtu iespējams efektīvi, elastīgi un atbilstošāk novērst dabas katastrofu radīto kaitējumu.

Taču es arī aicinu reģionālās un vietējās iestādes maksimāli izmantot struktūrfondu sniegtās iespējas veikt ieguldījumus infrastruktūrā, gan attiecībā uz efektīvu ūdens izmantošanu, gan ūdens resursu aizsardzības

blakus parādību novēršanu. Diez vai ir jāuzsver, ka tas vienmēr iekļauj atkārtotu aicinājumu gan pilsētu, gan lauku iedzīvotājiem nopietnāk uztvert ūdens taupīšanas pasākumus; tas ir pats par sevi saprotams.

Es pateicos referentam.

Zita Plešinská (PPE-DE). - (SK) Ūdens ir dzīvība. Dzīvība uz zemes nepastāvētu bez ūdens. Lietus ir Dieva dāvana, ar ko saprātīgi jārīkojas. Mēs nedrīkstam izliet Dieva dāvanu notekcaurulē. Mums tā jāizmanto, lai bagātinātu zemi un radītu jaunu dzīvību.

Katru gadu vairāk nekā 20 miljardi m³ lietus ūdens pa kanalizācijas un notekcaurulēm no Eiropas pilsētām tiek aizskaloti uz jūrām un okeāniem. Tas ir patiesais iemesls, kādēļ Eiropas kontinents izžūst, jo lietus ūdens visos veidos ir visu kontinentu ūdens resursu avots.

Es atzinīgi vērtēju *Seeber* kunga iesaistīšanos Eiropas Savienības ūdens trūkuma un sausuma problēmu risinājumu meklēšanā. Taču cerēju, ka ziņojums būs nedaudz ambiciozāks. Nepieciešamība savākt lietus ūdeni ir pieminēta tikai 48. punktā, kas ziņojumā iekļauts, pateicoties ierosinājumam, ko izteicu Reģionālās attīstības komitejai, un arī tas ir darīts tikai garāmejot.

Es ticu, ka arī mūsu referentu ietekmēs jaunā ūdens paradigma, ko izstrādājusi *Michal Kravčák* vadītā slovāku un čehu zinātnieku komanda, un ka nākotnē tā mainīs Eiropas Savienības Ūdens pamatdirektīvu. Cik man zināms, atbalstu šim ieteikumam un šai programmai ir paudis arī komisārs *V. Špidla*.

Avril Doyle (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs! Vēlos pateikties *Seeber* kungam par ieguldījumu šajā tik svarīgajā jomā. Es pilnībā atbalstu virzību uz saimniecību, kurā tiek efektīvi izmantoti un taupīti ūdens resursi, un, protams, piekřitu, ka pilnībā jāīsteno Ūdens pamatdirektīva, kuras izstrādē es biju aktīvi iesaistīta pirms dažiem gadiem, kad referente bija mana kolēģe no Austrijas *Marilies Flemming*.

Patiesībā Ūdens pamatdirektīvas 9. pants, kam šovakar vēlos pievērst uzmanību, izriet no grozījuma, ko ieviešu sākotnējā priekšlikuma projektā. Vēlos, lai Komisija apstiprina, ka visi ierosinājumi par ūdens cenu politiku vai obligātu ūdens patēriņa mērīšanu, ja tādi radīsies, tiks izteikti atbilstīgi Ūdens pamatdirektīvas 9. pantam, kurā atļauts turpināt vispāratzīto Īrijas pieredzi, nepiemērojot mājāsaimniecībām maksu par ūdens izmantošanu mājāsaimniecībā.

Lūdzu, neprasiet man šeit un tagad jums pierādīt šī ieteikuma ilgtspējību, es lūdzu jūs ticēt, ka tas ir īpaši delikāts politisks jautājums, kuru, ja drīkstu tā teikt, vislabāk risina Īrijas valdība, nevis Eiropas Savienības direktīva. Mēs atrodamies uz mitras salas tālu Eiropas rietumos, taču, domājot par klimata pārmaiņu ietekmi uz ūdeni, arī mēs saskaramies ar ūdens trūkumu.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Pārtika un ūdens ir ieguvuši tikpat lielu stratēģisko vērtību kā nafta un gāze. Vienā brīdī mums trūkst ūdens, bet nākamajā piedzīvojam applūšanu un plūdus. Tā ir Eiropas Savienības problēma, un *Seeber* kunga ziņojumam šajā jomā ir īpaši liela nozīme. Es vēlos labot *Esther Herranz Garcā* ierosinājumu, sakot, ka mums vajadzīga kopēja Eiropas nostāja par ūdens resursu apsaimniekošanu, nevis plūdiem, jo iekšzemes applūšana un plūdi izraisa tik būtisku problēmu kā sausums, un komitejas locekļi pārāk labi zina, ka šajā jomā nav vienota Eiropas riska pārvaldības pamata. Sausuma problēma ir jāaplūko šādā, nevis tikai Vidusjūras valstu kontekstā. Mans kolēģis *Péter Olajos* pieminēja, ka *Homokhítság* reģionā, kas atrodas starp Donavu un Tisu, pēdējo četrdesmit gadu laikā zemes līnija ir atkāpusies par četriem metriem. Pārtuksnešanās tagad ir sasniegusi Ungāriju un Centrāleiropu. Tā ir visas Eiropas problēma. Mēs varam ļoti daudz mācīties un es nekaunos mācīties no kolēģiem Izraēlā, viņi izmanto izcilas apūdeņošanas metodes. Paldies jums par uzmanību.

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Priekšsēdētāja kungs! Ūdens resursu, ūdens ekosistēmu un dzeramā ūdens aizsardzība ir viena no būtiskām vides aizsardzības sastāvdaļām. Tādēļ, lai nodrošinātu efektīvu šī vērtīgā resursa aizsardzību, Eiropas Savienības līmenī ir nepieciešama saskaņota rīcība. Trīs galvenās problēmas, ar ko Eiropa saskaras ūdens patēriņa jomā, ir ūdens patēriņa ekonomiskums, ilgtspējība un efektivitāte.

Klimata pārmaiņas nav vienīgā problēma, kas skar Eiropu. Lai gan pieprasījums pēc ūdens palielinās, mēs joprojām mēģinām novērst pārmērīgu, neefektīvu ūdens patēriņu, kas nav ilgtspējīgs un kas palielinās gandrīz divreiz ātrāk nekā pasaules iedzīvotāju skaits. Eiropas Savienībā vien vismaz 20 % resursu tiek izšķērdēti neefektīvas resursu apsaimniekošanas dēļ. Tādēļ ierastās ūdensapgādes palielināšanas vietā, jādod priekšroka pieprasījuma regulēšanas līdzekļiem. Apgādes regulēšanas līdzekļi jāizskata tikai tad, ja būs izsmeltas iespējas, ko sniedz taupīgāka ūdens resursu apsaimniekošana, labāka pieprasījuma kontrole un izglītojošas darbības. Svarīga nozīme var būt arī reģionālajai sadarbībai un struktūrfondu izmantošanai.

Vladimír Špidla, *Komisijas loceklis*. – (CS) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Paldies jums par debatēm par ūdens resursu apsaimniekošanu un ar ūdeni saistītām problēmām, kurās tika uzsvērti daudzi un dažādi viedokļi. Lai gan neatbildēšu katram runātājam, vēlos pievērsties vairākiem ziņojumā iekļautajiem jautājumiem, ko uzskatu par īpaši svarīgiem. Pirmkārt, ziņojumā ir atzīta Ūdens pamatdirektīvas nozīme. Šīs direktīvas pilnīga īstenošana ir prioritāte, kas palīdzēs atrisināt ar sliktu ūdens resursu apsaimniekošanu saistītās problēmas. Ziņojumā arī norādīts, ka priekšroka jādod uz pieprasījumu orientētiem pasākumiem, un atzinīgi novērtēts fakts, ka Komisijas galvenā prioritāte šīs problēmas risināšanā ir ūdens taupīšana. Ūdens taupīšanas potenciāls Eiropā ir milzīgs: 33 % mājsaimniecībās un 43 % lauksaimniecībā.

Ziņojumā arī uzsvērtā saikne starp klimata pārmaiņām, ūdens trūkumu un sausumu, kā arī nepieciešamība ņemt vērā ar ūdeni saistītos jautājumus citās politikas jomās, piemēram, zemniecībā, kurā atsevišķi agrāk pieņemti nepareizi lēmumi saasinājuši problēmu. Ziņojumā arī izteikts aicinājums reģionālajām un vietējām iestādēm izmantot struktūrfondu piedāvātās iespējas un uzsvērtā vides programmu svarīgā nozīme saistībā ar kopējas lauksaimniecības politikas otro pīlāru. Šāda integrācija būs prioritāte, pārejot uz pasākumiem, kuru mērķis ir panākt ūdens ietaupījumu.

Ziņojumā arī atzīta kvalitatīvas informācijas nozīme un izteikts aicinājums Komisijai veicināt Eiropas Sausuma novēršanas centra darbības uzsākšanu. Reaģējot uz paziņojumu, Komisijas Kopīgās pētniecības centrs tagad izstrādā tā prototipu.

Visbeidzot ziņojumā uzsvērtā nepieciešamība veikt precīzus pasākumus un izveidot konkrētu to īstenošanas grafiku. Varu apgalvot, ka Komisija plāno turpināt paziņojumā norādīto mērķu izstrādi un ka tā strādā pie ziņojuma, kurā tiks novērtēts attiecīgo problēmu risināšanā panāktais progress. Komisija ir arī cieši apņēmusies pastāvīgi risināt šos jautājumus starptautiskā līmenī, jo īpaši saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju cīņai ar pārtuksnešošanos un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām.

Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Noslēgumā vēlos teikt, ka ar ūdeni saistītie jautājumi turpinās būt mūsu politiskās programmas kodols un ka jūsu ziņojums ir ļoti noderīgs un aktuāls ieguldījums Komisijas nemītīgajos centienos pielāgoties klimata pārmaiņām.

Dāmas un kungi! Es domāju, ka debates skaidri parādīja, ka ūdens resursu apsaimniekošana ir sarežģīts jautājums, un es varu tikai piekrist jūsu viedoklim par to, ka šis jautājums jāracionalizē visās politikas jomās un ka tā aspektiem ir ļoti liela nozīme starptautiskā līmenī.

Richard Seeber, *referents*. – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Paldies, komisāra kungs, un, paldies, dāmas un kungi, par ļoti labajām debatēm. Jau laikus vēlos teikt, ka suverenitātei pār ūdens resursiem jāpaliek valsts ziņā. Taču mums jāizrāda solidaritāte, tiesa, tai jābūt brīvprātīgai.

Deputāti izteica daudzus labus un ļoti izvērstus ieteikumus. Es ņemu vērā tikai dažus no ieteikumiem, tādēļ ka šis ir patstāvīgs ziņojums, kuram jābūt salīdzinoši vispārīgam un jāilustrē vispārīgi principi. Es ļoti vēlos ieraudzīt grāmatu, ko, cerams, nākamo nedēļu laikā iesniegs Komisija, tas ir, Zaļo grāmatu par pielāgošanos klimata pārmaiņām, ko mēs visi nepacietīgi gaidām, jo zinām, ka nodaļa „Adaptācija un klimata pārmaiņas” galvenokārt ir saistīta ar ūdeni. Mēs ar nepacietību gaidām, kādi konkrēti ierosinājumi būs Komisijai.

Vēlos atgādināt, ka, mūsaprāt, īpaši liela nozīme ir integrētai pieejai. Kā norādīja arī mans kolēģis Berend kungs, ūdens resursu politiku ir svarīgi iekļaut visās citās politikas jomās. Eiropas Savienības fondus nedrīkst izmantot veidos, kas veicina īstermiņa vai ilgtermiņa ūdens trūkumu. Ikvienam jāsaprot un mums par to jāveicina izpratne gan politikas un ekonomikas pasaulē, gan pilsoņu vidū – ka ūdens nav neizsmeļams resurss. Mana kolēģe A. Doyle pieminēja ūdens cenu politiku. Ir pilnīgi skaidrs, ka 9. pants ir jāīsteno, taču šajā jomā dalībvalstīm ir plašas iespējas un nepieciešamā elastība, turklāt ir jāņem vērā to tradīcijas.

Es atbalstu arī uz pieprasījumu orientētas pieejas pasākumus, taču, kā mūsu kolēģis no Spānijas teica, ir jāņem vērā arī pasākumi, kas attiecas uz piedāvājumu. Pastāv arī īpašas situācijas, kas jārisina, vienkārši izmantojot piedāvājuma pasākumus.

Noslēgumā vēlos visiem sirsnīgi pateikties par rosinošajām debatēm.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks rītdien.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Louis Grech (PSE), rakstiski. – Ūdens trūkums ir pieaugoša problēma visās valstīs, taču tās ietekmi daudz vairāk izjūt nabadzīgākajos reģionos, kur tā izraisa lielas ar vidi un ekonomiku saistītas nelaimes. Atkarībā no ģeogrāfiskā novietojuma un galvenajām tautsaimniecības nozarēm dažas valstis tiek ietekmētas vairāk par citām. Tā tas ir arī Vidusjūras reģionā, kur ūdens trūkums būs akūta problēma, jo tā var sagraut tūrisma nozari. Ūdens kā nepietiekama resursa taupīšanai ir būtiska nozīme vides aizsardzībā un ekonomiskajā attīstībā.

Lai nodrošinātu efektīvu un atbildīgu ūdens resursu apgādes un vides aizsardzību dalībvalstīs, Eiropas līmenī nepieciešams izveidot vienotāku politiku attiecībā uz ūdens patēriņu, izglītību un politikas integrāciju. Lai nodrošinātu lētāku un efektīvāku sistēmu, jāveic arī papildu pētījumi par atsāļošanas iekārtām un ūdens pārstrādes tehnoloģiju.

Turklāt Eiropas Savienībā vismaz dažās dalībvalstīs nepieciešami labāki un stingrāki tiesību akti, lai ierobežotu gruntsūdeņu piesārņošanu un ļaunprātīgu izmantošanu. Pie tam atsevišķos reģionos jāveicina struktūrfondu līdzekļu piešķiršana, lai atbalstītu ar ūdeni saistītus projektus. Lai varētu pieņemt uz informāciju pamatotus lēmumus, ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka visas ieinteresētās personas sabiedrībā, politiķi, kā arī nozaru pārstāvji un patērētāji paši tic šai prioritātei.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Klimata pārmaiņas var neatgriezeniski ietekmēt visus planētas ūdens resursus, tādēļ ir būtiski pielāgot visus sociālekonomiskās dzīves aspektus ūdens trūkuma ietekmes neitralizēšanai.

Eiropas Savienības un starptautiskais tiesiskais regulējums piedāvā efektīvus instrumentus, taču mums vajadzīgs reāls progress attiecībā uz strauju visu pieņemto pasākumu ieviešanu, tas īpaši attiecināms uz pasākumiem, kas iekļauti Konvencijā par pārtuksnešošanos un Ūdens pamatdirektīvā un kuru ieilgušie īstenošanas termiņi apdraud resursu ilgtspējību.

Es aicinu Komisiju un dalībvalstis, aktīvi iesaistot visas vietējās, kā arī atbildīgās iestādes, paātrināt pārredzamus un vienotus ūdens patēriņa tarifikācijas procesus, pamatojoties uz principu „maksā lietotājs” un samazinot sistēmas zaudējumus.

Es arī iesaku ātrāk īstenot konkrētus pasākumus, kuru mērķis ir racionāla upju baseinu izmantošana, jo īpaši gadījumos, kad iesaistītas izbūvētas hidroelektrostacijas un pats svarīgākais upes, kas nodrošina kodolspēkstaciju dzesēšanu, jo neracionāla izmantošana, ko papildina pastiprināta plūsmu samazināšana, var izraisīt vairāku tīru elektrības ražotņu slēgšanu un attiecīgi Eiropas elektroenerģijas sistēmas līdzsvara zaudēšanu, kas būtiski apdraudētu Eiropas Savienības drošību elektroenerģijas jomā.

Maria Petre (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Vēlos iejaukties, jo esmu Eiropas Parlamenta deputāte no Dienvidrumānijas reģiona, kas pēdējo gadu laikā saskāries ar sausuma izraisītām problēmām.

Pēdējais sausums, ko piedzīvojām 2007. gadā, manā reģionā *Ialomiža* ietekmēja 80 % fermu. Es uzskatu, ka šo parādību ir iespējams samazināt un ka mēs varēsim panākt visiem vēlamos rezultātus, ja aplūkosim šo problēmu arī no reģionālās attīstības aspekta. Dalībvalstīm jābūt uzmanīgām attiecībā uz jutīgajiem upju baseiniem, kur pastāv ūdens trūkums, taču tām jābūt īpaši uzmanīgām, atļaujot šajos jutīgajos reģionos veikt saimnieciskas darbības.

Sadalot līdzekļus ūdens resursu infrastruktūrai, prioritāte jāpiešķir tādiem risinājumiem, kas ietver tīras tehnoloģijas, efektīvu ūdens izmantošanu, kā arī riska novēršanas pasākumus.

Es arī uzskatu, ka gan Komisijai, gan dalībvalstīm jāatbalsta tādas kultūras rašanās Eiropā, kas pamatota uz ūdens taupīšanu un izglītojoties apgūtiem apsaimniekošanas principiem.

Ūdens trūkums ir viena no jaunajām problēmām. Līdz šim tas ietekmējis 11 % Eiropas iedzīvotāju un 17 % Eiropas teritorijas. Šīs problēmas ir jārisina ar kohēzija politikas palīdzību.

Noslēgumā piebildīšu, ka, manuprāt, lai gūtu panākumus, steidzama un svarīga ir vēl viena darbība Solidaritātes fonda un Civilās aizsardzības sadarbības mehānismu izmantošanas optimizācija.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), rakstiski. – (RO) Ūdens trūkums un sausumi kļuvuši par īpaši svarīgiem jautājumiem gan Eiropas Savienības, gan pasaules līmenī, jo īpaši klimata pārmaiņu kontekstā, kas šo situāciju ir pasliktinājušas. Šim parādībam ir kaitīga sekundārā ietekme uz bioloģisko daudzveidību, ūdens un augsnes kvalitāti, un tās palielina mežu ugunsgrēku rašanās risku, ko apstiprina nesenie postošie ugunsgrēki Dienvideiropā.

Dienvidaustrumeiropā dotācijas, kas piešķirtas kopējas lauksaimniecības politikas īstenošanai, izraisījušas ūdens patēriņa pieaugumu, tādēļ ir nepieciešams veicināt dotāciju pilnīgu pārtraukšanu un atbalstīt lauku attīstības programmās noteikto ūdens resursu apsaimniekošanu. Arī pastāvīgais biodegvielas pieprasījuma pieaugums mums liek pielāgot ražošanu un citas saimnieciskās darbības ūdens daudzumam, kas pieejams vietējā līmenī.

Lai rastu šo problēmu risinājumus, galvenā prioritāte ir pāreja uz ūdens efektīvu izmantošanu un taupīšanu. Ūdens nodevu ieviešanai, lai veicinātu tā racionālu izmantošanu, Ūdens pamatdirektīvā noteikto mērķu sasniegšanai un korelācijai ar citu nozaru politikas jomām, kas saistītas ar ūdeni, vajadzētu īstenoties darbībās, kuras jāpaveic nākotnē.

25. Arktikas pārvaldība globālajā pasaulē (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir debates par jautājumu Komisijai, uz kuru jāatbild mutiski un ko Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas vārdā uzdeva *Diana Wallis, Bilyana Ilieva Raeva* un *Johannes Lebech*, par Arktikas pārvaldību globālajā pasaulē (O-0084/2008 – B6-0467/2008).

Diana Wallis, autore. – Priekšsēdētāja kungs! Arktiku dēvē par pēdējo tēlaino vietu. Daudziem cilvēkiem tā ir īpaša vieta. Ir pienācis Starptautiskā polārā gada vidus. Tā iepriekšējā atzīmēšanas reizē tika izveidota Harta Antarktikas reģionam.

Arktika ir citādāka. Tajā mīt tautas un tautības, taču tā ir arī globālo klimata pārmaiņu centrs ar visiem to radītajiem draudiem, problēmām un iespējām. Es jau sen saku, ka mums jāveido politika Arktikas reģionam, iespējams, ar mūsu Ziemeļu dimensijas mehānisma palīdzību, un pirms mēneša, pārstāvēt mūsu priekšsēdētāju, ar lielu prieku apmeklēju konferenci Grenlandē, kur pirmoreiz konstatēju, ka man apkārt ir vairāk nekā ducis Komisijas amatpersonu no dažādiem ģenerāldirektorātiem. Kāds tagad ir sapratis, ka tas ir svarīgi.

Mēs gaidām izstrādāto Komisijas paziņojumu, bet šai rezolūcijai, komisāra kungs, jāsniedz jums drosmē rīkoties un jāparāda, cik svarīgs šis jautājums ir Parlamentam. Jā, mums ir jāaizsargā Arktikas trauklā vide. Jā, mums jādomā par ilgtspējīgiem Arktikas resursu attīstības veidiem, jo īpaši ar enerģiju saistītiem resursiem. Jā, mums jādomā, kā varam drošā veidā izmantot visus jaunus jūras ceļus.

Es vēl daudz ko varētu teikt. Es pateicos kolēģiem par sadarbību darbā pie šīs ļoti svarīgās rezolūcijas. Kad mūsu kontinents atguvās pēc aukstā kara, *Gorbachev* kungs teica, ka Arktika varētu būt miermīlīgas starptautiskās sadarbības reģions. Es uzskatu, ka mūsu Eiropas Savienībai ir pienākums to nodrošināt gan mūsu dalībvalstu, kas ir Arktikas reģiona valstis, gan mūsu Arktikas reģiona kaimiņvalstu dēļ, tāpēc, lai jūsu paziņojums mūs iedrošina!

Vladimír Špidla, Komisijas loceklis. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Šīs debates notiek īpaši labvēlīgā laikā. 2007. gada oktobra Paziņojumā par integrētu Eiropas Savienības jūrniecības politiku Komisija paziņoja, ka tā līdz 2008. gada beigām pārskatīs Eiropas Savienības intereses Arktikas reģionā. Šobrīd tiek veikti pēdējie uzlabojumi pārskatam paziņojuma veidā ar nosaukumu „Eiropas Savienība un Arktikas reģions”, ko esam paredzējuši pieņemt novembra vidū. Arktikas nozīme pasaulē kļūst arvien lielāka, un Eiropas Savienība ar šo reģionu ir nedalāmi saistīta. Eiropas Savienības politikai tādās jomās kā klimata pārmaiņas, enerģētika, transports un zivsaimniecība ir tieša ietekme uz Arktiku.

Trijām ES dalībvalstīm pieder teritorijas, kas atrodas Arktikā. Šī reģiona jūras un sauszemes teritorijas ir mazaizsargātas, bet tajās atrodas būtiskas sauszemes ekosistēmas komponentes. Klimata pārmaiņu ietekme Arktikas reģionā parādās ātrāk un lielākā mērā nekā citur pasaulē. Kopš gadsimtu mijas mūsu ārējo darbību ziemeļu labā ir veiksmīgi noteikusi mūsu Ziemeļu dimensijas politika. Arktika ar Barenca jūras reģionu tika atzīta par galveno reģionu Ziemeļu dimensijas 2006. gada pamatnostādņu dokumentā, ko pieņēma, apspriežoties ar Krieviju, Norvēģiju un Islandi.

Taču Ziemeļu dimensijas politika vienmēr bijusi vairāk vērsta uz Eiropu, jo īpaši uz Krievijas ziemeļrietumiem. Nākamajā paziņojumā, kas būs apjomīgs, Eiropas Savienība tiks aicināta Arktikā rīkoties dinamiskāk un saskaņotāk un strukturēt savu darbību atbilstoši trīs galvenajiem mērķiem: aizsargāt un saglabāt Arktiku, sadarbojoties ar tās iedzīvotājiem; veicināt Arktikas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un uzlabot Arktikas daudzpusējo pārvaldību.

Planētu kustība izraisa klimata pārmaiņas, un Eiropas Savienībai jāsaglabā vadošā loma šīs parādības novēršanā. Kopiena padarīs vides aizsardzību un saglabāšanu par absolūtu prioritāti, taču tam nevajadzētu izslēgt Arktikas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

Kā norādīts 2008. gada maijā Ilulisatā parakstītajā piecu Arktikas valstu deklarācijā, Komisija, cieši sadarbojoties ar šī reģiona valstīm, plāno arī palielināt mūsu ieguldījumu Arktikā un īpaši tās pārvaldībā. Šķiet, ka vēl nav sagatavoti noteikumi saistošam tiesiskam regulējumam, kas izstrādāts speciāli šim reģionam. Mums jāizmanto paplašinātais juridiskais pamats, ko nosaka Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija un citas starptautiskas konvencijas.

Taču mēs skaidri saprotam, ka pilnībā jāīsteno pastāvošo tiesiskais regulējums un jānodrošina tā ievērošana, kamēr tas tiek precizēts un pielāgots jaunajiem apstākļiem. Mūsu mērķis ir palīdzēt izveidot uz sadarbību pamatotu sistēmu, kas nodrošinās šī reģiona dzīvotspēju, kā arī brīvību un godīgumu attiecībā uz piekļuvi. Mēs atzīstam, ka ir būtiski uzlabot koordināciju un nodrošināt stratēģiskāku vadību.

Komisija šajā sakarā izvirzīs vairākus ierosinājumus un īpaši ierosinās paplašināt savas Ziemeļu dimensijas politikas „Arktisko logu”. Mēs vēlamies, lai paziņojums ir pamats detalizētai dažādu apskatīto jautājumu analīzei, liekot pamatus turpmākai Eiropas Savienības politikai Arktikas reģionā. Paziņojumā tiks izteikts aicinājums ieņemt saskaņotāku nostāju attiecībā uz Arktiku, un tam sekos sīkāka dažādu tematu analīze. Tādējādi tas varētu veidot pamatu globālai Eiropas Savienības politikai šajā reģionā.

Nav šaubu, ka pamatjautājums turpmākajās apspriedēs par Arktikas nākotni būs stingrāka politika šajā reģionā, un tas ļaus Eiropas Savienībai jau no sākuma sniegt būtisku ieguldījumu šādas politikas veidošanā.

Tunne Kelam, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Vēlos pateikties Wallis kundzei par šo debašu un rezolūcijas ierosināšanu. Ir vairāki iemesli, kādēļ to darīt. Pirmkārt, Arktikas reģionā joprojām nav daudzpusēju normu un noteikumu; īpaši attiecībā uz jūras satiksmi, ko nereglamentē starptautiskie drošības noteikumi, tādējādi tuvā nākotnē tas radīs nopietnus riskus.

Otrkārt, reģionā ir sākušās dramatisks klimata pārmaiņas, uz kurām mums jāreaģē.

Treškārt, par Arktiku palielinās ekonomiskā interese, jo tajā, iespējams, atrodas viena piektdaļa vēl neatklāto pasaules naftas un gāzes krājumu. Patiesībā dažādu ieinteresēto valstu vidū ir sākusies sacensība par piekļuves nodrošināšanu šiem resursiem un to kontroli. Viens no signāliem par šādu interesi ir Krievijas karogs, ko pagājušajā gadā uzvilka Ziemeļpolā.

Tādēļ mēs aicinām Komisiju sagatavot paziņojumu par Arktikas reģionu, ierosinot tematus un darba procedūras. Mēs īpaši ceram, ka Komisija savā darba kārtībā iekļaus Arktikas reģiona enerģētikas un drošības politiku.

Eiropas Savienībai sava politika Arktikas reģionā jāveido, iesaistot divas mums ļoti tuvas valstis – Islandi un Norvēģiju. Arktikas problēmas daļēji ir aplūkotas Eiropas Savienības Ziemeļu dimensijā, taču ir kļuvis skaidrs, ka, lai pievērstos plašajam un nozīmīgajam Arktikas problēmu kontekstam, ir vajadzīga visaptveroša Eiropas Savienības politika Arktikas reģionā. Visbeidzot mēs ierosinām Komisijai sākt starptautiskas sarunas, lai beidzot izveidotu starptautisku līgumu Arktikas aizsardzībai.

Michel Rocard, PSE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār! Daudzi no mums tikko ar prieku dzirdēja jūsu paziņojumu par vairākām pozitīvām izmaiņām, kas agrāk netika pieminētas un kas, neapšaubāmi, tiks iekļautas Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei, kuru ar nepacietību gaidām. Taču jūsu atbilde radīja iespaidu, ka netiek pilnībā atzīts fakts, ka notikumi saasinās lavīnas ātrumā.

Pirmkārt, Klimata pārmaiņu starpvaldību padome, balstoties uz panākto zinātnisko vienprātību, mūs informējusi, ka Arktika saskaras ar lielākiem draudiem, nekā pirms četriem vai pieciem gadiem iedomājāmies. Ir apdraudēta bioloģiskā daudzveidība, kā arī inuītu dzīves apstākļi. Briesmas draud arī vairākām sugām, starp tām arī polārlāčiem.

Otrkārt, šovasar pirmoreiz vairāku tūkstošu gadu laikā Arktikas jūras ceļā bija iespējama kuģu satiksme no austrumiem un rietumiem. Tas nekad agrāk nebija noticis. Nesen saņemām arī paziņojumu par naftas noplūdēm, degazēšanu un naftas izraisītu kaitējumu.

Treškārt, mans kolēģis no EPP-ED grupas tikko mums atgādināja, ka Krievijas zemūdenes komanda Ziemeļpolā uzvilks mastā Krievijas karogu. Kas ar to bija domāts? Krievija vēlas paplašināt savu jūras teritoriju un iekļaut tajā visu kontinentālo šelfu. Tas veido 38 % visas Arktikas teritorijas. Šāda situācija ir nedzirdēta, jo

tas ir Arktikas militarizācijas sākums. Komisāra kungs, vienīgais veids, kā apturēt šo procesu, ko pārbauda ANO Komisija kontinentālā šelfa robežu jomā, ir sākt sarunas par starptautisku aizsardzības līgumu. Līdz šim tas netika pieminēts.

Eiropas Savienībā ir viena dalībvalsts Dānija ar tai piederošo Grenlandi, kurai ir robežas ar Arktikas reģionu, un divas citas valstis, kas atrodas Arktikas teritorijā. Mums ir ciešas saites ar Īslandi. Eiropas Savienībai ir tiesības lūgt tai turpināt iniciatīvas, kas varētu nodrošināt enerģijas pārpalikumu, un es uzskatu, ka tas steidzami jādara gan drošības interešu dēļ, gan lai nodrošinātu kuģniecības un klimata saglabāšanas uzraudzību.

Mums tagad jāsāk sarunas par līgumu Arktikas aizsardzībai, līdzīgi kā Antarktikas gadījumā. Es to zinu, jo biju viens no šo sarunu atbalstītājiem. Tāpēc es ierosinu ātri rīkoties. Mums nav laika kavēties. Tam jānotiek, pirms ANO komisija pabeidz Krievijas prasības izskatīšanu.

Danutė Budreikaitė *ALDE grupas vārdā.* – (LT) Pavisam nesen Arktikas reģions bija Arktikas valstu nacionālās drošības un pētniecības temats. Tagad, kad notiek klimata pārmaiņas un kūst ledāji, par prioritāriem kļūst tādi aspekti kā vides aizsardzība, enerģijas resursi un cilvēku veselība. Diemžēl šķiet, ka dominē ekonomiskās intereses, jo īpaši intereses, kas saistītas ar enerģijas resursiem, kā arī jaunu jūras ceļu izveide tirdzniecībai un pasažieru pārvadāšanai. Saskaņā ar zinātniskiem datiem Arktikā atrodas 30 % pasaules neatklāto gāzes rezervju, 20 % šķidrās dabasgāzes krātuvju un 13 % naftas resursu. Pēdējo gadu laikā, veicot konkrētas darbības un paužot imperatīvu nostāju, Arktikas reģiona valstis un vairākas citas valstis diezgan skaidri darījušas zināmu vēlmi kļūt par suverēniem Arktikas resursu izmantotājiem. Turklāt Arktikas reģiona valstu vidū nav vienprātības attiecībā uz ietekmes sfēru noteikšanu. Es atzinīgi vērtēju idejas par deklarāciju, lai izstrādātu Eiropas Savienības Arktikas politiku, iekļaujot tajā ekonomiskos un vides jautājumus, kā arī jautājumus par vietējo iedzīvotāju pielāgošanos klimata pārmaiņu aspektiem. Runājot par enerģētiku, jautājums par Arktikas reģionu jāiekļauj ES kopējā enerģētikas politikā; ir pienācis pēdējais laiks aizstāt vārdus ar darbībām.

Satu Hassi, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (FI) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Wallis kundze, liels paldies jums un pārējiem deputātiem, kas izvirzīja šo jautājumu. Visuma telpā jūs varat redzēt, ka notiek Zemes sasilšana. To uzkrītoši pierāda fakts, ka ledus ap Ziemeļpolu vasarās kūst arvien vairāk un vairāk. Tas mums jāuztver kā brīdinājuma signāls noteiktāk rīkoties, lai aizsargātu klimatu. Tā vietā ir sākusies sāncensība par Arktikas naftas un gāzes krājumu izmantošanu. Tā ir nopietna pretruna.

Mums ir ļoti nepieciešams starptautisks līgums par Arktikas reģiona pārvaldību, taču tā sākumpunktam un galvenajam mērķim jābūt reģiona aizsardzībai: Tam ir jābūt līdzīgam kā moratorijam Antarktikas gadījumā. Ja uz ledus kušanu ziemeļu reģionā reaģēsim, vienkārši palielinot degizraktenū krājumu izmantošanu, mēs padarīsim ar klimata pārmaiņām saistītās problēmas vēl lielākas nekā šobrīd.

Avril Doyle (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs! Arktikai ir arvien nozīmīgāka ģeogrāfiski stratēģiskā loma pasaulē, un šobrīd mēs piedzīvojam globālo klimata pārmaiņu izraisītu līdz šim slēgtu jūras ceļu atvēršanu.

Tam nevajadzētu mūs pārsteigt, taču Arktikas sasilšana notiek daudz straujāk, un pēdējo simts gadu laikā temperatūra tajā pieaugusi par 2°C, salīdzinājumam vidējais rādītājs pārējā pasaulē ir 0,6°C. Resursu kārās valstis, kas vēlas izmantot Arktikas potenciālu, izdara arvien lielāku spiedienu uz šo ļoti nestabilo un trauslo ekosistēmu. Ja nepastāvēs daudzpusēja pārvaldība, mums nebūs garantiju, ka šīs valstis pienācīgi ņems vērā vietējo iedzīvotāju līdzsvarota dzīvesveida faktoru vai Arktikas kā pasaules klimatu stabilizējoša spēka lielo nozīmi.

Arktikai ir būtiska nozīme pasaules klimata stabilizēšanā, un vēlos mudināt Komisiju nodrošināt, ka gaidāmajā Komisijas paziņojumā par politiku Arktikas reģionā tas tiek pilnībā atspoguļots, protams, kopā ar jautājumiem par enerģētikas un drošības politiku.

Kā teikts mūsu rezolūcijas 9. punktā „Eiropas Savienībai būtu jāatvēr īpaša vieta [Arktikas reģionam] tā ietekmes uz klimatu pasaulē un unikālās dabiskās vides dēļ, gatavojot savu nostāju COP 15 ANO par Pamatkonvenciju par klimata pārmaiņām, kas paredzēta Kopenhāgenā”, un apspriežot šī unikālā reģiona daudzpusējas pārvaldības principus.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Dāmas un kungi! Arktika ir vienīgā pasaules daļa, ko vēl nereglamentē daudzpusēji noteikumi un reglamentē. Taču pēdējā laikā ir pārsteidzoši palielinājusies interese par šo reģionu un tā ģeopolitisko un stratēģisko nozīmi. Arktikā palielinās gan ar tirdzniecību, gan tūrismu saistītā jūras satiksme. Pieaug interese par tās bagātīgajiem minerālresursiem. Klimata pārmaiņas negatīvi ietekmē vietējo iedzīvotāju

dzīvesveidu, kā arī bioloģisko daudzveidību. Visu šo iemeslu dēļ par Arktiku jārunā starptautiskā līmenī ar mērķi noslēgt līgumu Arktikas aizsardzībai, kas būtu līdzīgs Antarktikas Līgumam, ko papildina 1991. gadā noslēgtais Madrides Protokols. Trīs no Eiropas Savienības dalībvalstīm un divas Eiropas Savienības kaimiņvalstis, kas ir Kopējās Ekonomikas zonas dalībvalstis, ir Arktikas reģiona valstis. Tādēļ Eiropas Savienībai jābūt galvenajai dalībniecei turpmākajās starptautiskajās sarunās par Arktiku.

Kā esam dzirdējuši, Eiropas Komisija šobrīd strādā pie paziņojuma par savu politiku Arktikas reģionā. Mūsu kopējā rezolūcijas priekšlikumā mēs aicinām Komisiju ņemt vērā visus iepriekš minētos aspektus. Mēs arī uzskatām, ka ir būtiski nodrošināt, lai Arktikas reģionā un Ziemeļu ledus okeānā neatrodas militārie spēki un kodolieroči, kā iepriekš teica *Diana Wallis*. Mēs arī vēlamies aicināt Komisiju apsvērt, vai nevajadzētu izveidot speciālu Arktikas reģiona struktūru, kuras uzdevums būtu īstenot šos mērķus un risināt problēmas.

Richard Seeber, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, lai gan mums ir kaut kāda informācija par Arktiku, mēs visi, protams, zinām, ka attiecībā uz starptautiskajiem tiesību aktiem tā kopumā joprojām ir *terra incognita* šī vārda patiesajā nozīmē. Mans kolēģis *Kelam* kungs minēja tiesību aktu trūkumu jūras satiksmes jomā.

Turklāt, ja mēs ņemam vērā dabas resursus, ir aplēsts, ka 22 % no pasaules naftas un gāzes rezervēm atrodas Arktikas reģionā — šim reģionam ir milzīga nozīme Eiropas nākotnē. Tāpēc mums ir īpaši svarīgi iesniegt *Wallis* kundzes vadībā sagatavoto rezolūciju.

Tagad Komisijas uzdevums ir iesniegt plānu — stratēģiju ar īpašiem mērķiem un pasākumiem. Pēc manām domām, šādas stratēģijas joprojām trūkst. Kaut arī cilvēki ir atmodušies un sākuši risināt šo problēmu, stratēģiskas orientācijas joprojām nav. Mēs nevēlamies šeit nonākt kā otrie labākie! Dažas valstis, kas robežojas ar Arktiku, galvenokārt Krievija, cenšas izmantot esošo situāciju, un, ja mēs šeit ilgi vilcināsimies, būs ļoti sarežģīti rast piemērotu rīcību pret tādu varenu valsti kā Krievija.

Eiropai kā kopienai nav jāpakļaujas dalībvalstīm. Arktika ir reģions, kas interesē mūs visus, un ir nepieņemami, ka mēs piešķiram dažām dalībvalstīm priekšrocības tāpēc vien, ka KĀDP nedarbojas. Daudz svarīgākas ir visas Eiropas kopējās intereses.

Šeit es vēlreiz vērsos pie Komisijas, aicinot, cik drīz vien iespējams, iesniegt precīzu, konkrētu stratēģiju, lai mēs to varētu apspriest Parlamentā. Jautājums ir pārāk svarīgs, lai mēs par to neuztrauktos.

Vladimír Špidla, Komisijas loceklis. – (CS) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es domāju, ka debates skaidri parāda, ka šī tiešām ir problēma, kas skar galvenās stratēģiskās intereses, raugoties gan no vides aizsardzības, gan ģeopolitiskā viedokļa. Tās arī parāda, ka nav vairs daudz laika un Eiropas Savienībai ir skaidri iemesli, lai noteiktu savu politiku. Tomēr ir skaidrs arī, ka daži priekšlikumi ir sarežģīti un vispārējā situācija Arktikā ir ļoti sarežģīta gan Eiropas Savienībai, gan starptautiskajai likumdošanai. Piemēram, mums jāatceras, ka tādas ļoti nozīmīgas valstis kā Norvēģija, Īslande, Grenlande un Krievijas Federācija nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un tāpēc mūsu stratēģiju nevar pamatot uz piekrastes un teritoriālo tiesību izmantošanu.

Tomēr paliek spēkā tas, ka stratēģija jānosaka. Katrā gadījumā Komisija pašlaik strādā pie šādas stratēģijas, un ļoti drīz, patiesībā pēc dažām nedēļām, tiks iesniegts nozīmīgs paziņojums. Dāmas un kungi, man nav pietiekami daudz laika, lai atbildētu uz visiem jūsu komentāriem, bet es tos atzīmēju, un Komisija tos ņems vērā. Kā es to īsi centos paskaidrot, daži jautājumi ir ārkārtīgi sarežģīti un ārkārtīgi kompleksi.

Priekšsēdētājs. – Es esmu saņēmis trīs rezolūcijas projektus, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta⁽²⁾ 108. panta 5. punktu.

Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

András Gyürk (PPE-DE), rakstiski. – (HU) Pēdējos gados Ziemeļpols ir kļuvis par vienu no simboliem klimata pārmaiņām. Tā neizmantoto dabas resursu dēļ šis reģions varētu drīz kļūt par starptautisku konfliktu epicentru. Tas nozīmē, ka šis reģions pastāvīgi jāpārvērtē, raugoties, vai ir kāda valsts, kas var dot skaidru signālu, ka tā pretendē uz šo teritoriju.

(2) Sk. protokolu.

Lai gan Eiropas Parlamenta pienākums nav jaukties debatēs par ģeogrāfiskiem jautājumiem attiecībā uz šī reģiona atrašanās vietu, es vēlētos uzsvērt pāris jautājumu.

Pirmkārt, ja ir kādi neatrisināti jautājumi, tie jānokārto ar tiesiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem, nevis iespraužot karogu šajā teritorijā. Es domāju, ka, lai gan pašreizējie starptautiskie noteikumi nekādā gadījumā nav pilnīgi, tie var sniegt pamatnostādnes, kā risināt jautājumus ar diplomātiskiem līdzekļiem.

No otras puses, paturot prātā Eiropas pieaugošo pieprasījumu, neizmantotie Ziemeļpola enerģijas avoti var veicināt energoapgādes drošību Eiropā. Turklāt mums jāpaziņo, ka izmantošana nedrīkst ietekmēt reģiona bioloģisko līdzsvaru. Jebkuros apstākļos jāņem vērā vides apsvērumi. Es uzskatu, ka pašreizējie starptautiskie tiesību akti neapmierina šīs prasības.

Es uzskatu, ka ir svarīgi atzīmēt, ka Ziemeļpola reģiona resursu izmantošanai būs tikai papildu nozīme Eiropas apgādē ar enerģiju. Šo avotu esība arī neietekmēs atjaunojamās enerģijas avotu plašāku izmantošanu un pastāvīgos centienus uzlabot energoefektivitāti.

26. Pastiprināta cīņa pret nelikumīgu nodarbinātību (īss izklāsts)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir *Pier Antonio Panzeri* ziņojums (A6-0365/2008) Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vārdā par pastiprinātu cīņu pret nelikumīgu nodarbinātību (2008/2062(INI)).

Pier Antonio Panzeri, referents. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es runāšu īsi, jo kļūst vēls.

Mana pateicība noteikti ir veltīta komitejām, kas puda viedokli, kā arī ēnu referentiem, ar kuriem mēs strādājam kopā dažus pēdējos mēnešus. Daļēji pateicoties viņu ieguldījumam, mēs spējam izstrādāt tekstu, ko Nodarbinātības un sociālo lietu komitejā varētu atbalstīt vairums komitejas locekļu.

Mēs esam parādījuši, ka cīņa pret nelikumīgu nodarbinātību jāuzskata par problēmu, kas ietekmē visas valstis, un, ja Eiropa vēlas sasniegt Lisabonas mērķus, tai jāpieņem šī cīņa.

Tekstā ir dažas jau apstiprinātas rindkopas, kuras, pēc manām domām, ir izšķirīgas tādā jautājumā kā tik plaši izplatītā nelikumīgā nodarbinātība, kuras apjoms veido apmēram 20 % no Eiropas iekšzemes kopprodukta. Tas nozīmē, ka nelikumība ir plaši izplatīta, un to nedrīkst pieļaut, jo tā ļoti kropļo konkurenci starp uzņēmumiem un teritorijām un pazemina darba un darba ņēmēju drošību.

Šā iemesla dēļ ir tikai pareizi, ka mēs pievēršam uzmanību šīm problēmām, jo jāapzinās, ka tās rada nelikumīga nodarbinātība, kura tai pašā laikā tuvākajā nākotnē var ļoti novājināt sociālās apdrošināšanas shēmas Eiropā.

Šie apsvērumi bija pamats šā priekšlikuma iesniegšanai Parlamentā. Kā es teicu, tie ir galvenie ziņojuma jautājumi, kuri, ja arī Komisija tos atbalstīs, varētu dot pozitīvus rezultātus un priekšlikumus, ko mēs uzskatām par lietderīgiem. Es domāju, ka varu teikt, ka Eiropas Parlaments ir paveicis savu mazo darbu. Tagad ir citu iestāžu kārta darīt savu darbu, lai mēs varētu sasniegt mērķus cīņā pret nelikumīgu nodarbinātību.

Vladimír Špidla, Komisijas loceklis. – (CS) Dāmas un kungi, vispirms es vēlētos pateikties referentam un teikt dažus vārdus par vairākiem ziņojumā uzsvērtajiem jautājumiem. Tas ir fakts, ka nelikumīga nodarbinātība pamazām kļūst par pārrobežu parādību, kā Komisija to ir secinājusi Zaļajā grāmatā par darba likumdošanas modernizēšanu. Tāpēc ir nepieciešams stingri pievērsties šim jautājumam. Pēc mūsu domām, ekspertu grupas izveidošana, kā arī informācijas apmaiņas sistēmas izveidošana starp sociālās apdrošināšanas struktūrām, piemēram, darba inspekcijām, ir svarīgs solis, lai izveidotu kādu pastāvīgu Kopienas struktūru pārrobežu sadarbībai, kā tas ierosināts 53. punktā.

Mēs visi piekrītam, ka ir nepieciešamas lielākas pūles, lai atrisinātu nelikumīgas nodarbinātības problēmu. Tomēr es domāju, ka kopumā visatbilstīgākie un pamatotākie pasākumi būs tie, ko veiks dalībvalstu līmenī. Mūsu pētījums ir parādījis, ka dažādās dalībvalstīs nelikumīga nodarbinātība atšķiras. Tāpēc pasākumu veikšanu Kopienas līmenī nevajadzētu uzskatīt par tiešo prioritāti. Ziņojumā ierosināts izstrādāt „paktu par ziņošanu par nedeklarētas nodarbinātības gadījumiem”, piedāvājot atvieglotākus pagaidu tiesību aktus, kas stimulētu nedeklarētas nodarbinātības neregulēšanu. Lai gan tā ir laba ideja, pēc mūsu domām, dalībvalstīm vajadzētu sadarboties ar sociālajiem partneriem, kuri arī nosaukuši nedeklarētu nodarbinātību par vienu no saviem prioritārajiem uzdevumiem visā Eiropā. Komisijai būtu pilnvaras atbalstīt sociālo partneru iniciatīvas, veidojot kampaņas, ko finansētu programma PROGRESS vai struktūrfondi.

Kas attiecas uz aicinājumu ierosināt pamatnolikumu laulātajiem vai ģimenes locekļiem, kas palīdz ģimenes uzņēmumā, esmu priecīgs paziņot, ka Komisija nesen apstiprināja priekšlikumu Direktīvai par vienlīdzīga

principa piemērošanu vīriešiem un sievietēm, kas aizstās Direktīvu 86/613/EEK un nodrošinās, ka laulātajiem vai ģimenes locekļiem, kas palīdz ģimenes uzturēšanā, tiks nodrošināts tāds pat aizsardzības līmenis kā pašnodarbinātiem darba ņēmējiem.

Saistībā ar programmas PROGRESS Komisija arī strādā pie instrumentu un metožu izstrādāšanas nelikumīgas nodarbinātības labākai novērtēšanai un uzraudzībai, kā arī ES līmeņa labas prakses noteikšanai un apmaiņai. Mēs liekam lielāku uzsvāri uz labas prakses apmaiņu un ceram, ka tādējādi mēs iegūsim pieredzi, kas nepieciešama, lai, cik drīz vien iespējams, ierosinātu eksperimentālo projektu interesentiem pēc iespējas vairāk dalībvalstīs.

Es neapskatīšu sīkāk jautājumu par nelegālu imigrāciju un priekšlikumu sankcijām pret darba devējiem, kas pieņem darbā nelegāli rezidējošus trešo valstu valstspiederīgos. Mēs atzīstam ziņojumā paustās bažas par attieksmi pret nelikumīgas nodarbinātības upuriem un darbuzņēmēju atbildības līmeni, un mēs to ņemsim vērā pārrunās ar Padomi. Komisija ir ļoti iepriecināta saņemt Eiropas Parlamenta atbalstu saviem centieniem likvidēt pārejas nosacījumus, kas ierobežo jauno dalībvalstu darba ņēmēju mobilitāti.

Nobeigumā es vēlētos pateikt, ka šis ļoti konstruktīvais ziņojums būs jauns stimuls Komisijai un Padomei padarīt cīņu pret nelikumīgu nodarbinātību redzamāku un paplašināt mūsu attiecīgos mērķus.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Louis Grech (PSE), rakstiski. – Nelikumīga nodarbinātība ekspluatē darba ņēmējus, kropļo darba tirgus un nodrošina negodīgas konkurences priekšrocības negodīgiem darba devējiem, tā radot zema līmeņa pagrīdes ekonomiku.

Vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs ir mikrorajoni, kur nelegālie/neregulārie imigranti ir nodarbināti nelikumīgā darbā.

Šis lētā darbaspēka rekets pieaug ļoti strauji. Ir paredzams, ka tas vēl paplašināsies, jo nelegālajiem imigrantiem būs vajadzīga nauda, un tajā pašā laikā viņi baidīsies ziņot par savu darba devēju saistību nepildīšanu bailēs, ka iestādes var izraidīt viņus no valsts. Es atzinīgi vērtēju to, ka dažas dalībvalstis veic vairākus pasākumus, lai izbeigtu šos neiedomājamos likumpārkāpumus, bet kopumā šajā sakarībā gūtie panākumi nav visai iespaidīgi. ES un dalībvalstīm jāsaskaņo šie centieni un jāievieš vairāk tiesību aktu, lai nopietni sodītu vainīgos.

Nelegālā darbaspēka pieejamība un pagrīdes nodarbinātības kultūra, vājā likumdošana, negodīgie darba devēji, finanšu un ekonomiskā krīze, kā arī peļņas samazināšanās — visi šie faktori ir labvēlīga augsne ekspluatācijai.

Ona Juknevičienė (ALDE), rakstiski. – (LT) Eiropas Savienībā (ES) joprojām ir plašs nelegālā darba tirgus. Līdz ar darba ņēmēju brīvās pārvietošanās ieviešanu ES nelegālās nodarbinātības gadījumus skaits ir pieaudzis. Tas ir neizdevīgi ne tikai nelegālā darba ņēmējiem, bet arī valstu finansēm. Nelikumīga nodarbinātība traucē iekšējā tirgus darbību, ierobežojot efektīvu konkurenci. Nelikumīgi nodarbinātos bieži ekspluatē viņu darba devēji, viņiem nav tiesību saņemt sociālos pabalstus vai veselības aprūpes pakalpojumus. Šādi gadījumi jo īpaši bieži ir dalībvalstīs, kas joprojām izmanto pārejas pasākumus, ierobežojot jauno dalībvalstu darba ņēmēju brīvu pārvietošanos. Šādi ierobežojumi veicina nelikumīgas nodarbinātības praksi un tāpēc jāizskauž, cik drīz vien iespējams.

Ir nožēlojami un nav attaisnojami, ka ES tur savus pilsoņus kā šīs neapdomīgās politikas ķīlniekus. Sarunās ar lietuviešu emigrantiem, kas strādā ārzemēs, ļoti bieži ir dzirdamas sūdzības par darba devējiem, kas izmanto viņu neinformētību par vietējo likumdošanu un valodas nezināšanu un tāpēc nemaksā viņiem par darbu. Pēc manām domām, ES vajadzētu veikt stingrus, izšķirīgus pasākumus, lai izskaustu nelikumīgu nodarbinātību. Pašlaik darba devējiem, kas izmanto nelikumīgu nodarbinātību, ir pārāk maza atbildība, viņi bieži tiek cauri ar nenozīmīgu soda naudu samaksāšanu, kas neattur viņus algot nelegālos darba ņēmējus.

Es uzskatu, ka daudz efektīvākas būtu sankcijas, kurām būtu tieša ietekme uz darba devēju ekonomiskajām interesēm, piemēram, uzņēmējdarbības atļauju ierobežošana vai anulēšana, tādējādi nedodot viņiem iespēju gūt labumu no piekļuves dalībvalstu vai ES finansējumam. Tas varētu samazināt nelikumīgu nodarbinātību vai pat likvidēt to pavisam.

Katalin Lévai (PSE), rakstiski. – (HU) 2007. gada Eiropabarometra gada nobeiguma pārskats rādīja, ka 5 % darbaspējīgo Eiropas Savienības pilsoņu (19,7 miljoni iedzīvotāju no 392,9 miljoniem kopējā ES iedzīvotāju skaita) atzinuši, ka ir nelikumīgi nodarbināti. Dažās dalībvalstīs nelikumīgas nodarbinātības līmenis sasniedza vai pat pārsniedza 20 % no IKP. Nelikumīga nodarbinātība ir faktors, kas atstāj ilgstošu negatīvu ekonomisko ietekmi uz Eiropas darba tirgu, tas ir apburtais aplis, no kura nodarbinātajiem un darba devējiem ir grūti izkļūt.

Visspringtākā situācija ir lauksaimniecībā, celtniecībā, mājsaimniecībā, kā arī viesnīcu un tūrisma uzņēmējdarbībā, kur ir raksturīga nenoteiktība un nelabvēlīgs algu līmenis. Šā iemesla dēļ darba un nodarbinātības standartu modernizācija un centieni kontrolēt šo melno tirgu nevar palikt tikai tukšas hipotēzes līmenī. Dalībvalstīm šīs jomas ir jākontrolē. Mans priekšlikums ir, ka Komisijai jāizstrādā Eiropas Savienības stratēģija, lai apkarotu melno tirgu, un jāuzņemas lauvās tiesa darba nodarbinātības un sociālās uzraudzības jomā. Dalībvalstīm jāizvirza reformas nodokļu un sociālās apdrošināšanas sistēmām, tādējādi samazinot darbaspēku nospiedošo nodokļu nastu.

Lai mājsaimniecības varētu pirkt pakalpojumus par zemākām cenām, tiks ierosināta ES pakalpojumu čeku sistēmas ieviešana, kas nodrošinās gan sociālās apdrošināšanas iemaksas, gan nodokļu maksājumus. Tomēr būtisks noteikums cīņā pret nelikumīgu nodarbinātību ir, lai dalībvalstis atvērtu savus darba tirgus citu dalībvalstu darba devējiem, jo daļēji ierobežojumi šajās zonās veicina reģionālo nevienlīdzību, kā arī atkāpi no ES principiem un eiropiskas pieejas.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), rakstiski. – (FI) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es vēlētos pateikties Panzeri kungam par viņa izcilo ziņojumu par pastiprinātu cīņu pret nelikumīgu nodarbinātību ES.

Saskaņā ar ziņojumu nelikumīga nodarbinātības apjoms dažās dalībvalstīs sasniedz pat 20 % no IKP. Šajās valstīs jo īpaši, bet arī visās pārējās ES valstīs nelikumīga nodarbinātība ir problēma valsts ekonomikai, un tajā pašā laikā tā pārkāpj darba ņēmēju tiesības uz likumīgu nodarbinātību.

ES savā darba kārtībā ir uzņēmusies saistības panākt „cilvēka cienīgu darbu”, bet šī mērķa praktiska ieviešana ir apdraudēta, ja nebūs efektīvas kontroles un skaidras noteikumu sistēmas. Sliktie darba apstākļi un nodarbinātības noteikumu un apstākļu trūkums migrējošiem darba ņēmējiem, kas veic nelegālu darbu, ir radījuši jaunu verdzības formu Eiropā.

Lai likvidētu nelegālo darbaspēku pašā saknē, mēs varam izmantot gan nūju, gan burkānu. Jāveic vairāk vietējo kontroļu, lai ātrāk nekā tagad būtu iespēja iejaukties varbūtējos pārkāpumos. Arodbiedrību kustībai ir svarīga nozīme godīgu darba attiecību ierosināšanā, uzraudzībā un ieviešanā. Valstu informācijas kampaņas ārvalstu darba devējiem ir veids, kā uzlabot strādājošo informētību par nodarbinātības likumiem katrā valstī.

Ir taisnība, ka nelikumīgas nodarbinātības problēmu mēs nelikvidēsim vienīgi ar regulējumu palīdzību. Visās ES dalībvalstīs, kā arī visā pasaulē jāgarantē godīgi nodarbinātības noteikumi, kārtīga samaksa un atbilstīgs sociālās apdrošināšanas līmenis. Cilvēkiem jādod iespēja godīgi nopelnīt iztiku un saņemt sociālā nodrošinājuma minimumu neatkarīgi no tā, kurā valstī viņi dzīvo.

Rovana Plumb (PSE), rakstiski. – (RO) Nelikumīga nodarbinātība ir parādība, kas ir novērota visās ES dalībvalstīs, un satraucoša iezīme Eiropas ekonomikas tirgū, kas ir pretrunā elastīguma un sociālās nodrošinātības principiem.

Cīņa pret nelikumīgo nodarbinātību kaut kādā ziņā ir līdzīga duelim starp *Microsoft* un hekeriem. Jo efektīvākas ir mūsu metodes nelikumīgas nodarbinātības apkarošanā, jo efektīvāki kļūst darba devēju izmantotie triki. Tam vislabākais piemērs ir „nodarbinātības ēnu ekonomikā” parādīšanās, kad darba devēji labāk noslēdz darba līgumus par minimālo garantēto atalgojumu, tajā pašā laikā pārējo naudu līdz pat reālajam atalgojumam samaksājot ar nelikumīgiem paņēmieniem.

Rumānija šī parādība aizvien vēršas plašumā, un pašlaik nodarbinātība ēnu ekonomikā ir sasniegusi 20–50 % no kopējās nodarbinātības. Satraucoši ir tas, ka, sākumā šo metodi izmantoja nelieli uzņēmumi, bet tagad plaši pazīstami uzņēmumi izvairās no nodokļu un sociālās apdrošināšanas iemaksu maksāšanas, kā rezultātā darbinieks saņem ļoti mazu pensiju, kas viņu noved pie nabadzības sliekšņa.

Es uzsveru šos aspektus, jo turpmākajā stratēģijā nelikumīgas nodarbinātības apkarošanā, kā teikts ziņojumā, jāņem vērā konkrētā situācija katrā dalībvalstī. Mums ir nepieciešama vienota Eiropas pieeja un efektīva sadarbība starp valsts aģentūrām, darba inspekcijām un sociālajiem partneriem.

27. Sociālo tiesību aktu īstenošana autotransporta jomā (īss izklāsts)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir *Alejandro Cercas* ziņojums (A6-0357/2008) Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vārdā par sociālo tiesību aktu īstenošanu autotransporta jomā (2008/2062(INI)).

Alejandro Cercas, referents. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisār, paldies par jūsu klātbūtni. Kā jūs zināt, 2002. gada martā Padome un Parlaments samierināšanas procedūrā vienojās par Direktīvu 2002/15/EK, kas nosaka prasības darba laika organizēšanai personām, kuras ir autotransporta apkalpes locekļi, lai nodrošinātu viņu veselību un drošību, drošību uz ceļa, kā arī radītu vienādus konkurences apstākļus visiem uzņēmumiem. Tajā tika iekļauta ne tikai transportlīdzekļu vadīšana, bet arī fiziskais darbs, ko šie autovadītāji šād tad veic, lai iekrautu vai izkrautu kravu, kā arī transportlīdzekļu apkope.

Šī samierināšanas procedūra atrisināja vissvarīgāko problēmu, proti, vai direktīvas darbības jomā iekļaut arī pašnodarbinātos darba ņēmējus, un puses ar Komisijas atbalstu kopīgi vienojās, ka pašnodarbinātos darba ņēmējus varētu iekļaut, lai reizi par visām reizēm izbeigtu dubulto tiesību aktu problēmu — dubultos standartus, kas tiek piemēroti pašnodarbinātajiem autovadītājiem un nodarbinātajiem autovadītājiem.

Kopīga regulējuma trūkums radīja lielas problēmas: šie pašnodarbinātie darba ņēmēji strādāja ļoti garas darba stundas, radot problēmas pašu dzīvībai un drošībai uz ceļa; arī autovadītāji izvirzīja tādas pašas prasības kā pašnodarbinātie un iedragāja godīgas konkurences noteikumus.

Tāpēc tas bija liels sasniegums, kad beidzot uz visiem laikiem tam tika pielikts punkts, nosakot saprātīgu pārejas periodu šiem dubultajiem tiesību aktiem, un 2002. gadā Komisija, Padome un Parlaments nāca pie secinājuma, ka tas ir visracionālākais un loģiskākais solis.

Komisāra kungs, mēs izstrādājam šo patstāvīgo ziņojumu ar Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Transporta un tūrisma komitejas atbalstu tāpēc, ka tagad izrādās, ka šis princips, šīs Komisijas, Padomes un Parlamenta saistības nav tik ciešas; izrādās, ka pastāv neskaidrības; izrādās, ka ir juceklis un skaidrojumi, kas mūs neapmierina.

Komisijai bija jāsaprotavo ziņojums, lai izstrādātu tiesību aktu, kurā noteikti tiek iekļauti šie pašnodarbinātie darba ņēmēji. Patiesība ir tā, ka šis ziņojums nāca klajā pagājušajā gadā, bet tas, pašu vārdiem runājot, bija neatbilstošs, un mēs gaidām galīgo ziņojumu, kas nozīmē, ka tagad — sešus mēnešus pirms integrācijai noteiktā termiņa — mums no Komisijas nav nekāda iniciatīvas ziņojuma.

Tāpēc, komisāra kungs, tuvojoties dienai, kad direktīvas darbības jomā būtu jāiekļauj pašnodarbinātie darba ņēmēji — bet mums nav ne skaidrības, ne pārliecības, ka joprojām spēkā ir toreizējā vēlme, turklāt kļīst runas, ka ir doma pārskatīt kritērijus — Parlaments ir sagatavojis šo ziņojumu ar diviem mērķiem: kā atgādinājumu un kā prasību.

Tas ir atgādinājums par saistībām, ko uzņēmās Padome, Komisija un Parlaments pret darba ņēmējiem, uzņēmumiem un visiem pilsoņiem, lai izbeigtu šo situāciju, kas ir tiesas procesu cēlonis, kā arī prasība turēt solījumus. Nav radušies nekādi apstākļi, kas būtu iemesls tam, lai mainītu domas par pašnodarbināto darba ņēmēju iekļaušanu direktīvas darbības jomā. Joprojām ir tās pašas vajadzības, tāpēc darba ņēmēju veselības dēļ, drošības uz ceļa dēļ un nevainojamas konkurences dēļ mums būtu direktīvas darbības jomā jāiekļauj pašnodarbinātie autovadītāji.

Pēdējais lūgums, komisāra kungs. Es uzskatu, ka ir ļoti svarīgi, lai jūs neatteiktos no pieņemtajām saistībām šī termiņa beigās. Ekonomiskās prasības vai tādas nozares, kas pieprasa konkurētspējas pārmērīgas priekšrocības, nekad nevajag stādīt augstāk par sabiedrības vajadzībām, par kurām es runāju.

Šī iemesla dēļ un arī tāpēc, ka tas ir svarīgi, komisāra kungs, es visu savu kolēģu deputātu vārdā gribu jūs aicināt neizjaukt līdzsvaru un drīzumā īstenot solītos tiesību aktus.

Vladimír Špidla, Komisijas loceklis. – (CS) Dāmas un kungi, Eiropas Parlaments šodien apspriež Direktīvas par darba laika organizēšanu personām, kas ir autotransporta apkalpes locekļi, īstenošanu un turpmākas attīstības iespējamus veidus. Šie konkrētie tiesību akti organizē darba laiku personām, kas ir autotransporta apkalpes locekļi, piemēram, autovadītāji un kravas mašīnu autovadītāji. Tomēr direktīvā nav iekļauti pašnodarbinātie autovadītāji.

Daudzi deputāti atcerēsies, ka direktīva tika pieņemta 2002. gadā pēc spraigas samierināšanas procedūras, kas apstiprināja kompleksu klauzulu. Šī klauzula nosaka, ka no 2009. gada 23. marta direktīvas darbības joma tiks paplašināta, lai iekļautu visus pašnodarbinātos autovadītājus, ja Komisija nosūtīs ziņojumu Padomei

un Eiropas Parlamentam par pašreizējo apstākļu ietekmes novērtējumu, kurā pašnodarbinātie autovadītāji nav iekļauti, un izstrādās tiesību akta priekšlikumu attiecībā uz pašnodarbinātiem autovadītājiem.

Lai gan jautājums, vai iekļaut pašnodarbinātos autovadītājus direktīvas jomā patiešām ir dilemma, atļaujiet man iebilst, ka tā ir arī mākslīga problēma. Komisijas galvenais mērķis, izstrādājot tiesību akta priekšlikumu par autotransporta apkalpes locekļu darba apstākļiem, ir nodrošināt sociālās aizsardzības augstu līmeni un godīgu konkurenci, kā arī uzlabot drošību uz ceļa. Tāpēc Komisija uzskatīja par nepieciešamu ieviest īpašu režīmu autotransporta apkalpes locekļiem, izstrādājot konkrētus noteikumus pie vispārējās direktīvas par darba laiku.

Tomēr pēc 2002. gada pieņemtie tiesību aktu noteikumi attiecībā uz autovadītājiem ir ievērojami mainījušies, un tās ir bijušas pozitīvas izmaiņas. Pateicoties jūsu palīdzībai un jo īpaši *Markov* kunga palīdzībai, jauni noteikumi par autovadītāju darba laiku, atpūtas periodiem un pārbaudes procedūrām tika pieņemti 2005. gadā.

Ja 2002. gadā pieņemtā darba laika direktīva sākotnēji tika piemērota tikai nodarbinātajiem autovadītājiem, 2005. gadā pieņemtie noteikumi attiecās uz visiem autovadītājiem, gan nodarbinātajiem, gan pašnodarbinātajiem. Noteikumi tiek piemēroti visu autovadītāju darba laika 80 %. Tāpēc Parlamenta pamatotās bažas par šo jautājumu, kas izskanēja samierināšanas procedūrā par 2002. gada darba laika direktīvu, tiks pienācīgi mazinātas. Kas attiecas uz 2002. gada darba laika direktīvas pārskatīšanu, nav noslēpums, ka atsevišķu dalībvalstu attieksme pret šo jautājumu ir ļoti atšķirīga un viedokļi dalās gan dalībvalstu starpā, gan transporta nozarē.

Komisija publicēja savu ziņojumu par sekām, ko rada pašnodarbināto autovadītāju izslēgšana no 2007. gada maija direktīvas kompetences. Ziņojumā sniegti divi secinājumi. Pirmkārt, tajā konstatēts, ka pašnodarbināto autovadītāju iekļaušanai un izslēgšanai bija gan priekšrocības, gan trūkumi. Otrkārt, direktīvas īstenošana ir radījusi dažas problēmas, jo dalībvalstīm ir bijušas grūtības to ieviest. Šīs problēmas cēlonis galvenokārt bija dažu autovadītāju kļūdainā klasifikācija par pašnodarbinātajiem. Tā transporta nozarē tiek raksturoti tie autovadītāji, kuri, lai gan oficiāli skaitās pašnodarbinātie, patiesībā ir atkarīgi no viena uzņēmuma un nespēj paši plānot savu darbu tā, kā viņi to vēlētos. Viņi ir sociāli neaizsargāti, un, kā es teicu iepriekš, lai gan direktīva jau tiek viņiem piemērota, mums jāpanāk ievērojami uzlabojumi tās īstenošanā. Komisija ļoti uzmanīgi uzraudzīja direktīvas transponēšanu valstu tiesību aktos un, kur nepieciešams, uzsāka tiesvedību pret atklātajiem pārkāpumiem. Tiklīdz dalībvalstis pabeidza direktīvas transponēšanu nacionālajos tiesību aktos, mēs veicām šīs transponēšanas kvalitātes rūpīgu pārbaudi. Daudzos gadījumos to rezultātā tika uzsāкта tiesvedība, ja tika atklāti pārkāpumi.

Pašlaik Komisija arī veic ietekmes novērtējumu, lai izveidotu stabilu pamatu tiesību akta priekšlikumam, kas jāizstrādā šogad. Tāpēc Komisijai vēl ir pāragri jau pieņemt viedokli par tiem jautājumu aspektiem, kas attiecas uz pašnodarbinātajiem autovadītājiem un izraisa jautājumu, vai iekļaut viņus darba laika direktīvas darbības jomā.

Es atzinīgi vērtēju *Cercas* kunga ziņojumu, jo īpaši notikumus attiecībā uz transponēšanas jautājumu. Tomēr, kā es teicu iepriekš, Komisijas viedoklis ir, ka ziņojumā izvirzītajā risinājumā nav ņemta vērā problēma par direktīvas, kura attiecas uz darba ņēmējiem, pilnīgu un pareizu transponēšanu. Pie tā mēs esam strādājuši līdz pat šim brīdim un ceram, ka to panāksim ar nākamo grozījumu.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), rakstiski. – Autotransports ir būtiska ES ekonomiskā aktivitāte. Braukšanas, darba laika un atpūtas perioda noteikumu ievērošana ir pamatprasības drošības nodrošināšanai uz ceļa, kā arī autovadītāju un pasažieru veselībai un drošībai.

Mēs īpaši atzinīgi vērtējam visu nozares darba ņēmēju, starp tiem arī pašnodarbināto autovadītāju, iekļaušanu noteikumos par darba laiku, kas garantēs godīgu konkurenci šajā nozarē.

Direktīvā arī skaidri jānosaka obligātās prasības, un tās nekādā gadījumā nedrīkst novest pie dažās dalībvalstīs jau esošu labvēlīgāku nosacījumu pazemināšanas.

28. Sociālās integrācijas veicināšana un nabadzības apkarošana (īss izklāsts)

Priekšsēdētājs – Nākamais jautājums ir *Gabriele Zimmer* ziņojums (A6-0364/2008) Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vārdā par sociālās integrācijas veicināšanu un nabadzības, tostarp bērnu nabadzības, apkarošanu ES (2008/2034(INI)).

Gabriele Zimmer, referente. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, pirmkārt, es paužu nožēlu, ka saistībā ar manu patstāvīgo ziņojumu, kas man jāiesniedz komitejas vārdā, nav iespējamas ne atklātas debates plenārsēdē, ne arī jebkādi grozījumi. Es uzskatu par nepieņemamu, ka Parlamenta deputāti šādā veidā ierobežo savas tiesības un mazina patstāvīgo ziņojumu vērtību.

Mūsu komitejā notika enerģiskas debates par ziņojumiem, kas šodien tiks iesniegti ar vairāk kā 200 grozījumiem, 40 kompromisa grozījumiem un divām ekspertu un ieinteresēto pušu uzklaušanās, viss ciešā sadarbībā ar Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteju. Tas viss parāda deputātu lielo ieinteresētību šajā jautājumā.

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja ar lielu balsu vairākumu visās grupās ar balsojumu apliecināja, ka vēlas turpināt ES stratēģijas par nabadzības apkarošanu un sociālo integrāciju izstrādi, un es ceru, ka visi plenārsēdē klātesošie šodien izdarīs to pašu. Komiteja skaidri norāda, ka, ņemot vērā 78 miljonus cilvēku, tostarp 19 miljonus bērnu, kas dzīvo nabadzībā, ES un tās dalībvalstu pienākums ir izvirzīt konkrētus, izmēramus mērķus integrācijas veicināšanai un nabadzības apkarošanai.

Pirms dažām dienām Komisija ierosināja stratēģijas principus aktīvai integrācijai, kurus jāapstiprina Eiropadomei. Kā komiteja, mēs atbalstām šos ierosinājumus tik tālu, cik mēs par tiem esam tikuši iepriekš informēti. Taču mēs izvērsām tos vēl plašāk, un mūsu ziņojumā aicinām attīstīt holistisku pieeju aktīvai sociālai integrācijai.

Mēs uzskatām, ka visam jābūt pamatotam uz četriem pilāriem. Pirmkārt, ienākumi jāaizsargā pret nabadzību, ieviešot minimālo ienākumu piemaksas un minimālās algas. Otrkārt, jāsteno aktīva nodarbinātības tirgus politika labākām darba vietām un pietiekamiem ienākumiem. Treškārt, uzlabota piekļuve vispārējās nozīmes sabiedriskajiem pakalpojumiem un kvalitatīviem pakalpojumiem. Ceturtkārt, nabadzības un atstumtības skarto cilvēku līdzdalība šīs stratēģijas attīstībā un īstenošanā. Turklāt mēs vēlamies integrēt dzimumu līdztiesību visos šīs stratēģijas aspektos.

Mūsu komiteja uzskata kā nepietiekamu, ka ne visām ES dalībvalstīm ir vienota minimālo ienākumu piemaksu sistēma. Minimālo ienākumu piemaksu līmenis daudzās valstīs ir zem ES nabadzības sliekšņa. Tādēļ mēs pieprasām, lai ienākumi no minimālajām piemaksām un apmaksāta darba nenoved pie nabadzības. Mēs aicinām Padomi atbalstīt visus ES mērķus par minimālo ienākumu piemaksām – vismaz 60 % no vidējiem ienākumiem valstī – un par minimālajām algām – vismaz 60 % no vidējās algas valstī vai vidējās algas attiecīgajā nozarē. Dalībvalstīm šie mērķi jāsasniedz konkrētā termiņā, ņemot vērā subsidiaritātes principu un piemērojot atvērtās koordinācijas metodi.

Komiteja savās apspriedēs īpašu uzmanību veltīja bērnu nabadzības apkarošanai. Mēs galveno vērību pievēršam bērnu labklājībai. Mēs pamatojam savu darbu uz ANO Konvenciju par bērna tiesībām un saskaņā ar to izvirzām politiski integrētu prasību apkarot bērnu nabadzību.

Mēs norādām, ka, mūsdiā, piekļuve augstas kvalitātes pakalpojumiem nodrošina izšķirošo stimulu pieaugušo un bērnu, īpaši bērnu, kas ir nabadzības riska grupā, sociālai integrācijai. Mēs neatlaidīgi uzstājam, ka dalībvalstīm kā pirmais solis jānodrošina bērnu nabadzības līmeņa samazināšana par 50 % līdz 2012. gadam. Turklāt mēs apstiprinām Parlamenta šā gada janvāra rezolūciju ielu bērnu fenomena apkarošanai līdz 2015. gadam.

Vladimír Špidla, Komisijas loceklis. – (CS) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, ļaujiet man īsi izteikties par šo ziņojumu. Jūs esat labi informēti, ka pārskatītajā sociālajā programmā Komisija nabadzības apkarošanu izvirzīja kā programmas neatņemamu sastāvdaļu, un ieteikumā par sociālo iekļaušanu šo ierosinājumu atbalstīja. Esmu iepriecināts, ka referentes runā izklāstītajā ziņojumā sniegts atbalsts šim ieteikumam, kā arī ka tajā pozitīvi atsaucas uz dažām no ieteikuma pamatdomām. Ļaujiet man atzīmēt, ka, lai gan Komisija uzskata, ka integrēti centieni sociālās integrācijas sasniegšanai ir ļoti svarīgi, vēl lielāku nozīmi tā piešķir bērnu nabadzības jautājumam. Šajā saistībā es gribētu vērst uzmanību uz to, ka šī ir pirmā reize, kad šīs Komisijas pilnvaru laikā šis temats tiek tik lieliski parādīts. Mūsu mērķis ir turpināt rīkoties šajā virzienā arī nākotnē, jo ir pietiekami skaidrs, ka šī pārmantotā nabadzība, kas pāriet no vecākiem pie bērniem, ir viena

no nopietnajām socioloģiskajām problēmām, kura saistīta ar nabadzību. Mūsu skatījumā ir ārkārtīgi svarīgi pārtraukt šo apburto loku.

Dāmas un kungi, ir nepārprotami, ka šajā jautājumā Komisija var paļauties uz Parlamenta atbalstu. Protams, es būšu ieinteresēts redzēt, kā dokumenti un ziņojums virzās uz priekšu nākotnē. Tāpat ir pilnīgi skaidrs, ka Komisija savos turpmākajos centienos saistībā ar sociālās iekļaušanas veicināšanu lielā mērā izmantos Parlamenta lēmumus un atzinumus. Šis nav jautājums, kuru var atrisināt ar vienu paziņojumu, ne arī kauja, kurā var uzvarēt tik īsā laikā kā dažas nedēļas vai mēneši.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

Balsošana notiks rītdien.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Slavi Binev (NI), rakstiski. – (BG) Priekšsēdētāja kungs, kolēģi, es gribētu paust savu atbalstu *Gabriele Zimmer* ziņojumam par sociālās integrācijas veicināšanu un nabadzības apkarošanu. Bērnu nabadzības apkarošana ir ES prioritāte, bet ir vairāki šķēršļi pienācīgai socializācijai.

Es gribētu jūs iepazīstināt ar bezprecedenta gadījumu Bulgārijā, kas parāda, kā iestādes ierobežo tūkstošiem bērnu iespējas saņemt izglītību un sasniegt dzīvē ko labāku. Valsts administrācija skolās kristīgos bērnus pakļauj reliģiskai diskriminācijai. Saistībā ar musulmaņu ramadānu (*Ramazan Bayram*), kas ir oficiāla brīvdiena tikai islāma valstīs, un ar Bulgārijas Izglītības ministrijas atļauju *Kardzhali*, *Razgrad*, *Targovishte* un *Shumen* reģionu skolas tika slēgtas uz divām dienām, lai atzīmētu šos musulmaņu svētkus. Neskatoties uz to, ka izglītība Bulgārijā ir sekulāra, šajos reģionos tika apstiprinātas reliģiskas skolu brīvdienas. Bulgāru bērni bija spiesti neierasties skolā.

Bulgārija ir kristīga valsts, un nav izdots valsts dekrēts par musulmaņu svētku ievērošanu. Tad kādēļ gan tika slēgtas Bulgārijas skolas un atzīmēti citu valstu reliģiskie svētki uz bulgāru bērnu rēķina un bez jebkādiem paskaidrojumiem? Kāds konkrēts cilvēks vai cilvēki Bulgārijā ir ieinteresēti, lai klases skolas būtu tukšas un lai tiktu apmeklētas turku mošejas.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), rakstiski. – (GA) Sociālās integrācijas politikai galvenokārt vajadzētu koncentrēties uz cilvēka tiesībām saglabāt cieņu un iesaistīties sabiedrībā. Lai to sasniegtu, sociālās integrācijas politikai jānodrošina ienākumu līmenis, kas nodrošinātu, ka cilvēki neciestu no nabadzības vai atstumtības.

Šis ziņojums atbalsta Eiropas Komisiju spert nozīmīgo soli, kas padarīs cīņu pret nabadzību un cīņu sociālās integrācijas vārdā daudz uzskatāmāku. Ziņojumā neatlaidīgi norāda, ka stratēģiju pastiprinās, izstrādājot skaidrus rādītājus un konkrētus mērķus. Tajā uzsver vajadzību pēc daudz pilnīgākas pieejas cīņā pret nabadzību, kas ietver vairākas ES politikas jomas.

Ziņojumā paustie aicinājumi nodrošināt minimālo algu un minimālos ienākumus, kā prioritāti nosakot bērnu nabadzības izskaušanu un sociāli atstumto grupu piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem, ir īpaši svarīgi. Tas jāpapildina ar sociālās integrācijas veicināšanu, piemēram, dzīvokļu celtniecība, izglītība, apmācība un mūžizglītība, kā arī ienākumu atbalsta shēmām indivīdiem un ģimenēm.

Proinsias De Rossa (PSE), rakstiski. – Šis ziņojums ir aprakstīts kā holistiska pieeja nabadzības izskaušanai. Taču, globālai finanšu vētrai turpinot plosīt mūsu pilsoņus un ietaupījumus, nekad vēl nav bijis skaidrāks, ka mēs dzīvojam savstarpēji saistītā un savstarpēji atkarīgā pasaulē.

Eiropas Savienībā īstenotajiem politikas virzieniem jāatstāj ietekme arī ārpus ES. Tādēļ problēmām ārpus Eiropas Savienības jāietekmē ES politika. Mēs nevaram nodalīt cīņu pret nabadzību Eiropā no cīņas pret atstumtību globālā mērogā.

Bērnu nodarbinātība sekmē nabadzību, novedot paaudzi pēc paaudzes pie izglītības trūkuma, sliktas veselības un agras nāves. Bērnu īstā vieta ir skolā. Attīstītu ekonomiku nevar izveidot neizglītots darbspēks. Bērni nodarbinātība noved pie tā, ka bez šī darba paliek viņu vecāki, tādā veidā atņemot viņiem iespēju cīnīties par labākiem apstākļiem. Patiešām, bērni darbā veicina globālo lejupslīdi.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), rakstiski. – (PL) 2005. gadā 78 miljoni cilvēku (16 %) Eiropas Savienībā dzīvoja uz nabadzības robežas. Pašlaik katrs piektais ES iedzīvotājs dzīvo standartam neatbilstošos apstākļos, katru dienu aptuveni 1,8 miljoni cilvēku lūdz patvērumu nakts patversmēs bezpajumtniekiem, 10 % indivīdu dzīvo mājāsaimniecībās, kur no ģimenes locekļiem neviens nestrādā, ilgtermiņā bezdarbs

apjoms ir jau 4 %, 15 % darba ņēmēju saņem ļoti mazas darba algas, un 8 % darba ņēmēju dzīvo nabadzībā, lai gan strādā. Turklāt 19 miljoni bērnu saskaras ar nabadzību.

Starp ES dalībvalstīm ir valstis, kurās joprojām nav īstenotas piemērotas valstu sociālā nodrošinājuma shēmas.

Šajā kontekstā Eiropas Komisijas ierosinātā pieeja aktīvai sociālai integrācijai ir ievērojama vērtība. Sociālās integrācijas politikai jānodrošina visu cilvēku pamattiesības uz piemērotu dzīvi un iekļaušanos sabiedrībā, kā arī jānodrošina integrēts darba tirgus, uzlabota piekļuve augstas kvalitātes pakalpojumiem, dzimumu līdztiesība un nediskriminācija.

Sociālās palīdzības līmenis pašlaik ir zemāks kā nabadzības draudi, un dalībvalstīm tas jāielāgo, lai sasniegtu galveno mērķi – izvestu cilvēkus no nabadzības. Sociālās aizsardzības programmām jānodrošina cilvēkiem efektīva palīdzība un jāatbalsta stabila darba meklējumus.

Ir nepieciešams rīkoties nekavējoties, lai atbalstītu bērnus, kas saskaras ar dažādu veidu problēmām, bērnus no imigrantu ģimenēm, novārtā pamestos bērnus, ekspluatētos bērnus un no vardarbības cietušos bērnus.

Louis Grech (PSE), rakstiski. – Pēc nesenā, patiesībā pašreizējā, finansiālā un ekonomiskā apvērsuma un globālās rezonances es uzskatu, ka ir nepieciešams pārskatīt nabadzības definīciju un nabadzības sliekšni.

Esmu nobažījies, ka nabadzības milzīgais apjoms nav tik acīmredzams kā tas bija pirms desmit gadiem, bet baidos, ka tas ir tikpat reāls. Mūsdienu dzīvesveids palīdz nomaskēt esošās nabadzības plašos apjomus.

Daudzu māsaimniecību pirktpēja ir samazināta galvenokārt izmaksu krasas palielināšanās dēļ, it īpaši attiecībā uz pārtiku, veselības aprūpi un enerģiju. Ģimenes ar zemiem ienākumiem, pensionāri, bezdarbnieki un citi tamlīdzīgi mūsu sabiedrības pārstāvji ir pakļauti riskam kļūt par mazaizsargātiem indivīdiem, un viņiem būs grūti izdzīvot, jo šīs izmaksas veido lielāko daļu no viņu mēneša budžeta.

Tiek prognozēts, ka saistībā ar ekonomisko lejupslīdi strauji pasliktināsies tautsaimniecību rādītāji visā pasaulē. Tas radīs nestabilitāti visās ekonomikas nozarēs. Sociālo programmu un pakalpojumu samazināšana radītu problēmu tiem, kuru pirktpēja ir samazinājusies.

Manuprāt, Eiropas Savienībai un dalībvalstīm ir jārisina šis jautājums, lai mazinātu daudzu ES iedzīvotāju krasi nevienlīdzību un grūtības, ko rada slēptā nabadzība.

Livia Járóka (PPE-DE), rakstiski. – Nepieciešamību izskaut bērnu nabadzību Eiropas Savienībā uzskata par būtisku jautājumu. Romu bērni it īpaši ir trūcīgākā minoritāte, kas nesaņem atbalstu mājokļu nodrošinājumam, nodarbinātības, izglītības un veselības aprūpes jomā.

Šo faktoru sakopojums rezultātā rada galēju situāciju, kurā romu bērniem nav nākotnes un kurā romi un romu bērni ir sociāli atstumti, it īpaši gadījumos, kad romu bērni uzaug ļoti lielā nabadzībā. Šāda apkārtējā vide neļauj romu bērniem izmantot viņu spēkā esošās tiesības, kas viņiem pienākas. Romu bērniem, kuri uzaug nabadzībā, kā minoritātei nav iespēju, kādas bez ierunām nodrošina vairākumam. ES un dalībvalstu politikas veidošanā ir jāņem vērā sociālā atstumtība un bērnu nabadzība, it īpaši reģionos, kuri saistīti ar aktīvu sociālo integrāciju.

Pašreizējie dati parāda, ka aptuveni 50 % romu ir mazizglītoti vai analfabēti; 30 % no 3–10 gadus veciem bērniem cieš no tādas nopietnas slimības kā tuberkuloze; romu dzīves ilgums ir par 10 gadiem īsāks nekā vairākuma pārstāvju dzīves ilgums. Sociālās atstumtības līmenis, ar ko romi sastopas bērnībā, paaugstinās, kad viņi pieaug. Lielākajā daļā Eiropas pilsētu 90 % romu ir bezdarbnieki, kam ir maz cerību atrast darbu tuvākajā nākotnē; šis apburtais loks būtu jāpārtrauc, lai īstenotu ES sociālo kohēziju.

Magda Kósáné Kovács (PSE), rakstiski. – (HU) Mūsu bērnu labklājība ir balstīta uz veselīgu apkārtējo vidi, piemērotu mājokli, pienācīgu uzturu un pieejamu izglītību. Ziņojuma nosaukums attiecas uz pārāk plašu jomu, lai koncentrētu uzmanību uz bērniem. Tādēļ ziņojumā nevar izklāstīt, kādā mērā bērnu nabadzība veido sabiedrības nākotni un tagadni; ziņojums var uz to tikai norādīt.

Ziņojums aptver integrācijas un nabadzības tēmas kompleksā veidā, vietām holistiski, vietām norādot uz tādām riska grupām kā etniskās minoritātes, migranti, vecāka gadu gājuma ļaudis un invalīdi, sievietes un bērni. Protams, es atbalstu nostāju, ka nodarbinātība ir vissvarīgākais ierocis cīņai ar nabadzību. Taču nodarbinātība pati par sevi negarantē sociālo integrāciju vai nabadzības novēršanu.

Ziņojumā arī parāda, ka starp nodarbinātajiem cilvēkiem daudzi ir nabadzīgi. Tā iemesls, kas atrodams ziņojuma vēstījumā, slēpjas nepiemērotos darba apstākļos un nevienlīdzīgā atalgojuma sistēmā, ko piemēro

neizdevīgākos apstākļos esošām grupām. Diemžēl šis dokuments, kura mērķis ir parādīt nevienlīdzību, nepiedāvā konkrētu grupu problēmu izpēti. Ņemot vērā autores centienus un šī ziņojuma kontekstu, esmu pārliecināts, ka tas Eiropas iestādēm palīdzēs tādu tiesību aktu izstrādē, kas sasniegs savus mērķus, palīdzot tiem, kuriem šie tiesību akti paredzēti, proti, nabadzīgajiem sabiedrības pārstāvjiem.

Siiri Oviir (ALDE), rakstiski. – (ET) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi. Katram cilvēkam pienākas vienlīdzīgas tiesības iesaistīties sabiedriskajā dzīvē, ietverot tiesības strādāt un būt ekonomiski aktīviem, kā arī baudīt normālu dzīvesveidu un labklājību sabiedrībā, kurā viņi dzīvo.

Nodarbinātība neapšaubāmi ir vislabākais veids nabadzības un sociālās atstumtības novēršanai. Taču ir divains fakts, ka 20 miljoni strādājošo cilvēku ES šodien dzīvo nabadzībā, lielākoties sievietes.

Manuprāt, papildus nabadzības un sociālās atstumtības problēmu risināšanai starp mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām lielāka uzmanība jāpievērš nabadzībai ES strādājošo vidū, it īpaši starp sievietēm.

Jāveic ES politikas izpēte, lai stimulētu darba tirgu. Lai piedāvātu cilvēkiem lielāku sociālo aizsardzību, mums nepieciešams tramplīns regulārai, ienesīgai un juridiski drošai nodarbinātībai.

Es arī uzskatu, ka strādājošo atalgojuma izmaksām (minimālais atalgojums) dalībvalstīs jābūt godīgam un jānodrošina ienākumi, kas novērš nonākšanu nabadzībā.

Es atbalstu ziņojumā noteikto ES mērķi nodrošināt atalgojumu vismaz 60 % apmērā no attiecīgā (valsts, reģionālā u.c.) vidējā atalgojuma un to, ka dalībvalstis ir vienojušās par mērķa sasniegšanas grafiku.

Tikai līdzsvars starp piekāpību un aizsardzību var uzlabot nodarbinātību un sociālo integrāciju.

Rovana Plumb (PSE), rakstiski. – (RO) 9 gadus pēc „pienācīga darba nodrošināšanas” koncepcijas ieviešanas puse no visa planētas darbaspēka pelna mazāk kā 2 dolārus dienā un 2007. gadā sieviešu nodarbinātības līmenis bija 49 % no visa iedzīvotāju kopskaita, salīdzinot ar 74,3 % vīriešu nodarbinātības līmeni.

Rumānijā tikai 15 % no kopējā nodarbināto skaita ir nodrošināti ar pienācīgu darba vietu un ir aptuveni par 10 % vairāk sieviešu, kuras saskaras ar risku ieslīgt nabadzībā, nekā šādu vīriešu. Nevienlīdzīgais algu sadalījums ir acīmredzams, jo vīrieši nopelna vairāk nekā sievietes vairākumā ekonomikas nozaru, un starpība mēnesī ir apmēram 1/3 no valsts noteiktās minimālās algas.

Starptautiskā darba organizācijas publicētajā pētījumā par godu Starptautiskajai sieviešu dienai skaidri parāda, ka Eiropa nevar ilgāk ignorēt sieviešu potenciālu un piekļuvi darba tirgum un pienācīgam darbam, kas ir būtiski, lai nodrošinātu dzimumu vienlīdzību. Visu iedzīvotāju piekļuvei pienācīgam darbam jābūt nodarbinātības politikas prioritātei, jo tas ir galvenais sociālās integrācijas mehānisms un tanī pat laikā vienīgais ilgtspējīgais risinājums cīņai ar nabadzību.

Katrin Saks (PSE), rakstiski. – (ET) Sociālā integrācija un bērnu nabadzība ir lietas, kuras jāuztver nopietni, un šādā sakarībā Komitejas iniciatīva ir apsveicama. Tomēr mums jāprasa, vai mūsu plāni ir pietiekami pretenciozi. Dalībvalstīm jāspēr vairāki nozīmīgi soļi šajā sakarā.

Lai mazinātu sociālo atstumtību, cilvēkiem visvairāk nepieciešami ienākumi, no kuriem var izdzīvot. Mums jāatzīst, ka daudzās ES dalībvalstīs minimālā alga nenodrošina normālus ienākumus.

Sociālā atbalsta mazināšanās ietekmē sociālo atstumtību. Aizsākoties ekonomiskajam pagrimumam, Igaunijā uzsāktas sarunas, kurās tiek aktīvi diskutēts, kā sabalansēt budžetu un panākt kompromisu par bērnu pabalstiem. Vispārējais bērnu pabalsts pienākas katram bērnam, un kā tādām tam papildus praktiskajam aspektam ir arī liela simboliskā nozīme. Kā bijusi tautību lietu ministre un pašreizējā Igaunijas Bērnu tiesību aizsardzības centra priekšsēdētāja esmu kompetenta šajos jautājumos un darīšu visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka šis atbalsts, lai gan tas ir dārgs un neefektīvs, netiktu likvidēts.

Papildus ienākumu atbalstam ir svarīgi mērķtiecīgi pabalsti tādām mazaizsargātām grupām kā pensionāri, vientuļie vecāki, daudz bērnu ģimenes un invalīdi. Šāda veida pabalstiem jāsedz papildu izmaksas par individuālo atbalstu, kā arī medicīnas un sociālās aprūpes jomā. Apvienotā Karalistē pabalsti vecāka gadu gājuma ļaudīm aukstos laika apstākļos nodrošina viņiem iespēju uzturēt mājas siltas, un nabadzības apkarošana enerģētikas jomā ir izcils piemērs, kas citām dalībvalstīm, arī Igaunijai, jāņem vērā.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), rakstiski. – (RO) Sauszemes transporta pakalpojumi veido 1,6 % no IKP un nodrošina ar darba vietas 4,5 miljoniem Eiropas Savienības iedzīvotāju.

Ekonomika un sabiedrība ir lielā mērā atkarīgas no sauszemes transporta efektivitātes, jo 44 % preču tiek pārvadāti ar kravu autotransportu un 85% cilvēku pārvietojas ar automobiļiem, autobusiem vai tālsatiksmes autobusiem.

Es uzskatu, ka, lai nodrošinātu likumīgās prasības saistībā ar sociālajiem nosacījumiem, dalībvalstīm ir jāiegulda sauszemes transporta infrastruktūrā un jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu atbilstošu ieguldījumu sauszemes transporta infrastruktūras attīstībā. Šajā kontekstā drošu autostāvvietu izbūvei jābūt prioritātei.

Lai novērstu mākslīgus šķēršļus preču brīvai aprītei, es, ierosinot grozījumu, pieprasīju katrai dalībvalstij Eiropas Parlamentam un Komisijai iesniegt ziņojumu par satiksmes kontroli dalībvalstī. Ņemot vērā, ka pastāv tādi kontroles veidi, kas ierobežo brīvu preču apriti, es pieprasīju, lai Komisija no jauna izskata spēkā esošos tiesību aktus un ierosina savus grozījumus, nodrošinot saskaņotu satiksmes kontroles sistēmu.

29. Nākamās sēdes darba kārtība (sk. protokolu)

30. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 12.25)